

Siunnersuummut nassuiaatit

Nassuiaatit nalinginnaasut

1. Aallarniut

Naalakkersuisut innarluuteqarnermut politikiat innarluutiniq, inuup piginnaasakinnerulersimasup inuiaqatigiinni naapittagaanik, inuiaqatigiinni pilersinneqartunik akimmiffiqeqartunik paasinninnermik tunngaveqarpoq. Taamaattumik taakkunannga akimmiffittaqqanngitsumik inuiaqatigiinnik pilersitsinissaq Naalakkersuisut innarluuteqarnermut politikiaata siunertaraa. Siunnersuummi inuit innarluutillit pisinnaatitaaffinnik amerlanernik tunineqarnissaat kiisalu inuit innarluutillit inuit pisinnaatitaaffinnik, kiffaanngissuseqarnermut pisinnaatitaaffinnik tunngaviulluinnartunik tamakkiisumik pissarsisinnaanissaasa qulakkeernissaa kiisalu inunni innarluutilinni nammineersinnaanerup, ataqqinninnerup ataqqinassutsillu siuarsaaffiginissaat siunertaapput.

Siunnersuut politikikkut pingaarnertigut anguniagassanut aamma Naalagaaffiit Peqatigiit Inunnut Innarluutilinnut Pisinnaatitaaffiit pillugit Isumaqaqatigiissutaannut attuumassuteqarpoq. Siunnersuut ilaatigut Inatsisartut politikikkut aalajangiinerinut arlalinnut kiisalu inatsisini atuuttuni misilittakkat tunngavigalugit ajornartorsiutinut tigussaasunut malitseqartitsiviuvoq. Siunnersuut ilaatigut innarluutilinnut suliasaqarfimmi inatsisinut tunngatillugu pitsanngorsaanissanut 2023-mut aningaasanut inatsit pillugu aningaasanut inatsimmut isumaqaqatigiissummut malitseqartitsiviuvoq.

Tamatuma saniatigut isummersuutitut innarluutilinnut workshopertitsinermi ulluni 2-ni ingerlanneqartumi oqaatigineqartut ilaasa piviusunngortinniarnissaat siunertarineqarpoq, workshopertitsinerlu kommunini, Namminersorlutik Oqartussani, NGO-ni aamma pisinnaatitaaffinnut suliffeqarfimmi inunnik ilisimasalinnik peqataatitsinikkut 2023-mi oktobarimi ingerlanneqarsimavoq.

Tamatumalu saniatigut siunnersuummi siunertarineqarpoq tamanna inuiaqatigiinni ineriartornerup tapersersuiffiginissaanut ilapittuutaassasoq, tassani meeqqat, inuusuttut inersimasullu innarluutillit inuiaqatigiinni innuttaasut allat assigalugit namminneq piukkunnaatiminnik atorluaanissaminnut periarfissat assingannik atuisinnaassallutik. Assigiinngissusermut ataqqinnilluni inuiaqatigiit peqataatitsiffiusut amerlasuullu pilersitsiffiunissaat, ataasiakkaallu nukissaat periarfissaallu pillugit tapersersuisarnissap pilersinnissaa piffissami ungasinnerusumi anguniagaavoq. Kisiannili aamma inuiaqatigiinni akisussaaffiit periarfissallu oqimaqaqatigiissut pilersinniarnearput, tassanilu inuit ataasiakkaat ataatsimoornermut peqataanissaminnut akuunissaminnullu namminneerlutik

suleqataassapput. Naatsumik oqaatigalugu inuiaqatigiit pineqarput, tassani inuit ataasiakkaat pisussanut naapitsinissaat aallaaviussalluni - pisinnaasakinnerulersimaneq pinnagu.

Inuup innarluutillip allat assigalugit inuinnaat inuuneranni, politikikkut, aningaasarsiornikkut, inooqataanikkut kulturikkullu inuunermet peqataasarnissaata siuarsaaffiginissaa pingaaruteqarpoq. Taamaammat inuit innarluutillit pisortanit ikiorneqarnissamut tapersersorneqarnissamullu periarfissaqarnissaasa ingerlaavartumik qulakkeerinniffigisarnissaat sulissutigineqarpoq, tamannalu ulluinnarmik pitsaasumik ingerlalluurtumillu pissarsiniarnissamut pingaaruteqarpoq. Ikiorneqarnissamut tapersersorneqarnissamullu pisariaqartitsineq assut allanngorarsinnaavoq, pisariaqartitsinerilli sugaluarpataluunniit innuttaasup eqqortumik suliniuteqarfiginissaa pingaaruteqarpoq. Taamaammat innuttaasut inatsisitigut isumannaatsumik pineqartarnissaasa pitsannorsaaffiginissaat ingerlaavartumik sulissutigineqarpoq.

Siunnersuut tunngaviusunik pingaarutilinnik 3-nik aallaaveqartinneqarpoq, tamakkulu pisinnaatitaaffinnik ilanngunneqartunik kiisalu inuiaqatigiit ineriartornerannut tapersersuipput.

Tunngaviit pingaarutillit 3-t:

- Assigiimmik pineqarnissamut tunngavik
 - o Assigiimmik pinnittarnissami kikkut tamarmik takorluukkaminnik piukkunnaatiminnillu piviusunngortitsiniarnissaminnut assigiimmik periarfissaqarnissaat pineqarpoq. Kikkut tamarmik assigiimmik pineqartarnissaat aqcutigalugu tamanna pisariaqanngilaq. Tamatta assigiinngitsunik atugassaqartitaalluta inunngornikuuvugut, ilaatigooriarlunilu assigiimmik pinnittarnissaq aatsaat inuit assigiinngitsumik pinerisigut anguneqarsinnaasarpoq - tassalu pissutsit assigiinngitsorpassuit aallaaviginerisigut, tamakku pisumi pineqartumi inuit ataasiakkaat assigiimmik pineqartarnissaasa anguniarnissaanut pingaaruteqarsinnaammata.
- Allatut periarfissaqarnissamut tunngavissaq
 - o Allatut periarfissaqarnissaq meeqqat, inuusuttut inersimasullu innarluutillit allat assigalugit inuiaqatigiinni peqataasarnissaannut aporfissat qaangerniarnissaannut tunniunneqartarpoq. Allatut periarfissaqartitsineq assersuutigalugu kaassuartakkat imaluunniit kigutaasat ataavartumik ikiuutitut tunniunnerisigut tunniunneqarsinnaavoq, kisiannili aamma assersuutigalugu isumaginninnikkut tapersersuinikkut imaluunniit angerlarsimaffimmi ikiorteqartitsinikkut tunniunneqarsinnaalluni.
- Immikkoortumut akisussaassuseqarnermik tunngaveqarneq
 - o Immikkoortunut akisussaassuseqarnermik tunngaveqarnermi innarluutilinnut suliassaqarfimmi akisussaanerit agguataariffiginerat pineqarpoq. Pisortani oqartussat

tamarmik neqeroorutitik inunnit innarluutilinnit pissarsiarineqartarnissaannut suliaasaqarfinnilu pineqartuni naalackersuinikkut ineriartornermi innarluutilinnut politikikkut ilanngussassanut ilaatinniarnissaannut akisussaapput.

Misissuinerni arlalinni paasinarsivoq pinaveersaartitsinernut aningaasaliinikkut aamma inuiaqatigiinnut naleqqussakkanik tapersersuisarnermut iliuuseqarnikkut inuttut, sulinikkut aningaasaqarnikkullu pissarsisoqarsinnaasoq. Siusissukkut pinaveersaartitsiffiusumik iliuuseqarneq akilersinnaavoq, inuunerlu naallugu sunniuteqartussaalluni. Taamaammat siusissukkut iliuuseqartarneq malitseqartitsisarnerillu inatsisissatut siunnersuummut matumunnga ilanngunneqarsimapput, tamatumunngalu siunnersuut innarluutilik qanigisaasoq qanigisaasumit paarineqarnissaanut periarfissiivoq. Suliniuteqareernermi malitseqartitsisarneq, inuusuttup nammineerluni inuuneqalernissaminut pitsaasumik ikaarsaariarnissaata qulakkearniarnissaa pillugu siunnersuutigineqarpoq.

Inuit innarluutillit ikiorneqarnissaannut kiisalu tapersersorneqarnissamut periarfissat pillugit ilitsersuinerit siunnersuinerillu pineqartillugit kommunimik naapitsineq qitiulluinnartuuvoq, tamannami aqputigalugu inuunermik nammineq toqqakkamik isumaqarluartumillu, inuiaqatigiinni tapeeqataanissamut peqataanissamullu periarfissalimmik inuuneqalersitsisinnaavoq.

Kalaallit Nunaata avataani najugaqarnissamik qinnuteqarnermi Isumaginninnermut Aqutsisoqarfik nalinginnaasumik sulianik suliarinninnissamut ullunik 10-nik piffissaqartarpoq, tamatumalu kingorna Naalackersuisoqarfik suliaasaqarfimmik isumaginnittoq Isumaginninnermut Aqutsisoqarfimmiit tigusaqarnerup kingorna sulianik suliarinninnissamut ullunik 10-nik piffissaqartussaalluni. Immikkut pisoqarsimatillugu sivirusunerusumik sulianik suliarinnittarnissaq isiginiarneqassaaq, soorlu ulapinneq, paasissutissanik amigaataasunik pissarsiniartarneq, oqaloqateqarnerit allallu.

Nukissat kommunimeereersut pitsaanerpaamik atorluarneqarnissaannut nukittorsarneqarnissaannullu sinaakktissiisumik siunnersuutip ilusilersorneqarnissaa Naalackersuisunit pingartinneqarsimavoq. Siunnersuut sulianik suliarinnittarnerup digitaliseriiffiginissaata siunnersuutigineratigut inuit innarluutillit tapersersorneqarnissaannut inatsisip eqqortinnissaannut periarfissanik pitsanngortitsivoq.

Innarluutilinnut suliaasaqarfimmi inatsisitigut sinaakktit siunnersuummi annertuumik nutarterneqarput, aammalu inuit innarluutillit tamarmik ataqqinassuseqartumik inuuneqarlutik inuttullu allatut pisinnaatitaaffeqarlutillu periarfissaqarlutik inuunissaannut tapersersuinissamut kommuninut Naalackersuisunullu periarfissat nutaat pitsaanerusullu imarineqarput. Siunnersuuttaaq Inatsisartut inatsisaat atuisunut atoruminarsarniarlugu ilusilersugaavoq.

Siunnersuummi kapitalit pillugit takussutissaq

Kapitali 1. Siunertaq, nassuiaatit, sullinniakkat aamma ineqarnissamut

tapersorsorneqarsinnaatitaaneq

Siunertaq, Nassuiaatit, Sullinniakkat aamma Ineqarnissamut

tapersorsorneqarsinnaatitaaneq

Kapitali 2. Naalakkersuisut akisussaanagerat piginnaasanillu agguataarinerat

Qitiusumik Inissiinissamut Innersuussisarfik, Inissat pisariaqartinneqartut

amerlassusaat, Pissassarfik

Kapitali 3. Kommunalbestyrelsip akisussaamera piginnaasanillu agguataarisarnera

Kommunalbestyrelsip pingaarnertigut pisussaaffia, Siunnersuisarneq aamma

ilitsersuisarneq, Illersuisoqarnernik aaqqissuussineq, Siusissukkut iliuuseqarneq,

Tapersorsorneqarnissamut periarfissat pisariaqartinneqartut najugaqarnissamullu

neqeroorutit, Qulaajaaneq, Misissorneqarnissamut katsorsarneqarnissamullu

peqqinnissaqarfimmut innersuussineq, Inissiiviugallartoq

Kapitali 4. Kommunini najugaqarfissatut neqeroorutit

Najugaqatigiiffik, Najugaqarfiit illersugaasut, Najugaqatigiiffinnut

najugaqarfinnullu illersugaasunut aalajangersakkat allat

Kapitali 5. Ulloq unnuarlu neqeroorutit

Inunnut innarluutilinnut ulloq unnuarlu neqeroorummi isumannaakkami inissiisarneq,

Kinguaassiuutitigut atornearluisarnermik pinaveersaartitsineq, Ineriartortitsinissamut

pilersaarut, Killiffik pillugu nalunaarusiortarneq, Kalaallit Nunaata avataani

najugaqarfissatut neqeroorummi najugaqarneq, Kalaallit Nunaata avataani

najugaqarfissatut neqeroorummi najugaqarneq

Kapitali 6. Suliassat nalinginnaasut suliarineqartarnerat

Sulianik suliarinninnermi piffissaq atorneqartartoq, Ingerlaavartumik

malitseqartitsineq, Oqaloqateqarneq, Iliuusissatut pilersaarut, Suliani

aalajangersimasuni paasissutissanik paarlaasseqatigiinneq

Kapitali 7. Nalunaartarneq

Nalinginnaasumik nalunaaruteqartussaataitaaneq, Nalunaaruteqarnissamut pisussaaffik

sakkortunerusoq, Kommunit akunnerminni nalunaaruteqarnissamut pisussaaffiat,

Nalunaaruteqarnermi kommunip iliuuseqarnissamut pisussaaffia

Kapitali 8. Nalunaaruteqarnermi kommunip iliuuseqarnissamut pisussaaffia

Qanigisaasup innarluutillip paarineqarnera, Inuk tapersersuisartoq,

Ingiallorteqartitsineq, Nuunnermi ikiorneqarneq, Eqimattakkaarluni ikiuinissaq

tapersorsorneqarnissarlu pillugit neqeroorneq, Inunnut ataasiakkaanut

isumaginninnikkut killiligaanngitsumik ikiorneqarnissaq tapiiffiqineqarnissarlu

pillugit neqeroorneq, Oqilisaaneq, Pissassarfimmi piginnaanngorsarneqarneq

piginnaangorsaqpinneqarnerlu, Malitseqartitsineq, Malitseqartitsineq, Tapersersuinissamat periarfissat allanngornerat unitsinnerallu, Paasissutissiinissamat utertitsillunilu akiliinissamat pisussaaffik

Kapitali 9. Tikeraarluni angalanerit

Kapitali 10. Nakkutillineq

Kapitali 11. Inunnut innarluutilinnut siunnersuisoqatigiit, inunnut innarluutilinnut politiki aamma pitsaassusissanut piumasaqaatit Kinguaassiuutit atoqatigiinnerlu pillugit politiki

Kapitali 12. Aningaasalersuineq aamma akigititanik naleqqussaasarneq Aningaasalersuineq, Akigititanik naleqqussaasarneq, Ulloq unnuarlu neqeroorutitut akigititat iluarsiiiffigineqarnerat

Kapitali 13. Naammagittaalliut

Kapitali 14. Naammagittaalliut

Kisitsisitigut paasissutissat, Pineqaatissiisarnerit pillugit aalajangersakkat, Misileraalluni aaqjissuussinerit

Kapitali 15. Atortuulersitsinermit, atorunnaarsitsinermit aamma ikaarsaariarnermit aalajangersakkat

2. Siunnersuummi immikkoortut pingaarnerit

2.1. Siunertaq

Inatsisartut inatsisaanni isumaginninnermut suliassaqarfiup iluani, aammali suliassaqarfinni allani, Inatsisartut inatsisaat manna malillugu tapersiisarnikkut inuit innarluutillit inuttut pisinnaatitaaffiisa piviusunnngortinneqarnissaat kissaatigineqarpoq. Inunnut innarluutilinnut Inatsisartut inatsisaat malillugu tapersersuisarnerit pisariaqartitanik pingaarnerpaanik matussusiinissamik siunertaqarput, assersuutigalugu inuttut eqqiluutsuunissamik qulakkeerinninnerit imaluunniit inuit innarluutillit nerisaqarnissaat. Taamatut ataqatigiinnerni pingaaruteqarpoq kommuni pisariaqartitanut suugaluartunut tamakkununga tapersersuisoqarnissaanut aalajangiisuusartoq sulisullu tapersersuinermit tunniussaqtut inuup inuit pisinnaatitaaffiit qitiutitsissasut. Tapersersuinermit assersuutigalugu inuup inuiaqatigiinni peqataasarnissaminut pisinnaatitaaffii qulakkeerneqarput, soorlu aamma politikimut peqataasarnissaminut. Oqartussat isumaginninnermut suliassaqarfimmi sulinerat inuit innarluutillit pisinnaatitaaffiisa sutigut tamatigut qulakkeernissaannut pisussaaffiliivoq.

Inuk innarluutilik pineqartoq ataqatigiissumik tamakkiisumillu isiginnilluni suliniuteqarfigineqassaaq, suliniuteqarnermilu pineqartup pisariaqartitai naapertuutissapput. Innutaasut allat assigalugit nammineerluni inuuneqalernissamat siunnersuinerit tapersersuinerillu, siusissukkut iliuuseqarnerit, suliniutit tapersersuinerillu pinaveersaartitsiffiusut innuttaasut

innarluutillit pitsaasumik inuuneqarnissaannut inuttullu periarfissaannut qulakkeerinninniarnissamut qitiulluinnarput.

2.2. Periarfissaqarsimatillugu inissamik kiffaangissuseqarluni toqqaasinnaaneq

Inuk innarluutilik pisariaqartitsineq naapertorlugu kiffaangissuseqarluni inissamik toqqaanissaminut tapersorsorneqarnissamik pisinnaatitaaffeqarpoq. Inuk innarluutilik nammineerluni angerlarsimaffimmini tapersorsorneqarnissaminut aamma pisinnaatitaaffeqarpoq, matumani inuk pineqartoq, nakkutiginnittoq imaluunniit angajoqqaatut oqartussaassuseqartoq tamanna pillugu kissaateqarsimappata. Inuup kiffaangissuseqarluni toqqaanerani kiisalu nammineerluni angerlarsimaffimmiiginnarnermini nammineerluni allalluunniit atugarissaarnerat ulorianartorsiortinneqassanngitsoq piumasarineqarpoq.

Tamanna sulinermi inissiamik kiffaangissuseqarluni toqqaanissap piareersimaffiginissaanut ajornarsinnaavoq, pisinnaatitaaffilli inunnut allanut tunngatillugu inuit innarluutillit assigiimmik pineqartarnissaannut oqariartuutaavoq, inissamillu kiffaangissuseqarluni toqqaasinnaaneq sapinngisaq malillugu akuerineqassaaq.

2.3. Sullinniakkat amerlanerusut

Inatsimmi inuit ukioq apeqqutaalluni pisinnaasakinnerulersimasut kiisalu inuit utoqqarnut najugaqarfinni najugallit ilaatinneqassasut siunnersuutigineqarpoq, taakkunungalu inuit utoqqalinersiaqalernissamut ukiut killiliiffiginerisa ataanniittut pisinnaatitaaffillit ilaapput. Taamatut sullinniakkat amerlinerisigut inunnut pisinnaasakinnerulersimasunut inuit innarluutillit tapersorsorneqarnissaannut inatsit naapertorlugu tapiissuteqarnissamut siusinnerusukkut pisinnaatitaaffeqarsimanngitsunut tapersersuinissamut qulakkeerinnissapput.

2.4. Nassuiaatit

Taaguusersuutit Inatsisartut inatsisaanni atorineqartut paasilluarnissaannut oqariaatsit arlallit atorineqassasut siunnersuutigineqarpoq.

2.5. Qulaajaaneq:

2.5.1. Suleqatiginneq

Peqqinnissaqarfiup, pisortani oqartussat attuumassutillit kiisalu suliffeqarfiit inunnut innarluutilinnut ilisimasallit suleqatissatut soqutiginaatilit takuneqarsinnaassasut aamma siunnersuutaavoq, matumani inummut innarluutilimmut atugassarititat qulaajarneqarnerat pisimappat aammalu ilimagisariaqarpat inuk tapersorsorneqarnissamik pisariaqartitsisoq. Tamanna suliani pineqartuni kikkut qulaajaanermut peqataatinneqassanersut pillugit nalilersuilluinnarnernik tunngaveqassaaq.

2.5.2. Piffissaliinerit

Kommunalbestyrelsip inuup innarluutillip tapersorsorneqarnissamik pisariaqartitsilersimaneranut paasisaqarneraniit qaammatinik 2-nik piffissaliisoqassasoq siunnersuutigineqarpoq, tassalu inuk innarluutilik tapersersuiffigineqassanersoq imaluunniit ikiuutinik tunineqassanersoq kiisalu iliuusissatut pilersaarummik allakkatigut suliaqartoqassanersoq pillugit qulaajaanerup naammassineranut atatillugu allakkatigut aalajangiisoqarnissaa tikillugu. Qulaajaasoqarnissaanut piffissamik naammattumik immikkoortitsisoqarsimanissaa pingaaruteqarpoq, kisiannili aamma qulaajaanermut tunngatillugu qulaajaaneq pillugu innuttaasumut eqqarsaatigisassat pingaaruteqarput.

Inunnut innarluutilinnut tunngatillugu inatsisitigut isumannaatsuutitsinissamut sakkortuutut nutaatut siusissukkut iliuuseqarnernut tunngatillugu aalajangersakkat arlallit siunnersuutigineqarput, taamaaliornikkut inuk peqatigalugu taassuma inuttut atugarisai ikiorsiiffigineqarsinnaassammata, kisiannili aamma pinnaasatigut ajorseriarsinnaaneq pitsaaliorlugu.

Kommunalbestyrelse suliniummik piareersaaqqullugu pisussaaffilerneqarpoq, taannalu atorlugu inunnut immikkut tapersorsorneqarnissamik pisariaqartitsisunut kommuniq nalinginnaasumik pinaveersaartitsiffiusumillu sulinerata aamma anguniagaqarfiusumik suliniuteqarnerata akornanni ataqtigiittoqarnissaa qulakkeerneqassaaq.

Angajoqqaat innarluutilimmik meerallit siunnersorneqartarnissamik suliniuteqarfigneqartarnissamillu pisariaqartitsisinnaapput, taakkulu ajornartorsiutinngortunik ilaqutariinni inummik ataatsimik arlalinnilluunniit innarluuteqarfilinni pilersinnaasunik pinaveersaartitsisinnaapput. Aamma angajoqqaanngortussat suliniutinut pinaveersaartitsiffiusunut ilaapput.

2.6. Siusissukkut iliuuseqarneq

Kommunalbestyrelse iliuusissamik piareersaassaaq, taannalu atorlugu inunnut immikkut tapersorsorneqarnissamik pisariaqartitsisunut kommuniq nalinginnaasumik pinaveersaartitsiffiusumillu sulinerata aamma anguniagaqarfiusumik suliniuteqarnerata akornanni ataqtigiittoqarnissaa qulakkeerneqassaaq. Siunnersuummi kommunalbestyrelse ujartuilluni sulinermi ilaqtannut pisariaqartitsisutut ilimagineqartunut kikkunnulluunniit siunnersuisarnermik neqeruussalluni pisussaaffeqarpoq. Siunnersuisarneq pillugu neqeroorneq aamma angajoqqaanngortussanut ilaassaaq.

Suliniutit pinaveersaartitsiffiusut siunnersortimit ikiorneqarnermik, attaveqatigiittarfinnik imaluunniit oqaloqatigiittarfinnik, ilaqutariit pilersaarusiiorfiginissaannut siunnersuinernik suliniutinillu allanik ilaqarsinnaapput, taakkua inuup innarluutillip taassumalluunniit ilaqutaasa ajornartorsiutaannik pinaveersaartitsinissamik siunertaqartut.

2.7. Misissorneqarnissamut katsorsarneqarnissamullu peqqinnissaqarfimmut innersuussineq
 Angajoqqaatut oqartussaassusillip imaluunniit nakkutilliisup nappaammut
 qaangerneqarsinnaanngitsumut nappaammulluunniit meeraq, inuusuttoq imaluunniit inuk
 inatsisitigut pisussaaffeqanngitsoq misissortissimanngippassuk aammalu inuk pisinnaasakut
 malunnartumik ataavartumillu sunnersimappassuk misissortinnissamut katsorsartinnissamullu
 peqqinnissaqarfimmut innersuussisoqassanersoq akuersisoqarneratigut imaluunniit
 akuerisoqanngikkaluartoq kommunalbestyrelse aalajangiisinnaavoq.

2.8. Inissiigallarfik

Inummut innarluutilimmut qitiusumik innersuussisarfik aqutigalugu ulloq unnuarlu neqeroorummi
 inissamik utaqqisumut inissiiviugallartussamik pissarsinissamik kommunalbestyrelsip
 pisussaaffilernissaa pillugu aalajangersakkamik ilanngussisoqassasoq siunnersuutigineqarpoq.
 Aalajangersakkami kommunalbestyrelsip inissiigallarfissamik qulakkeerinninnissamut
 akisussaanera aalajangersarneqassaaq. Naalakkersuisut Isumaginninnermut Aqutsisoqarfik
 suleqatigalugu innersuussisarnermut atortoq aqutigalugu inuup innarluutillip ulloq unnuarlu
 neqeroorummi inissamik tunineqarnissaanut suli isumaginnittuupput, matumani tamanna inuup
 innarluutillip pisariaqartitaanut piareersimassapat.

2.9. Kalaallit Nunaata avataani najugaqarfissatut neqeroorummiiineq

Inuup innarluutillip Kalaallit Nunaata avataanut inissinneqarnissaani imaluunniit najugaqarnissaani
 inissiinissaq sioqqullugu Naalakkersuisunit allaffissornikkut akuerineqartassasut
 siunnersuutigineqarpoq.

2.9.1. Inuup innarluutillip pisariaqartitai Kalaallit Nunaanni piareersimaffigineqarsinnaanngippata

Siunnersuummut oqaatigineqartuni takuneqarsinnaavoq najugaqarnissaq piffissaligaasoq,
 tamatumunngalu Kalaallit Nunaanni assinganik neqerooruteqartoqannginnera pissutaavoq,
 matumanilu Kalaallit Nunaanni neqeroorummik pilersitsisoqarnissaa sulissutigineqartariaqarpoq.
 Taamatuttaaq Kalaallit Nunaata avataanut inissiinissamut inassuteqarnissamut piumasaqaat
 Naalakkersuisunit akuerineqarnissaa aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq.

2.9.2. Inuup innarluutiminut tunngatillugu piginnaasaminik ineriartortitsinissaminut pisariaqartitsisimappat imaluunniit piginnaanngorsarniarluni suliniuteqarfiginissamik pisariaqartitsisimappat Kalaallit Nunaanni suliarineqarsinnaanngitsunik

Siunnersuummut oqaatigineqartuni takuneqarsinnaavoq najugaqarnissaq piffissaligaasoq,
 tamatumunngalu Kalaallit Nunaanni assinganik neqerooruteqartoqannginnera pissutaavoq,
 matumanilu Kalaallit Nunaanni neqeroorummik pilersitsisoqarnissaa sulissutigineqartariaqarpoq.

Taamatutaaq Kalaallit Nunaata avataanut inissiinissamut inassuteqarnissamut piumasaqaat Naalakkersuisunit akuerineqarnissaa aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq.

Najugaqarfik inissiamik, klubværelsimik, ilinniartut ineqarfiinik allanillu ilallugu allilerneqassaaq, najugaqarfillu inummut innarluutilimmut naleqquttuusaaq.

2.9.3 Kalaallit Nunaata avataani tapersersuinissamut iliuusissat ataatsikkoortinnerat

Kalaallit Nunaata avataanut inissiinissamut kommunalbestyrelsip inassuteqarnermini §§ 36 aamma 37-p ataatsikkoortinnerisigut innuttaasoq tapersersorneqarnissamik pisariaqartitsinersoq misissussavaa. Taamaaliortoqarpoq § 49-mi taaneqartut saniatigut inuk innarluutilik immikkut tapersersorneqarnissamik pisariaqartitsissanersoq paaserusullugu, assersuutigalugu isumassuinerit, eqqiluisaarnerit, ikiuutit qulaajaanissallu isumaginissaannut tapersersuisoqarnissaanut akunnerit atornerqartussat. Allattuiffik tamakkiisuunngilaq

2.10 Kinguaassiuutitigut atornerluisarnernik pinaveersaartitsineq

Kinguaassiuutitigut atornerluinernut atoqatigiinnermullu politikimi pinaveersaartitsisoqarnissaa, aamma inuk innarluutilik kinguaassiuutitigut atornerlunneqarsimanersoq pillugu ilisimalikkanik imaluunniit pasitsaassinernik peqartoqalersillugu iliuuseqarneq pillugu Naalakkersuisut malittarisassanik erseqqinnerusunik aalajangersaasinnaanermut tunngavissaq pillugit aalajangersagaqalissasoq nutaatut siunnersuutigineqarpoq.

Inummut innarluutilimmut kinguaassiuutitigut atornerluinerit pinaveersaartinnissaannut sulinermi najugaqarfissatut neqeroorummi sulisut ilaatigut pinaveersaartitsinermik suliaqarnermut, pinaveersaartitsinermik suleriaatsimut pasitsaassinernullu suliarinissaanut, kinguaassiuutitigut atornerluinernut aarlerinaataasinnaasut pillugit ataatsimut ilisimasaqalernerimut, inummi innarluutilimmi atugarliornerimut takussutissaqarnerimut ataatsimut naleqartitsinikkut immikkut maluginiagassaqarput, taakkununngalu pissusilersornikkut timikkullu ersiutit kiisalu kinguaassiuutitigut atornerlunneqarsimanermut ersiutit ilaapput.

Inunnut innarluutilinnut najugaqarfittut neqeroorutit kinguaassiuutit aamma kinguaassiuutitigut atornerlunneqarneq pillugit kinguaassiuutinut ersarissumik takuneqarsinnaasumillu politikissamut oqaasertaliisoqassasoq siunnersuutigineqarpoq. Kinguaassiuutinut politikeqarneq atoqatigiittarnerup inuup kinaagaluartup inuuneranut immikkullu pisariaqartitaanut ilaalluinnartuunerisa paasineqarnissaanut tapeeqataassaaq, kinguaassiuutinullu politikeqarneq inunnut innarluutilinnut kinguaassiuutitigut atornerluinissamik pinaveersaartitsiffiussaaq.

Inummut innarluutilimmut kinguaassiuutitigut atornerluineq pillugu ilisimasarilikkat imaluunniit pasitsaassinerit sulisunit suliarineqartarnissaat pillugu Naalakkersuisut malittarisassanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissamut tunngavissaq siunnersuutigineqarpoq.

2.10.1. Pitsaassutsimut piunasaqaatit

Inummut innarluutilimmut nammineq angerlarsimaffigisami najugalimmut isumassuinissap isumaginissaanut inuk atorfinitsinneranut atatillugu sakkortunerusunik malittarisassaqaalissasoq siunnersuutigineqarpoq. Sammisassat makku ilaatillugit najugaqarfimmut nakkutigisaasunut pitsaassutsimut piunasaqaatit siunnersuutigineqarput: 1) Najugaqartut ineriartornissaminnut, nammineq periarfissarisanik atorluaanissamut periarfissaat tamannalu aqqutigalugu sapinngisamik nammineersinnaanngornissaat. 2) Najugaqartut ilinniarnissaminnut, suliffeqalernissaminnut sammisassalernissaminnullu periarfissaat. 3) Najugaqarfiup nakkutigisaasup sullitassai, matumani ulloq unnuarlu neqeroorutip sullinniakkanut neqeroorutai aamma najugaqartut namminneq inuunerminnullu sunniuteqarsinnaanerata ilanngullugit. 4) Najugaqarfimmi nakkutigisaasumi periaatsit angusallu, matumani perorsaanerami, tarnip pissusii pillugit imaluunniit psykiatrimut tunngasut pillugit suleriaatsit ilanngullugit. 5) Najugaqatigiiffiup nakkutigisaasup aqqissugaanera aqutsisoqarneralu.

2.10.2. Init aqqissuunneqarnerat

Najugaqarfik nakkutigisaasoq najugaqartut namminerisamittut angerlarsimaffittut isigineqassasoq siunnersuutigineqarpoq. Najugallit immikkoorlutik namminneq ineraqassapput, sapinngisamik namminneerlutik perusuersartarfeqarlutillu uffarfeqassapput kiisalu isersimaartarfimmut iggavimmullu isersinnaassallutik.

2.10.3. Ileqqoreqqusaq

Inunnut innarluutilinnut najugaqarfiup nakkutigisaasup ileqqoreqqusamik immikkoortuni arlalinnik imaqartumik peqarnissaa siunnersuutigineqarpoq, ilaatigut ateq, angerlarsimaffittut najugarisaq siunertarlu, sullinniakkat nassuiaaffiginerat, aqutsisut suliassaasa nassuiaaffiginerat ilaassallutik.

2.10.4. Ulluinnarni aqutsisoqarneq

Inunnut innarluutilinnut najugaqarfimmut nakkutigisaasunut aqutsisumik sulisunillu allanik atorfinitsitsisassasoq soraarsitsisassasorlu siunnersuutigineqarpoq. Aqutsisoq najugaqarfiup nakkutigisaasup ulluinnarni ingerlanneqarneranut akisussaasuvoq.

Aqutsisumik sulisunillu atorfinitsitsinermut atatillugu sakkortunerusunik malittarisassaqaalernissaa siunnersuutigineqarpoq.

Najugaqarfiup nakkutigisaasup ingerlanneqarnissaanut aqutsisoq imatut qulakkeerinnissaaq najugallit piginnaasaminnik pisinnaasaminnillu ulluinnarni inuunermut oqilisaataasinnaasunik angusaqarnissaat qulakkeerlugu, tamannalu aqqutigalugu ataasiakkaat nammineersinnaalernissaminnut periarfissaat siuarsaaffigalugit kiisalu ilaqtutanut attaveqarfigisartakkanullu attaveqartarnerit piginnarniarlugit tamakkulu aqqutigalugit inuttut ineriartornissamut aamma inuttut sammisanut peqataasarnissamut periarfissaqartillugit.

2.11. Qanigisaasup innarluutillip paarineqarnera

Inummut innarluutilimmut nammineq angerlarsimaffigisami najugalimmuut isumassuinnissap isumaginissaanut inuk atorfinitsinneranut atatillugu sakkortunerusunik malittarisassaqaqalissasoq siunnersuutigineqarpoq.

Tapersersuisarnissamut iliuusissaq nutaaq siunnersuutigineqarpoq, taannalu aqqutigalugu inuup suliffillip innarluutilimmik qanigisaasumik paarsaqarnissamik kissaateqartup kommunalbestyrelsimit qaammatini amerlanerpaamik 6-ini killiligaasumik qaammatinillu 3-nik sivitsuinnissamik periarfissalimmik atorfinitsitsinnaanera periarfissinneqarpoq.

Angerlarsimaffimmi paarsaqarnissamut allatut iliorsinnaaneq tassaavoq angerlarsimaffiup avataani ulloq unnuarlu najugaqarsinnaaneq imaluunniit paarsaqarnissamut pisariaqartitsineq ulloq naallugu suliffimmuut naapertuutissasoq ilaatigut matumani piumasarineqarpoq.

2.12. Eqimattakkaarluni ikiuinissaq tapersersorneqarnissarlu pillugit neqeroorneq

Inunnut innarluutilinnut imaluunniit inunnut pisinnaasakinnerulernissamut ulorianartorsiortunut immaqalu inuuniarnikkut ajornartorsiortunut eqimattakkaarluni ikiorneqarnissaq, isumassuinnissaq imaluunniit eqimattakkaarluni pisinnaasanut sungiusarnissaq ikiorneqarnissarlu pillugit kommunalbestyrelsip aallartitsinnissaanut imaluunniit tapiissuteqarnissaanut tapiissuteqartarnermut iliuusissamik nutaamik siunnersuuteqartoqarpoq. Inunnut innarluutilinnut tapersersuisarneq ikiuisarnerlu amerlanertigut inunnut ataasiakkaanut sammititaapput. Eqimattakkaarluni ikiorneqarnissaq tapersersorneqarnissarlu pillugit neqeroorneq inunnut innarluutilinnut ataatsimoortitsilertussaavoq, tamannalu aqqutigalugu inuup innarluutillip inuunerani inuuniarnikkut sunniutaasut nukittorsarsinnaassallugit. Neqeroorut pisinnaasakinnerulernerit annertunerulernissaanut aarlerinaammik pinaveersaartitsinnaavoq, pisariaqarsimappallu inuunikkut ajornartorsiutinngortut imaluunniit unammisassanngortut inuup innarluutillip atugarisinnaasai pillugit pinaveersaartitsisoqarsinnaassalluni.

2.13 Inunnut ataasiakkaanut isumaginninnikkut killiligaanngitsumik ikiorneqarnissaq tapiiffigineqarnissarlu pillugit neqeroorneq

Inunnut innarluutilinnut inunnullu innarluuteqalernissamut aarlerinartorsiortunut pisinnaasat ineriartortinnissaanut killilikkamik inummut immikkut ikiuinissaq, isumassuinnissaq imaluunniit tapersersuinnissaq imaluunniit killilikkamik inummut immikkut sungiusaanissaq ikiuinissarlu pillugit

kommunalbestyrelsip aallartitsinnaaneranut imaluunniit tapiissuteqarsinnaaneranut tapiissuteqartarnermut iliuusissamik nutaamik siunnersuuteqartoqarpoq. Neqeroorut amerlanerpaamik qaammatinut 6-inut killiligaavoq, piumasarineqarporlu neqeroorut tiguisartup massakkut pisinnaasaqarneranik imaluunniit pisinnaasakinnerup ajorteriarnissaata pinaveersaartinnissaanik pitsanngortitsissasut.

2.14. Malitseqartitsineq

Inuusuttoq malunnartumik ataavartumillu timikkut imaluunniit tarnikkut pisinnaasakinnerulersimappat imaluunniit nappaammik katsorsarneqarsinnaanngitsumik sivisuumillu atugassamik peqarsimappat aammalu Inatsisartut inatsisaat manna malillugu 16-inik ukioqalersimappat, kommunalbestyrelsip pineqartup inersimasutut inuulernissaanut piareersaanermik aallartitsinissaata pisussaaffiulernissaa aalajangersakkami malittarisassiorneqassasoq siunnersuutigineqarpoq.

Malitseqartitsinerup inuusuttup allat assigalugit nammineerluni inuuneqalernissamut tapersersuiffiginissaanut iluaqutaanissaa siunertarineqarpoq. Malitseqartitsinerup tunniutinnginnerani kommuni - inuusuttup peqataatinneratigut - inuusuttup tapersersorneqarnissamik pisiaqartitsineranut immikkut nalilersuissaaq. Inuusuttup tapersersorneqarnissamut pisariaqartitsineranut malitseqartitsineq pingaaruteqarluinnartutut isigineqarsinnaappat malitseqartitsineq neqeroorutigineqassaaq.

2.15. Tikeraarluni angalanerit

Tikeraarluni angalanissanut periarfissaqarneq inatsisissatut siunnersuummi inummut innarluutilimmut pineqartumut apeqqusernagu pisinnaatitaaffinngussaaq. Inuit nunagisamik avataaniittut, nunagisaminnut atassuteqarnerminnik attassiinnarnissaannik ikiorneqarnissaat siunertaavoq. Nunagisaq aallaavimmigut illoqarfiusarpoq nunaqarfiusarluniluunniit inuup innarluutillip najugaqarfisimasaa inuup nunagisap avataani najugaqarfissatut neqeroorummi najugaqarfisaa.

Meeqqat innarluutillit nunagisamut ukiumut 2-riarlutik tikeraarsinnaatitaapput. Inersimasut innarluutillit nunagisamut ukiumut 1-imik tikeraarsinnaatitaapput. Taamaasilluni inersimasut innarluutillit assigiimmik pineqassapput, tassami inatsimmi atuuttumi inunnut innarluutilinnut 18-ileereernerup kingorna angerlarsimaffiup avataanut sivikinnerpaamik ukiuni 10-ni inissinneqarsimasunut ukioq allortarlugu tikeraarsinnaaneq 1 kisimi pisinnaatitaaffiuvoq. Inunnut 18-24-nut ukiulinnut Kalaallit Nunaata avataanut ulloq unnuarlu neqeroorummi najugaqarallartunut ukiumut 2-riarluni tikeraarsinnaaneranut pisinnaatitaaffik allanngussanngilaq.

Inummut innarluutilimmut qanigisaasup inuup innarluutillip najugaanut tikeraarluni angalasinnaanera periarfissaavoq. Qanigisaasut tikeraarluni angalanissamut periarfissaqarnerat inuup innarluutillip periarfissaqarneranut taarsiullugu angalaneruvoq. Qanigisaasup tikeraarluni angalanissamut neqeroorfiginissaani inuup innarluutillip tikeraarluni angalanissani ingerlassinnaassanngikkaa, inuullu tikeraarneqarnissamik kissaateqarsimanissaa, piumasqaataavoq. Inunnut innarluutilimmut qanigisaasut amerlanerpaamik 2-t tikeraarlutik angalanissaannut aningaasaliisoqarsinnaavoq.

2.16. Inummut sammititamik sakkortusisamik nakkutilliineq

Inummi innarluutilimmi atugassarititat ernumanarluinnartut pillugit inummut sammititamik sakkortunerusumik nakkutilliinerup aallartinnissaanut kommunalbestyrelsip pisussaaffia malittarisassiorfigineqassasoq siunnersuutigineqarpoq. Atugassarititat tamakku inummut sammititamik nakkutilliinernut atatillugu imaluunniit allatut iliorluni kommunalbestyrelsimut nalunaarnernut atatillugu paasineqarsinnaapput. Tamatuma kingunerisaanik iliuusissatut pilersaarut najugaqarfiup pisortaanik oqaloqateqarnikkut suliarineqassaaq, tassanilu nassuiarneqassaaq atugassarititat toqqissisimanartut qanoq isillugit suliarineqassanersut pissutsillu ernumanarluinnartut ikiorsiiffineqassanersut.

2.17. Ulloq unnuarlu neqeroorutinut suliassaqarfimmi ineriartortoqarneranut nuna tamakkerlugu periusissiamik suliqaarnissaq

Naalackersuisut ulloq unnuarlu neqeroorutinut suliassaqarfimmut periusissiamik nutaamik suliqaarnissamut periusissiamullu siusinnerusumut malitseqartitsisarnissamik ukioq allortarlugu suliqaarnissamut kiisalu periusissiap nuna tamakkerlugu ulloq unnuarlu neqeroorutit ilaanissaannut pisussaaffilerneqassasut inatsimmi anguniarneqarpoq. Ulloq unnuarlu neqeroorutinut periusissiamik ingerlaavartumik suliqaarnissamut siunertaavoq, ulloq unnuarlu neqeroorutit suliqaarnerisa pitsaannerusumik pilersaarusiorneqarneranut aaqquissuunneqarneranullu peqataanissaq kiisalu suliassaqarfimmi maannakkut ajornartorsiutaasunut pisariaqartitsinermullu tunngatillugu eqqumaffiginninnerulernissap aamma annertunerusumik immikkut ilisimasaqarnerulernissap qulakkeernissaa.

2.18. Pisortat ataatsimoorlutik IT-mut atortuata allaffissornermut atorineqarnissaa

Kommunit Naalackersuisullu Inatsisartut inatsisaata matuma atornissaanut pisortani IT-qarnermut atortumik ataatsimoorussamik atuissapput. Tamanna aqqutigalugu innarluutilinnut suliassaqarfimmut kommunini tamani aqutsinerni sulianik suliarinnittarnerup assigiinnerulernissaa anguneqassaaq sukkanerusumillu sulianik suliarinnittarnermut tunngaviliissalluni.

Pisortat ataatsimoorullugu IT-mut atortuat Get Organized pilersinneqareerlunilu atortussanngortinneqareerpoq, taannalu meeqqanut app aamma ikiusarnernut najoqqutassaq “gluu”

atorlugit meeqqanut sulianik suliarinnittarnermut atorneqassaaq.

2.19. Misileraalluni aaqqissuussinerit

Naalackersuisut tamanna pillugu kommunalbestyrelsimit inassuteqaat tunngavigalugu kommunini tapersersuinissat aamma ulloq unnuarlu neqeroorutit pillugit misiligutitut aaqqissuussinernut akuersissuteqarsinnaassasut siunnersuutigineqarpoq, taamaasillunilu siunnersuutigineqarpoq sammisassat killilimmik sivilissuseqartut pineqassasut.

3. Pisortanut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassat

Inatsisissatut siunnersuut manna – inuit innarluutillit tapersersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat atuuttoq assigalugu - Naalagaaffiit Peqatigiit Innarluutillit pillugit Isumaqatigiissutaanni tunngaveqarpoq. Tamannalu isumaqarpoq inunnut innarluutilinnut pisinnaatitaaffiit suli pingaartinneqarmata, tamannalu pisortanut allaffissornikkut aningaasaqarnikkullu sunniuteqarsinnaavoq.

Inatsisissatut siunnersuummi aningaasaqarnikkut sunniutaasussanuinaq naatsorsuisoqarnikuuvoq. Inatsimmi siusinnerusukkut massakkullu atuuttumi aalajangersakkat naapertorlugit aningaasatigut sunniutissat kommuninut ataatsimut tapiissutit aqutigalugit kommuninut nuunneqareernikuupput imaluunniit aningaasanut inatsimmi immikkoortinneqareernikuupput.

Aningaasaqarnermut sunniutaasussanut naatsorsuinerit ilarpassui missingiinernik tunngaveqarput, ilaasalu missingersuutigaat suliassaqaarfinnut eqqorneqartunut nuna tamakkerlugu paasisutissanik tutsuiginartunik amigaateqarnera pissutigalugu aningaasartuutit nalorninermut annertuumut atassuteqarnerat.

3.1. Inatsisartut inatsisaata, pikkorissaanerit allallu piviusunngortinnissaannut aningaasartuutaanerisut

Inatsisartut inatsisaannut ilitersuutinik amerlanerusunik suliaqartoqassaaq kiisalu kommunini sulianik suliarinnittartunut allanullu ulluinnarni inatsimmik atuisussanut, soorlu ulloq unnuarlu neqeroorutini forständerit aamma utoqqarnik paaqqinnittarfiit, pikkorissartitsisarnerit amerlanerusut ingerlanneqartassapput.

3.2. Innarluutilinnut sulianik suliarinnittarnerup digitaliseriiffiginera

Piffissami 2021-2023 meeqqanut sulianik suliarinnittarnerup digitaliseriiffigineranut atatillugu pisortat ataatsimoorlutik IT-mut atortuat kommunini tallimaasuni tamani pilersinneqarsimavoq. Iluamik taassagaanni IT-mut atortoq tassaavoq Get Organized (GO). Atortoq taanna - nutaannginnerusoq - Kommuneqarfik Sermersuumi ukiuni arlalinni atorneqareersimavoq. Pisortat

ataatsimoorlutik IT-mut atortumut meeqqanut app-i kiisalu ikiuutissatut najoqqutassaq "gluu" ineriartortinneqarsimapput.

Innarluutilinnut sulianik suliarinnittarnerup digitaliseriiffigineqarnera innarluutilinnut sulianik suliarinnittarnerup pitsaassusaanik qulakkeerinninniarnermi massakkut ajornartorsiutaasut ikiorsiiffiginissaannut malunnartumik pingaaruteqartussaavoq.

Innarluutilinnut sulianik suliarinnittarnerup digitaliseriiffigineqarneranut atatillugu IT-kkut aaqqiissutissani pioreersuni ineriartorteqqinneqarsinnaammata ilimagineqarpoq innarluutilinnut sulianik suliarinnittarnerup digitaliseriiffiginera meeqqanut sulianik suliarinnittarnerup digitaliseriiffigineqarneranut naleqqiullugu aningaasaqarnikkut sunniutissai annikinnerussasut, tassani kommunit tallimaasuni sisamat IT-mut atortumik Get Organized-imik (GO) pilersitsisimallutik kiisalu kommunit tallimaasut tamaasa meeqqanut app-imik pilersitsisimallutik.

3.3. Tapersersuinermit periarfissat arlallit, ilaatigut eqimattakkaarluni ikiuinermit tapiissutit, nammineq angerlarsimaffimmi ineqarnermit tapiissutit aamma inunnut innarluutilinnut ukiut apequtaatillugit tapersersuinerit.

Inunnut innarluutilinnut tunngatillugu pisinnaasat ineriartortinnissaannut eqimattakkaarluni ikiuinissamut, isumassuinissamut, tapersersuinissamut, sungiusarnissamut ikiuinissamullu tapiissutit pineqartillugit suliniutigineqartoq inuit ataasiakkaat eqimattakkaarlutik neqeroorutininik tamakkuninnga pissarsisinnaanissaannik periarfissiisaaq. Neqeroorut tamanna inunnut innarluutilinnut immikkut atorneqareersimassappat eqimattakkaarluni tapersersuisarnerup allaffissornikkut nukissanik aningaasaqarnikkullu aningaasartuutininik ikinnerulersitsinissaa ilimagineqarpoq. Paasissutissanik naatsorsuisoqarnissaanut tunngavissiisinnaasunik peqartoqannigilaq. Missingiinermit 1,0 mio. kr.-nit sipaarutigineqarsinnaapput.

Ataatsimut isigalugu siunnersuut naatsorsuutigineqarpoq 2025-mi 0.5 mio. kr.-nik 2026-miillu ukiumoortumik 1,0 mio. kr.-nik kommunip aningaasartuuteqarnerunissaa.

3.4. Qanigisaasup paarineqarnera

Siunnersuummi inuup suliffinnut attuumassutillip innarluutilimmik qanigisaasumik paarsaqarnissamik kissaatillip angerlarsimaffimmi paarsinissamut taarsiullugu angerlarsimaffiup avataani ulloq unnuarlu najugaqarnerussappat imaluunniit paarsinissamut pisariaqartitsineq ulloq naallugu sulinermit naapertuuppat inuk kommunalbestyrelsip atorfinitsissinnaavaa.

Qanigisaasup paarineqarnissaa siunertaralugu inuk qaammatit 6-it tikillugit atorfinitsinneqarsinnaavoq. Piffissaq paarsinermit atorneqartoq tamatumunnga pissutsit immikkut ittut pisariaqartissimappassuk qaammatit 3-t angullugit sivitsuiffigineqarsinnaavoq. Paarsineq

qaammatinut ilivitsunut agguarneqarsinnaavoq. Sulisitsisumik qanigisaasup paarsarinissaanut sulingiffeqarallarnissamik tunniussisumik isumaqatigiissuteqareernikkut paarsineq piffissanut sivikinnernut agguarneqarsinnaavoq.

Ilimagineqarpoq ataatsimut isigalugu siunnersuut kommuninut aningaasartuuteqarnerunermik kinguneqassanngitsoq, kommunit ulloq unnuarlu neqeroorutitut imaluunniit utoqqarnik paaqqinnittarfinnut inissiigallarnissaraluat imaluunniit innuttaasoq nammineq angerlarsimaffimmini isumagineqarluni akunnerni qassini tapersersortimit ikiorneqarsimaneranut aningaasartuutissaraluit qanigisaasunut akissarsiaqartitsinernut aningaasartuutaasut ilanngaataassammata.

Taamaattorli maannakkut aalajangersakkanut siunnersuutitut aningaasartuutit eqqortut Naalackersuisunit missiliorneqarsinnaanngorlugit inunnt siunnersuummut ilaasunut nuna tamakkerlugu tutsuiginiartunik paasissutissanik tunngaveqartoqanngilaq.

3.5. Tikeraarluni angalanerit

Meeqqat innarluutillit angerlarsimaffiup avataanut ulloq unnuarlu neqeroorummi inissinneqartut allannngortinnagu ukiumut 2-nik tikeraarlutik angalasinnaatitaapput. Inersimasut innarluutillit angerlarsimaffiup avataanut inissinneqartut angerlarsimaffittut najugarisamut ukiumut ataasiarlutik tikeraarlutik angalasinnaatitaapput, inersimasulli 18-ileereerlutik ukiut 10-t sinnerlugit inissinneqarsimasut inatsit atuuttoq malillugu ukioq allortarlugu ataasiarlutik tikeraarlutik angalasinnaatitaallutik.

Assigiimmik pinnittoqartalissasoq siunnersuutigineqarpoq, taamaasilluni inersimasut innarluutillit tamarmik angerlarsimaffiup avataanut ulloq unnuarlu neqeroorummi inissinneqartut ukiumut ataasiarlutik tikeraarlutik angalasinnaatitaassammata. Taamaattoq inuusuttunut innarluutilinnut 18-24-inut ukiulinnut killeqartumik angerlarsimaffiup avataanut inissinneqartunut ukiumut marloriarluni angalasinnaasoqassaaq.

2025-mi aningaasartuutaanerusussat 1,9 mio. kr.-nut tamatumalu kingorna ukiumut 4,0 mio. kr.-nut missiliorneqarput. Aningaasartuutaanerusut annertuumiit tutsuiginartumiillu paasissutissanut tunngavimmiit missiliorneqarnikuupput.

3.6. Siusissukkut iliuuseqarnermik aallartitsinermut atatillugu kommunit aningaasartuuteqarnerunerat

Siunnersuummi kommunalbestyrelse suliniummik piareersaassaaq, tassani inunnt immikkut tapersersorneqarnissamik pisariaqartitsisunut kommunip nalinginnaasumik pinaveersaartitsiffiusumillu sulinerata aamma anguniagaqarfiusumik suliniuteqarnerata akornanni ataqatigiittoqarnissaa qulakkeerneqassalluni. Siunnersuummi kommunalbestyrelse ujartuilluni sulinermi ilaqtannut pisariaqartitsisutut ilimagineqartunut kikkunnulluunniit siunnersuisarnermik

neqeruussalluni pisussaaffeqarpoq. Siunnersuisarneq pillugu neqeroorneq aamma angajoqqaanngortussanut ilaassaaq.

Ilimagineqarpoq siunnersuut 2025-mi 1,0 mio. kr.-nik 2026-miillu ukiumoortumik 2,0 mio. kr.-nik kommunip aningaasartuuteqarnerunissaa.

3.7. Inatsisartut inatsisaannik aqutsinermut kommunimi aningaasartuutit

Inatsisit pisariunerulersimaneranut kiisalu sullissisarnerup sivisussusaat eqqortumillu sullissisarneq pillugit NIIK-miit Tilioq-miillu ernumassutitut kommunit ernumassuteqarlutik nalunaaruteqarsimanerannut tusarniaanermut akissutigineqartut tunuliaqutaralugit 2025-mi 1,4 mio. kr.-nik aamma tamatuma kingorna ukiumut 2,8 mio. kr.-nik kommuninut aningaasanik immikkoortitsisoqarpoq.

Inatsisartut inatsisaannik kommunip aqutsinera pitsaanerulersinniarlugu aningaasanik immikkoortitsisoqarpoq, taamaasilluni sullissisarneq sukkanerusoq eqqornerusorlu qulakkeerneqassaaq.

Aningaasartuutaanerusut mio. kr.	2025	2026	2027	2028
Inatsisartut inatsisaannik atulersitsinermut, pikkorissartitsinernut allanullu aningaasartuutaanerusut (aningaasanut inatsimmi aningaasat immikkoortinneqassapput)	1,0	2,0		
Innarluutilinnut sulianik suliarinnittarnerup digitaliseriiffiginera (aningaasanut inatsimmi aningaasat immikkoortinneqassapput)	3,0	3,0	1,0	
Tapersersuisarnissamut periarfissat amerlanerit (kommuninut ataatsimoortumik tapiissutini aningaasat immikkoortinneqassapput)		-1,0	-1,0	-1,0
Qanigisaasunik paarsisarneq (kommuninut ataatsimoortumik tapiissutini aningaasat immikkoortinneqassapput)		0,0	0,0	0,0

Tikeraarluni angalanerit (kommuninut ataatsimoortumik tapiissutini aningaasat immikkoortinneqassapput)		4,0	4,0	4,0
Siusissukkut iliuuseqarnermik aallartitsinermit atatillugu kommunimi aningaasartuutaanerusut		2,0	2,0	2,0
Inatsisartut inatsisaannik aqutsinermit kommunimi aningaasartuutit		2,8	2,8	2,8
Katillugit	4,0	12,8	8,8	7,8
<i>Kommunit aningaasartuutiginerusaannut immikkoortinneqartut</i>	<i>0,0</i>	<i>7,8</i>	<i>7,8</i>	<i>7,8</i>

4. Inuussutissarsiortunut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassai

Qanigisaasumut innarluutilimmut paarsisarnissamut periarfissat kiisalu nammineq angerlarsimaffigisami isumassuinissap isumaginissaanut ineqarnermit tapiissuteqarnissamut periarfissat qanoq atorneqartiginerat apeqqutaalluni sulisitsisunut sunniuteqartussaassaaq. Qanigisaasumut paarsisarnissamut periarfissaq inuussutissarsiortunut pitsaasumik sunniuteqartussaassaaq, tassani innuttaasunut tamanut iluaqutaasussatut, ilaatigut inuussutissarsiornikkut ilaqutariinnut aningaasaqarnikkut patajaassuseqarneq qulakkeerneqassammat.

Taamatuttaaq aqutsisup, sulisut, inuup tapersersuisartup, illersuisup allallu atorfinitsinnissat sioqqullugu piumasaqaateqalissasoq siunnersuutigineqarpoq, tamannalu inuup innarluutillip pisinnaatitaaffiisa isumannaatsuunissaatalu qulakkeernissaannut tapeeqataassaaq, tassani inuussutissarsiornep iluani sulisussanik amigaateqartoqarnerani inuk innarluutilik sulisinnaalernissaanut periarfissaqarnerulissalluni. Aappaatigut qanigisaasumik paarsisarnissamut siunnersuut sulisinnaasut akornanni sulisussanik ilinniarsimasunik tigooraanissamut iluaqusiissaaq, tassani assersuutigalugu suliffeqarfimmi namminersortumi atorfinitsitsinatik taakkua inuit qanigisanik paarsisutut kommuniniit atorfinitsinneqarnerisigut.

5. Avatangiisinut, pinngortitamut inuillu peqqissusaannut sunniutaasussat

Avatangiisinut pinngortitamullu sunniutissaqarnaviannngilaq, inuilli peqqinnissaannut pitsaasunik

sunniuteqartussaassaaq, matumani inuk innarluutilik pisinnaatitaaffinnik periarfissanillu pineqartut inuunermikkut atugarisaannik pitsanngortitsisumik tunineqarsimatillugu.

6. Innuttaasunut kingunerisassai

Siunnersuut inunnut innarluutilinnut taakkualu qanigisaannut pitsaaqutissanik kinguneqartussaavoq, tassami siunnersuummi inunnut innarluutilinnut taakkualu qanigisaannut pisinnaatitaaffiit amerlanerit annertusisallu pigineqalersussaammata.

7. Kingunerisassat pingaarnerit allat

Siunnersuut pingaarnernik kingunerisassaqaqqanngilaq.

8. Pisortanik aamma kattuffinnik il.il. tusarniaaneq

Siunnersuut piffissami 23. apriili - 21. maaji 2024 tusarniaassutigineqarpoq ullormullu 28. maaji 2024-mut sivitsorneqarluni.

Tamatuma saniatigut piffissami tassani siunnersuut tusarniaasarneq pillugu Naalakkersuisut nittartagaanni tamanut saqqummiunneqarpoq.

Tusarniaanermut akissuteqaatit tiguneqartut suliarineqarnerat ilanngussaq 1-imiittoq takuuk. Tusarniaanermut akissutigineqartut oqaaseqaatinik ilaqartut oqaatsit atorneqartut allanngortinnagit oqaatigeqqinneqarput, siunnersuummullu ilanngussami 1-imi pisariaqartitsineq naapertorlugu oqaaseqarfigineqarlutik. Tusarniaanermut akissutigineqartunut oqaaseqaatit equngasumik allanneqarput.

Oqartussaasut kattuffiillu il.il. ilassutitut tusarniaavigineqarnerat

Tusarniaanermut akissutit tiguneqartut amerlassusaat eqqarsaatigalugit siunnersuummut aaqqiissutit piffissami 30. juuli- 28. aggusti 2024-mut ilassutitut tusarniaassutigineqarput. Tamatuma saniatigut inatsisissatut siunnersuut Naalakkersuisut tusarniaanermut nittartagaat atorlugu piffissami tassanerpiaq aamma tamanut saqqummiunneqarpoq.

Tusarniaanermut akissuteqaatit tiguneqartut suliarineqarnerat ilanngussaq 2-miittoq takuuk. Tusarniaanermut akissutigineqartut oqaaseqaatinik ilaqartut oqaatsit atorneqartut allanngortinnagit oqaatigeqqinneqarput, siunnersuummullu ilanngussami 2-mi pisariaqartitsineq naapertorlugu oqaaseqarfigineqarlutik. Tusarniaanermut akissutigineqartunut oqaaseqaatit uingasumik allassimapput

Siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut nassuiaatit

§ 1-imut

Inatsisartut inatsisaata siunertaata pingaernerup siunertaasalu allanneqarnerat aalajangersakkami taaneqarput.

Imm. 1-imut

Inuk innarluutilik inuit pisinnaatitaaffiisa aammalu tunngaviusumik kiffaanngissuseqarnermut pisinnaatitaaffiisa tamarmiusut allatulli atorsinnaanissaannut tamakkiisumik pisinnaatitaaffeqarpoq, Inatsisartullu inatsisaat manna tamatuminnga qulakkeerinninniarnissamut tapeeqataassaaq. Inuit Innarluutillit pisinnaatitaaffii pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissutaanni artikeli 1-imi siunertani isiginnittaaseq aalajangersakkami aallaavigineqarpoq. Inatsisartut inatsisaanni isumaginninnermut suliaasaqarfiup iluani, aammali suliaasaqarfinni allani, Inatsisartut inatsisaat manna malillugu tapersiisarnikkut, inuit innarluutillit inuttut pisinnaatitaaffiisa piviusunnigortinneqarnissaat kissaatigineqarpoq.

Inatsisartut inatsisaat malillugu taannaanaq isigalugu tapersiinnissamut aamma suliarinninnermut atatillugu aalajangersagaq pingaaruteqarpoq, aammali isumaginninnermi suliaasaqarfimmi oqartussat suliaqarnerannut allanut atatillugu atitunerusumik isiginninnermut pingaaruteqarluni. Inuit innarluutillit tapersersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat malillugu tapersersuisarnerit pisariaqartitanik pingaernerpaanik matussusiinissamik siunertaqarput, assersuutigalugu inuttut eqqiluutsuunissamik qulakkeerinninnerit imaluunniit inuit innarluutillit nerisaqarnissaat. Taamatut ataqatigiinnerni pingaaruteqarpoq pisariaqartitanut suugaluartunut tamakkununnga tapersersuisoqarnissaanut kommuni aalajangiisoq sulisullu tapersersuinnermik tunniussaartut inuup inuit pisinnaatitaaffiitut qitiutitsissasut. Tamanna ilaatigut inunnik sunik tapersersuinissamik neqerooruteqarnerni aamma qanoq ililluni tapersiisoqarnissaani takuneqarsinnaasarpoq. Tamatuma saniatigut aalajangersagassatut siunnersuut oqartussaasunik tapersiissutip inuup pingaarnertut pisariaqartitaannaannut matussusiinnginnissaanik qulakkeerinnittussaatisuuvoq, aammali tapersiinerup assersuutigalugu inuup inuiaqatigiinni inuunermut politikikkullu inuunermut peqataasinnaatitaanerani aamma qulakkeerinnittuuvoq. Oqartussaasut atitunerusumik isigalugit isumaginninnermut suliaasaqarfimmi sulinerannut tunngatillugu, aalajangersakkami siunnersuutigineqartumi inuit innarluutillit pisinnaatitaaffiisa sunut tamanut tunngasuni qulakkeerneqarnissaannut oqartussaasut pisussaaffilerneqarput.

Aalajangersakkap inuit pisinnaatitaaffiitut aamma kiffaanngissuseqarnissamut pisinnaatitaaffiit tunngaviulluinnartut innersuussutigineranni pingaarnertigut pisinnaatitaaffiit innarluutillit pillugit

isumaqatigiisummi illersorneqarnissaat anguniarneqarpoq. Taakkunani immikkut pingaarutilittut taaneqarsinnaapput:

- Assigiinngisitsinnginnissaq
- Periarfissat assigiit
- Paasiuminartoqarnissaa
- Ineriartornissamut periarfissanut meeqqat innarluutillit pigisaannut ataqqinninnissaq kiisalu
- namminneq kinaassutsiminnik peqaannarnissaminnut pisinnaatitaaffiik ataqqinninnissaq
- Atornerlunneqarnermut, annersaanermut atornerluinermullu illersornissaat
- Timikkut tarnikkullu nammineersinnaaneritut ataqqinninnissamut pisinnaatitaaffejarneq
- Nammineq inuuneqalernissamut inuiaqatigiinnilu peqataasarnissamut pisinnaatitaaffejarneq
- Inuup angalasinnaassusia
- Oqarsinnaanermut isummanillu annissisinnaanermut kiffaanngissuseqarnissamut pisinnaatitaaffejarneq
- Namminerisamik inuuneqarnermut ataqqinninnissaq
- Angerlarsimaffigisamut ilaqtanullu ataqqinninnissaq
- Kulturikkut inuunermut peqataasarnissamut pisinnaatitaaffejarneq

Aalajangersagaq pisinnaatitaaffinnut innarluutillit pillugit isumaqatigiisummiittumut killeqartinneqanngilaq, kisiannili aamma isumaqatigiissutit Kalaallit Nunaannut atuuttut allat malillugit inuit pisinnaatitaaffiik kiffaanngissuseqarnissamullu pisinnaatitaaffiik tunngaviulluinnartunik imaqarluni, pingaartumi kisimiinnanili Den Europæiske Menneskerettighedskonventionen (EMRK), takuuk Inuit pisinnaatitaaffii pillugit Europami Isumaqatigiissut pillugu inatsisip Kalaallit Nunaannut atuutilerana pillugu peqqussut nr. 814, 18. septembari 2001-imeersoq.

Matuma siulianiittunut nangissutigalugu Inatsisartut inatsisaat malillugu tapersersuineq, inuup inuttut pisinnaatitaaffii aammalu tunngaviummik kiffaanngissuseqarluni pisinnaatitaaffii ataqqillugit tapersersuisoqassaaq. Inatsisartut inatsisaat malillugu tapersersuinissaq pillugu oqartussaasut aalajangiinissaannut aammalu aalajangiinerup pinissaata tungaanut oqartussaasut sullissinerannut aalajangersagaq pingaaruteqarpoq. Taamaalillutik oqartussaasut ilaatigut inuit innarluutillit namminneq inuunerat pillugu aalajangiineranni inuit innarluutillit peqataatinneqarnissaat qulakkeerneqassaaq aammalu inuup attaveqatigiinnissamut piviummik periarfissaanik qulakkeerinninnikkut peqataatitsinissamik qulakkeerinnittuussapput.

Imm. 2-mut

Tamakkiiusumik nalilersuinissaq isumaqarpoq, oqartussaasoq aamma inummut innarluutilimuinnaq tunngassuteqanngitsunut isummersussasoq. Matumani inuttut ajornartorsiutinngortut assersuutitut taaneqarsinnaapput, inuup ilinniarnermik sorlermik

aallartitsisimanera imaluunniit aallartitserusunnera, inuup suliffeqarniarnikkut killiffia kiisalu killiffiit aamma peqqissutsikkut killiffia taaneqarsinnaallutik.

Aalajangersagaq oqartussat massakkut ingerlatseriaasiannut pingaaruteqarpoq. Tamanna Inatsisartut inatsisaat malillugu siunnersuinerup, ilitsersuinerup tapersersuisarnerullu ingerlanneqarnerani atuutissaaq. Tapersersuineq inuup inuttut pisinnaatitaaffii ataqqillugit qanoq piviusumik tapersiissutigineqassanersoq, oqartussaasup tassani ukkatarissavaa. Tamanna ilaatigut tapersersuinissamik aaqquissuissinermi innuttaasumik peqataatitsinikkut aamma tapersersuinissami pissaanermik atuinnginnissami takuneqarsinnaavoq.

Suliniutigineqartumi suna siunertaanersoq siunertallu anguniarnissaanut kiffartuussisarnerit suussanersut pillugit isummersornissanut innuttaasup peqataatinneqartarnissaa pingaaruteqarpoq. Ataatsimut anguniarneqartussaq tassaavoq ikiuinissap piareersarnerani immikkut atugassarititat sullinneqartunut atuutinneqartunut tunngasut immikkorluinnaq ittut immikkut isiginiartarnissaat. Minnerunngitsumillu ikiuineq ikiuummut immikkoortunit allanit tunniunneqartoq, soorlu ilinniartitaanermut peqqinnissamullu immikkoortumiittoq kiisalu ilaqutariit namminerisamillu attaveqaatit aqquutigalugit ataqatigiissartariaqarpoq.

Kommunalbestyrelsip periarfissat isumaginninnermut inatsisini nassaassaasinnaasut tamaasa malillugit qinnuteqaatit apeqqutillu nalilersussavai, soorluttaarlu kommunalbestyrelsip oqartussami allami imaluunniit inatsisit allat malillugit ikiorneqarnissaq pillugu qinnuteqartoqarsinnaanersoq maluginiartussaagaa. Taamaasilluni erseqqissarneqassaaq, soorlu pisinnaatitaaffiit atuussimasut malillugit inatsimmi siunertaasimasoq, innuttaasunut timikkut tarnikkulluunniit pisinnaasakinnerulersimasunut tapersersuinissamut siunertami qulakkearniarneqarpoq innuttaasup ataqatigiissumik tamanullu isiginnittumik suliniuteqarfiginissaa pineqartup pisariaqartitaanik pissarsiffiusussamik.

Nr. 1-imut

Siunertaasoq siulleq tassaavoq innarluuteqarnerup malitsigisaanik ajornartorsiutit ikiorsiiviginiarlugit inuit innarluutillit siunnersuinerup tapersiinermillu neqeroorfigineqarnissaat. Taaguutit siunnersuisarnerit tapersersuisarnerillu annertusillugit paasineqassapput, taamaasilluni siunnersuinerup tapersersuinerillu pinaveersaartitsiffiusuni aamma tunniussisoqarsinnaassamat.

Nr. 2-mut

Aalajangersagaq manna siusissukku iliuuseqarfiginiarneqartup suliarinissaanut kiisalu tapersersuinerup ingerlannissaanut ingerlatsivimmik pisussaaffiliivoq, taakkulu ataqatigiissapput tamanullu isiginnittuussallutik, taamaaliornikkut inuup qanoq innera imaluunniit unammilligassai ajorteriassanngimmata.

Nr. 3-mut

Aalajangersakkatigut inuup innarluutillip allat assigalugit nammineerluni inuuneqalernissamut suliniuteqarfiginissaa tapersersorneqarnissaalu qulakkeerneqassapput. Tamanna sutigut tapersersuiffiqineqassanersoq takuneqarsinnaassaaq inuup taassuma nukissaasa pigiinnarnerisigut aamma pineqartup inuunikkut, inuttut pisinnaasai timikkullu pisinnaasai arlaatigut pitsannorsaaffiginerisigut.

Nr. 4-mut

Aalajangersakkatigut inuttut inuunermi inuulluataarnissamut suliniuteqarnissaaq tapersersuinissarlu qulakkeerneqarput, soorlu sammisassanut neqeroorutit, piumassuseqalersitsinerit peqatigiinnissamullu peqataarusunnerit aqutigalugit. Aamma tapersersuinermi inuup eqqortumik sullinneqarnissaa kiisalu isumassorneqarnissaa paaqqutarineqarnissaalu qulakkeerneqassapput. Aalajangersagaq taamaalilluni aamma Inuit Innarluutillit pisinnaatitaaffii pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissutaanni inuit innarluutillit kulturikkut pisuni, sukisaarsaarnermut neqeroorutini, sunngiffimmi sammisani timersornermilu innuttaasut allat assigalugit peqataanissamut pisinnaatitaanerisa akuersaarnissaat pillugu artikeli 30-mut ataqatigiissillugu isigineqassaaq.

Innuttaasup ima annertutigisumik pisinnaasakinnerulernera paasineqarpat inuit taakku immikkut tapersersorneqarnatik aamma immikkut najugaqarnissamut neqeroorfigineqarnatik nammineerlutik inuuneqalernissaminnut nukissaqarsimanaviannigtsut paasineqarpat pingaarnertut siunertaassapput isumassuineq, suliaritinneq paaqqutaqarnerlu, tamatumalu saniatigut pineqartup inuttut atugarisaasa pitsannorsarnissaannut tapersersuineq, soorlu allat peqatigalugit peqatigiittarnissaaq sammisassaqtitsinerlu pillugit neqeroornerit aqutigalugit.

Nr. 5-imut

Inuit innarluutillit inuiaqatigiinni naligiimmik periarfissaqarnissaasa aammalu innarluuteqarneq pissutigalugu assigiinngisitsinerup akerlilerneqarnissaa tamatumuunalu sapinngisamik inuiaqatigiinni tamakkiisumik sunniuteqarluartumillu peqataanissaasa akuunissaasalu qulakkeerneqarnissaa aalajangersakkami siunertaavoq.

Taamaasilluni Inatsisartut inatsisaat malillugu tapersersuinerit ilaatigut inuup innarluutillip sapinngisamik ulluinnarni nalinginnaasunik suliaqarsinnaanera inuiaqatigiinnilu nalinginnaasunik sammisassanut peqataasinnaanera qulakkeerneqassaaq.

Inatsisartut inatsisaat manna malillugu najugaqarfissatut neqeroorutaasinnaasut saniatigut neqeroorutit tamarmiusut pineqartut inuulluarnissamut ineriartornissamullu periarfissaminnut

tapersersuiffigineqassapput, inuttullu ikiorneqarnerisa, isumassorneqarnerisa paaqqutarineqarnerisalu saniatigut perorsaanicikut ikiorteqarnissat, sungiusarnissamut periarfissat, katsorsartinnissat ilaasinnaapput, assersuutigalugulu inersimasut immikkut ilinniartinneqarnissaat pillugu inatsit malillugu immikkut ilinniartinneqarsinnaassallutik.

Nr. 6-imut

Inatsisartut inatsisaat malillugu tapersersuinermi ataasiakkaat suliffissaqartinneqarnissamut periarfissaasa siuarsarneqarnissaat siunertarineqarpoq. Tamanna sutigut tapersersuisarnissap, tapersersuinerup sorliup tunniunnissaanut aamma tapersersuinerup piareersarnissaanut aalajangiinermi pingaartinneqassaaq. Taamatut siunertaqarneq assersuutigalugu ikiuutit suut tapiiffigineqarsinnaanerannut sunniuteqarsinnaavoq. Ilaatigut innuttaasut suliffeqalernissaat suliffinnullu attaveqaannarnissaat siunertaralugit oqartussat innuttaasumut tamanut isiginnittumik, ataqatigiissumik ataqatigiissaakkamillu suliniuteqarfiginissaannut pisussaaffeqarmata maluginiarneqartarnissaa pingaaruteqarpoq. Tassunga atatillugu oqartussaasup inatsisinut allanut ataqatigiissaarinissamik qulakkeerinninnissaa naleqqussinnaassaaq, taamaalilluni Inatsisartut inatsisaat manna malillugu tapersersuineq siunertaasumut sunniuteqarluarnerpaamik iluaqutaasinnaaniassammat. Aalajangersakkami tassunga tunngasortaa, inuunerup ingerlannissaanut aningaasarsiorsinnaatitaanermut, inuit innarluutillit suliffeqarnissamut suliffissaqartinneqarnissamullu pisinnaatitaaffeqarnerisa akuersarneqarnera pillugu Inuit innarluutillit Pisinnaatitaaffii pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissutaanni artikeli 27-mi allassimasut eqqarsaatigalugit isiginiarneqassaaq. Inatsisartut inatsisaat manna malillugu tapersersuisarneq Inuit innarluutillit Pisinnaatitaaffii pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissutaanni artikeli 27 malillugu pisinnaatitaaffiup piviusunngortinniarnissaanut iluaqutaasinnaavoq, soorlu ikiuutinut tapiinikkut, tamanna inuup innarluutillip sulilernissaanut ikiuussinnaassaaq imaluunniit angallassissutinut tapiisoqarsinnaassaaq, taamaasilluni inuup angerlarsimaffiup ilinniarsiullu imaluunniit suliffiit akornanni uteqattaarsinnaanera periarfissaqalissammat.

Nr. 7-mut

Aalajangersakkami matumani tamanut isiginnilluni neqeroorsinnaanermut pisinnaatitaaffiup qulakkeernissaa siunertarineqarpoq, taannalu pineqartut nammineq angerlarsimaffiminni ineqarnissaminnut immikkut pisariaqartitaannut naleqquttuussaaq.

§ 2-mut

Aalajangersakkami uani siunnersuummi oqariartaatsinut atorneqartunut paasinninnerup oqinnerulernissaa siunertarineqarpoq.

Nr. 1-imut

Inatsisartut inatsisaanni sullinniarneqartut tassaapput inuit innarluutillit. Tamanna ima paasineqassaaq inuit ataavartumik timikkut, tarnikkut, eqqarsartaatsikkut imaluunniit malussarissutsikkut pisinnaasakinnerulersimasut, aporfiillu assigiinngitsut sunniivigeqatigiinnerisigut, allat assigalugit inuiaqatigiinni tamakkiisumik sunniuteqarluartumillu peqataanissaannut akornuserneqartut. Sullinniakkat killissalersorneqarnerat Inuit Innarluutillit pisinnaatitaaffii pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissutaanni artikeli 1-imi allassimasut assigaa. Taamaalilluni aalajangersakkap atuunnerani inuup innarluutaa avatangiisini akimmiffiit nalaanneranni pilertarpoq. Tamanna peqatigisaanik isumaqarpoq, innarluuteqarnermik paasinnittariaaseq allanngorartuusooq aammalu inuiaqatigiinni ineriartorneq ilutigalugu allanngoriartortussaasoq.

Inuup ulluinnarni inuunermini periarfissaasa isigineqarneranni, allanut sanilliullugu inuup pisinnaasai annikillisismanersut - pisinnaasakinnerulersimanersooq - Inatsisartut inatsisaanni sullinniarneqartut killissalersorneqarneranni taamaalilluni ukkatarineqassaaq, matumani inuiaqatigiinni inooqataaneq ilanngullugu.

Innarluuteqarneq timikkut, tarnikkut, eqqarsartaatsikkut imaluunniit malussarissutsikkut pisinnaasakinnerulersimanermik pissuteqarsinnaavoq. Timikkut innarluutinut ilaatigut taakkuupput qamutini kaassuartakkanik atuisut, inuit pitsorluttut aamma inuit avatiminnik ataatsimik arlalinnilluunniit amigaatillit. Tarnikkut pisinnaasakinnerulersimaneq assersuutigalugu sivisuumik uteqattaartumillu isumatsassimangaarnermik, annilaanganermik nappaateqarnermik imaluunniit skizofreniimik nappaateqarnermik pissuteqarsinnaavoq. Eqqarsartaatsikkut pisinnaasakinnerulersimanermut assersuutissaapput inuit ineriartormikkut akornutillit, tamatumunnga ilanngullugit Down's syndromillit. Malussarissutsikkut pisinnaasakinnerulersimasunut assersuutitut tikkuarneqarsinnaapput tappiitsuuneq, isigiarsuttuuneq, tutsarluttuuneq, tusilarneq, tusilartuullunilu tappiitsuuneq aamma malugisaatsikkut ajornartorsiuteqarneq, assersuutigalugu qaratsakkut ajoqusersimaneq pissutigalugu malugisaatsikkut ajornartorsiuteqarneq

Nr. 2-imut

Illersuisooq: inunnik innarluutilinnik illersuisuusussaaq, tassaassaarlu inuk isumaginninnermik inunnillu innarluutilinnik suliassaqarfinni sukumiisumik ilisimasalik misilittagaqartorlu, kiisalu Isumaginninnermik Aqutsisoqarfiup illersuisunut pikkorissarnissamik neqeroorutaanik naammassinnissimasooq.

Nr. 3-mut

Najugaqarfissatut neqeroorut: Najugaqaqatigiiffiit, najugaqarfiit illersugaasut aamma ulloq unnuarlu neqeroorutit ilaapput.

Nr. 4-mut

Siusissukkut pinaveersaartitsineq: inuit ilisimasallit ajornartorsiutip pinngornissaata imaluunniit pitsaanngitsumik ineriartornissaata pinngitsoortinnissaanut maluginiaqassapput.

Nr. 5-mut

Siusissukkut suliniuteqarnerup kingunerissavaa: inuit ilisimasallit sapinngisartik malillugu piffissaq eqqorlugu, ataqatigiissumik piukkunnartumillu suliniuteqarnikkut ajornartorsiutinut ikiuissasut.

Nr. 6-imut

Malitseqartitsisarneq: inuusuttut 18-init 23-t ilanngullugit ukiullit inersimasunngornissaminnut kiisalu nammineerlutik inuuneqalernissaminnut piareersarnissaat ilaavoq, soorlu inuusuttup ineriartornissaanut atugarissaarnissaanullu, ilinniarnissaanut, suliffeqalernissaanut allatullu pissutsinut attuumassutilinnut tapersersuiffiginissaata qitiutinnissaa, soorlu nammineerluni inissiap pissarsiarinissaanut.

Nr. 7-imut

Kinguaassiuutitigut atornerluineq: Inuk inummut allamut kinguaassiuutitigut iliuseqaqqullugu pinngitsaaliisimappat inuup pineqartup akuerisimangisaanik.

Kinguaassiuutitigut atornerluinermi pinerluffigisamut timikkut timikkuunngitsorlu attuisarnerit ilaasinnaapput.

Timikkut atornerluinernut assersuutissat:

- Atornerluisoq pinerluffigineqartup kinguaassiuutaanut attuualaarinnissimassasoq.
- Atornerluisoq pinerluffigineqartup timaata ilaanik attuualaarinnissimassasoq, soorlu iviangikkut.
- Pinerluffigineqartoq pinerluuteqartup kinguaassiuutaanik attuualaaqqullugu pinngitsaalineqarsimassasoq.
- Pinerluffigineqartoq atoqatigiinnissamut pinngitsaalineqarsimassasoq.

Allattuiffik tamakkiisuunngilaq.

Timikkuunngitsoq atornerluinernut assersuutissat:

- Atornerluisoq pinerluffigineqartumut imminut takoqusaassasoq.
- Pinerluffigineqartoq atisaajaqqullugu pinngitsaalineqarsimassasoq.
- Pinerluffigineqartoq assilissanik atoqatigiittarnermut tunngasunik isiginnaaqqullugu pinngitsaalineqarsimassasoq.

- Pinerluffigineqartoq kinguaassiuutinut tunngasunik ajortisaarneqarsimassasoq, soorlu oqaatsitigut kinguaassiuutinut pinerluffigineqartup kissaatiginngisaanik ajortisaarinerit.

Allattuiiffik tamakkiisuunngilaq.

§ 3-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkap oqaasertaani inuit innarluutillit ukiui apeqqutaatinnagit tamarmik Kalaallit Nunaannilu najugallit tapersersuiffigineqarsinnaapput. Aalajangersakkami uani inuit ukiumikkut imaluunniit timikkut, tarnikkut eqqarsartaatsikkut imaluunniit malussarissutsikkut pisinnaasakinnerulersimasut aamma pineqarput. Aalajangersakkami uani inuit innarluutillit utoqqaat angerlarsimaffianni najugaqartut inatsimmut tassunga ilaanerit erseqqissarneqarpoq. Erseqqissaanermi aamma inuit utoqqalinersiaqalernissamut ukiut killiliiffiginerisa ataanniittut ilaapput. Siunnersuummi ukiut apeqqutaatinnagit inuit tamarmik ilaatinneqarput.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami siunnersuutigineqarpoq, imm. 1 naapertorlugu Kalaallit Nunaanni najugaqartussaataaneq pillugu piumasaqaat saneqqunneqarsinnaasoq, piumasaqaatit tullinnguuttut tamarmik naammassineqareerpata:

- 1) Inuk innarluutilik pineqassaaq.
- 2) Inuk Kalaallit Nunaata avataanut inissinneqarsimassaaq. Kalaallit Nunaata avataanut inissiinissaq Kalaallit Nunaanni isumaginninnermut oqartussamit aalajangiunneqarsimassaaq.
- 3) Inissiinissaq sioqqullugu aalajangiineq Naalakkersuisut akuersissutigisimassavaat.

Kalaallit Nunaata avataanut ulloq unnuarlu neqeroorummi najugaqarnissaq pillugu §§ 36-40-ni aalajangersakkat eqimattanut innarluutertik pissutigalugu tamatumalu kingunerisaanik tapersersorneqarnissamik pisariaqartitsisunut atorneqartarnissaat aalajangersakkatigut qulakkeerneqarpoq.

§ 4-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami nutaajusumi, innarluuteqarneq pissutigalugu inatsisartut inatsisaat manna malillugu tapersiivigineqarnissamik aammalu Meeqqat tapersersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat malillugu tapersiivigineqarnissamik pisariaqartitsisunut, tamakkiisumik isiginnittumik, ataqatigiissagaasumik naammattumillu meeqqanut tapersiinissap qulakkeerneqarnissaa siunertaavoq. Taamaalilluni pingaarnertut meeqqanut innarluutilinnut, ilutigisaanillu inooqatigiinnermi ajornartorsiuteqarnermik misigisaqartartunut aalajangersagaq pingaaruteqarpoq.

Imm. 1 atorlugu meeqqat sullitassaniittut Inatsisartut inatsisaat manna aamma Meeqqat tapersersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat malillugit tapersersorneqassagunik inatsisartut inatsisaat marluusut malillugit tapersersuinissamik pisariaqartinneqartumik tunineqarnissaat aalajangersarneqarpoq. Tamatumaa pinissaa kommunalbestyrelsi akisussaaffigaa. Aammattaaq tapersersuinerup ataqatigiissagaannissaa kommunalbestyrelsi akisussaaffigaa. Taamaalilluni meeqqap Meeqqat tapersersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat malillugu tapersersorneqarnissaa aammalu tapersersuinerup meeqqap pisariaqartitaasa naammassinissaannut naammattumik annertussuseqarnissaa, kommunalbestyrelsi qulakkeersimangippagu, meeqqap pisariaqartitai Meeqqat tapersersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat malillugu naammassineqassasut innersuussutigalugu, Inatsisartut inatsisaat manna malillugu tapersersuinissaq kommunalbestyrelsi itigartitsissutigisinnaangilaa. Meeqqap Meeqqat tapersersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat malillugu tapersersorneqarnissamut pisariaqartitsinera, meeqqap innarluuteqarnera pissutigalugu annertulersinnaanerulersimasoq, kommunalbestyrelsimit eqqumaffigineqarnissaa tassunga tunngatillugu pingaaruteqarpoq.

Inatsisartut inatsisaat manna aamma Meeqqat tapersersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat malillugit tapersersorneqarnissamik pisariaqartitsisunut tunngatillugu tapersersuisoqarnissaanut suut inatsisinut ilaanersut pillugit tapersersuinissamik pisariaqartitsinerit avissaartittarnissaat suliataq ilaanni periarfissaassangilaa. Taamatut pisoqartillugu, tapersersorneqarnissamik pisariaqartitsineq Inatsisartut inatsisaat alla malillugu ikiorsiivigineqassasoq innersuussutigalugu, kommunalbestyrelsi tapersuissaq itigartinnngisaannassavaa. Akerlianik tunaartarinqartussat tassaassapput, suut meeqqamut pitsaanerpaanersut aamma qanoq iliorluni meeqqap pisariaqartitaanik piviusunngortitsisumik meeqqamillu pitsaanerpaamik ikiorsiisumik tapersiisoqarsinnaanersoq.

Imm. 2-mut

Imm. 2-mi aalajangersakkatut siunnersuutigineqartoq malillugu Inatsisartut inatsisaat manna malillugu tapersersuinerup aammalu Meeqqat tapersersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat malillugu imaluunniit inatsisit allat malillugit meeqqamut taassumalu ilaqutaanut imaluunniit isumassuisuinut allanut suliniuteqarnerup aallartinneqartup imminnut ataqatigiinnissaasa ataqatigiissaarnissaannut qulakkeernissaannullu kommunalbestyrelse pisussaaffeqarpoq. Kommunip ingerlatsiviisa assigiinngitsut akornanni iluminni ataqatigiissaarisooqarnissaa suleqatigiittoqarnissaalu aalajangersakkami piomasaaqatigineqarpoq. Kommunilbestyrelse piviusumik ataqatigiissumik suliniuteqarnermik qanoq qulakkeerinnittassanersoq aalajangersakkami aalajangerneqanngilaa. Tamanna meeqqanut tapersersuinissaq pillugu sullissisunit aalajangersimasunit suliassat suliarineqartarnerinik kommunalbestyrelsi ataatsimoortitsineratigut imaluunniit ingerlatsivinni assigiinngitsuni sullissisut akornanni aalajangersimasunik suleqatigiiffeqalersitsinikkut ataqatigiissaarisartoqartitsilernikkut assersuutigalugu pisinnaavoq.

Kommunalbestyrelsit kaammattorneqarput tapersersuinissamut periarfissaminnik, taakkuninngalu ineriartortitsinerminnik naleqquttumik annertussusilimmik ataqatigiissaarissasut. Takuuk § 5, imm. 1, Meeqqanut sulit atualinngitsunut perorsaanikkut inerikkiartuutaasumik ulluunerani neqeroorutit pillugit Inatsisartut inatsisaat atuuttoq malillugu, pisariaqartitsisoqartillugu ingerlatsiviit ataasiakkaat meeqqamik sulinermut toqqaannartumik attuumassuteqartut akornanni inuttalerneqartumik suleqatigiinnik kommunalbestyrelse pilersitsissaaq.

§ 5-imut

Imm. 1-imut

Naalakkersuisut qitiusumik Inissiinissamut innersuussisarfirmik (Qitiusumik Inissiinissamut innersuussisarfik) ingerlatsinissaat peqqussutaassasoq aalajangersakkami malittarisassiorneqarpoq.

Imm. 2-mut

Qitiusumik inissiinissamut innersuussisarfik pillugu maleruagassanik erseqqinnerusunik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput, matumani ulloq unnuarlu neqeroorutini kiisalu Inunnut Innarluutilinnut Sullissivimmik Nunamut Tamarmut atuuttumut inissiinissaq ilanngullugit.

§ 6-mut

Naalakkersuisut inunnut innarluutilinnut ulloq unnuarlu neqeroorummi inissanik pisariaqartinneqartunik naammattunik peqarnissaanut akisussaaffilerneqarput.

§ 7-mut

Imm. 1-imut

Kommunalbestyrelsinut kiisalu inuit innarluutillit taakkualu qanigisaanut, ilaatigut siunnersuinermik, ilitsersuinermik aamma inunnut innarluutilinnut piginnaangorsarnissaannut piginnaangorsaqqinnissaannullu suliaasaqarfinni arlalinni erseqqinnerusumik aalajangersagaasuni, sullissisussatut suliaqartussamik Naalakkersuisut Inunnut innarluutilinnut Sullissivimmik Nunamut Tamarmut Atuuttumik ingerlatsissasut aalajangersakkami imm. 1-imi aalajangersarneqarpoq.

Imm. 1-imi Pissassarfiup atuuffiit arlallit isumagisassatut pisussaaffigisai allattorneqarput.

Nr. 1-imut

Inuit innarluutillit taakkualu qanigisai siunnersorneqarnissartik ilitsersuiiffiqineqarnissartillu pillugit Pissassarfirmut qinnuteqarsinnaanerit imm. 1, nr. 1-imi takuneqarsinnaavoq. Aalajangersagaq manna malillugu siunnersuinermi ilitsersuinermilu ilaatigut inatsisip massuma paasineqarnissaa imaluunniit atorineqarnissaa pillugu saaffiginnissutit pineqartunut ilaasinnaapput.

Tassunga atatillugu kommunalbestyrelsip tapersersuinissaq pillugu aalajangiineranut Pissassarfik naammagittaalliorsinnaanermut periarfissaq pillugu aamma siunnersuisinnaavoq. Inuk innarluutilik taassumaluunniit qanigisai Inuit Innarluutillit Oqaaseqartartuat pillugu Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu Inuit Innarluutillit Oqaaseqartartuannut pisinnaatitaaffiit naammagittaalliorsinnaanermullu periarfissat pillugit ilitersorneqarnissamik ujartuisinnaapput, taamatullu aalajangiinermut naammagittaalliornissamut ikiorneqarnissamik nalinginnaasumik periarfissaqarneq tamanna pillugu Pissassarfimmiit siunnersuisoqarsimaneranit unitsinneqassanngilaq.

Akuttunngitsumik Pissassarfik oqaloqatigiinnikkut katsorsaasarnernut kiisalu inuuniarnikkut atugarisanut peqqissutsimullu sulianut annerusumik paasisaqarnerulersussaassaaq, taamaammallu aalajangersagaq aalajangiinermut naammagittaalliornissaq pillugu siunnersorneqarnissap periarfissaaneranik imaqarluni, tamannalu Inuut Innarluutillit Oqaaseqartartuat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nalinginnaasumik periarfissanut ilanngunneqarpoq.

Nr. 2-mut

Siunnersuisarnerit ilitersuisarnerillu Pissassarfiup imm. 1, nr. 2 naapertorlugu kommunalbestyrelsimut tunniussinnaasai assersuutigalugu Inatsisartut inatsisaanni matumani aalajangersakkat paasineqarnissaannut atortarnissaannullu tunngasinnaapput. Inatsisinik paasinninnissat Naalakkersuisunut saaffiginninnikkut pisinnaapput.

Nr. 3-mut

Pissassarfik inunnut innarluutilinnut pisariaqartitsisunut piginnaangorsarneqarnermik piginnaangorsarneqaqqinnermillu neqerooruteqassaaq. Piginnaangorsaaneq tassaavoq inunnut inunnguuseralugu innarluuteqartumut imaluunniit inuunermi siusissukkut ajoqusersimanerup kinguneranik innarluuteqartumut suliniutigineqartoq, piginnaangorsaqqinnerlu tassaalluni inunnut ajoquteqalersimasunut suliniut. Piginnaangorsaaneq taamaammat pikkorissutsimik nutaamik ilinniarnermik tunngassuteqarpoq, piginnaangorsaqqinnerli pikkoriffinnik siuliatigut pigisimasanik kingumut ilinniaqqinnerulluni.

Neqeroorutit ataasiakkaatigut aalajangersimasumik nalilersuineq malillugu neqeroorutigineqassapput aammalu timikkut imaluunniit tarnikkut pisinnaasat annikillisimanerisa malittai annertuut ikiorsiiviginissaannut iluaqutaassallutik. Timikkut imaluunniit tarnikkut pikkoriffiit piginnaangorsarneqarnissaat piginnaangorsaqqinnerneqarnissaalluunniit siunertaralugu aammalu ulluinnarni sapinngisamik pitsaasumik pisinnaasaqalernissaq anguniarlugu inuit ataasiakkaarlutik sungiusarnissamik imaluunniit sungiusarteqqinnerneqarnissamik pisariaqartitsisut neqeroorfigineqassapput.

Nr. 4-mut

Pissassarfik inuit innarluutillit pillugit ilisimasanut aamma inunnut innarluutilinnut tapersersuisarnek pillugu sullissivittut kiisalu inuit innarluutillit atugarisaat pillugit ataatsimut ilisimasaqalernissamut atorneqassaaq, ilaatigut sullissiviup siunnersuisartutut ilinniartitsiffittullu atuuffiata tapersersuiffiginissaa siunertaralugu.

Nr. 5-imut

Pissassarfik inuit innarluutillit taakkualu qanigisaasa ikiorserneqarnissaat siunertaralugu, inuup innarluuteqarnerata malitsigisaanik aporfiit anigorniarnissaannut, aammalu sapinngisamik inuit innarluutillit inuiaqatigiinni naligiimmik periarfissaqarnissaat, kiisalu innarluuteqarnek pissutigalugu assigiinngisitsinermik pineqarsinnaanerup akerlilerneqarnissaanut, tassuuna sapinngisamik tamatigut sunniuteqarluartumillu inuiaqatigiinni peqataatinneqarnissaat ilanngunneqarnissaallu qulakkeerniarlugu, pikkorissaanernik neqerooruteqassaaq. Pikkorissaanerit ilaatigut tapersersuinissamut iliuusissat atorneqarnissaannut tunngassuteqarsinnaapput, imaluunniit innarluuteqarnek pillugu nalinginnaasumik paasinninnissamut tunngassuteqarsinnaallutik. Tamatuma saniatigut Pissassarfik kommunini sulisut ilinniartinnissaannut pikkorissaanernik aamma ingerlatsissaaq.

Nr. 6-imut

Pissassarfik qulaajaanep suliarinissaanut ilisimasanik imaluunniit sulinikkut nukissanik piumasarineqartunik kommunit peqarsimatinnagit immikkut pisoqarsimatillugu qulaajaanep suliarinissaanut kommunimut ikiuussinnaavoq. Suliatut immikkut pisariusutut suut isigineqarnersut, kommunimi pineqartumi isumalluutaasut aallaavigalugit nalilersorneqassammat oqaatigineqassaaq.

Nr. 7-imut

Inuup innarluutillip ulloq unnuarlu neqeroorummi najugaqarnerata unitsinnissaa pillugu kommunalbestyrelsip aalajangiineranut ulloq unnuarlu neqeroorut akerliulluni oqaaseqarsimappat Pissassarfik pisoq nalilersuiffigalugu oqaaseqaateqassaaq.

Pissassarfiup oqaaseqaataa kommunalbestyrelsimut qilersorsimangilaq. Ulloq unnuarlu neqeroorut ulloq unnuarlu neqeroorummiinneq unitsinneqartariaqanngitsoq isumaqarpat, taamaallaat kommunalbestyrelse sullissivimmit oqaaseqaammik piniarnissamik pisussaaffeqarpoq. Taamaalilluni sullissiviup oqaaseqaataa apequtaatinnagu, angerlartitsinissaaq pillugu kommunalbestyrelse aalajangiisnaavoq. Kommunalbestyrelsip aalajangiinera naammagittaalliuutigineqassappat sullissiviup oqaaseqaataa pingaaruteqartut ilaatinneqartariaqarpoq.

Imm. 2-mut

Pissassarfiup atortarneranut kommunalbestyrelsip akiliisarnissaanut Naalakkersuisut maleruagassanik aalajangersaasinnaanerannut aalajangersagaq piginnaatitsissummik imaqarpoq. Taamaattoq sullissiviup atortarnera atuisunit akilerneqartassanngitsoq aallaaviussaaq.

§ 8-mut

Imm. 1-imut

Pissassarfiup suliami aalajangersimasumi kommunalbestyrelsimut siunnersuineranut ilaatillugu, inuk pillugu paasissutissat, matumani inuk pillugu paasissutissat mianernartut, suliap suliarineqarneranut pingaaruteqarpata, kommunalbestyrelsip Pissassarfimmut ingerlateqqissinnaagai imm. 1-imi aalajangersarneqarpoq. Tamanna siunnersuisarneq pillugu suliani aamma piginnaanngorsarneq imaluunniit piginnaanngorsaqqinneq pillugit suliani pingaaruteqarsinnaavoq. Paasissutissat suliamut pingaaruteqartut kisimik ingerlateqqinneqarsinnaapput.

Imm. 2-mut

Inunnut paasissutissat ingerlateqqittarnissaat, soorlu pingaartumik inummut paasissutissat mianerisariallit, aallaaviatigut inuup innarluutillip, taassuma nakkutilliisuata imaluunniit angajoqqaatut oqartussaasuata akuersisimanissaat pisariaqartinneqarmata imm. 2-mi erseqqissarneqarpoq. Inunnik paasissutissanik suliarinnitarneq pillugu inatsisip Kalaallit Nunaanni atuutilersinneqarnera pillugu peqqussummi §§ 6-imiit 8-mut aalajangersakkanut Inatsisartut inatsisaat manna ilaammat, aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq.

Imm. 3-mut

Imm. 3-mi imm. 2 malillugu akuersisarneq pillugu piumasaqaatip mininneqarsinnaanera aalajangersarneqarpoq.

Inuk suliami pineqartoq imaluunniit angajoqqaatut oqartussaassusilik pisariaqarsimappallu inummut nakkutilliisoq suliami pineqartoq akuersiumanngippat imaluunniit akuersineq allanik pissuteqarluni pissarsiarineqarsinnaanngippat kommunalbestyrelse inummut paasissutissanik ingerlatitseqqissinnaavoq, taakkunungalugu Pissassarfimmut inummut paasissutissat mianerisariallit ilaapput, matumani suliami pissutsit tamatuma pisariaqartissimappassuk, soorlu innuttaasup inatsisitigut isumannaatsuunissaa eqqarsaatigalugu.

Illumut suliami suliarineqartut akuerseqqaarnani ingerlatitseqqinnissamut tunngavissiiisinnaanersut kommunalbestyrelsip nalilersortussaavaa.

Inummut innarluutilimmu tapersersuisoqarnissaa pillugu suliaq naammassiuminaatsoq pineqarsimatillugu, tassanilu kommune nammineerluni suliap suliarinissaanut suliatigut

pisariaqartunik piginnaasaqarsimanngippat, kisiannili angajoqqaatut oqartussaassusilik pisariaqarsimappallu nakkutilliisoq inummut paasissutissanik inummut innarluutilimmut tunngasunik ingerlatitseqqinnissamut akuersiumasimanngippata suliame sularineqartut pingaartumillu meeqqamut pitsaanerpaamik pinnittarnissaq eqqarsaatigalugit nalilersuilluarenikkut akuerseqqaarnani Pissassarfimmut ingerlatitseqqinnissamut tunngavissisoqarsinnaavoq.

Aamma kommune sulianik sularineqanngitsunik amerlasoorpassuarnik suliassaqsimatillugu kommunilu Pissassarfimmut ikioqqulluni kissaateqsimatillugu, kisiannili suliame amerlasoorpassuit pissutaallutik innuttaasunit tamanit akuersinissamik pissarsiniarnissaq tulluartausimatinnagu, innuttaasut eqqortumik tapersorneqarnissaat eqqarsaatigalugu akuerseqqaarnani Pissassarfimmut ingerlatitseqqinnissamut tamanna tunngaviusinnaavoq.

Suliamilu pinngitsoorani sularineqartussat akuerseqqaarnani Isumaginninnermut Aqutsisoqarfimmut ingerlatitseqqinnissamut tunngavilersuutaasinnaapput, assersuutigalugu suliaq piaartumik sularineqartussaq matumani pineqsimatillugu, tassanilu aalajangiinerup akuersinissamik utaqeqqaarnissaq pisariaqartissimappagu.

Assersuutissat tamakku tamakkiisuunngillat. ”Suliami pinngitsoornani sularineqartussat” suliamiit suliamut immikkut suliami pineqartut piffissami tassani pigineqartut aallaavigalugit nalilersorneqartassapput.

§ 9-mut

Kommunalbestyrelsip inuup innarluutillip pisinnaasakkut pisinnaasakinnerulernera pissutigalugu tamatumunnga pisariaqartitsisunut pisinnaasat ineriartortitsiffiunissaannut tapersersuinissamik, isumassuinissamik, sungiusarnissamik ikiuinissamillu neqeroornissamut pingaarnertigut pisussaaffeqarnissaa aalajangersakkami uani malittarisassiorneqarpoq.

Taama sungiusarneq isumaqarpoq inuup innarluutillip pisariaqartitai malillugit attuumassutilimmik sungiusarneq, pillorissaanermik, piginnaanngorsaaqqinnermik, angerlarsimaffimmi sungiusarnermik imaluunniit allatut sungiusarnermik, inuup innarluutillip pisariaqartitaanut naleqquttumik, taamaalilluni inuup innarluutillip pitsaanerpaamik pisinnaasani pigiinnarsinnaammagit imaluunniit sapinngisamik pitsaanerpaamik ineriartortillugit.

§ 10-imut

Aalajangersagaq manna inunnut innarluutilinnut kiisalu inummut innarluutilimmut misigissutsikkut ilaqquttalluunniit qanigisaasunut nalinginnaasumik siunnersuisarnissanut ilitsersuisarnissanullu tunngassuteqarpoq.

Imm. 1-imut

Kommunalbestyrelse inunnut innarluutilinnut taassumunngalu misigissutsikkut ilaqttatulluunniit qanigisaasunut siunnersuissasoq aamma ilitersuissasoq imm. 1-imi aalajangersakkami siunnersuutigineqarpoq. Siunnersuinnermi ulluinnarni aporfissat inuup innarluutillip atugarilersimasai qaangerniarnissaannut ataasiakkaat periarfissaasa pitsanngortinnissaat siunertarineqarpoq. Inuit inuttut innarluuteqarlutik inunngorsimasuni aamma inunni innarluuteqalersimasuni kiisalu taakku misigissutsikkut ilaqttatulluunniit qanigisaanni assigiinngisitaarsinnaasuni, ilitersorneqarnissamik siunnersorneqarnissamillu pisariaqartitsisoqarpoq, ilaatigut katsorsaanertut pissusilimmik. Inuit innarluutillit ataasiakkaat kiisalu misigissutsikkut ilaqttatulluunniit qanigisaasut immikkut pisariaqartitaat apeqqutaassapput.

Imm. 2-mut

Nr. 1-imut

Inuit innarluutillit ataasiakkaat kiisalu misigissutsikkut ilaqttatulluunniit qanigisaasut immikkut pisariaqartitaat apeqqutaatillugit katsorsaanertut oqaloqatigiinnerit pissutsinut atukkanut tunngasinnaapput imaluunniit inuttut innarluutilittut inuulluni qanoq innersoq eqqartuiffigineqarsinnaavoq imaluunniit alla pillugu.

Katsorsaanertut oqaloqatigiinnerit makkuninnga ilaqarsinnaapput:

- Psykologimik oqaloqateqartarnerit
- Psykoterapeutimik oqaloqateqartarnerit
- Fysioterapeutimik oqaloqateqartarnerit
- Ergoterapeutimik oqaloqateqartarnerit
- Sulisumik attuumassuteqartumik allamik oqaloqateqartarnerit

Allattuiiffik tamakkiisuunngilaq.

Kommunip Pissassarfiup siunnersuutai piniarsinnaavai.

Nr. 2-mut 3-mullu

Atortorissaarutit ikiuutaasut sorliit qinerneqarnissaannut siunnersorneqarneq aamma atortorissaarutit ikiuutaasut atorneqarnissaannut ilitersorneqarneq Pissassarfimmiit siunnersorneqarnikkut ilitersuunneqarnikkullu tunniunneqarsinnaapput.

§ 11-imut

Imm. 1-imut

Inummut tapersersuisarneq pillugu aalajangiinnermut atatillugu kommunalbestyrelsip inummut innarluutilimmut illersuisoqarnermut aaqquissuussinnermik aamma illersuisussamik neqeroortarnissamut pisussaaffeqarnera aalajangersakkatigut malittarisassiorneqarpoq. Inuk illersortaanissamut suliamut ilisimasaqarluni tunngavissaqartoq tassaasinnaavoq, inuk ukiorpassuarni isumaginninnermut innarluutilinnullu suliassaqarfiup iluani sulisuusimasoq, assersuutigalugu ingerlatsivimmi sullissisutut, imaluunniit inuk inatsisilerituutut, isumaginninnermi

siunnersortitut, perorsaasutut assigisaannilluunniit ilinniarsimasoq. Pingaarnerpaajuvoq inuk illersortitut sulisussaq sulianut ilisimasaqarnikkut misilittagaqarnikkullu inuit innarluutillit pisinnaatitaaffiik aamma isumaginninnermi periaatsimut ilisimasaqartuussasoq.

Nr. 1-imut

Inatsisartut inatsisaat manna malillugu tapersersuisoqarnissaa pillugu apeqqutit suliarinerannut atatillugu inuup innarluutillip ikiorneqarnissaa aalajangersakkatigut qulakkeerneqarpoq.

Illersuisup kommunalbestyrelsip tapersersuinissaq pillugu suliamik suliarinninnerani innarluutillit pisinnaatitaaffiannut ilitsersuisarnissaa qanorlu isumaginninnikkut suleriaatsit atanerannut, qanorlu inuk tassani pissusilersussanersoq inummut oqaluttuaralugu pisinnaatitaaffinnut ilitsersuisarnissaa naatsorsuutaavoq.

Oqartussanik attuumassutilinnik ataatsimeeqateqarnermi illersuisup inummut tapersersuinissamut periarfissaqarnissaa pingaaruteqarpoq. Ataatsimiinnerup nalaani inuup apeqqutitut attuumassutilinnut isummernissaminut periarfissaqarnissaa illersuisup qulakkeersinnaasariaqarpaa. Illersuisoq suliap suliarineqarnera tamakkerlugu peqataasinnaavoq, ilimagineqarporlu inuup innarluutillip tusaaneqarnissaata qulakkeerniarneranut tamanna iluaqutaajumaartoq, inuullu isummersuutai suliamut aalajangiisoqartinnagu oqartussanut tamakku saqqummiunnissaat naatsorsuutaalluni.

Nr. 2-mut

Inuk innarluutilik Inatsisartut inatsisaat manna malillugu tapersersorneqarnissaq imaluunniit najugaqarfittut neqeroorummi najugaqarnissaq pillugu kommunalbestyrelsip aalajangiinneranut naammagittaalliornissamik kissaateqartoq aalajangersagaq tamanna naapertorlugu illersuisumit ikiorneqarnissamut aamma naammagittaalliuutip Isumaginninnermut Naammagittaalliuuteqartarfimmut tunniunnissaanut pisinnaatitaaffeqarpoq, takuuk § 98.

Inuup innarluutillip sammiviisa naammagittaalliummi suliarineqarnissaat kiisalu naammagittaalliornerit maleruagassat piffissamullu killiliussat attuumassutillit naapertorlugit suliarineqartarnissaat tunniuttarnissaallu illersuisup isumagissavai.

Nr. 3-mut

Inuup innarluutillip suliap ingerlanneqarnera tamakkerlugu illersuisoqarnissamut pisinnaatitaaffia atuuttoq, taakkunungalu naammagittaalliuutaasinnaasup Isumaginninnermut Naammagittaalliuuteqartarfimmit suliarineqarnera aamma ilaasoq aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq.

Illersuisup inuup tusaaneqartarnissaa qulakkeersinnaasariaqarpaa, inuullu paasissutissanik isummanillu attuumassutilinnik naammagittaalliuutip Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut tunniunneranut tunngaviliunneqartunik saqqummiinissaa periarfissillugu. Tamatuma saniatigut inuup innarluutillip paasissutissanut naammagittaalliuuteqartarfimmiit pissarsiarineqartunut paasinninnissamut qulakkeerinninnissamik illersuisoq suliaasaqarpoq.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami imm. 2-mi Naalackersuisut illersuisunut maleruagassanik sukumiinerusunik aalajangersaanissaminnut periarfissinneqarput, soorlu toqqaasarnissat, akissarsiaqartitsinissat, pinerluuteqarsimannginnermut uppersarsaatiniq pissarsiniartarnerit kiisalu pisinnaasanut piginnaasanullu piumasaqaatit suut piumasarineqassanersut.

Illersuisunik toqqaasarneq pillugu maleruagassat ilaatigut illersuisut Meeqqat tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaanni meeqqanut illersuisut toqqaarneqartarnerannut aaqqissuussineq assigalugu kommunalbestyrelsimut tunngatillugu arlaatigut kiffaanngissuseqartarnissaat qulakkeerniarneqarpoq.

§ 12-imut

Imm. 1-imut

Inunnut immikkut tapersorsorneqarnissamik pisariaqartitsisunut kommunip nalinginnaasumik pinaveersaartitsiffiusumillu sulinerata aamma anguniagaqarfiusumik suliniuteqarnerata akornanni ataqatigiittoqarnissaata qulakkeernissaanut kommunalbestyrelsip pingaarnertigut pisussaaffia aalajangersakkatigut aalajangersarneqarpoq. Aalajangersagaq taamaalilluni inunnut atugarliortunut kommunip pinaveersaartitsiffiusumik sulineranut sinaakkutissanik pilersitsivoq.

Kommunimi inunnut taakkualu ilaqutaannut immikkut tapersorsorneqarnissamik pisariaqartitsisunut siusissukkut pinaveersaartitsiffiusumillu suliniummik kommunalbestyrelsip qulakkeerinninnissaata erseqqissaaviginissaa aalajangersakkami siunertaavoq. Inunnut immikkut tapersorsorneqarnissamik pisariaqartitsisunut kommunip nalinginnaasumik pinaveersaartitsiffiusumillu sulinerata aamma anguniagaqarfiusumik suliniuteqarnerata akornanni ataqatigiittoqarnissaa siusissukkut pinaveersaartitsiffiusumillu suliniuteqarnermi qulakkeerneqassaaq.

Meeqqanut, inuusuttunullu inerissimasunut suliniummik kommunalbestyrelsip piareersaasarnissaa imm. 1-imi siunnersuutigineqarpoq, taannalu aqqutigalugu Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut siunnersuutigineqartoq malillugu inunnut immikkut tapersorsorneqarnissamik pisariaqartitsisunut

kommunit nalinginnaasumik pinaveersaartitsiffiusumillu sulinerisa anguniagaqarfiusumillu suliniutit akornanni ataqatigiittoqarnissaa qulakkeerneqassaaq.

Kommunimi meeqqanut, inuusuttunut, inersimasunut taakkualu ilaqutaannut kommunip siusissukkut pinaveersaartitsiffiusumillu suliniutissamik qulakkeerinnittarnissaa aalajangersakkap kingunerisussaavaa, tamannalu inunnut atugarliortunut taakkualu ilaqutaannut kommunip pinaveersaartitsiffiusumik sulinissaanut sinaakutissanik pilersitsiffiussaaq, taamaasillunilu kommunip nalinginnaasumik pinaveersaartitsiffiusumillu sulinerata aamma inunnut immikkut tapersorneqarnissamik pisariaqartitsisunut anguniagaqarfiusumik suliniutit akornanni ataqatigiittoqarnissaata qulakkeerniarnissaanut tapeeqataalluni.

Kommunip siusissukkut pinaveersaartitsiffiusumillu suliniuteqarnera kommunit nalinginnaasumik pinaveersaartitsiffiusumillu sulinerisa aamma inunnut immikkut tapersorneqarnissamik pisariaqartitsisunut anguniagaqarfiusumik suliniutit akornanni ataqatigiittoqarnissaanik ataqatigiissilertussaavoq.

Imm. 2-mut

Kommunalbestyrelse ujartuilluni sulinermi ilaquttanut pisariaqartitsisutut ilimagineqartunut kikkunnulluunniit siunnersuisarnermik neqeruussalluni pisussaaffeqarpoq. Kommunalbestyrelsip siusissukkut pinaveersaartitsiffiusumik sulinerminut atatillugu angajoqqaat meerartallit inuusuttortallillu imaluunniit allanik ilaqutallit meeqqamut, inuusuttumut imaluunniit inersimasumut angajoqqaanngortussanullu isumaginninnivimmik suliallit ilaqutariinni ajornartorsiutinngortut qaangerniarnissaannut ilaquttanut tunngatillugu siunnersorneqartarnissaat imm. 1-imi siunnersuutigineqarpoq. Kommunalbestyrelsip ujartuilluni sulinermini taamatut siunnersuisarnek kikkunnulluunniit immikkut atugassarititat pissutaallutik tamatuminnga pisariaqartitsisinnaasunut neqeroortigisinnaasariaqarjaa. Angajoqqaat meeqqallu, inuusuttut inersimasullu kisimiillutik siunnersorneqarnissamik ujartuisut neqeroornermik kinaassutsimik isertuussillutik ammasumillu tunineqarsinnaassapput.

Kommunip ilaquttani ilaasortanut ilaqutariinnullu tamanut, aamma arlaatigut tapersersuinissanik aallartitsisoqarsimanngikkaluarpalluunniit imaluunniit aallartitsisoqassappat ilaqutariinnut sammititamik siunnersuisarnissanik isumaginnittarnissaat aalajangersakkap kingunerisussaavaa. Siunnersuinermit atatillugu paasinarsisimappat inuusuttoq, inersimasooq imaluunniit ilaqutaasut tapersorneqarnissamik allatut ittumik pisariaqartitsisut pinaveersaartitsiffiusumik tapersersuisumillu suliniutit pillugit maleruagassat siunnersuutigineqartut tamatumunnga piareeqqasinnaassapput.

Ilaqutariinnut sammititamik siunnersuisarnek imatut paasineqassaaq, pisussat tamaasa meeqqanut, inersimasunut taakkualu ilaqutaannut pingaaruteqarsinnaasut pillugit

siunnersuisoqarsinnaajumaartoq. Siunnersuineq neqeroorutitut ammasutut isikkoqassaaq, tassanilu kinaluunniit kiffaanngissuseqarluni saaffiginnissinnaassaaq. Kina siunnersorneqarniarluni qinnuteqarsinnaanersoq eqqarsaatigalugu killeqartitsisoqanngilaq.

Suliaritinnissaq pineqarsimappat tamanna aalajangersakkamut ilaassanngilaq. Meeqqat inuusuttulluunniit namminneerlutik siunnersorneqarnissamik qinnuteqarsimatillugit, saaffiginninnerlu suliniutinut tapersersuiffiusunik aallartitsinissaq inissiinissarlunniit siunertaralugit sukumiinerusumik qulaajaasoqarnissaanut pisariaqartitsisoqarnersoq pillugu isummernissamut tunngavissaqassanersoq pineqartillugu paasissutissavinnut ingerlatsiviup pissarsiaannut allattuisarnissamut pisussaaffiliisoqartussaassaaq.

Taamatut pisoqarsimatillugu aaqqiagiinngissutsinut immikkut ittunut meeqqap, inuusuttup imaluunniit inersimasup oqartussaaffiagaasimasup paasissutissaatai angajoqqaanngortussanut tunngatillugu iliuuseqarfiginissaat pisariaqalersinnaavoq, taakkununngalu pisariaqartitsinerit meeqqat inuusuttulluunniit illersorneqarnissaannut tunngasut ilanngullugit.

Taamaammatt angajoqqaat tungaanniit suliamut takunnissinnaanermut qinnuiginninneq suliamut takunnissinnaanermut minitaqarnissamut aalajangersakkap atorsinnaanissaa siunertaralugu tigussaasumik oqimaalutaasoqarnissaa suliarisariaqassaaq.

Imm. 3-mut

Aalajangersagaq manna pinaveersaartitsiffiusumik suliniutinut malittarisassiorfiuvoq, tamakkulu kommunalbestyrelsip inummut innarluutilimmut taassumalu ilaqutaanut neqeroorutigissavai.

Imm. 4-mut

Aalajangersakkami uani suliniutissat pinaveersaartitsiffiusut arlallit allattorneqarput, soorlu siunnersortimik ikiorneqartarneq, taakkununngalu ilaapput suliniutit ilaqutariinnut sammititat, attaveqatigiittartut oqaloqatigiittartulluunniit, ilaqutariinnut pilersaarusiortarneq pillugu siunnersuinerit kiisalu suliniutit allat inuup ilaqutariilluunniit ajornartorsiutaasa pinaveersaartitsiffiunissaannut siunertallit. Allattuiiffik tamakkiisuunngilaq.

§ 13-imut

Inatsisartut inatsisaat malillugu inunnut innarluutilinnut tapersersuinissamut periarfissanik pisariaqartinneqartunik peqartarnissaanut kommunalbestyrelsip isumaginnittarnissaa aalajangersakkami malittarisassiorneqarpoq. Kommunalbestyrelsip Inatsisartut inatsisaat malillugu tapersersuinissamut periarfissanut neqeroornissamik aallaaviatigut pisussaaffeqarnera aalajangersakkatigut aalajangersarneqarpoq.

Tapersersuinissamat periarfissat kommuninit allanit pilersinneqartut ingerlanneqartullu atornerisigut assersuutigalugu ineqarnissamat neqeroorutinut tunngatillugu kommunalbestyrelsip pisussaaffimminik naammassinnissinnaavoq. Tamanna pingaartumik najugaqaqatigiiffinnut aamma najugaqarfinnut illersugaasunut tunngatillugu naleqqutissaaq, tassani taamaalilluni annertunerusumik ataatsimik ukkataqarluni aammalu piukkunnaateqarnerusumik sullinniakkani ikinnerusuni innuttaasunut piukkunnaateqarnerusumik tapersersuinissaq qulakkeerneqarsinnaalluni.

Inuup tamanna pisariaqartippagu, Inatsisartut inatsisaat manna naapertorlugu taperserneqarnissaata qulakkeerneqarnissaa kommunalbestyrelsip inissiisup akisussaaffigimmagu aalajangersakkap nassataraa. Kommunalbestyrelsip pisussaaffik tamanna ilaatigut imaaliornermigut naammassinnaavaa:

- 1) kommunimi tapersersuisarnermut periarfissat pillugit Inatsisartut inatsisaanni sullinniarneqartut pillugit innuttaasunut ataatsimut paasissutissiisarnerit,
- 2) tapersersuisarnissamat periarfissat allat pillugit paasissutissiisarnissaq, tassa Inatsisartut inatsisaanni kapitali 6 malillugu siunnersuinernut ilitsersuinernullu atatillugu, aamma
- 3) inatsisit allat malillugit kommunalbestyrelse siunnersuisimatillugu ilitsersuisimatillugulu kiisalu tapersersuitissimatillugu Inatsisartut inatsisaat malillugu tapersersuisarnissamat periarfissat ilanngunnerisigut.

§ 14-imut

Aalajangersagaq manna atorlugu kommunalbestyrelsip inunnut innarluutilinnut tapersersuisarneranut pingaarnertigut tunngavissat aalajangerneqarput.

Imm. 1-imut

Nr. 1 atorlugu Inatsisartut inatsisaanni kapitali 10 malillugu tapersersuinissaq pillugu imaluunniit kapitalit 4-6 malillugit najugaqarnissaq pillugu neqeroornissaq pillugu kommunalbestyrelsip aalajangiisinnaanissaa siunnersuutigineqarpoq, matumani tamakku inummut innarluutilimmut pingaartinneqarlutik pingaartutut isigineqarsimappata.

Aalajangiineq innuttaasumiit, taassuma nakkutilliisuanit imaluunniit angajoqqaatut oqartussaasumiit imaluunniit kommunalbestyrelsimiit imminermit qinnuteqartoqareerneratigut pisinnaavoq.

Tapersersuinerup pisariaqartitanut inuup innarluutillip atugarisaanut pingaaruteqarluni pingaaruteqartuunissaata piumasarineqarnera isumaqanngilaq pisariaqartitsineq suugaluartoq

tapersersuinissamik aallartitsissasoq. Sutigut tapersersuinerup pingaaruteqassusissaanut nalilersuinissap ilaatigut pineqartup tapersersorneqarnissamik pisariaqartitsinera ilaatigullu tapersersuinerup aalajangiiffigineqartussap qanoq ittuunera aallaavigalugit pisarnissaa piumasarineqarpoq.

Tassunga peqatigitillugu siunertatut erseqqissarneqassaaq piumasaaqat ima imaqartigissanngimmat kommunalbestyrelsip tapersersuinermik tunniussinnaasaanik akornusiisinnaassalluni, matumani inuup pineqartup atugarisai tapersersuinissamut periarfissanut Inatsisartut inatsisaanni nassaassaasunut assersuullugit nalilersuineq tunngavigalugu siunertamut naapertuuttutut isigineqarsimappata.

Imm. 2-mut

Imm. 2-mi aalajangersagaq siunnersuutigineqartoq atorlugu inuup pisariaqartitaasa naatsorsuutigisaataasalu tigussaasumik immikkullu nalilersuisimanerit tunngavigalugit inuup innarluutillip sutigut tapersersuiffigisinnaanera pillugu kommunalbestyrelsip aalajangiisinnaanera aalajangersarneqarpoq. Nalilersuinerup ilaatut siullertut, inuk innarluuteqarnerisooq aallaaviatigut paasinarsisinneqassaaq. Inuup innarluuteqarnerata nalilersuiffiginissaa pisariaqartinneqartuniit annertunerusariaqanngilaq. Inuup innarluuteqarnera tamanit takuneqariaannaavoq, soorlu inuk avatiminik ataatsimik arlalinnilluunniit amigaateqarsimappat. Pisuni taamaattuni annertunerusunik misissuinissaq pisariaqanngilaq. Pisuni allani inuup oqaloqatigineqarnera, imaluunniit inuup nakorsap nalunaarutaanik, immaqa allanut atatillugu piniarneqarsimasumik, saqqummiisimanera naammassinnaavoq. Pisuni allani nakorsamit imaluunniit allanit misissortinnerit pisariaqassapput. Inuup innarluuteqarnera imminermini Inatsisartut inatsisaat malillugu tapersersorneqarnissamut pisinnaatitsiviunngimmat erseqqissarneqarpoq.

Inuk innarluuteqanngitsutut naliliiffigineqarsimappat inuk Inatsisartut inatsisaat malillugu tapersersuiffigineqarsinnaanngilaq. Taamaalilluni kommunalbestyrelse allatut nalilersueqqaarnani innarluuteqannginneq tunngavigalugu aalajangiisinnaavoq.

Imm. 3-mut

Imm. 1 malillugu aalajangiisoqannginnerani inummik innarluutilimmik taassumalu nakkutilliisuanik imaluunniit angajoqqaatut oqartussaasuanik oqaloqateqartarnerit ingerlassimanissaat imm. 3-mi aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq. Oqaloqateqarnerit ingerlanneqarnerat pillugu nassuiaatinut itinerusunut siunnersuummi § 46-mi nassuiaatit innersuussutigineqassapput.

Imm. 4-mut

Tassanngaannartumik utaqqiisaasumillu tapersersuinerit aallartittarnissaannut pisariaqartitsinerit aalajangersakkami malittarisassiorneqarput. Suliani inuup oqaloqatiginissaanik aamma qulaajaavigineqarnissaanik kiisalu iliuusissatut pilersaarusiunneqarnissaanik utaqqisoqarsinnaannginneranik pisoqartillugu aalajangersagaq atorneqassaaq. Suliani taamaattuni kommunalbestyrelse tapersersuisoqarnissaa pillugu aalajangiisinnaavoq, taamaalillunilu inuk innarluutilik oqaloqatigineqarsimanngikkaluarpat qulaajaasoqarsimanngikkaluarpalluunniit aamma iliuusissatut pilersaarut imaluunniit taakkua naammassineqarsimanngikkaluarpataluunniit tapersersuineq aallartissinnaavoq.

Tassanngaannartumik tapersersuineq aalajangiinerup kingorna nalunaaquttap akunnerisa 48-t iluanni aallartissaaq.

Aalajangersagaq assersuutigalugu atorneqarsinnaavoq inuk annertuumik innarluuteqalersimappat aamma tapersersorneqarnissaminik tuaviortumik pisariaqartitsilerfiani imaluunniit inuk nammineq angerlarsimaffimmiitinnissaa illersorneqarsinnaanngitsoq kommunalbestyrelsip qulaajaanermut atatillugu paasippagu. Inuk isumassuinissamut suliamik suliarinnissimasoq, assersuutigalugu angajoqqaq, tassanngaannartumik suliassamik suliarinnissinnaajunnaarpat, taamaattumillu ulloq unnuarlun neqeroorummiinnissaq pisariaqalersimappat, aalajangersagaq aamma atorneqarsinnaassaaq.

Qulaajaaneq suli naammassineqarsimatinnagu, kisiannili iliuusissatut pilersaarut suli naammassineqarsimatinnagu imm. 4-mi aalajangersagaq aamma atorneqassaaq.

Imm. 5-imut

Tuaviortumik pisariaqartitsisoqartoq kommunalbestyrelsip nalilerpagu, taamaalillunilu oqaloqatiginnittoqarsimanngikkaluartoq aamma qulaajaanermik iliuusissatullu pilersaarummik naammassisoqarsimanngikkaluartoq tapersersuinissaq pillugu aalajangiippat kommunalbestyrelse tuaviornerpaamik oqaloqatiginnissaaq qulaajaallunilu iliuusissatut pilersaarummik suliaqassaaq. Qulaajaanermi iliuusissatullu pilersaarusiormi paasineqarpat suli allamik tapersersuisoqartariaqartoq imaluunniit inuk tapersersuinerimik allaanerusumik pisariaqartitsisoq taava kommunalbestyrelse qulaajaaneq aamma iliuusissatut pilersaarut naammassiat tunngavigalugit tamanna pillugu aalajangiissaaq.

§ 15-imut

Aalajangersagaq manna inunnut innarluutilinnut isumaginninnikkut suliaqarfioersunut, inuup imaluunniit taassuma inuunikkut atugarliuutini naapitsisarneranut, malittarisassiorfiuvoq. Taamaattumik kommunalbestyrelse sullitassanut taakkununga immikkorluinnaq ittumik

ikiorsiissuteqassaaq immikkullu suliniuteqassalluni, taamaammallu sulianik suliarinnittarneq ingerlaannaq aallartittariaqassalluni.

§ 16-imut

Imm. 1-imut

Imm. 1 malillugu kommunalbestyrelse qulaajaanermik inummut innarluutilimmut suliaqassaaq isumaqartoqarpat kapitali 10 naapertorlugu tapersersorneqarnissamik pisariaqartitsisoq imaluunniit kapitalit 4-6 naapertorlugit najugaqatigiffinni najugaqarneq pillugu ikiorserneqarnissaminik pisariaqartitsisoq, qulaajaanissarli ersittumik pisariaqartinneqanngippat tamanna pissanngilaq. Qulaajaanermi siunertaq tassaavoq, inuup pisariaqartitaannut naapertuuttumik aammalu inuup ineriartorneranut iluaqutaasussamik kommunalbestyrelsip suliniuteqarnissamik katiterisinnaanissaanut ikiuunnissaq. Pissutsini taamaattuni qulaajaaneq ingerlanneqassasoq ersarissumik aallaaviusaaq.

Qulaajaaneq pisariaqavissutut isigineqarsinnaanngippat pisariaqassanngilaq. Taamaattoq pisariaqartitsinnginneq tamatigut nalilersueqqissaarnermik tunngaveqartassaaq. Pisuni qulaajaanissaq pisariaarussimatillugu assersuutitut taaneqarsinnaavoq inuk siusinnerusukkut tapersersuineramik aalajangersimasumik tigusaqarsimatillugu, paasineqarsimatillugulu inuup innarluutaa allanngornani ataavartussaasoq kiisalu tapersersuinissamik pisariaqartitsineq allanngorsimatinnagu.

Imm. 2-mut

Meeraq mikinerusooq imaluunniit isumassuisut allat pineqarsimappata inuk innarluutilik, inullu nakkutilliisumiissimappat taassuma angajoqqaatut oqartussaasui suleqatigalugit qulaajaaneq sapinngisamik suliarineqartassasoq imm. 2-mi aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq.

Isumassuisut allat assigiinngitsorpasuuinnaapput, taakkunungalugu ilaapput inuit innarluutillip immikkut misigissutsikkut attavigisinnaasai, soorlu atsa ajaluunniit, illooraq, sanilerisaq allallu.

Pisariaqartitsinernut taakkununga naapertuuttumik suliniuteqarnissap katiterneqarnissaa siunertaralugu, inuup tapersersorneqarnissamik pisariaqartitsinerata erseqqinnerusup paasinarsisinneqarnissaa qulaajaanermi siunertaavoq. Qulaajaanerup nalaani inuk innarluutilik, imaluunniit inuit taaneqartut taakkua ilai attuumassuteqartut allat, akuutinneqarnissaat ajornarsimappat, taakkua qulaajaanerup nutarterneqarnissaa siunertaralugu kingusinnerusukkut akuutinneqarnissaat anguniarneqartariaqarpoq.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami mianersuussisarnissamut piunasaqaat malittarisassiorneqarpoq, tamatumalu kingunerissavaa inuup tapersorsorneqarnissamik pisariaqartitaanut qulaajaaneq inummut qulaajaaffigineqartumut sapinngisamik ajoqusiinnginnissaa anguniarlugu suliarineqassasoq. Periaatsit assigiinngitsut arlallit atorneqarsinnaappata periaaseq annikinnerpaamik akuliuttussaag atorineqartariaqarpoq. Qulaajaaneq pisariaqartinneqartuniit annertunerusariaqanngilaq, pissutsillu tapersorsuinissamut pisariaqartitsinerumut tunngaviliisinnaasutut isigineqarpata kisimiitillugit isummerfigisariaqarlutik.

Kommunalbestyrelsip qulaajaanermut atatillugu pisinnaasakinnerulersimanerit allat tapersorsorneqarnissamik pisariaqartitsinerumut pissutaasinnaasut paasippagit, imm. 1 aamma imm. 2-mi qulaajaanermut maleruagassat eqqarsaatigalugit qulaajaanermut tamakku kommunalbestyrelsip ilannguttariaqarpai.

Imm. 4-mut

Aalajangersakkami imm. 4-mi pissutsinut kommunalbestyrelsip qulaajaanermut atatillugu nalilersuiffigisassaanut allattuiffik ilanngunneqarsimavoq.

Tamatuma kingorna kommunalbestyrelsip qulakkiissavaa inunntu innarluutilinnut tunngatillugu suliani tamakkiisumik isiginnittumik suliniuteqartoqarnissaq aamma taamaattumik aalajangersakkami pissutsit arlallit pillugit allattuisoqarsimavoq, taakkualu qulaajaanermi nalilersuiffigineqartassapput.

Aalajangersagaq taamaalilluni qulaajaanerup imai pillugit piunasaqaateqarpoq, taamaalilluni inuup ajornartorsiutai isumalluutaalu tamakkiisumik isiginnittumik qulaajaaffigineqarnissaat qulakkeerneqassammat.

§ 17-imut

Imm. 1-imut

Imm. 1-imi aalajangersakkatigut aalajangersarneqarpoq inuup innarluutillip atugarisaanik qulaajaanissaq tapersorsuinernik qanoq annertutigisunik aallartitsisoqarsinnaanissaanut aalajangiinissamut tunngavigineqartussaasoq.

Kommunalbestyrelsip taamaasilluni aalajangernini qulaajaasimaneq suliarineqartoq tunngavigalugu tapersorsuinissap tunniunnissaanut tunngaveqartissavaa.

Imm. 2-imut

Tapersorsuisoqarnissaanik pisariaqartitsisoqarsinnaanera kommunalbestyrelsimit paasisaqarnerata kingorna qaammatit 3-t qaangiunnerisigut qulaajaanerup naammassineqartarnissaanut piffissaliineq aalajangersakkatigut malittarisassiorneqarpoq. Inuk innarluutilik tapersorsuinernik ikiutinilluunniit

tunineqarniarpat imaluunniit allakkatigut iliuusissatut pilersaarummik suliaqartoqarniarpat qulaajaanerp naammassineqarneranut atatillugu allakkatigut iliuusissatut pilersaarut suliarineqassaaq. Kommunalbestyrelsip inummut innarluutilimmut anguniagaqarfiusumik tamanullu isiginnittumik suliniuteqarnissaaq qulakkiissavaa. Iliuusissatut pilersaarut qulaajaanermik aallaaveqassaaq.

Imm. 3-imut

Qaammatinut 3-nut piffissaliunneqartoq eqqortinneqarsinnaangippat nalilersuigallarnermik suliaqarnissamut pisussaaffik aalajangersakkatigut malittarisassiorneqarpoq. Piffissaliussaaq eqqartinneqarsimanngippat inuk innarluutilik tamanna pillugu allakkatigut ilisimatinneqassaaq, tassanilu qaqugukkut qulaajaanerp naammassinissaanut imaluunniit iliuusissatut pilersaarutip pigilernissaanut naatsorsuutigisatut ulluliineq taaneqassaaq.

§ 18-mut

Imm. 1-mut

Kommunalbestyrelsip qulaajaanermut atatillugu tapersersuisoqarnissaanut iliuusissat ingerlaannassanersut unitsinneqassanersulluunniit pillugit isummernissaa imm. 7-imi aalajangersarneqarpoq.

Tapersersuigallarnerup allangortinnissaanut unitsinnissaanulluunniit aalajangiineq ilaatigut eqqartorneqarsinnaavoq, tassami qulaajaanermut atatillugu inuup innarluutillip tapersersorneqarnissamik pisiaqartitsisup aalajangiinerugallarneq pillugu aalajangiinermut piffissaliussamut tunngatillugu innarluutillip pisariaqartitai maluginiarneqartussaapput, soorlu tapersersuinissamut iliuusissat naammakkunnaarsimanerat pissutaalluni aamma tamanna pisariaarussimasutut isigineqarnera pissutaalluni.

Tamatuma saniatigut inuup pineqartup, nakkutilliisup imaluunniit angajoqqaatut oqartussaassusillip tapersersuinermt isummernissaannut periarfissaqartitsisoqassasoq aalajangersagaq imaqarpoq. Tamanna amerlanertigut pisarpoq, pineqartut oqaloqatiginerisigut, oqaloqatiginninnermilu tapersersuinermt qanoq isumaqarnerlutik oqaatigisinnaavaat. Oqaloqateqarneq ingerlanneqarsimasoq aammalu inuk innarluutilik aamma nakkutilliisooq imaluunniit angajoqqaatut oqartussaasut tassunga atatillugu qanoq oqaaseqarsimanersut kommunalbestyrelsip uppersarsinnaasariaqarjaa. Tamanna assersuutigalugu oqaloqateqarnerup allaganngorlugu imaqarniliorneratut iluseqarsinnaavoq. Kommunalbestyrelse inuup innarluutillip kissaataanik malinnaaffigissallugu pisussaaffeqanngilaq, kisianni inuup oqariartuutai kommunalbestyrelsip aalajangiineranut ilaatinneqassapput.

Imm. 2-mut

Imm. 2-mi § 16, imm. 1 naapertorlugu Pissassarfiup qinnuiginninneratigut kommunalbestyrelsip qulaajaanermik suliaqarsinnaaneranut periarfissaq aalajangersarneqarpoq, tassalu inunnt innarluutilinnut immikkut suliarineqartussanut tunngatillugu.

Aalajangersagaq qulaajaaneq immiini piumasaqaateqarfigisussaatiillugu kommunalbestyrelsimiillu periarfissaqarsimatinnagu atorneqartartussatut naatsorsuutaavoq, taakkunungalu piginnaasat immikkorluinnaq ittut ilaapput.

§ 19-imut

Imm. 1-imut

Misissortinnissamut perusunnginnerup pissutigisinnaavaa nappaatip inuunermut navianartorsiorfitsinnaaneranut imaluunniit inuup pisinnaasakkut malunnartumik ataavartumillu sunnerneqarsinnaaneranut aarlerinartorsiorneq pillugu ilisimasakinneq.

Imm. 2-mut

Meeqqap, inuusuttup imaluunniit inuk innarluutilik inatsisitigut pisussaaffeqanngitsup misissortinnissaa katsorsartinnissalluunniit pinngitsoortinnerisigut inuup tarnikkut timikkullu pissutsimikkut ataavartumik pisinnaasakinnerulernissaanut ersarissumik aarlerinartoqarpat angajoqqaatut oqartussaassusillip imaluunniit nakkutilliisup akuersiteqqaanngikkaluarlugit peqqinnissaqarfimmut innersuunneqassanersoq kommunalbestyrelse aalajangiisinnaaneranut tunngavissaqartoq aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq.

Erseqqissarneqassaaq misissuinissamik katsorsaanissamillu ingerlatsisinnaasutut piginnaatitaasoq peqqinnissaqarfiusoq. Aalajangersakkami Napparsimasut inatsisitigut inissisimanerat pillugu Inatsisartut peqqussutaani §§ 8 aamma 9 immikkut ittumik aalajangersaanikkut saneqqunneqarnissaat siunertaavoq.

Meeqqap inuusuttulluunniit pisariaqartumik nakorsamit suliaritinnissaannut akerliunerat meeqqanut inuusuttumulluunniit atornerluisimanermut ingasattumut annertunerusumut imaluunniit amigartumik isumassuisimanermut ilaasinnaavoq, tassani meeqqap inuusuttulluunniit angerlarsimaffiup avataanut inissinnissaa pisariaqarsimatillugu. Taamaattoqarsimappat aalajangersagaq atortariaqanngilaq, tassami tamannaannaq atorlugu misissortinnissamut katsorsartinnissamullu peqqinnissaqarfimmut innersuussinissamut kommunalbestyrelse pisinnaatinneqalermat. Misissortinnissamulli katsorsartinnissamullu akerliuneq angerlarsimaffiup avataanut inssiisoqarnissaa pillugu aalajangiiniarnissap pisariaqartinneqarnera pillugu aalajangiinermi periarfissatut ilaasussaassaaq.

Taamatuttaa q erseqqissarneqassaaq aalajangersagaq manna ulluunerani paaqqittarfinni, atuarfinni imaluunniit suliffeqarfinni allani inuit innarluutillit ulluinnarni isumassortarnissaannut paaqqutarineqarnissaannullu isumaginnittuunngitsunut inatsisitigut tunngaviliunneqanngimmat, tassalu angajoqqaatut oqartussaasulinniit imaluunniit nakkutilliisumiit erseqqissumik akuersinertaqanngitsumik itikkut kiassutsip uuttorniarnissaa pisimappat.

§ 20-mut

Kommunalbestyrelsip meeqqamut qitiusumik innersuussisarfik aqputigalugu ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinni inissamik utaqqisumut aaqqiissutaagallartussamik nassaarnissaminut pisussaaffilernerani aalajangersakkatigut erseqqissarneqarpoq. Isumaginninnermut Aqutsisoqarfik aaqqiigallarnermi meeqqap piaarnerpaamik ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinni meeqqap pisariaqartitaanut naapertuuttumi inissamik tunineqarnissaanik qulakkeerinnittuassaaq. Kommunalbestyrelsip meeqqamik inissiigallarnerani meeqqap pisariaqartitai kissaataalu isiginiarneqassapput. Meeqqap najugaqarfiata eqqaani aaqqiissutaagallartussamik nassaarniarloqassaaq, tamakkulu immikkut pisariaqartitanut meeqqap atugarisinnaasaanut piareersimassapput.

§ 21-mut

Najugaqatigiiffik toqqissisimanartumik atugaqarluni nammineq inigisatut neqeroorutaassaaq, tassani inuit tapersorneqarnissamik pisariaqartitsisut angerlarsimaffimminnilu angivallaartumik najugallit ulluunerani tapersersuiffiqarneqarsinnaassammata.

Imm. 1-imut

Kommunalbestyrelsip najugaqatigiiffinnik pilersitsinissamut piginnaatinneqarnera aalajangersakkatigut malittarisassiorneqarpoq. Kommunalbestyrelse najugaqatigiiffinnik ingerlatsisuuvoq aammalu najugaqatigiiffiup atorunnaarsinneqarnissaa pillugu aalajangiinnaasoq aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq.

Najugaqatigiiffik ulluunerani najugaqartunut tapersersuinissamik neqerooruteqassasoq aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq. Soorlu uku aqputigalugit tapersersuineq ingerlanneqarsinnaavoq:

- 1) timi atorlugu suliaasnik ikiuineq, matumani eqqiaaneq, errorsineq, nerisassiorneq aamma uffaaneq ilanngullugit,
- 2) ilitersuineq, tassunga ulluinnat pilersaarusiorfiginissaat pillugu ilitersuineq, soorlu nerisassiornissamut pisiortorneq, nakorsamukarnissamut piffissamik inniminniineq allallu, aamma
- 3) pisinnaasat ineriartortinnissaannut ikiorneqarneq, tassani inuk nammineerluni

ulluinnarni suliaassanik isumaginnissinnaalissalluni.

Siuliani taagorneqartut tamakkiisuunngillat.

Tapersersuinermini siunertaavoq inuup innarluutillip imminut ikiorsinnaalernissaanut ikiuisarnissaq, taamaaliornikkut inuk nammineq piumasani malillugit inuulersinnaassammat. Inuup tarnikkut, timikkut aamma inuit akunnerminni pissusiinut tunngatillugu pisinnaasaminik ingerlatsiinnarsinnaanera imaluunniit pitsannguisinnaanera siunertaavoq. Pisut ilaanni inuup pisinnaasaasa ineriartortinneqarnissaat ukkatarineqartassaaq, pisunilu allani inuup kinaassutsiminik misigisaqalernissaa taassuminngalu attassinissaa aamma nammineq iliuuseqarnerulluni inuunerminik ingerlatsisinnaanera ukkatarineqartassaaq.

Inuup massakkut inuunermigut atugarisai apeqqutaatinnagit ikiuinermini tamatigut siunertaasassaaq.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq pisuni kommunalbestyrelsip najugaqaqatigiiffinni inissanik naammattunik pilersitsisimanginnerani atorineqarsinnaavoq. Naalakkersuisulli kommunalbestyrelsip najugaqaqatigiiffissanik allanik pilersitsinissaa pillugu pisussaaffiliinnginnerani kommunalbestyrelsip pineqartup aamma Naalakkersuisuisut akornanni oqaloqatigiittoqareersimanissaa naatsorsuutigineqarpoq.

Imm. 3-mut

Aalajangersagaq tunngavissiivoq najugaqaqatigiiffiit pillugit maleruagassanik erseqqinnerusunik Naalakkersuisut aalajangersaassasut. Maleruagassani erseqqinnerusuni pitsaassutsimut piunasaqaatit, ilusilersuineq, malittarisassat aamma ulluinnarni aqutsineq pineqarsinnaapput.

§ 22-mut

Imm. 1-imut

Inummut innarluutilimmut nunaqqataasunut qanittumiittumi najugaqaqatigiiffimmi najugaqarnissamik kommunalbestyrelsip neqeroortarnissaa aalajangersakkatigut malittarisassiorneqarpoq. Nunaqqataasunut qanittumi oqarnermi pineqartoq tassaavoq pineqartup kommuniata iluani aamma pineqartup nunagisaanut sapinngisamik qanittumiinnissaaq, matumani inummut tamanna pitsaanerpaajussappat.

Inunnut nammineq angerlarsimaffimmi tapersersorneqarnissamik pisariaqartitsineramik annertunerusumik pisariaqartitsisunut, pisariaqartinneqartumik toqqissisimanartumi ikiorserneqarnissaat isumassorneqarnissaallu, tapersersuinissamut periarfissiinermini qulakkeerneqassasoq siunertarineqarpoq.

Inuk innarluuteqarnini pissutigalugu nammineq angerlarsimaffimmini najugaqarsinnaassanngitsoq pillugu piunasaqaammut tunngatillugu, tamanna ima paasineqassaaq, inuk Inatsisartut inatsisaat manna malillugu tapersorsorneqarluni nammineq angerlarsimaffimmini nammineersinnaanngitsoq. Inuup innarluuteqarnini pissutigalugu ulluinnarni tapersorsorneqarnissamik pisariaqartitsissasoq nammineerlunilu angerlarsimaffimmini najugaqarsinnaassanngitsoq piunasaqarpoq.

Imm. 2-mut

Imm. 1 malillugu inuup tapersorsorneqarnissamik pisariaqartitsinera nunaqqataasunut qanittumi najugaqatigiiffimmiinnermi naammassineqarsinnaanngippat, inuk innarluutilik najugaqatigiiffimmi, kommunimi allami inissimasumi najugaqatigiiffimmi najugaqarnissamik kommunalbestyrelsip neqeroorfigisinnaagaa aalajangersakkatigut ammaaneqarpoq.

Kommunalbestyrelse kommunimi allami najugaqatigiiffimmi inissiamik neqeroorsimappat piunasaqaatit imm. 1, nr. 1-5-imi taaneqartut aamma naammassineqarsimassapput.

Kommunimi allami najugaqatigiiffimmik neqeroornissamut periarfissaqartitsineq aalajangersakkamut 1-imut tunngatillugu immikkuullarippoq. Aalajangersakkami imm. 1 malillugu kommunalbestyrelse qanittumi najugaqatigiiffinni inissiamik neqeroortussaavoq, imm. 2-lu malillugu tamanna neqeroorutitut kisimiilluni periarfissaalluni.

Taamaattoq kommunalbestyrelsinik allanik najugaqatigiiffinnik atuisinnaanissaq pillugu isumaqatigiissusiorsinnaanerup ammaanneratigut, inuup innarluutillip najugaqatigiiffiillu ataasiakkaat akornanni naleqquttumik inissiinissamut periarfissaqarneq aalajangersakkap periarfissippaa. Tamassumattaq kommunit akunnerminni nukinnik pitsaanerpaamik atuisinnaanerat periarfissippaa.

Imm. 3-mut

Piunasaqaatit kommunalbestyrelsip kommunimi allami najugaqatigiiffimmi inissamik neqerooruteqarsinnaaneranut piunasaqaatigineqartut aalajangersakkami malittarisassiuunneqarput.

Inummiit innarluutilimmiit imaluunniit taassuma nakkutilliisuanit akuersinissaq piniarneqartassasoq nr. 1-imi takuneqarsinnaavoq. Taamaalilluni qanittumi najugaqatigiiffimmi inuup najugaqarnissamut pisinnaatitaaffii imm. 1 malillugu kommunalbestyrelsimit saneqqunneqarsinnaapput, tassa inuk tamatumunnga akuersisimappat. Akuersinermi piniartoqarnerani kommunalbestyrelsip inummut innarluutilimmut imaluunniit taassuma nakkutilliisuanut paasissutissat inuup pisariaqartitai tunniuttassagai qulakkeerneqassaaq, matumani

tunngaveqarluarluni aalajangiisinnaanissaq anguniarlugu. Inuk tamatuma kingorna najugaqatigiiffimmi aalajangersimasumi kommunimi allami inissisimasumi inissap tigusissaa pillugu akuersissaaq. Akuersinissamut ilusissanut piumasaqaateqanngilaq, taamaattoq tamanna oqaasiinnakkut oqaatigineqarsimappat sullissisup allakkiatut ilusilimmi akuersineq allassavaa.

Inuup angerlarsimaffittut kommunerisaa najugaqatigiiffimmi pineqartumi inissamik neqeroornissaa sioqqullugu inuup angerlarsimaffittut kommunerisaata aamma kommunalbestyrelsip najugaqatigiiffiup pineqartup inissisimaffigisaaniittup akornanni isumaqatigiissusiortoqarsimanissaa nr. 2-mi takuneqarsinnaavoq. Kommunalbestyrelsip najugaqatigiiffinnik kommunalbestyrelsinit allanit pilersinneqartunik imaaliallaannarluni pissaqarsinnaannginnera aalajangersakkami isiginiarneqassaaq.

§ 23-mut

Najugaqarfiit illersugaasut toqqissisimasumik atugaqarluni nammineq inigisatut neqeroorutaassapput, tassani inuit ulloq unnuarlugu tamaat tapersorsorneqarnissamik pisariaqartitsisutut nalilerneqarsimasut tapersorsorneqarsinnaassallutik.

Imm. 1-imut

Kommunalbestyrelsip najugaqarfinnik illersugaasunik pilersitsinissamut pisinnaatitaanera ingerlatiinnarneqassasoq imm. 1-imi siunnersuutigineqarpoq. Taamatuttaaq kommunalbestyrelse najugaqarfinnik illersugaasunik ingerlatsisuussasoq, aammalu najugaqatigiiffiup illersugaasup atorunnaarsinneqarnissaa pillugu aalajangiisinnaassasoq, aalajangersakkami erseqqissarneqassasoq siunnersuutigineqarpoq.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq pisuni kommunalbestyrelsip najugaqarfinni illersugaasuni inissanik naammattunik pilersitsisimanninnerani atorneqarsinnaavoq. Naalakkersuisulli kommunalbestyrelsip najugaqarfinnik illersugaasunik allanik pilersitsinissaa pillugu pisussaaffiliinnginnerani kommunalbestyrelsip pineqartup aamma Naalakkersuisuisut akornanni oqaloqatigiittoqareersimanissaa naatsorsuutigineqarpoq.

Imm. 3-mut

Aalajangersagaq tunngavissiivoq najugaqarfiit illersugaasut pillugit maleruagassanik erseqqinnerusunik Naalakkersuisut aalajangersaassasut. Maleruagassat erseqqinnerusut pitsaassutsimut piumasaqaatit, ilusilersuineq, malittarisassat aamma ulluinnarni aqutsineq ilaatigut pineqarsinnaapput.

§ 24-mut

Imm. 1-imut

Inuit tapersorneqarnissamik pisariaqartitsinerusut aallaaviatigut najugaqatigiiffimmi najugaqarnikkut pisariaqartitaat matussuserneqarsinnaagaluartut, nunaqqataasunut qanittumi najugaqarfimmi illersugaasumi najugaqarnikkut ikiorneqarnissap isumassorneqarnissallu pisariaqartinneqartup qulakkeernissaa tapersersuinissamut periarfissaqartitsinermi siunertaavoq. Nunaqqataasunut qanittumi oqaatiginiarneqartoq tassaavoq pineqartup kommunerisaa aamma sapinngisamik angerlarsimaffittut najugarisap eqqaaniittoq. Inuk innarluutilik inunnut qanittumi najugaqarfissamik nakkutigisaasumik neqeroorfigineqassaaq, tamanna inummut pitsaanerpaajussappat.

Nr. 2-mi aamma nr. 3-mi piumasaqaatini takuneqarsinnaavoq inuup timikkut tarnikkulluunniit pisinnaanerata annertuumik killeqarnera innarluuteqarneralu pissutaallutik ulluinnarni pisariaqartitsippat imaluunniit inuup timikkut tarnikkulluunniit pisinnaanerata annertuumik killeqarnera innarluuteqarneralu peqquataallutik nammineq angerlarsimaffimmini najugaqarsinnaanngippat, tapersorneqarnissaa piumasaqaataasoq.

Inuup najugaqatigiiffimmi neqeroorutaasinnaasuni tapersersuinissamik sunik pisariaqartitsinerata saniatigut allanik pisariaqartitsissasoq nr. 4 malillugu piumasaqaataavoq, soorlu ulloq unnuarlu naallugu tapersorneqarnissamik pisariaqartitsineq. Taamaattoq innuttaasoq annertuumik tapersorneqarluni najugaqatigiiffimmiissinnaassagaluartoq, innuttaasup tamanna kissaatigippagu, kommunalbestyrelse najugaqarfimmi illersugaasumi ineqarnissamik neqerooruteqarnissamut periarfissaqarpoq. Kommunalbestyrelsimut periarfissaatinneqartoq tassani kisimi pineqarpoq, tassanilu piumasarineqarpoq innuttaasoq najukkami illersugaasumi inissiami najugaqarnissamik nammineerluni kissaateqarsimassasoq, soorlu innuttaasup qanigisaanut qaninnerusumi inissisimanissaq pissutigalugu.

Inuup pisariaqartitai najugaqatigiiffimmi illersugaasumi inissiamiinnermi matussuserneqarsinnaanissaat piumasaqaataassasoq nr. 5-imi siunnersuutigineqarpoq. Piumasaqaatip kingunerisaanik, inuup tapersorneqarnissamik pisariaqartitsinera najugaqarfimmi illersugaasumi naammassineqarsinnaanersoq, imaluunniit inuup ulloq unnuarlu neqeroorummiinnissamik neqeroorfigineqarnissaa isumaliutersuutigineqartariaqaraluarnersoq, kommunalbestyrelsip, najugaqarfimmi illersugaasumi ineqarnissaq pillugu aalajangiinnginnermi aammalu naleqqunnerpaamik qulaajaanermut ilaatillugu, paasinarsisissavaa.

Imm. 2-mut

Imm. 1 malillugu inuup tapersorneqarnissamik pisariaqartitsinera nunaqqataasunut qanittumi najugaqarfimmi illersugaasumi naammassineqarsinnaanngippat, inuk innarluutilik najugaqarfimmi

illersugaasumi, kommunimi allami inissisimasumi najugaqarfimmi illersugaasumi najugaqarnissamik kommunalbestyrelsip neqeroorfigisinnaagaa aalajangersakkatigut ammaanearpoq.

Kommunalbestyrelse kommunimi allami najugaqarfimmi illersugaasumi najugaqarnissamik neqerooruteqarpat, imm. 1, nr. 1-5-imi piumasaqaatit aamma naammassineqarsimanissaat ilanngunneqarpoq.

Kommunimi allami najugaqarfimmi illersugaasumi inissiamik neqeroorsinnaanermut periarfissaqartitsineq aalajangersakkami imm. 1-imut tunngatillugu allatut periarfissaavoq. Aalajangersakkami nr. 1 malillugu kommunalbestyrelse najukkamut qanittumi najugaqarfimmik illersugaasumi ineqarnissamut neqeroortussaavoq, imm. 2-lu malillugu kisimiilluni periarfissatut neqeroorutaasinnaalluni.

Taamaattoq kommunalbestyrelsinik allanik najugaqarfinnik illersugaasunik atuisinnaanissaq pillugu isumaqatigiissusiorsinnaanerup ammaaneratigut, inuup innarluutillip najugaqarfinni illersugaasuni ataasiakkaat akornanni naleqquttumik inissiinissamut periarfissaqarneq aalajangersakkap periarfissippaa. Tamassumattaq kommunit akunnerminni nukinnik pitsaanerpaamik atuisinnaanerat periarfissippaa.

Imm. 3-mut

Kommunimi allami najugaqarfimmi illersugaasumi inissamik neqeroornissami inuup imaluunniit taassuma nakkutilliisuata akuersisimanissaa aamma inissaq neqeroorutigitinnagu kommunalbestyrelsip inuup angerlarsimaffittut kommunerisaaniittup kommunimilu najugaqarfiup illersugaasup pineqartup inissisimaffigisaani kommunalbestyrelsip akornanni isumaqatigiissusiortoqarsimanissaa aalajangersakkatigut aalajangersarneqarpoq.

§ 25-mut

Imm. 1-imut

Innuttaasup kommunimi allami inissinneqarnissaa pisariaqarsimatillugu, innuttaasumut innarluutilimmut kommune angerlarsimaffiusoq, innuttaasup najugaqatigiiffimmiinneranut imaluunniit najugaqarfimmi illersugaasumiinneranut akiliisussaatitaasoq pillugu tunngaviusoq aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq.

Inuup innarluutillip kommunimi allami najugaqatigiiffimmi imaluunniit najugaqarfimmi illersugaasumi najugallip neqeroorfiginissanut periarfissaqartitsineq qanittumiinnissamut tunngavimmut attuumassuteqartutut isigineqassaaq qanittumiinnissamut tunngavimmut attuumassuteqartutut isigineqassaaq. Inuit innarluutillit nammineq angerlarsimaffimmini imminnut

ikiorsinnaangitsut najugaqatigiiffimmi imaluunniit najugaqarfimmi illersugaasumi sapinngisamik innuttaasup qanittuaniittumi najugaqarnissamut neqeroorfiginissaat piumasarineqarpoq.

Aalajangersagaq najugaqatigiiffinni najugaqarfinnilu illersugaasuni inissanik pisariaqartinneqartunik pilersitsinissamut kommunit pilersuisussaataanerannik pisussaaffeerutsitsinngilaq, kisiannili kommunit angerlarsimaffiusut akiliinissamut pisussaaffeqarnerisa erseqqissaaffiginissaa kisimi siunertarineqarluni. Tassani pingaartumik eqqarsaatigineqarput, immikkut ittunik pisoqartillugu innuttaasup kommunimi allami inissinneqarnissaa pisariaqarsimatillugu, assersuutigalugu innuttaasup piffissami naleqquttumi inissinneqarnissamik neqeroorfigineqarnissaa ajornarsimappat, imaluunniit pisumi aalajangersimasumi atortunik imaluunniit immikkut ittunik ilisimasamik pisariaqartunik neqerooruteqarnissaq periarfissaqarsimanngippat.

Imm. 2-mut

Inuk kommunimi allami najugaqatigiiffimmi najugaqarfimmiluunniit illersugaasumi najugaqarnissaanik neqeroorfigineqarpat, nuunnermi aningaasartuutit matussusernissaannut kommunalbestyrelse aningaasatigut tapersersuinissamik neqerooruteqassasoq aalajangersakkami siunnersuutigineqarpoq. Inuup innarluutillip kommunimi allami najugaqatigiiffimmut imaluunniit najugaqarfimmut illersugaasumut atortunik imaluunniit immikkut ittunik ilisimasamik neqeroorsinnaasumik nuussinnaanissaanut qulakkeerinninnissaq aalajangersakkap siunertarivaa.

§ 26-mut

Aalajangersakkami nutaajusumi siunertaavoq kommunimi pikkorissuseqartumik ingerlatsinerup aammalu immikkut ilisimasaqarnerup annertusitinnissaata qulakkeerneqarnissaa siunertaralugu, kommunini ataasiakkaani kommunimi suleqatigiinnissamut ataatsimiititaliamik pilersitsisoqarsinnaassasoq.

Imm. 1-imut

Imm. 1-imi kommunip najugaqatigiiffiinit aamma najugaqarfiinit illersugaasunit tamanit imaluunniit aalajangersimasunit, sinniisunik kommunalbestyrelsit suleqatigiinnissamut ataatsimiititaliamik pilersitsisinaanerat inatsimmi tunngavissalernerqarpoq. Aammalu najugaqatigiiffinni aamma najugaqarfinni illersugaasuni najugaqartut pillugit tamakkiisumik isiginnittumik suliniuteqarnerup ataqatigiissaarneqarnerani ilanngutitinnissaannut naleqquttutut isigineqartut, ingerlataqarfinnit allanit sinniisut ilanngutitinneqarsinnaapput.

Najugaqarnissamut neqeroorutit akornanni suleqatigiinnerup siuarsarnissaa aalajangersakkami pingaarnertut anguniagaavoq, taamaammallu imm. 1-imi kommunimi najugaqatigiiffiit najukkallu

illersugaasut tamarmik suleqatigiinnissamut ataatsimiititaliami sinniisoqartitsinissaat sapinngisamik anguniagaavoq.

Suleqatigiinnissamut ataatsimiititaliaq aamma isumaginninnermut ingerlatsivimmit, inunnut innarluutilinnut ingerlatsivimmit, meeqqanut inuusuttunullu ingerlatsivimmit, ilinniarfinit, aamma peqqissutsimut suliassaqarfimmit sinniisoqarsinnaavoq. Allattukkat tamakkiisuunngillat, taamatullu suleqatigineqartartut pineqartut sinniisuunissaat piumasaqaataanngilaq.

Aalajangiisuusoq tassaavoq, suleqatigiinnissamut ataatsimiititaliaq sulianut naleqquttumik ilisimasalinnik aamma inunnik, inuit innarluutillit pillugit tamakkiisumik isiginnittumik suliniuteqarnermi ilaasunik ilaasortaqaassasoq, taamaalilluni oqalliffissaq pilersinneqassaaq, tassani misilittakkanik ilisimasanillu avitseqatigiittoqarsinnaassalluni.

Suleqatigiinnissamut ataatsimiititaliamut siunertaavoq immikkoortut assigiinngitsut akornanni suleqatigiinnerup ataqatigiissaarinerullu siuarsarneqarnissaat, kiisalu inunnut innarluutilinnut ataasiakkaanut tamakkiisumik isiginninnerusumik suliniuteqarnerup qulakkeerneqarnissaa. Suleqatigiinnissamut ataatsimiititaliami inuit innarluutillit periaatsimut ataatsimoortumut ineriartortuarnerusumik naapitsisarnermik misigisaqartarnissaannut peqataanissaat siunertaavoq. Suleqatigiinnissamut ataatsimiititaliami ilaatigut suliffeqarfiit peqataasut akornanni nalinginnaasumik suleqatigiinnerit sulianilu pineqartuni ataqatigiissaarisarnerit eqqartorneqarsinnaapput.

Suliffeqarfiit inuillu ilisimasallit peqataatinneqartut suliassaqarfiit assigiinngitsut aqcutigalugit suleriaatsit kiisalu ilisimasanik misilittakkanillu ingerlatitseqqittarnerit ingerlaavartumik tamakkiisunngortinniarnissaat ilaatigut anguniarneqarpoq.

Imm. 2-mut

Inunnik paasissutissanik sularinnittarneq pillugu inatsisip Kalaallit Nunaanni atuutilersinneqarnera pillugu peqqussummi §§ 6-imiit 8-mut aalajangersakkanut Inatsisartut inatsisaat manna ilaammat, aalajangersakkami imm. 2-mi erseqqissarneqarpoq.

Imm. 3-mut

Imm. 2 malillugu akuersineq tunniunneqarumangippat, imaluunniit allanik pissuteqartumik akuersinerup piniarnissaa ajornarpat, suliarni pisut, matumani inuup inatsisitigut isumannaatsuunissaata eqqarsaatigineqarnera ilanngullugu, tamanna pisariaqartippassuk, paasissutissat inummut tunngasut, matumani aamma paasissutissat inummut tunngasut mianerisariallit ilanngullugit, paarlaasseqatigiissutigineqarsinnaanerit imm. 3-mi aalajangersarneqarpoq.

Imm. 3 imm. 2-mut tunnganngilaq aamma Inunnik paasissutissanik suliarinnittarneq pillugu inatsisip Kalaallit Nunaanni atuutilersinneqarnera pillugu peqqussummi tunngaviliunneqartunik ingerlatitseqqinnerulluni.

§ 27-mut

Ulloq unnuarlu neqeroorut najugaqariaasiuvoq inunnut malunnartumik timikkut, tarnikkut, silassorissutsikkut imaluunniit maluginiaatikkut pisinnaasakinnerulerneq pissutaalluni ulluinnarni suliaassanut, paaqputaqarnissanut, isumassuinissanut imaluunniit suliaritinnissanut annertuumik ikiorneqarnissamik pisariaqartitsisunut aammalu pisariaqartitanik tamakkuninnga allatut ikiorneqarsinnaanngitsunut sivisuumik najugaqarnissamat tulluartsuusoq.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkatigut Naalakkersuisut inunnut innarluutilinnut ulloq unnuarlu neqeroorutitik pilersitsinissamat, ingerlatsinissamat unitsitsinissanullu piginnaatinneqarput, taakkunungalugu ulloq unnuarlu neqeroorutit isumannaallisakkat ilaapput, tamanna pillugu imm. 2 takuuk.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami matumani ulloq unnuarlu neqeroorutit isumannaallisakkat pilersinnissaat ingerlattarnissaallu tunngavissiineq ilaavoq, tassani matut silarliit igalaallu parnaaqqasarnissaat akuerisaavoq. Ulloq unnuarlu neqeroorutitut isumannaallisakkamat sullinniarneqartut tassaapput inuit innarluutillit pinerluttulerinermut inatsimmik unioqqutitsisimasutut pasisaasut imaluunniit eqqartuunneqarsimasut, tassungalugu atatillugu inuup innarluutillip ulloq unnuarlu neqeroorummi isumannaallisakkami inissinnissaa pillugu eqqartuussiviup aalajangiiffigisimasaa.

Imm. 3-mut

Aalajangersagaq tunngavissiivoq ulloq unnuarlu neqeroorutit pillugit maleruagassanik erseqqinnerusunik Naalakkersuisut aalajangersaassasut. Maleruagassat erseqqinnerusut pitsaassutsimut piumasagaatit, ilusilersuineq, malittarisassat aamma ulluinnarni aqutsineq ilaatigut pineqarput.

§ 28-mut

§ 27 malillugu inummut innarluutilimmut ulloq unnuarlu neqeroorummi najugalimmut sannavinnut nakkutigisaasunut, suliffinnut nakkutigisaasunut aamma sammisaqartitsinissamat ataatsimooqatigiittarnissamullu neqeroorutitik Naalakkersuisut neqeroortarnissamat pisussaaffilerneqassasut siunnersuutigineqarpoq.

§ 29-mut

Aalajangersakkami siunertaavoq inuit innarluutillit, tapersorneqarnissamik pisariaqartitsinerpaat, pisariaqartitaannik naammassinniffiusumik, naammattumik immikkullu ilisimannittunit tapersorneqarnissaasa qulakkeerneqarnissaa.

Aalajangersimasumik inummik nalilersuinerussaaq inuup innarluutillip pisariaqartitai ima annertutigippata, allaat inuup innarluutillip pisariaqartitaanik pitsaanerpaamik naapertuussinissamut najugaqarfissatut neqeroorutaasoq tassaappat ulloq unnuarlu neqeroorut.

§ 30-mut

Imm. 1-imut

Aatsaat eqqartuussiviit aalajangiisimatillugit inuup innarluutillip ulloq unnuarlu neqeroorummik isumannaallisakkami inissinnissaa pisinnaasoq aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq. Inissiinerup sumiissinnaaneranut eqqartuussivik aallaaviatigut aalajangiineq ajorpoq. Kommunalbestyrelse Isumaginninnermut Aqutsisoqarfimmik suleqateqarluni inissiiffiusussumik tulluurtumik politiinit akuerineqarsinnaasumik nassaartussaavoq.

Aalajangersakkatigut Naalakkersuisut ulloq unnuarlu neqeroorummik pilersitsisinnaanerat periarfissinneqarpoq, matumani ulloq unnuarlu neqeroorutit isumannaallisakkat ullumikkut pigineqanngitsut ilanngullugit. Taamaattoq Kalaallit Nunaanni pigineqarpat, inuup innarluutillip tiggummigallaganissamut taarsiullugu allamut inissiiffissami inissinneqartussaq ulloq unnuarlu neqeroorummik isumannaallisakkami Kalaallit Nunaanniittumi inissinnissaata isumannaarnissaa siunertarineqarpoq.

Eqqartuussisarnermut inatsimmi § 358 naapertorlugu inuup innarluutillip nammineerluni angerlarsimaffigisaani imaluunniit ulloq unnuarlu neqeroorummik tigusarinqarsimanera pillugu eqqartuussivik aalajangiisimatillugu ulloq unnuarlu neqeroorummik isumannaallisakkami inissiisoqarsinnaasoq nr. 1-imi takuneqarsinnaavoq, takuuk § 361, imm. 2, nr. 3.

Nr. 2-mi takuneqarsinnaavoq ulloq unnuarlu neqeroorummik isumannaallisakkami inissiisoqarsinnaasoq eqqartuussivik inuup innarluutillip nammineq angerlarsimaffiani paaqqinnittarfimmiluunnit tiggummigallarneqarnissaa eqqartuussisarnermut inatsimmi § 359 malillugu aalajangiisimatillugu, takuuk § 361, imm. 2, nr. 3. Maleqquneqarpoq taaguusersuut "paaqqinnittarfik" eqqartuussisarnermut inatsimmi atorneqarsimammat, kisiannili "paaqqinnittarfik" inatsisartut inatsisaanni matumani ulloq unnuarlu neqeroorutit paasineqartussaammat.

Imm. 3-mi takuneqarsinnaavoq ulloq unnuarlu neqeroorummi isumannaallisakkami inissiisoqarsinnaasoq, matumani eqqartuussivik Kalaallit Nunaannut Pinerluttulerinermik Inatsimmi kapitali 32 malillugu pineqaatissiinissaq pillugu aalajangiisimatillugu, tassanilu inuusuttunut pinerluuteqarsimasunut pineqaatissiinerit immikkut ittut pineqarput imaluunniit kapitalimi 33-mi pinerluutilinnut tarnikkut napparsimasunut immikkut pineqaatissiinerit pineqarlutik, soorlu inuit eqqarsartaatsikkut inulersimasut.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkatigut tigummigallagaanissamut isertitsivimmik pissarseqqullugit kommunalbestyrelsit peqquneqarsinnaapput, taannalu sillimaniarnikkut illersorneqarsinnaasutut politiinit nalilerneqarsimassaaq.

Eqqartuussivik tigusaqarneq ingerlaannartussaq pillugu aalajangiisimappat, tassalu nalunaaquttap akunnerini 3-24-ni tigusarinnineq, kommunalbestyrelsip sukkanerpaamik tigummigallagaaffissamik tulluurtumik pissarsiniarnissaa aalajangersakkami matumani aalajangersarneqarpoq, taamaaliornikkut inuk innarluutilik tigusarinninnerup nalaani isertitsivimmi imaluunnit piffimmi assingusumi tulluurtumi tigummigallarneqassanngimmat. Tassa kommunalbestyrelsip suliasaraa upalungaarsimanissaq eqqarsaatigalugu suliaqarnissaq.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkatigut tigummigallagaanissamut isertitsivimmik pissarseqqullugit kommunalbestyrelsit peqquneqarsinnaapput, taannalu sillimaniarnikkut illersorneqarsinnaasutut politiinit nalilerneqarsimassaaq.

Eqqartuussivik imm. 1, nr. 2 malillugu aalajangeereerpat kommunalbestyrelse pilertornerpaamik, kingusinnerpaamillu akunnerit 72-it qaangiutsinnagit, tigummigallagaanissamut taarsiullugu allamut inissiivissamik kommunalbestyrelse pilertornerpaamik pissarsissasoq aalajangersakkami matumani aalajangersarneqarpoq, taamaalilluni inuk innarluutilik tigusarinearnermini isertitsivimmi imaluunniit assigisaani inummut innarluutilimmut naleqqutinngitsumi tigummigallagaanissaa pissanngimmat. Tassa kommunalbestyrelsip suliasaraa upalungaarsimanissaq eqqarsaatigalugu suliaqarnissaq. Isumaginninnermut Aqutsisoqarfik politiillu suleqatigalugit piffissap aalajangiunneqartup iluani tulluurtumik tigummigallagaanissamut taarsiullugu aallamut inissiiffissamik nassaarnissaq pissutaatinnegassaaq, kisiannili tigummigallagaanissamut taarsiullugu allamut inissiiffissamut nooreersimanissap timitalerneqarsimanissaa naatsorsuutaanani.

Imm. 4-mut

Aalajangersagaq aalajangersaavoq kina eqqartuussissanersoq pillugu maleruagassanik erseqqinnerusunik Naalakkersuisut aalajangersaassasut, takuuk Kalaallit Nunaani

pinerluttulerinermut inatsimmi § 240. Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermut inatsimmi § 240 naapertorlugu Isumaginninnermut Aqutsisoqarfik eqqartuussisussaasuvoq. Taamaattorli Kalaallit Nunaanni kommune angerlarsimaffigisaq eqqartuunneqartumut sulii kommuniuvoq angerlarsimaffigisaq. Danmarkimi, tassa Kofoedsmindemi, Lolland Kommunimi, Danmark, eqqartuunneqartup najugaqarneranut aningaasartuutit Nunatta karsianit aningaasalersorneqassapput, eqqartuunneqartumulli innarluutilimmut isumaginninnermi ikiorsiissutit akilerneqarnissaannut Kalaallit Nunaanni angerlarsimaffigisami kommunimit akisussaaffigineqarput.

§ 31-mut

Aalajangersakkami nutaajusumi, eqqartuussaannerup pillarneqaatigineqarneranut atatillugu inuup innarluutillip aamma ulloq unnuarlu neqeroorummi isumannaallisakkami inissinneqarsinnaanera periarfissinneqarpoq. Inuup innarluutillip, eqqartuussaannermini pillagaasussap, pillagaanermi Kalaallit Nunaanni ulloq unnuarlu neqeroorummi isumannaallisakkamiissinnaanissaata qulakkeerneqarnissaa aalajangersakkami siunertaavoq, soorlu Inatsisartut inatsisaani § 27, imm. 2-mi nassuiarneqartoq, taamaattoq pilersinneqarsimappat.

§ 32-mut

Meeqqat inuusuttullu innarluutillit meeqqanut inuusuttunullu innarluuteqanngitsunut sanilliullugit annerusumik kinguaassiuutitigut atornerlunneqartarnerat misissuinerni arlalinni paasinarsisimavoq. Innarluuteqarnertik pissutigalugu timikkut, eqqarsartaatsikkut aamma/imaluunniit oqaatsitigut unammisassaqsinnaasarput. Tamakkua assigiinngitsunik suussusersiffigineqarsimapput, soorlu ineriartornikkut inulersimaneq, ADHD, autisme, tappiitsuuneq, tusilartuuneq allallu. Tamanna kinguaassiuutitigut atornerlunneqarnissamut ulorianartorsiornernut unammisassanik pilersitsivoq.

Qanoq ilineratigut kinguaassiuutitigut atornerlunneqarneq pineqartassanersoq aamma tamatumunnga pinaveersaartitsisoqassanersoq aalajangersakkatigut malittarisassiorneqarpoq. Kinguaassiuutitigut atornerluinermi pinerluffigisamut timikkut timikkuunngitsorlu attuisarnerit ilaasinnaapput.

Timikkut atornerluinernut assersuutissat:

- Atornerluisoq pinerluffigineqartup kinguaassiuutaanut attuualaarinnissimassasoq
- Atornerluisoq pinerluffigineqartup timaata ilaanik attuualaarinnissimassasoq, soorlu iviangikkut
- Pinerluffigineqartoq pinerluuteqartup kinguaassiuutaanik attuualaaqqullugu pinngitsaalineqarsimassasoq
- Pinerluffigineqartoq atoqatigiinnissamut pinngitsaalineqarsimassasoq

Allattuiffik tamakkiisuunngilaq.

Timikkuunngitsoq atornerluinernut assersuutissat:

- Atornerluisoq pinerluffigineqartumut imminut takoqqusaassasoq
- Pinerluffigineqartoq atisaajaqqullugu pinngitsaalineqarsimassasoq
- Pinerluffigineqartoq assilissanik atoqatigiittarnermut tunngasunik isiginnaaqqullugu pinngitsaalineqarsimassasoq
- Pinerluffigineqartoq kinguaassiuutinut tunngasunik ajortisaarneqarsimassasoq, soorlu oqaatsitigut kinguaassiuutinut pinerluffigineqartup kissaatiginngisaanik ajortisaarinerit

Allattuiffik tamakkiisuunngilaq.

Kinguaassiuutitigut atornerluinermik pinaveersaartitsisoqarnerani sulisut nr. 1-5 immikkut maluginiartassavaat:

Nr. 1. Pinaveersaartitsinermik suliaqarnermut ataatsimut naleqartitsinermut tunngaveqarnissaq

Nr. 2. Pasitsaassaqarnermi pinaveersaartitsinissamut suliaqarnissamullu najoqqutassat

Nr. 3. Kinguaassiuutitigut atornerluisarnermut navianaataasinnaasut pillugit ataatsimut ilisimasaqarneq

Nr. 4. Inummi innarluutilimmi atugarliornermut ersiutit, taakkununga pissusilersornikkut timikkullu sunniutit ilanngullugit

Nr. 5. Kinguaassiuutitigut atornerlunneqarnikkut timikkut sunniutit

Sulisut pinaveersaartitsinermik suliaqarnerminnut ataatsimut naleqartitsinissamut tunngaveqassapput. Sulisut atornerluisarnerup suuneranik paasinnilluinnartarnissaat, qanorlu iliorlutik tamanna inummi innarluutilimmi pinaveersaartinneqarsinnaanersoq, matumani oqaatiginarneqarpoq.

Sulisut inuit innarluutillit namminneerlutik kinguaassiuutitigut atornerluisarnermut pinaveersaartitseqataasussaanerannik piumassuseqalersitsissapput nukittorsaallutillu. Sulisut inuk innarluutilik arlalitsigut tapersersuiffigisinnaavaat:

- Inuk innarluutilik atoqatigiittarneq inooqateqartarnerlu pillugit ataatsimut ilisimasanik tunineqassaaq, soorlu taassuma inuttut killissai pillugit.
- Kinguaassiuutitigut kissaatiginngisamik attorneqarnissamut naaggaarsinnaanermut pisinnaatitaaffimmut tapersersorneqassasoq.
- Qanoq isilluni naaggaarsinnaanermut tapersersorneqassaaq
- Pisussamut ulorianartumut ilisarinnissinnaanermut tapersersorneqassaaq
- Kinguaassiuutitigut atornerlunneqarneq pisimatillugu oqaluttuarnissamut tapersersorneqassaaq
- Atornerluinerup nalunaarutiginnissaanut tapersersorneqassaaq.

Ilaa killissanik killilersuinissamut ajornartorsiorsinnaasarput, arlaaigullu kukkusoqarsimanera ilisimaneq ajorsinnaasarlugu. Qanoq ilineratigut isumassuinermit imaluunniit asannippalaarluni attuanninnermiit qaangiilluni pissusilernermit killissat qaangerneqartarpat?

Tamatumunnga pissutsit arlallit pissutaasinnaapput. Inuusuttup innarluutillip takussutissanik takoqqusaarinera peqataasunit paasissallugu ilaatigut ajornarsinnaasarpoq. Soorluttaaq inuusuttup autissemik nappaatillip inooqataanikkut peqataasarnissaq paasissallugu ajornartissinnaagaa, ineeqqamilu qanoq pisoqarnissaanut paasissallugu aamma ajornartissinnaasaraa. Allatut iliornikkut inuusuttut ADHD-mik nappaatillit aallaamanerusinnaasarput ulorianarsinnaasumillu iliuuseqarsinnaasarlutik, tamakkulu kingunereriaannaasarpaat pisussanut peqataarusukkunnaartarmata. Allat oqaasiisigut oqarsinnaanermut ajornartorsiuteqarsinnaasarput, allallu timikkut pisinnaasakinnerulersimasut timikkut ussersornikkullu atuinissaminut ajornartorsionernik misigisaqarsinnaasarlutik.

Allat killissaat paasissallugit namminerlu killissat ilisimassallugit ilisimasaqarlunnarnissaq timikkullu paasinnissinnaanissaq pisariaqarput, nammineerluni innarluutip takussaanaera takussaanginneraluunniit apeqqutaatinnagit. Taamatullu ilisimasaqarnissami ilisimasalik pissarsisinnaanissaq pisariaqarpoq.

Inunnut innarluutilinnut kinguaassiuutitigut atonerluisarnerit amerlanertigut inummiit pinerluffigineqartup nalunngisaaniit atonerluinerusarput. Amerlanertigut atonerluisoq inuusarpoq pinerluffigineqartup pinngitsoorsinnaanngisaa imaluunniit ikiorsiinernik tigusiffigisartagaa. Tassaasinnaapput sulisut sullissisussat, ikiuuttut, aquttut imaluunniit najugaqarfinni neqeroorutaasuni sammisasaqartitsinissamullu neqeroorutini sulisut. Aamma qanigisaasut imaluunniit ilisarimasat tassunga ilaasinnaapput. Aamma inuit pisinnaasamikkut inulersimasut kinguaassiuutitigut atonerluisinnaapput. Pinerluffigineqartup pingaartumik inuit pisinnaasamikkut inulersimasut pineqarput.

Kinguaassiuutitigut atonerluinerup pisimaneranut takussutissat:

Kinguaassiuutitigut atonerluisoqarsimaneranut timikkut tarnikkullu takussutissaqarsinnaavoq. Tassungalu peqatigitillugu eqqaamassallugu pingaaruteqarpoq inuit tamarmik iliuitsimut qaangiisumut assigiinngitsumik qisuariarsinnaasarmata, soorlu atonerluineq taamatut isikkoqartoq. Inuit ilaanni kinguaassiuutitigut atonerluinerup pisimaneranut arlalinnik takussutissaqartarpoq. Ilaanni takussutissaqarneq ajorpoq. Takussutissat ilaat assut ersarittarput. Ilaa suunersut takujuminaasinnaasarput.

Kinguaassiuutitigut atonerlunneqarnermit timikkut takussutissat:

- Tilluusarnerit tungujortut, ikit, kamillannerit, pullattoornerit timikkullu annersaanernut takussutissat
- Atisat aserortikkat imaluunniit tammaannarnikut
- Kinguaassiuutit eqqaanni ikit annernartullu
- Nappaatit kinguaassiuutitigut tunillaattut imaluunniit naartulernerit

Allattuiffik tamakkiisuunngilaq.

Kinguaassiuutitigut atonerlunneqarsimanermut tarnikkut takussutissat:

- Inuttut pissusilersornikkut imaluunniit pissusilersornikkut allannguutit Pinerluffigineqartoq arlaannik iliuuseqartoq imaluunniit pisussaannngikkaluartunik iliuuseqartoq
- Imminut tatiginnginneruneq. Pinerluffigineqartoq imminut tatigiunnaassaaq, nalornilissaaq imminullu aserortersinnaalissalluni
- Nikallungalluni pissusilersorneq. Pinerluffigineqartoq imminut mattuttarpoq nuannaarunnaarlunilu.
- Tunuarsimaartalerneq. Pinerluffigineqartoq ikinngutimut attaveeruttarpoq imaluunniit anissaartarluni.
- Sinissaarunneq. Pinerluffigineqartoq sinissaarussinnaasarpoq, sinnarlussinnaasarpoq imaluunniit sinnattupilussinnaasarluni.
- Neriniarnikkut ajornartorsiutit. Pinerluffigineqartoq nerineq ajorpoq nerilaaginnartarluniluunniit - imaluunniit pissusissamisuumngitsumik neripiloortarpoq.
- Pisinnaasanik annaasaqartarpoq imaluunniit pisinnaasakinnerulersinnaasarluni. Pinerluffigineqartoq sulianik siusinnerusukkut suliarisinnaasaminik suliaqarsinnaajunnaartarpoq.
- Oqalussinnaassutsip annaanera imaluunniit annikillinera. Pinerluffigineqartoq oqaatsinik siornagut ajornartitsinngikkaluartoq eqqaamasaqarsinnaaneq ajorpoq. Pinerluffigineqartoq imaassinnaavoq ittoqartoq.
- Imminut ajoquserniarluni pissusilersortarneq. Pinerluffigineqartoq attuisarpoq, isimmitsisarpoq, qitsuttaasarpoq imaluunniit imminut kimmartarpoq.
- Sakkortuumik pissusilersortarneq. Pinerluffigineqartoq attuisarpoq, isimmitsisarpoq, qitsuisarpoq imaluunniit allanut kimmaasarpoq - imaluunniit allatut iliorluni ajoqusiiniartarpoq.
- Naleqqutinngitsumik kinguaassiuutitigut pissusilersortarpoq imaluunniit ingasaallugu kinguaassiuutinik ukkataqartarpoq. Pinerluffigineqartoq imminut takoqqusaartarpoq imaluunniit allanut takoqqusaarluni imminut attualaartarpoq. Imaluunniit allanut ingasaassilluni kinguaassiuutitigut pissusilersortarpoq.

Allattuiffik tamakkiisuunngilaq.

§ 33-mut

Imm. 1-imut

Ulloq unnuarlu neqeroorummi najugaqarnermut atatillugu ineriartornissamut pilersaarummik suliaqartoqassasoq imm. 1-imi maleruagassatigut aalajangersarneqarpoq, taannalu iliuusissatut pilersaarummik kommunimit suliarineqarsimasumit aallaaveqassasoq. Ineriartortitsinissamut pilersaarut ulloq unnuarlu neqeroorummi najugaqalernerup kingorna kingusinnerpaamik qaammatit pingasut ingerlareersut, matumalu kingorna ukiumut minnerpaamik ataasiarluni neqeroorummi aqutsisunit suliarineqartassaaq.

Imm. 2-mut

Iliuusissatut pilersaarutip siunertaa aamma siunnerfii aallaavigalugit, ineriartortitsinissamut pilersaarut perorsaanikkut sulinerup nassuiarneqarneranik imaqassaaq, tassani qulakkeerneqassalluni iliuusissatut pilersaarummi siunnerfiit pingaarnerit naammassineqarnissaat. Inunnut innarluutilinnut, ulloq unnuarlu neqeroorummiittunut tamanut ineriartortitsinissamut pilersaarutitik suliaqartoqassaaq.

Ineriartortitsinissamut pilersaarut makkuninnga imaqassaaq:

- 1) Tapersersuinernik aallartinneqarsimasunik nalunaarutiginninneq, soorlu atuartitinneqarnissamik neqeroorut, ilinniartitaanermut neqeroorut, sammisassanut neqeroorut, tassunga illersugaasumik suliffeqarnissaq ilanngullugu, aamma susassaqartitsinermut ataatsimooqateqartitsinissamullu neqeroorutit.
- 2) Tapersersuisoqarnissaanut iliuutsinik aallartinneqartunut atatillugu perorsaanikkut periutsit paaqqutarinninnerillu atorineqartut taaneqarnerat.
- 3) Inuup innarluutillip qanoq isillugu tapersersuinissamut iliuuserineqartussat toqqaaffigeranni ilanngullugu peqataatinneqassanersoq pillugu nassuiaaneq.
- 4) Tapersersuinissamut iliuuserineqartunut aallartinneqartunut anguniagassat, taakkununnga pingaarnertigut suleriaasissaq piffissaliussarlu ilanngullugit.

§ 34-mut

Imm. 1-imut

Ulloq unnuarlu neqeroorutip inuup innarluutillip ulloq unnuarlu neqeroorummiinnerani ineriartornera pillugu killiffinnut nalunaarusiaq atorlugu kommunalbestyrelse ilisimatittassagaa aalajangersakkami imm. 1-imi aalajangersarneqarpoq. Innarluutillip inuulluarnissaanut ineriartornissaanullu ataatsimut isummertarnissap saniatigut killiffinnut nalunaarusiami pineqartup iliuusissatut pilersaarutaani aamma ineriartortitsinissamut pilersaarutaani imaritinneqartunut tunngatillugu inuup killiffia pillugu kommunalbestyrelsimut immikkut paasissutissiisoqartassaaq.

Imm. 2-mut

Ulloq unnuarlu neqeroorut siullerpaamik, inuup ulloq unnuarlu neqeroorummiilernerata kingorna, kingusinnerpaamik qaammatit pingasut qaangiunneranni, killiffimmut nalunaarusiamik kommunalbestyrelsimut nassiussissasoq, aalajangersakkami imm. 2-mi aalajangersarneqarpoq. Tamatuma kingorna killiffimmut nalunaarusiaq ingerlaavartumik nutarterneqartassaaq aammalu inuk innarluutilik 18-it inorlugit ukioqarpat ukiup affaani ataasiarluni, aamma inuk innarluutilik 18-it sinnerlugit ukioqarpat ukiumut ataasiarluni kommunalbestyrelsimut nassiunneqartassalluni.

Imm. 3-mut

Inuup peqqissusaatigut imaluunniit inuuniarnikkut atugarisaatigut annertuunik allangortoqarsimappat imaluunniit ilimagineqarpat ulloq unnuarlu neqeroortoqarnerani killiffik pillugu nalunaarusiap saniatigut imm. 2 naapertorlugu aamma kommunalbestyrelsip ilisimatinneqarnissaa imm. 3-mi aalajangersarneqarpoq. Malunnaatilimmik allangornerit assersuutigalugu tassaasinnaapput inuup pisinnaasai tassaangaannartumik malunnartumillu sanngiinnerulernerat, inuup allatut pissusilersonera imminullu toqukkusulernerat, tassaangaannartumik napparsimalernerat imaluunniit timikkut tarnikkulluunniit nutaamik allangortumilluunniit innarluuteqalernerata qulaajaaffiginissaa. Malunnartumik allangguutit aamma tassaasinnaapput inuup ilaqtutanut attaveqarfigisartakkanulluunniit tunngasut, soorlu nakkutilliisoq imaluunniit qanigisaasoq alla, soorlu inuit isumassuisut, toqukkut qimagussimappata. Allattukkat tamakkiisuunngillat, taamaammallu ulloq unnuarlu neqeroorutip inummut tunngasuni allangguutit annertuut suulluunniit pillugit kommunalbestyrelse ilisimatissavaa.

§ 35-mut

Inuup innarluutillip Kalaallit Nunaata avataani ulloq unnuarlu neqeroorummi najugaqarnissamut inassutigineqarsinnaaneranut periarfissaqartitsineq aalajangersakkatigut malittarisassiorneqarpoq. Inuup immikkut ilisimasaqarfiusumik tapersersorneqarnissamik pisariaqartitsinera Kalaallit Nunaanni naammassineqarsinnaanngippat, inuup taamaakkaluartoq Kalaallit Nunaata avataani pisariaqartunik neqeroorutunik neqeroorfigineqarsinnaanera qulakkeerneqassasoq, aalajangersakkami siunertaavoq. Kalaallit Nunaanni pisariaqartunut tapersersuinissamut periarfissaarussimassasoq erseqqissarneqarpoq.

Imm. 1-imut

Kommunalbestyrelsip malitassatut pingaarnertut Kalaallit Nunaata avataanut inissiinermik atuisannginnissaa aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq.

Imm. 1-imi inuk innarluutilik § 21 naapertorlugu najugaqatigiiffimmi inissiami, § 23 naapertorlugu najugaqarfimmi illersugaasumi imaluunniit § 27 naapertorlugu ulloq unnuarlu najugaqarfimmi ulloq unnuarlu najugaqarnissamik neqeroorfigineqassasoq siunnersuutigineqarpoq.

Piomasagaataavoq kommunalbestyrelsip ulloq unnuarlu najugaqarneq pineqartoq Kalaallit Nunaanniissinnaanersoq qulakkiissagaa, imm.2-mi immikkut ittumik pisoqartillugu aalajangersagaq pineqanngippat.

Imm. 2-mut

Imm. 2-mi siunnersuutigineqarpoq kommunalbestyrelsit qaqutiguinnaq Naalakkersuisunit akuersissummik piniaqqaaratik inissanik Kalaallit Nunaata avataaniittunik neqeroorsinnaanissaat. Taamaalilluni inuup innarluutillip Kalaallit Nunaata avataani ulloq unnuarlu neqeroorummiinnissamik neqeroorfigineqarnissaa kommunalbestyrelsimit inassutigineqartoq tunngavigalugu Naalakkersuisut akuersissuteqassapput.

Inassutigineqartup imarisai suliamit suliamut allanngorsinnaapput aammalu suliap suussusaa apequtaassalluni, aammalu imarisai kommunalbestyrelsip aamma Naalakkersuisut oqaloqatigiinnerisigut paasinarsisinneqarsinnaallutik. Inassuteqaatip nassiunneqannginnerani, inuup tapersorsorneqarnissamut pisariaqartitsinerat naammattumik paasinarsisinneqarsimanissaa Naalakkersuisunut aalajangiisuussaaq. Kommunalbestyrelsip inassutigisaani qulaajaaneq aamma iliuusissatut pilersaarut suliarineqareersut aallaavigineqarpata iluaqutaasinnaavoq.

Imm. 3-mut

Inassuteqaasiornissamut piomasagaatit aalajangersakkatigut malittarisassiorneqarput, tamakkulu inassuteqaatip Naalakkersuisunut nassiutinnginneranni naammassineqarsimassapput.

Oqaaseqaat atuarfinneersinnaavoq, suliffinniit, najugaqarfissatut neqeroorutiniit il.il. nalunaarusiat siusinnerusukkut qulaajaasimanermik, suliamik suliarinninnermik il.il. tunngassuteqarsinnaapput. Piomasagaatit Kalaallit Nunaata avataani najugaqarnissamik akuerissuteqarsinnaanissamut sukumiisumik tunngavissamik qulakkeerinnissapput ilaatigullu Kalaallit Nunaanni periarfissaqanngivinneranik uppersaassallutik.

Imm. 4-mut

Kalaallit Nunaata avataani najugaqarfissatut neqeroorummiittarneq pillugu maleruagassanik erseqqinnerusunik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaanerannut tunngavissaq aalajangersakkatigut aalajangersarneqarpoq.

§ 36-mut

Kommunalbestyrelse Kalaallit Nunaanni najugaqarfissatut neqeroorummik naleqquttumik nassaaraangat, imaluunniit najugaqarallarneq taamaatikkaangat, inuk innarluutilik Kalaallit Nunaanni najugaqarfissatut neqeroorummut taakunga aallassasoq aalajangersakkatigut

aalajangersarneqarpoq. Innuttaasup neqeroorut tigujumangippagu, inuk innarluutilik Kalaallit Nunaanni angerlarsimaffittut kommunerisaminut aallassaaq.

Inuup innarluutillip Kalaallit Nunaata avataani najugaqarneranut tunuliaqutaasoq tassaavoq, Kalaallit Nunaanni pisariaqartumik tapersersorneqarnissamut periarfissaarussimanera. Assersuutigalugu Kalaallit Nunaanni najugaqarfissamik immikkut neqeroorummik pilersitsinermi inuup innarluutillip pisariaqartumik tapersersorneqarnissani Kalaallit Nunaanni pisinnaavaa aamma inuup innarluutillip najugaqarfissatut neqeroorutip tiginissaanut pisussaalissaaq. Inuup innarluutillip neqeroorut taanna tigujumangippagu, inuk innarluutilik Kalaallit Nunaanni angerlarsimaffittut kommunerisaminut aallassaaq, tassa Danmarkimi najugaqarnerup akuersissutigineqarnera atorunnaassammat.

§ 37-imut

Imm. 1-imut

Piginnaangorsaqqinnissaq imaluunniit peqqissartinnissaq siunertaralugu, kommunalbestyrelsi inummut innarluutilimmut Kalaallit Nunaata avataani inissinneqarallarnissamik neqerooruteqarsinnaanermut periarfissinneqassasoq aalajangersakkami malittarisassiorneqarpoq.

Piginnaangorsaqqinneq ima paasineqassaaq, inummut ataatsimut pisinnaasakinnerusumut pisinnaasamilluunniit annasaqarnissamut aarlerinaatilimmut suliniutit arlallit, sapinngisamik pisinnaasaqarlualernissaat pisinnaasaminnillu attassiinnarnissaanut tapersersuiffiusut, matumani inuiaqatigiinnut avatangiiserisanut peqataasinnaaneq ilanngullugu. Tamatumuuna anguniagaq tassaavoq, inuit pisinnaasakinnerusut kiffaangissuseqalissasut namminerlu aalajangiisinnaalerlutik taamatullu inuttut kiffaangissuseqalersinnaallutik. (Paasissutissarsiffik: World Health Organisation, 2011)

Inuup pisariaqartitai Kalaallit Nunaanni isumagineqarsinnaassanngitsut piunasaqaataavoq, soorlu inuup innarluutaa pillugu immikkut ilisimasassat pigineqannginnerat pissutaalluni.

Aalajangersagaq malillugu piffissami killilikkami najugaqarnerit assersuutigalugu tassaasinnaapput immikkut efterskolimiinnerit imaluunniit Institutet for Blinde og Svagsynede Københavni najugaqarnerit.

Aalajangersagaq malillugu neqerooruteqarneq meeqqanut aamma inersimasunut innarluutilinnut tunniunneqarsinnaavoq.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq inatsisinut allanut tunngatillugu periarfissaavoq. Tamanna ilaatigut isumaqarpoq, efterskolimut immikkut ittumi atuarnissamut ilinniartitaanermut inatsisit malillugit tapersersuisoqarniarpat tapersersuineq ilinniartitaanermut inatsisit malillugit pissasoq aammalu aalajangersagaq manna malillugu pissanngitsoq.

§ 38-mut

Imm. 1-mut

Inuk innarluutiminut piginnaangorsarnissamik pisariaqartitsippat imaluunniit piginnaangorsaqqinnermik suliniuteqarfigineqarnissamik pisariaqartitsippat, aammalu pisariaqartitsineq Kalaallit Nunaanni naammassineqarsinnaanngippat, inuup innarluutillip ulloq unnuarlu neqeroorummi inissikkallarnissaanik, efterskolemiinnissamik imaluunniit Kalaallit Nunaata avataani assingusumi neqeroorummi inissikkallarnissaanik, kommunalbestyrelsip neqeroorsinnaanera aalajangersakkatigut malittarisassiorneqarpoq.

Imm. 1 naaportorlugu neqeroortoqannginnerani, piginnaangorsaqqiinermi suliniutit kommunimi angerlarsimaffimmi imaluunniit Pissassarfimmi naammassineqarsinnaannginnissaat qulakkeerneqassaaq.

Imm. 2-mut

Najugaqarfii illersugaasut, ulloq unnuarlu neqeroorutit, efterskolit assigisaallu saniatigut neqeroornermi inissiamik, klubværelsimik, ilinniartut ineqarfiannik allanillu neqeroorsinnaaneq periarfissaamat innersuussutigineqarpoq, tassanilu najugaqarfik inummut innarluutilimmut tulluurtuussaaq, tassungalu atatillugu inummut innarluutilimmut tamanna pitsaanerpaajussasoq.

§ 39-mut

Imm. 1-mut

Kalaallit Nunaata avataani najugaqarfissatut neqeroorummi najugaqarnissamut neqeroorneq Naalakkersuisut siusissuklut aalajangiinerannik pisariaqartitsiffiuvoq.

Imm. 2-mut

Inassuteqaasiornissamut piumasaaqatit aalajangersakkatigut malittarisassiorneqarput, tamakkulu inassuteqaatip Naalakkersuisunut nassiutinnginneranni naammassineqarsimassapput.

Imm. 3-mut

Kalaallit Nunaata avataani inissinneqarallarnissaq pillugu malittarisassanik erseqqinnerusunik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaanerat aalajangersakkatigut tunngavissinneqarpoq, matumani inissinneqarallarnerup sivisussusissaa ilanngullugu.

§ 40-mut

§§ 35-p aamma 37-p ataatsimoortinnerisigut innuttaasup tapersersuiffiginissaa kommunalbestyrelsip inassuteqaammini misissorsimassagaa aalajangersakkamut ilaavoq. Tamatumani isiginiarneqarpoq inuup innarluutillip § 38-mi taaneqartut saniatigut immikkut tapersersorneqarnissamik pisariaqartitsinerata misissortarnissaa, soorlu isumassuinissap, eqqiluisaarnissap, ikiuutit qulaajaanerillu isumaginissaannut nalunaaquttap akunneri tapersersuiffiusut. Allattuiffik tamakkiisuunngilaq.

§ 41-mut

Inuup innarluutillip najugaqarfissatut neqeroorummiinnerata unitsinneqarnissaa imaluunniit najugaqarfissatut neqeroorummut allamut nuutsinneqarnissaa pillugu kommunalbestyrelsip aalajangiinerata, mianerisassat attuumassuteqartut isiginiarlugit, kinaassusersiunngitsumik nalilersuineq tunngavigalugit pinissaata qulakkeernissaa aalajangersakkami siunertaavoq.

Imm. 1-imut

Kommunalbestyrelsip najugaqarfissatut neqeroorut inuup innarluutillip ikiorneqarnissamik pisariaqartitaanik naammassinnissinnaanngitsoq paasippagu inuup najugaqarfissatut neqeroorummi najugaqarnerata unitsinnissaannut imaluunniit najugaqarfissatut neqeroorummut allamut nuunnissaanut aalajangiinissamut kommunalbestyrelsip pisussaaffeqarnera imm. 1-imi aalajangersarneqarpoq.

Imm. 2-mut

Imm. 2-mi aalajangersagaq malillugu kommunalbestyrelsip piffissami misissuiffiusumi, tassalu inissiinerup allangortinneqarnissaa unitsinneqarnissaaluunniit pillugu aalajangiisoqarsinnaanissaa sioqqullugu, pissutsit pingaaruteqartut sisamat paasinarsarsimassagai piumasaaqatigineqarpoq. Pissutsit normuni 1-imit 4-mut allattorneqarput.

Nr. 1-imut

Inuup najugaqarfissatut neqeroorummit angerlartinneqarnerata imaluunniit najugaqarfissatut neqeroorummut allamut nuutsinneqarnerata kingorna, inuup pisariaqartitsineranik naammassinninnissamut pisariaqartumik tapersersuiffigineqarnerata ingerlaannarnissaanik qulakkeerinninnissamut kommunalbestyrelse aalajangersakkatigut pisussaaffilerneqarpoq.

Nr. 2-mut

Iliusissatut pilersaarummik suliaqarnissamik kommunalbestyrelsip pisussaaffeqarnera aalajangersakkap imaraa.

Kommunalbestyrelsip taamaasilluni angerlartitsisoqannginnerani imaluunniit najugaqarfissatut neqeroorummut allamut nuuttoqannginnerani suliasat pisariallit qulaajaaffigereersimassavai.

Najugaqarfissatut neqeroorummut allamut nuuttoqarnerani kommunalbestyrelsip ilaatigut najugaqarfissatut neqeroorut inuup nuuffigisaa inuup immikkut pisariaqartitaasa isumaginissaannut tulluurtuunissaa kiisalu tapersersuinissap pisariaqartinneqartup tunniunissaa pisariaqartumillu inigineqartup pequtersornissaa allallu qulakkeersimassavai.

Najugaqarfissatut neqeroorummi najugaqarnerup uninnerani kommunalbestyrelse ilaatigut inummut innarluutilimmut angerlarsimaffiullu pisariaqartitaanut angerlartitsinissaq sioqqullugu, angerlartitsinerup nalaani kingornagullu isummersimassaaq.

Taamaasilluni inuup nammineq angerlarsimaffimmini tapersersorneqarnissamut pisariaqartitsinera ilaatigut isummerfigineqarsimassaaq, tassunga ilanngullugit inuk tapersersuisoq, ikiuutit, sammisassaqartitsinissamut ataatsimooqatigiinnissamullu neqeroorutit aamma inigisaaq pequtersornissaa il.il.

Najugaqarfissatut neqeroorummiinnerup unitsinneqarnerata kingorna, inuk innarluutilik nammineq angerlarsimaffimmi qanigisaasunit isumassorneqaraangat, qanigisaasut oqilisaassinermik tunineqartassanersut aammattaaq isummersuutigineqartassaaq. Tullerriiarineq tamakkiilluinnartuunngilaq.

Nr. 3-mut

Najugaqarfissatut neqeroorummiinnerup unitsinneqarnissaa imaluunniit najugaqarfissatut neqeroorummut allamut nuunnissaa pillugu aalajangiisoqannginnerani, inuup innarluutillip angajoqqaatut oqartussaasui imaluunniit nakkutilliisoq misissuineranut ilaatillugu tusarniarneqassasut aalajangersakkami siunertarineqarpoq.

Kommunalbestyrelse ingerlatsinikkut inatsisitigut tunngaviusumik tunngavigineqartut nalinginnaasut naaportorlugit oqaloqatigiinnerit ingerlanneqarsimanerannut uppernarsaasinnaasariaqarpoq. Oqaloqatiginninneq ingerlanneqarsimasoq aammalu inuk innarluutilik aamma angajoqqaatut oqartussaassusilik tassunga tunngatillugu qanoq oqaaseqarsimanersut, kommunalbestyrelsip uppernarsarsinnaassavaa. Tamanna assersuutigalugu oqaloqateqarnerup allaganngorlugu imaqarniliorneratut iluseqarsinnaavoq. Kommunalbestyrelse inuup innarluutillip kissaataanik malinnaaffigissallugu pisussaaffeqanngilaq, kisianni inuup oqariartuutai kommunalbestyrelsip aalajangiineranut ilaatinneqassapput.

Nr. 4-mut

Kommunalbestyrelse ulloq unnuarlu neqeroorummit allaganngorlugu oqaaseqaammik piniassasoq aalajangersakkami piumasaqaatigineqarpoq. Oqaaseqaat inissiinerup unitsinneqarnera pillugu aalajangiinermut kiisalu inuup innarluutillip ataatsimut isigalugu atugarissaarnerata killiffianik aammalu inuk angerlarsimaffiup avataaniinnissamik iluseqartumik tapersersorneqarnissamik suli pisariaqartitsinersoq, inissiiviusup isummerneranik imaqassaaq.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkatigut kapitali 8 malillugu meeqqap innarluutillip tapersersuiffigineqartuarnissaanik kommunalbestyrelse pisussaaffilerneqarpoq, tamannalu pisariaqarpoq ulloq unnuarlu neqeroorummiit meeqqap angerlartinneqarnerata kingorna meeqqap pisariaqartitai suliarisinnaaniarlugit.

Ulloq unnuarlu neqeroorummiit angerlarsimaffimmut sapinngisamik qajassuussilluni nuunnissamut ilanngussinissaq siunertaralugu meeqqamut angajoqqaatullu oqartussaassusilinnut tapersersuinissanik neqeroortoqartarnissaanut kommunalbestyrelsip isummertarnissaa aamma aalajangersakkami pisussaaffiuvoq.

Imm. 4-mut

Imm. 2, nr. 4 naapertorlugu najugaqarfissatut neqeroorutip oqaaseqaammimi inuk innarluutilik najugaqarfissatut neqeroorummi najugaqaannartussatut inassutigippagu suliamut aalajangiisoqarnissaa sioqqullugu kommunalbestyrelse oqaaseqaammik Pissassarfimmeersumik pissarsiniarsimassasoq imm. 4-mi aalajangersarneqarpoq.

Suliami inaarutaasumik aalajangiisoqarnissaa sioqqullugu Pissassarfiup oqaaseqaataa kommunalbestyrelsip utaqqimaassavaa.

Aalajangiisoqarsimatillugu Pissassarfiup oqaaseqaataa kommunalbestyrelsimut pituttorsimanngilaq, kommunalbestyrelsililli aalajangiinissaq sioqqullugu oqaaseqaatigineqartoq nalilersuinerminut ilanngutissavaa.

§ 42-mut

Inuup innarluutillip aamma najugaqarfissatut neqeroorutip angerlartitsinissamut imaluunniit najugaqarfissatut neqeroorummut allamut nuunnissamut piareersarnissamut piffissaqarnissaat qulakkeerniarlugu aalajangersagaq ilanngunneqarpoq.

Aalajangersagaq minnerpaaffissanut aalajangersagaavoq, taamaattumik kommunalbestyrelsip sivisunerusumik angerlartitsinissamut ilimasaarineramik nalunaaruteqarnissaanut akornutaanani.

Assersuutigalugu inuk innarluutilik Kalaallit Nunaata avataani inissinneqarsimasoq angerlartinneqartussanngorpat, imaluunniit inuk angerlarsimaffik angerlartitsinissamut sivisunerusumik pitsaanerusumik piareersartussaappat, sivisunerusumik ilimasaarinissaq naleqqussinnaavoq.

Inuk pineqartoq, taassuma nakkutilliisua imaluunniit angajoqqaatut oqartussaasui kiisalu najugaqarfissatut neqeroorut, angerlartitsinissaq najugaqarfissatulluunniit neqeroorummut allamut nuunnissaq pillugu ilimasaarinermik tigusaqarsimasussaapput. Sapaatit akunneri 12-it taakkua ulloq angerlartitsinissaq pillugu nalunaaruteqarnerup, suliaqartuusunut marlunnut apuunnera aallarnerfigalugu kisinneqassapput. Nalunaaruteqarneq apuussimasoq kommunalbestyrelsip uppersartussaavaa.

Taamaattoq mianerisassat annertuut eqqarsaatigalugit pisariaqassappat, ilimasaarinissamut killissaliussa qaneqqunneqarsinnaavoq. Eqqarsaatigisassat pingaarnepaat tassaasinnaapput inuk pineqartoq, soorlu tapersersuinissaq allarluinnaq eqqarsaatigisassallu allat pisariaqartinneqarnerisut. soorlu najugaqarfissatut neqeroorut inummik isumaginnissinnaassanngitsaq, soorlu najugalinnut allanut eqqarsaatiginnittarnissaq sulisullu sillimaffiginissaat inuulluarnissaallu. Aningaasaqarnikkut mianerisassat sapaatit akunnerini 12-imi killissaliinerup saneqqunneqarnissaanut tunngavilersuutigineqarsinnaanngillat.

§ 43-mut

Kalaallit Nunaata avataani najugaqarfissatut neqeroorummiinnermut tunngatillugu, kommunimi angerlarsimaffigisami kommunalbestyrelse, angerlartitsinissaq pillugu aalajangiineq pitinnagu, Kalaallit Nunaata avataani kommunimit najugarisamit nassuiaammik piniassasoq, aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq. Sapaatit akunneri 12-it atorlugit ilimasaarisarnissaq pillugu § 42-mi aalajangersagaq assinganik atorneqassaaq.

Taamaattoq kommunalbestyrelse angerlarsimaffittut kommunerisami najugaqarfissatut neqeroorummik naleqquttumik nassaaraangat imaluunniit Kalaallit Nunaata avataani najugaqarallarneq taamaatikkaangat, § 36 naapertorlugu inuk innarluutilik Kalaallit Nunaata avataani najugalik, Kalaallit Nunaanni najugaqarfissatut neqeroorummut aallarnissaminut pisussaaitaavoq. Innuttaasup najugaqarfissatut neqeroorut naleqquttoq tigusumangippagu, inuk innarluutilik Kalaallit Nunaanni angerlarsimaffittut kommunerisaminut aallassaaq.

§ 44-mut

Imm. 1-imut

Inatsisartut inatsisaat manna malillugu taperserneqarnissaq pisinnaatitaaffigineqarnersoq, taamaattoqarpallu suut tapersiissutaassanersut pillugit apeqqtigineqartut, sapinngisamik sukkasuumik kommunalbestyrelsip suliarissagai imm. 1-mi aalajangersarneqarpoq. Matumani inuup innarluutillip pisariaqartitai eqqarsaatigineqarput, tassalu inuk innarluutilik eqqortunik tapersersuiffigisarnissaa pineqarpoq, taamaasilluni inuk innarluutilik ulluinnarni pitsaasumik inuuneqalernissaminut tapersersorneqarsinnaassammat.

Imm. 2-mut

Kommunalbestyrelsit ataasiakkaarlutik suliassa qarfiup suliatigut suliarinniffiusarnera qanoq kommunip sullissinerani isikkoqassanersoq aalajangiiffigissagaat imm. 2-mi aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq. Piffissamut sullissinermut atorneqartartumut tunngatillugu, sullissinerup qaffasissusaa qanoq ittoq naatsorsuutigisinnaanerlugu, inuup innarluutillip piffissamut killissaliinerit aqqtigalugit paasissavaa. Kommunalbestyrelsit killeqanngitsumik piffissamut killissaliinerit piumasaannarminnik aalajangersaasinnaanerannik, aalajangersagaq malitseqassanngilaq, tassami tamatumani pisortat ingerlatsivianni ileqqorissaarneq malinneqartussaammat, tassalu piffissap naleqquttup iluani aalajangiisoqarsimassasoq, aammalu imm. 1 naapertorlugu sullissineq sapinngisamik sukkanerpaamik pissasoq aalajangersakkap kingunerissanngilaa.

Kommunalbestyrelse minnerpaamik ukioq allortarlugu piffissanik aalajangersakkanik kukkunersiuisassaaq. Tamanna aqqtigalugu suliassa qarfiit ataasiakkaat iluanni piffissaliussat aalajangersarneqartut aamma massakut sulianik suliarinnittarnermut piffissaliussap akornanni ataqtigiiittoqarnersoq paaserusullugu ingerlaavartumik malitseqartitsisoqartarnissaa qulakkeerneqassaaq.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami imm. 3-mi aalajangersarneqarpoq suliame pineqartumi suliaq piffissaliunneqartup iluani suliarissallugu periarfissaasimanngippat kommunalbestyrelse tamanna pillugu qinnuteqartumut allakkatigut nalunaaruteqassaaq, soorlu suna pillugu tunngavilersuisoqarsimanersoq kiisalu qaqugukkut aalajangiisoqarnissaa ilimagineqarsinnaanersoq pillugu qinnuteqartumut tamanna ilisimatitsissutigalugu.

§ 45-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq manna kapitali 10 malillugu tapersersuisoqarnissaanut aalajangiisoqarsimatillugu imaluunniit kapitalit 4-6 malillugit najugaqarfissatut neqeroorumi najugaqarnissaa aalajangiiffigineqarsimatillugu tapersersuinerup siunertanik naammassinnissimanissaa pillugu ingerlaavartumik malitseqartitsisoqartarnissaa malittarisassiorfiuvoq. Inatsisartut inatsisaat manna

imaluunniit inatsit alla malillugu innuttaasooq tapersersuinernik allatut iluseqartunik pisariaqartitsinersooq kommunalbestyrelsip pisussaaffigivaa ingerlaavartumik malitseqartitsinikkut eqqumaffigissallugu.

Tapersersuinermut qanoq akulikitsigisumik malitseqartitsisoqartassanersoq killissanik ersarissunik aalajangersaasoqarsinnaanngilaq. Innuttaasup pineqartup tapersersorneqarnissamik pisariaqartitsinera aamma tapersersuinerup qanoq ittuunera tunngavigalugit akulikissusissaq aalajangersarneqassaaq. Taamaasilluni assersuutigalugu innuttaasooq innarluummik ataavartumik qaangerneqarsinnaanngitsumillu atugaqarsimappat assersuutigalugulu tappiitsunut ajaappiaq aqcutigalugu ikiummik tunineqarsimappat akulikitsumik malitseqartitsisoqartarnissaa pillugu piumasaaqartoqarnaviannngilaq. Akerlianik inummut skizofreniqartumut, ingiallorteqarnissaminut aningaasaliiffigineqarsimasumut, akulikitsumik malitseqartitsisarnissaaq pisariaqarsinnaavoq. Malitseqartitsinerup qanoq ittuunissaa piumasaaqatitaqanngilaq. Malitseqartitsineq assersuutigalugu tapersersuinerup tunniunneranut, inuup sulianillu suliarinnittartup akornanni oqaloqateqarnernut assigisaannulluunniit atatillugu ingerlaavartumik suliarineqarsinnaavoq.

Malitseqartitsinerup ilusissaa qanorlu akulikitsigisarnissaa pillugu piffimmi maleruagassanik kommunalbestyrelse aalajangersaasinnaavoq, najoqqutassalli missingiinissamut inissaqartitsissapput, taamaalilluni innuttaasup pineqartup tapersersorneqarnissamik pisariaqartitsinera tunngavigalugu aamma tapersersuinissaaq pisariaqaraangat, malitseqartitsisarneq akulikinnerusinnaalluni.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami imm. 2 Naalackersuisut ingerlaartumik malitseqartitsisarneq pillugu maleruagassanik sukumiinerusunik aalajangersaasinnaanissaminut piginnaatinneqarput.

§ 46-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq manna inuup innarluutillip imminut tunngasunik aalajangiisoqartussaatiillugu nammineerluni ilannguttarnissaanut periarfissaqartariaqartoq pillugu Innarluutilinnut Isumaqaatigiissummik piviusunngortitsineruvoq.

Inuk innarluutilik aalajangersakkap imarisai malillugit suliap suliarineqarnerani qaqugukkulluunniit sulianut imminut tunngasunut oqaaseqarnissaminut periarfissaqarpoq. Taamaattoq inuk oqaaseqaateqarnissamik pisussaaffilerneqanngilaq, taamatullu inuup allanit sinniisoqarnissaa imaluunniit ikiorteqarnissaa, aalajangersakkami akornuserneqanngilaq.

Inuup innarluutillip kissaataanik isumaanilluunniit kommunalbestyrelsip malitseqartitsisarnissaa piumasqaataangilaq, kisiannili inuup pisinnaasai perorsimanageralu malillugit pingaartutut isigineqassallutik.

Oqaloqateqarnermi aalajangiinissamut naatsorsuutigineqartumut inuup innarluutillip nammineq isumaa ersarissitinneqassaaq. Naak misissuinermit atatillugu inummik oqaloqateqarnerit ingerlanneqarsimagaluartut tapersersuisoqarnissaanut iliuusissat pillugit aalajangiisoqannginnerani oqaloqateqarnerit aamma ingerlanneqassapput. Tamatumunnga tunngavilersuut tassaavoq aalajangiinissap eqqarsaatigineqartup aalajangersimasumik imarisaanut inuup isummaminik saqqummiussinissaa pingaaruteqarmat.

Oqaloqatigiinneq piviusumik naapinnikkut elektroniskiusumilluunniit pisinnaavoq.

Imm. 2-mut

Oqaloqateqarnerq pitsaassusilimmik ataqqinnittumillu ingerlanneqassasoq, aammalu inuup nammineq suliami isummaminik saqqummiussineranik kinguneqassasoq aalajangersakkami imm. 2-mi aalajangersarneqarpoq. Oqaloqateqarnerup ilusissaanut piumasqaateqanngilaq. Taanna inuup tikillugu oqaloqatiginnerani, oqarasuaatikkut, video aqutigalugu allatulluunniit ingerlanneqarsinnaavoq. Inuup innarluutillip isumai paasinierneqassapput, aammalu isummersuutit inuup inerisimassusaanut pisinnaaneqarneranullu naapertuuttumik, isumaginninnermi suliaqarnerup ingerlaqqinnerani, naleqquttumik pingaaruteqartillugit, ilanngunneqassallutik.

Inunnut timikkut tarnikkulluunniit pisinnaasakinnerulersimasunut, aalajangiinnermi inuit taakkua isumaasa ilanngunneqarnissaat qulakkeerniarlugu, immikkut mianerinninnissaq imaluunniit periaatsit immikkut atornissaat, pisariaqarsinnaavoq. Pisinnaaneqarnerq aamma inerisimaneq uuttuutigalugit kommunalbestyrelse naliliisinnaavoq, inuup inissisimanini paasisimaneraa aammalu isummat isummersuutillu inuup oqaloqateqarnerup nalaani saqqummiussaasa kingunissai paasisimanerai.

Imm. 3-mut

Inuk innarluutilik nakkutigineqarsimappat imaluunniit ukiukitsuuppat nakkutilliisoq imaluunniit angajoqqaatut oqartussaassusillit inummik innarluutilimmik oqaloqateqarnermi inuk innarluutilik peqatigalugu peqataasarnissaat imaluunniit taakkua peqataatinnagit oqaloqateqarnerup ingerlannissaanut akuersisimassasut aalajangersakkami imm. 3-mi aalajangersarneqarpoq. Tamatumunnga siunertaavoq inuup isummaminik saqqummiussaqaarnissaata aamma soqutigisaasa isumagineqarnissaata qulakkeerneqarnissaat.

Imm. 4-mut

Aalajangersakkalli kommunalbestyrelse periarfississavaa nakkutilliisoq imaluunniit angajoqqaatut oqartussaassusillit peqataanngikkaluarpata imaluunniit akuersiteqqaarnagit inummik innarluutilimmik oqaloqatiginnissinnaalersillugu, inummut tamanna pitsaanerpaasoq nalilerneqarpat, aamma eqqarsarnartortaqaangippat. Aalajangersagaq qanoq pisoqarnera tunngavigalugu atorneqartussaavoq, atuuffianilu assersuutigalugu taaneqarsinnaavoq angajoqqaatut oqartussaassusillip imaluunniit nakkutilliisup pissusilersornermigut oqaloqatigiinnermik akornusersuisinnaanera unitsitsisinnaaneraluunniit.

Assersuutitut taaneqarsinnaapput isumaginninnermik ingerlatsivik imaluunniit ulloq unnuarlu paaqqinnittarfik aqutigalugit inummik attavigisassamik peqareersut sulisunullu allanut attaveqaqqusaanngitsut oqaatsimikkut timimikkullu pissusilersorsimanertik pissutigalugit ilaasinnaapput.

Immikkut ittumik pisoqartillugu aalajangersagaq atorneqassaaq, matumani angajoqqaatut oqartussaassusilik imaluunniit nakkutilliisoq peqatiginagit oqaloqatigiinnerup ingerlannissaa inuup innarluutillip piumanerussaneraa tigussaasumik ersarissumillu naliliiffigereerneratigut tamanna pissalluni.

Imm. 5-imut

Oqaloqatigiinneq angajoqqaatut oqartussaassuseqartoq nakkutilliisorluunniit akuersiteqqaarnagit najuutsinnagilluunniit ingerlanneqarpat illersuisussamik oqaloqatigiinnermi najuuttussamik toqqaasoqassaaq, tamannalu aqutigalugu inuup soqutigisai isumagineqarlutik pisinnaatitaaffiilu eqqortinneqarlutik.

Imm. 6-imut

Aalajangersakkami imm. 6-imi imm. 1-imi pingaarnertut malittarisassap mininneqarnissaa pineqarpoq. Nalornisoqarsimatillugu, tassani kommunalbestyrelse ilumut inuk innarluutilik nammineq isummaminik saqqummiisinnaanersoq nalornisimatillugu, kommunalbestyrelsip pineqartumik oqaloqateqarneq aallartinniarsarissavaa. Oqaloqateqarnerup nalaani paasinarsippat, inuup isummani oqaatigisinnaanngikkai, oqaloqateqarneq unitsinneqarsinnaavoq.

Oqaloqateqarnermi inuup pissusissamisuunngitsumik inissinnissaa periaannaavoq. Pisuni taakkunani inuup mianerineqarnissaa, pineqartup tusarniarneqarnissaanut imaluunniit akuutinneqarnissaanut aalajangiisuusumik akerliunersoq, piviusumik nalilersuisoqassaaq. Nalilersuinnermi, oqaloqateqarnerup ingerlanneqarnera inummut iluaqutaanani ajoqutaaginnassanersoq, ilaatinneqassaaq. Tamanna assersuutigalugu inuup innarluutillip oqaaseqarnissani kissaatiginagu erseqqissumik oqaatigalugu pisoqarnerani, pisinnaavoq.

Pisut ilaanni aalajangersimasuni oqaloqateqarnerup ingerlanneqarnissaa inummut innarluutilimmut iluaqutaassanngilaq. Tamatumunnga pissutaasinnaavoq inuup inerisimannginnera imaluunniit pisinnaaneqannginnera, pineqartup inissisimanini paasisimanagu, aammalu isummaminik imaluunniit isummersuutiminik saqqummiussisinnaassanani. Inuk assersuutigalugu illersorti ikiorsiullugu oqaloqatigineqarnermini isummaminik saqqummiussisinnaanera periarfissaqarpat, oqaloqateqarnej ingerlanneqartariaqarpoq.

Inuup innarluutillip oqaloqatigineqarnera ingerlanneqanngippat, allatut aalajangiinermut inuup isumaata pissarsiariniarnissaanut kommunalbestyrelse pisussaaffeqarpoq. Oqaloqateqarnej sooq ingerlanneqarsimannginnerasoq tunngavilersuutitalerlugu suliami allassimassaaq. Tassani allanneqartariaqarpoq, inuk oqaloqatigineqarsimanngippat, inummut periarfissat qanoq paasinarsisimanersut.

§ 47-mut

Inummut innarluutilimmut tapersersuinissaq pillugu aalajangiisoqannginnerani kommunalbestyrelsip allakkatigut iliuusissatut pilersaarummik suliaqarnissamut pisussaaffeqarnera aalajangersakkatigut aalajangersarneqarpoq. Iliuusissatut pilersaarummik suliaqarnermi, kommunalbestyrelsip inummut innarluutilimmut suliniuteqarnissamut siunnerfiit sukumiisumik isumaliuutersuuteqarfigissagai, taamaalillunilu aallaqqaammulli tapersersuinissaq naapertuunnerpaaq aallartinneqassasoq qulakkeerneqassaaq, taamaaliornikkut suliniuteqarnermi anguniagassat ersersinnerulerlugit aamma ataqatigiisumik tamakkiisumillu isiginnittumik suliniuteqarnissaq qulakkeerneqarluni.

Iliuusissatut pilersaarut tigussaasariaqarpoq inunnullu ataasiakkaanut tunngasariaqarluni, tamannalu aqqutigalugu inuk kiisalu nakkutilliisoq inuillu oqartussaasut attuumassutillit allallu suliniummi malinnaanissamut periarfissillugit, inuullu unammilligassaasa iluarsiiffinissaanut namminneerlutik peqataatillugit. Taamaaliornikkut inuup innarluutillip suliniuteqarnermut tapersersuinissaata, aammalu nakkutilliisut allallu isumassuisut suliniuteqarnermut akuersaarnissaasa, ataqqinninnissaasa tapersersuinissaasalu qulakkeernissaa, annertunerpaamik taamaaliornikkut kissaatigineqarpoq. Suliniutigineqartoq tamanut isiginnittuussappat ilaatigut inummi innarluutilimmi taassumalu qanigisaani nukissat suut pigineqarnermut isummerfigineqartussaassaaq.

Aalajangersakkami imm. 1, nr. 1-6-imi allattorsimapput pisuni qanoq ittuni kommunalbestyrelsip iliuusissatut pilersaarummik suliaqarnissaanik pisussaaffiliinerit.

Iliuusissatut pilersaarutip qanoq issusaa apeqqutaalluni, iliuusissatut pilersaarummik nutaarluinnarmik suliaqarnissamut taarsiullugu, iliuusissatut pilersaarutip paasissutissanik immikkuullarissunik nalilersuineruullu taakkunanga, tapersersuineruullu iliuusissatut atasunik, nutarterneqartarnissaa naammassaaq.

§ 48-mut

Imm. 1-mut

Iliuusissatut pilersaarummi inuup innarluutillip pineqartup taassumalu massakkut atugarisai aallaavigineqassasut imm. 1-mi aalajangersarneqarpoq.

Iliuusissatut pilersaarut siunertaasup allassimaneranit annertunerussanngilaq. Misissuineruullu sapinngisamik paasissutissat pigineqareersut ilanngunneqartassasut tassani ilaatigut anguniarneqarpoq, soorlu inuup isumassuisuneersut kiisalu allanit inuup massakkut atugarisaanik ilisimasaqartuneersut.

Imm. 2-mut

Imm. 2-mi iliuusissatut pilersaarut sunik imaqassanersoq aalajangersarneqarpoq.

Iliuusissatut pilersaarummi siunertaq tapersersuineruullu suna anguniagaanersoq nr. 1-imi aalajangersarneqarpoq. Siunertaq inummut innarluutilimmut sullissineruullu pingaarnertigut siunertatut paasineqassaaq, anguniagassamili isumaginninnikkut suliniutigisat aalajangersimasunik angusassat pineqarput.

Tapersersuineq qanoq ittoq anguniartut anguneqarnissaannut pisariaqartinneqarneruullu iliuusissatut pilersaarummi allassimassasooq nr. 2-mi aalajangersarneqarpoq. Anguniagassat immikkuullarissuussapput aamma tigussaasuussapput, taamaalilluni anguniagassap angunissaanut suut piviusunngortinneqarsimanersut erseqqarissamat. Taamaattumik anguniagassat piviusorsuortuussapput, piffissap aalajangersimasup iliuusissatut pilersaarummi suliniuteqarfiusussatut taaneqartup ingerlanerani anguneqarsimanissaat naatsorsuutigineqarsinnaalluni.

Nr. 3-mi 4-milu iliuusissatut pilersaarummi tapersersuineruullu tunniunneqartup naatsorsuutigisat siviussusissaa taaneqassasooq kiisalu malitseqartitsineq pissanersoq taaneqarput. Tamanna taamaasilluni iliuusissatut pilersaarummi allanneqassaaq, qaqugu ikiorsiissutit ataasiakkaat naammassineqarnissaat imaluunniit nalilersorneqarnissaa naatsorsuutigineqarneruullu, kiisalu ikiorsiissummik nalilersuisinnaanissaq siunertaralugu qanoq akulikitsigisumik nangitsisarnissaq pisassasooq. Inuup pineqartup maanna pisariaqartitai tunngavigalugit kommunalbestyrelsimit ingerlaavartumit nalilersuiffigineqartartoq aamma nutarterneqartartoq, iliuusissatut pilersaarutip ineriartortuurtut sakkuulernissaa tamatuma qulakkiissavaa.

Inatsisit allat malillugit iliuusissatut pilersaarut malillugu tapersersuineq ingerlanneqartoq inatsit alla malillugu tapersersuisinnaanermut ataneqartillugu isiginiarneqassasoq nr. 5-imi aalajangersarneqarpoq. Taamaannerata ataqatigiissaarneqartumik tamakkiisumik isiginnittumik sulianut naleqquttumik ilisimasallit allat suleqatigalugit suliniuteqarneq qulakkiissavaa. Iliuusissatut pilersaarut taamaalilluni suleqatigiinnermut sakkunngorsinnaavoq, suliassa qarfiit assigiinngitsut tamakkiisumik isiginnittumik suliniuteqarnermut peqataasut akornanni suleqatigiinnerannik pitsanngorsaaqataasinnaasoq, kiisalu sullissisut ataasiakkaat, inuup nammineq, taassumalu ilaqaataasa inummullu atatillugu inuit suliaqartussat akornanni atorneqarsinnaasoq.

Iliuusissatut pilersaarut taamaalilluni siunertamik tapersersuinernullu suliniutinut angusassat pillugit assigiimmik suleqatigiit paasisimasaqalernissaannut atorneqarsinnaavoq.

Pissutsit immikkut ittut tapersersuinermut pingaaruteqarsinnaasut ilanngunneqartassasut nr. 6-imi aamma aalajangersarneqarpoq, matumani ilaqaattat attaveqarfiillu, ilinniagaqarneq aamma suliffeqarneq kiisalu inuttut ikiorserneqartarneq katsorsartinneqarnerlu il.il. ilanngullugit.

Innuttaasup iliuusissatut pilersaarummut nammineq oqaaseqaatai iliuusissatut pilersaarummut ilanngunneqartassasut nr. 7-imi aalajangersarneqarpoq. Taamaalilluni siunissaq pillugu inuup innarluutillip nammineq kissaatai eqqarsaataalu ilanngunneqassapput.

Imm. 3-mut

Iliuusissatut pilersaarummik suliaqarneq sapinngisamik inuk nammineq, pisariaqarpat taassuma nakkutilliisua imaluunniit angajoqqaatut oqartussaasua meeraq tassani pineqarsimatillugu oqaloqatigalugit aamma suleqatigalugit ingerlanneqassasoq aalajangersakkami imm. 3-mi aalajangersarneqarpoq. Inuk aallaaviatigut nammineq isummaminik isummersuutiminillu oqaatiginnissinnaanissamut periarfissaqassaaq, pineqartup pisinnaasaqarnera, ukioqqortussusaa inerisimassusaalu peqqissaartumik mianerineqassallutik.

Inuit innarluutillit pisinnaatitaaffii pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissutaanni aalajangiinissanut suliat ingerlaneranni inuit innarluutillit imminnut tunngasunik aalajangiinerni akuutinneqarnissamut periarfissaqartariartut pillugu aalajangersagaq piviusunngortitsineruvoq.

Tamatuma saniatigut siunnersuummi § 46-mut nassuiaatit innersuussutigineqarput, tassani peqataatitsineq aamma inunnik innarluutilinnik oqaloqateqarnermut tunngasut itinerusumik suliarineqarsimapput.

Imm. 4-imut

Qulaajaanerup naammassineqarneranit qaammatip ataatsip ingerlanerani iliuusissatut pilersaarut saqqummiunneqarsimassaaq.

Imm. 5-imut

Innarluutilimmut iliuusissatut pilersaarut atorlugu inummut tunngasut attuumassutillit najugaqarfissatut neqeroorummut inuup innersuunneqarfianut ingerlasussat tunniunneqartassasut aalajangersakkap imm. 5-iani aalajangersarneqarpoq. Iliuusissatut pilersaarummik ilisimanninneq siunnerfilimmik suliniuteqarnermut iluaqutaassasoq naatsorsuutigineqarpoq, tassani suleqataasut akuutinneqartut tamarmik anguniakkat assigiit angunissaannik sulissutiginnissallutik. Iliuusissatut pilersaarummik ilisimatitsinermi tamakkiisumik isiginnittumik suliniuteqarnissamut tunngaviusut eqqarsaataasut, aamma najugaqarfissatut neqeroorummi piviusunngortinneqarnissaa qulakkeerneqassaaq. Iliuusissatut pilersaarutip ilai suut tulluartaunersut taamaalillutillu najugaqarfimmut tunniunneqartussat pillugit tamatigut immikkut tigussaasumik naliliinerit tunngaviusassapput.

Imm. 6-imut

Kommunalbestyrelsip iliuusissatut pilersaarutaa inummut innarluutilimmut kiisalu pisariaqarpat taassuma nakkutilliisuanut imaluunniit angajoqqaatut oqartussaasuanut tunniunneqassasut aalajangersakkami imm. 6-imi aalajangersarneqarpoq.

Kommunalbestyrelsip tassunga atatillugu iliuusissatut pilersaarummi imaritinneqartut pillugit pineqartumut iliuusissatut pilersaarummik tunniussiffiusussamut tamatigut ilisimatitsisassaaq. Tamatuma inummut annertusisamik ilitersuinissamut pisussaaffiunissaa pillugu piunasaqaatit isigineqassaaq. Ilisimatitsineq oqaatsit aammalu periaaseq inuup pisinnaasaqarneranik, ukiuanik inerisimassusaanillu mianerinnittoq atorlugit pissaaq, taamaalilluni inuup atassuteqaatigineqartut paasissallugit.

§ 49-mut

Imm. 1-imut

Oqartussat taaneqartut arlallit suliani pineqartuni inummut paasissutissanik avitseqatigiittarnissaat ingerlatitseqqittarnissaallu aalajangersakkami imm. 1-imi aalajangersarneqarpoq, soorlu inummut paasissutissat mianernartut. Suliaqartut suliaq aalajangersimasooq pillugu suliaassarfiit assigiinnigitsunik suliallit akornanni suliaqartunik allanik oqaloqateqartarnissartik akulikitsumik pisariaqartilertarmassuk aalajangersakkami tunngaviuvoq. Taamaalilluni inunmut innarluutilinnut suliaassarfimmi suliaqartut suliaq aalajangersimasooq pineqartoq pillugu suliaqarneranni tapersorneqarnissaat aalajangersakkami siunertaavoq.

Paasissutissanik katersuinerup suliap sularineqarneranut pingaaruteqarnissaa piumasqaataavoq aammalu siunertaq erseqqarissumik piviusorsioratumik tunngaveqassasoq piumasqaataalluni. Tamatuma saniatigut paasissutissat katersorneqartut suliambut attuumassuteqartuussapput anguniakkallu angunissaanut paasissutissat pisariaqartuinnaat sinnerlugit katersuisoqassanngilaq.

Aalajangersagaq naapertorlugu paasissutissanik paarlaasseqatigiinneq taamaallaat oqartussaasut aalajangersakkami taaneqarsimasut akornanni pisinnaavoq.

Inunnik paasissutissanik sularinnittarneq pillugu inatsisip Kalaallit Nunaanni atuutilersinneqarnera pillugu Peqqussummi §§ 6-8-mut aalajangersakkanut Inatsisartut inatsisaat manna ilaammat, aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq.

Oqartussat akornanni paasissutissanik aviteqatigiittoqarsinnaassappat inuup innarluutillip, taassuma nakkutilliisuata imaluunniit angajoqqaatut oqartussaasuata akuerseqqaartarnissaat aallaaviatigut piumasarineqarmat aalajangersakkatigut aalajangersarneqarpoq, taamaattorli imm. 2 takuuk.

Imm. 2-mut

Imm. 1 naapertorlugu akuersineq tunniunneqarumangippat imaluunniit allanik pissuteqartumik akuersinerup piniarnissaa ajornarpat, suliampi pisut, matumani inuup inatsisitigut isumannaatsuunissaata eqqarsaatigineqarnera ilanngullugu, tamanna pisariaqartippassuk, paasissutissat inummut tunngasut, matumani paasissutissat inummut tunngasut mianerisariallit ilanngullugit, avitseqatigiiffusinnaanerata aalajangersakkami imm. 2-mi aalajangersarneqarpoq.

§ 50-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami pineqarpoq nalinginnaasumik nalunaaruteqartarnissamut pisussaaffik, innuttaasunut tamanut atuuttoq.

Inuk innarluutilik atugassarititaasut inuup inuulluarnissaanut, peqqinnissaanut imaluunniit ineriartornissaanut ulorianartorsiorbitsisut innuttaasup paasippagit nalunaaruteqartussaataaneq atuutilissaaq.

Nalunaarutiginninneq qanoq pissanersoq pillugu piumasqaateqartoqanngilaq. Allakkatigut imaluunniit nammineq ornigunnikkut saaffiginnissutaasinnaavoq. Aamma e-mail imaluunniit oqarasuaat atorlugu nalunaaruteqartoqarsinnaavoq.

Nalunaarutiginninnerup tigungera kingorna nalunaaruteqarnerup itisiliiffiginissaa kommunalbestyrelsip pisariaqartilersinnaavaa. Nalunaarutiginninneq pillugu paasissutissanik

amerlanerusunik pissarsinissaq siunertaralugu kommunip innuttaasoq nalunaarutiginnissimasoq attavigissallugu toqqarsinnaavaa.

Inuk innarluutilik tapersorneqarnissaminik pisariaqartitsisoq ilimagineqarpat kommunalbestyrelse § 53 tunngavigalugu pisussaataavoq inuup innarluutillip inuunermini atugai misissussallugit. Taamaattoqarpallu inuup tapersorneqarnissaa pillugu neqeroorteqarnissamik kommunalbestyrelse pisussaaffeqarpoq.

Nalunaaruteqartussaataaneq inuup pisussaaffigaa. Taamaalilluni inuk innarluutilik ikorneqarnissamik pisariaqartitsisoq ilimagineqartorlu pillugu paasisaqaraanni ernumassuteqarneq qisuariarfigissallugu aamma iliuuseqarfigissallugu innuttaasumut pisussaaffiuvoq. Taamaalilluni kommunalbestyrelsimi isumaginninnermi ingerlatsiviup attavigineqarnissaa inummit ataatsimit pisussaataaffiuvoq, taamaalillunilu inuk innarluutilik pillugu ernumassuteqarnerminik apuussisussaataalluni.

Inummit atiminik taasisimangitsumit nalunaarutiginninnermik kommunalbestyrelse tigusaqaruni kommunalbestyrelse siunnersuummi § 53 tunngavigalugu inuup innarluutillip atugarisaanik misissuissaq, tamanna inummit atiminik taasisumit taasisimangitsumilluunniit pisimappat apeqqutaanngilaq.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq qaammatsiutit ullui malillugit sulisoqartarnermik aallaaveqarpoq, ima paasillugu, tassa kommunalbestyrelsip assersuutigalugu nalunaarutiginninneq marlunngornermi tiguppagu, taava kingusinnerpaamik marlunngornerup tulliani nalunaarutiginninnermik tigusaqarsimaneq pillugu allakkatigut uppersaammik nassiussisoqassaaq. Ullorsiutini ullut ilivitsukkaat atorlugit naatsorsuisoqartarpoq, taamaalilluni nalunaarutiginninnermik tigusinnermi qassinut tiguneqarsimanera pingaaruteqanngilaq.

Nalunaarutiginnittup nalunaarutiginninneranik kommunip tigusaqarsimaneranik, taamaalillunilu inuup innarluutillip atugaanik misissuinissamut akisussaaffimmik tigusisimasoq uppersaammik nalunaarutiginnittup erseqqissumik ilisimatinneqarnissaa pillugu kissaateqarnermik aalajangersagaq aallaaveqarpoq.

Kommunalbestyrelsip uppersaataa taamaallaat allakkatigut kommunalbestyrelsip nalunaarutiginninnermik tigusisimaneranik uppersaataavoq. Taamaattumik uppersaataa nalunaarutiginninnerit ataasiakkaat pillugit kommunalbestyrelsip qanoq iliorniarniarnerluni isumaliuutersuutaannik imaqassanngilaq. Inuup nalunaarutiginnittup taamaalilluni inummut ernumassutini tunngavissaqarnersoq imaluunniit nalunaarnermi kommunalbestyrelsip inuup

atugarisaanik misissuineramik aallartitsineranik kinguneqassanersoq imaluunniit inummut kommunalbestyrelse tapersersuineramik aallartitsissanersoq il.il. piumasagaatigisinnaanngilaa paasissallugu.

Maluginiarneqassaaq nalunaarutiginnittoq nalunaarutiginninneq tunngavigalugu suliameqataasutut (illuatungiliuttut) inississanngimmat. Inuk nalunaarutiginnissimasoq taamaammatsuliap ingerlaneranik ilisimatinneqassanngilaq kiisalu kommunalbestyrelsip suliarisassatut suliarinnisassatulluunniit aalajangiineranik naammagittaalliuutiginnissinnaanermik pisinnaatitaaffeqarani.

Inuk nalunaarutiginnittoq suliameqataanngimmat, suliassamut tunngasunik ilisimasaqarsinnaatitaaneq pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsit malillugu taamaallaat pisinnaavoq, matumani inuup nammineq paasissutissat tunniussai ilanngullugit.

§ 51-mut

Imm. 1-imut

Sulisut aalajangersimasut sakkortusisamik nalunaarutiginnittussaataaneratsakkami aalajangersarneqarpoq, taakku inunnik innarluutilinnik akissarsiutigalugu sullissinerminnut atatillugu inunnut innarluutilinnut attaveqartarput, taamaammallu inuup innarluutillip pisariaqartitaanut ilisimasaqarnissaat naatsorsuutigineqarsinnaalluni. Taakku ikannertigut perorsaasuupput, ilinniartitsisuullutik, kigutigissaasuullutik, nakorsaallutik peqqissaasuullutillu tamatuminnga ilisimasaqalersartut.

Nalunaaruteqarnissamut pisussaaffik sakkortusisaaq inuttut sullissisutut sulinerup isumaginerani ilumut inuk innarluutilik eqqortumik tapersuiffigineqarnissaa ernumassutaanersoq pineqartillugu aatsaat atorneqartassaaq. § 50 malillugu nalinginnaasumik nalunaarutiginnittarnerup akerlianik, tassani pineqarmata inuup innarluutillip avatangiisai ernumanartortaqaarnersut, imaluunniit inuk innarluutilik atugarliorpasittoq, taava § 51 malillugu sakkortusisamik nalunaarutiginnittussaataanermi pineqarpoq, inuup innarluutillip tapersersorneqarnissamik pisariaqartitsinera, imaluunniit tapersersuineq pineqartoq naammangitsoq. Uani sulianik ilisimasallip ilimagisai, taakku inuup innarluutillip ataatsimut isiginnilluni tapersersorneqarnissamik pisariaqartitaanik tunngaveqartut, pineqarput.

Aalajangersakkap iluani inuit sullissisut nalinginnaasumik suliameqataasut atatillugu inatsisit malillugit imaluunniit suliffiup iluani malitassat malillugit nipangiussisimasussaataaapput. Assersuutigalugu nakorsat pisortani atorfillit nipangiussisussaataaneratsakkami il.il. pillugit inatsisinik malinnittussaapput. Taamaammatsakkami taamatut ataatsimut nipangiussisussaataaneq immikkut

nalunaaruteqartussaataitanermut sangutinneqartussaassaaq, soorlu siunnersuummi matumani taamaattoq. Taamaattumik sulianik suliaqartartut taaneqartut taakku, naak nalinginnaasumik nipangiussisimasussaataagalarlutik, siunnersuut manna malillugu pisussaataapput kommunalbestyrelsimut nalunaarutiginnissallutik, aamma pisuni inatsisit maleruagassallu allat malillugit nipangiussisimasussaataagalarlutik.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkat ulluliinerit malippaat. Kommunalbestyrelse marlungornermi nalunaaruteqarnermik tigusaqaruni, kingusinnerpaamik marlungornermi tullermi nalunaarutip tiguisimanagera allakkatigut akissuteqarfigissavaa. Ullorsiuutini ullut ilivitsukkaat atorlugit naatsorsuisoqartarpoq, taamaalilluni nalunaarutiginninnermik tiguisinermi qassinut tiguneqarsimanagera pingaaruteqanngilaq.

Nalunaarutiginnittup, kommunalbestyrelsip nalunaarutiginninnermik tiguisimanageranik, taamaattumillu inummut innarluutilimmut pissutsit pillugit misissuinissap akisussaaffigineqarneranik tiguisinera, erseqqissumik nalunaarutigineqarnissaata kissaatigineqarnera aalajangersakkap aallaavigivaa.

Kommunalbestyrelsip uppersaataa taamaallaat allakkatigut kommunalbestyrelsip nalunaarutiginninnermik tiguisimanageranik uppersaataavoq. Taamaammatt kommunalbestyrelsip nalunaarnermut suliamut pineqartumut qanoq iliussamaarneranut paasissutissanik uppersaataa imaqqassanngilaq. Inuup nalunaarutiginnittup taamaammatt inummut ernumassutimi tunngaveqarsimanageranik imaluunniit kommunalbestyrelsip inummut pissutsinik misissuinissaanut aallartitsinermik nalunaarutiginninneq kinguneqarsimanagerasoq, imaluunniit kommunalbestyrelsip inummut tapersersuineq aallartissimanagera il.il., pillugit paasitinneqarnissaq pisinnaatitaaffinngilaa.

Maluginiarneqassaaq nalunaarutiginnittoq nalunaarutiginninneq tunngavigalugu suliameq qataasutut (illuatungiliuttut) inississanngimmat. Inuk nalunaarutiginnissimasoq taamaammatt suliameq ingerlaneranik ilisimatinneqassanngilaq kiisalu kommunalbestyrelsip suliarsassatut suliarsassinnaatulluunniit aalajangiineranik naammagittaalliuutiginnissinnaanermik pisinnaatitaaffeqarani. Inuk nalunaarutiginnittoq suliameq qataanngimmat, suliassamut tunngasunik ilisimasaqarsinnaatitaaneq pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsit malillugu taamaallaat pisinnaavoq, matumani inuup nammineq paasissutissat tunniussai ilanngullugit.

§ 52-mut

Imm. 1-imut

Kommunalbestyrelsip kommuni nuuffigineqartoq allakkatigut nalunaarfigissagaa aalajangersakkatigut malittarisassiorneqarpoq.

Nr. 1-imut

Ataqatigiissumik pitsaaliuillunilu suliniuteqarneq aalajangersakkap qulakkiissavaa, tamannalu kommunimut nuuffigineqartumut, inummut innarluutilimmut kommunimut nuussimasumut, inuk innarluutilik nammineq angerlarsimaffimmini najugaqarpat, ulluinnarnilu isumassorneqarnera qanigisanit isumagineqarpat, taava tapersersuinissamik pisariaqartitsineq sapinngisamik piaarnerpaamik kommunimut nuuffigineqartumut ilisimatitsissutigineqarnissaa aalajangersakkap qulakkiissavaa.

Matumani pisussat inummut innarluutilimmut tapersersuinernik akuersissuteqarnissamut tunngasut aamma qanigisaasunut aningaasatigut tapiinissamut akuersissuteqarnissamut tunngasut pineqarput.

Aalajangersakkamut tunuliaqutaasoq tassaavoq inuk innarluutilik pineqartussaammat tapersersorneqarnissamik annertuumik pisariaqartitsisoq, matumani allatut iliortoqarniarpat inuup nammineq angerlarsimaffigisaani isumassuineq qanigisaasumit isumagineqarpat tamanna ulloq unnuarlu neqeroorummut innersuussinerussasoq, takuuk siunnersuummi § 29.

Inuup pisariaqartitamini aammalu taamaalilluni inuup atugarissaarneranut navianartorsiortinneqannginnerani, inuup suli tapersersuinernik pissarsiarinissaa aalajangersakkap qulakkiissavaa.

Nr. 2-mut

Siunnersuummi kapitali 4-6 malillugit inuk innarluutilik najugaqarfissatut neqeroorummut innersuunneqarsimappat, namminerlu piomassutsini malillugu kommunini qimassimappagu, ataqatigiissumik pitsaaliuillunilu suliniuteqarnermi kommuni nuuffigineqartoq piffissaq siusinnerpaaq atorlugu inummut innarluutilimmut tapersersuinissamik pisariaqartitsineq pillugu ilisimatinneqassasoq aalajangersakkap qulakkiissavaa.

Aalajangersakkamut tunuliaqutaasoq tassaavoq inuup innarluutillip matumani pineqarnissaa, taannalu tapersorneqarnissamik pisariaqartitsissaaq, taamaammallu siunnersuummi kapitali 4-6-ini aalajangersakkat malillugit najugaqarfissatut neqeroorummi innersuunneqarsimassasoq. Inuup tapersersorneqarnissamik inuup pisariaqartitaanik tunineqartuarnissaa aammalu inuup atugarissaarnera taamaasilluni navianartorsiortinneqassanngitsoq aalajangersakkatigut qulakkeerneqassaaq.

Nr. 3-mut

Aalajangersakkatigut kommunip nuuffiusup sapinngisamik siusissukkut inuup innarluutillip

tapersersuineramik pisariaqartitsinerata maluginiartagaqartarnissaata qulakkeerneratigut suliniut ataqatigiissoq pinaveersaartitsiffiusorlu qulakkeerneqassaaq, inullu taanna nammineerluni kommunimit nuussimassaaq, tassalu pisuni inuk innarluutilik siunnersuummi kapitali 10-mi aalajangersakkat malillugit arlaatigut tapiiffigineqarnissamik tunineqarsimatillugu.

Aalajangersakkami pisuni kommunalbestyrelsip tigussaasumik nalilersimappagu kommunit akornanni nalunaartarneq pisassasoq taamaallaat piumasarineqarpoq, tassalu inuup atugarissaarnera ulorianartorsiortinneqarsimanngippat, matumani inuk siunnersuummi kapitali 10 malillugu tapersersuinissamik pisariaqartinneqartunik tunineqartarunnaarsimappat.

Imm. 2-mut

Paasissutissat pisariaqartinneqartut nassiunneqarnissaat aalajangersakkap qulakkiissavaa, taamaalilluni kommuni nuuffigineqartoq ajornartorsiutit suunerinut paasisaqapallassinnaaniassamat tapersersuinerinillu aallartitsilluni. Aalajangersakkami paasissutissanik nutaanik katersinissaq piumasaqaataanngilaq, taamaallaat kommunip qimanneqartup paasissutissat pigeriikkami nassiunnissaat piumasarineqarluni. Paasissutissat iliuusissatut pilersaarutaasinnaapput, oqarasuaatikkut oqaluunnernit allakkiaasinnaallutik, inummut ilaqaataasunullu nalilersuinerusinnaallutik, suleqatikkuminartuuneq pillugu paasissutaasinnaallutik il.il.

Imm. 3-mut

Imm. 1-2-mi aalajangersakkat ilaqtariit inummik innarluutilimmik ilallit Kalaallit Nunaata avataanut nuussimappata aamma atorneqassapput. Ataqatigiissumik pitsaaliuillunilu suliniuteqarneq aalajangersakkamut pingaaruteqarpoq, tassani Kalaallit Nunaata avataani kommunip nuuffigisap sapinngisamik piaarnerpaamik, inuup innarluutillip, kommunimut nuuttup, tapersersorneqarnissaminik pisariaqartitsissaguni pisariaqartitsinissaanik, sapinngisamik piaarnerpaamik ilisimatinneqarnissaa aalajangersakkap qulakkiissavaa.

§ 53-imut

Imm. 1-imut

§§ 50, 51 imaluunniit 52 naapertorlugit kommunalbestyrelsip nalunaarummik tigusaqareernerata kingusinnerpaamik akunnerit 24-t kingorna naliliissaaq inuup innarluutillip peqqissusaa ineriartorneraluunniit navianartorsiornerisut, taamaattumillu inummut innarluutilimmut pinasuartumik suliniutinik aallartitsisoqarnissaa pisariaqarnerisooq.

Taamaattumik kommunalbestyrelsip aallarniutigalugu nalunaarutiginninnerup qanoq uppernassuseqartiginera nalilersussavaa. Inuk innarluutilik ikiorserneqarnissamik pinasuartumik pisariaqartitsisoq pasitsaanneqarpat, tamanna pinasuartumik aallartinneqassaaq.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq inunnut innarluutilinnut pinasuartumik suliniutinik aallartitsisoqannginnissaanut kommunalbestyrelse naliliippat, piaarnerpaaq atorlugu, taamaattorli § 18 malillugu kingusinnerpaamik ulluni suliffiusuni 5-ini qulaajaasoqarnissaanik tunngavissaqarnersoq kommunalbestyrelse aalajangiissasoq. Inunnut innarluutilinnut 18-iliineqanngitsunut aalajangiisoqassaaq isumaginninnikkut misissuititsinissamik tunngavissaqarnersoq, takuuk Meeqqat tapersersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaanni § 19.

Imm. 3-mut

Aalajangersagaq aalajangersaavoq imm. 1 naapertorlugu qulaajaasoqarnissaanik kommunalbestyrelse aalajangiippat piaarnerpaamik aamma nalunaarutiginninnerup tigungeranit kingusinnerpaamik sapaatip akunneri 2-t kingorna qulaajaaneq piaarnerpaamik aallartinneqassasoq. Qulaajaanissap aallartinnissaanut piffissaliineq tassaavoq piaarnerpaamik pissasoq aamma nalunaarutiginninnerup tigungeranit kingusinnerpaamik sapaatip akunneri 2-t kingorna pissasoq. Aalajangerneq allaganngorlugu suliarineqassaaq aamma nalunaarutiginninnermut ilanngullugu toqqorneqassalluni.

§ 54-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq aalajangersaavoq kommunalbestyrelsip suliniuteqarfigeriigaa inuk innarluutilik pillugu nalunaarutiginninnermik kommunalbestyrelse tigusaqarpat, kommunalbestyrelsi suliamik nalilersueqqissasoq.

Nalunaarutiginninneq nutaanik, maannakkut atuuttunik paasissutissanik, suliamik nalilersueqqinnermi ilanngunneqarsinnaasunik imaqaarsinnaavoq.

Imm. 2-mut

Nalilersueqqinneq siuliatigut suliamik matuminnga suliarinnissimannngitsumiit sullissisumit isumagineqassaaq. Matumani ilaatigut suliamik suliarinnittarnermi suliatigut ilisimasanik siuarsaanissaq siunertarineqarpoq.

Qulaajaasoqartinnagu iliuusissatullu pilersaarusiortoqartinnagu nalunaaruteqartoqarpat, nalunaarut qulaajaanermut atortumut aamma iliuusissatut pilersaarummik suliaqarnermut ilanngunneqassaaq.

§ 55-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq aalajangersaavoq §§ 50, 51 imaluunniit 52 malillugit nalunaarummik naliliisoqarnissaa pisariaqartillugu inummik innarluutilimmik oqaloqateqartoqarsinnaasoq.

Imm. 2-mut

Inuk innarluutilik nammineersinnaassuseqanngippat matumanilu inummut innarluutilimmut pitsaanerpaq pineqarpat, angajoqqaatut oqartussaasoq akuersiteqqaarnagu ilaginagulu oqaloqatiginninneq pisinnaavoq. Assersuutigalugu angajoqqaatut oqartussaasut imaluunniit nakkutiginnittup inummut innarluutilimmut pitsaanerpaq isumagisinnaanngikkaangamikkit, pissutigalugu namminneq pisariaqartitatik imaluunniit soqutigisatik inuup innarluutillip pisariaqartitaaniit pingaarnerugaangata.

§ 2, nr. 2 naapertorlugu oqaloqatiginninnermi inuk innarluutilik illersuisoqarsinnaavoq.

Inuk innarluutilik nalunaarutiginninnermik nalilersuinnermi ilaatinneqartunik paasisutissanik tunniussisinnaavoq.

Imm. 3-mut

Aalajangersagaq aalajangersaavoq oqaloqatigiinnissaq pinngitsoortinneqarsinnaasoq inuup innarluutillip perorsimassusia imaluunniit oqaloqatigiinnerup ingerlanneqarnissaanut suliap qanoq ittuunerata aalajangiisumik oqaloqatigiinnissaq pissanngitsutut isikkoqartippagu. Tamanna atuuppoq assersuutigalugu inuk innarluutilik ukiorisat malunnartumik ataani inersimassuseqarpat.

Imm. 4-mut

Aalajangersagaq aalajangersaavoq Meeqqat tapersersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaanni § 19 naapertorlugu inuk innarluutilik 18-it inorlugit ukiulik isumaginninnikkut misissortinnissaanik tunngavissaqarnersoq aalajangiisoqassasoq.

Nalunaarutiginninneq meeqqamik sumiginnaanermut tunngasinnaavoq taamaasillunilu Meeqqat tapersersorneqarnissaannut Inatsisartut Inatsisaannut ilaalluni.

§ 56-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq aalajangersaavoq nalunaarutiginninnermik tigusaqarnikkut inuk innarluutilik paarinerlugaasutut, nakuuserfigineqartutut imaluunniit kinguaassiuutitigut atonerlugaasutut kommunalbestyrelsimit pasitsaanneqarpat, nalunaarutiginninnermik tigusaqareernerup kingorna akunnerit 24-t qaangiutsinnagit § 18 naapertorlugu qulaajaasoqassasoq, tapersiisoqassappallu § 14, imm. 4 naapertorlugu tapersiissuteqarallartoqassalluni.

Kommunalbestyrelse piaarnerpaamik taamaattorli nalunaaquttap akunnerisa 24-t iluanni qulaajaanermik aallartitsissalluni iliuuseqarnissamut pisussaaffeqarpoq. Pinasuartumik tapersersuisoqassanersoq, utaqqiisaagallartumik atuussinnaasumik aamma inummut innarluutilimmut illersuutaasinnaasumik, inuup innarluutillip pisariaqartitaanut atatillugu itinerusumik siunnerfeqarnerusumik eqqornerusumillu tapersiissutissatut iliuusissat qulaajaaffigineqarnissaata tungaanut atuussinnaasumik kommunalbestyrelse isummissasoq aalajangersakkatigut piumasarineqarpoq.

Aalajangersakkatigut taamaasilluni kommunalbestyrelsip ingerlaannaq iliuuseqarnissaa pisussaaffinngorpoq, matumani § 14, imm. 4 naapertorlugu tapersersuigallarnissanik aallartitsinissamik.

Piffissaliusaaq sivikinnerulersitaq 3-nik aalajangersimasunik sakkortuumik sumiginnaasoqartillugu atorineqassaaq;

1) Paarinerlugaaneq: Paarinerlugaaneq ima paasineqassaaq tassa timikkut sumiginnaaneq, tassani inuk innarluutilik ajortumik kinguneqartumik pineqartoq imaluunniit amigartumik paarineqarnermigut paaqqutarineqarnermigullu timikkut sakkortuumik tujormitinneqartoq. Assersuutit tassaasinnaapput, inuk innarluutilik pitsaasunik iluamik nerineq ajortoq imaluunniit silap pissusaanut naleqquttunik atisaqanngitsoq. Paarinerlugaaneq aamma pisinnaavoq, inuk iliuutsinik nikanarsaataasunik pineqarpat imaluunniit oqaatsikkut nikanarsagaappat. Assersuutit allattorneri tamakkiisuunngillat.

2) Persuttagaaneq: Persuttagaaneq ima paasineqassaaq tassaasoq iliuuseq imaluunniit sioorasaarineq, qanorluunniit siunertaqaralaruni inuup innarligassaanginneranik ajoqusiisinaasoq imaluunniit inummik innarluutilimmik ersilersitsisoq, anniartitsisoq imaluunniit ajoqusiisoq. Persuttagaaneq inummut innarluutilimmut toqqarlugu persuttaaneruppat imaluunniit inuk persuttaanermik takunnittuusimappat tamanna atuuppoq. Persuttagaaneq nammineq piaaraluni iliuusiusinnaavoq imaluunniit kamaammerujussuarnermi iliuusiusinnaalluni.

3) Kinguaassiuutitigut atonerluineq: Kinguaassiuutitigut atonerlugaaneq ima nassuiarneqassaaq, tassaasoq inuit akornanni nammineq piumassuseq aallaaviginagu aamma naligiissuseqannginneq tunngavigalugu kinguaassiuutikkut iliuuseq aamma inuup innarluutillip nammineq kinguaassiuutitigut pisariaqartitaanik isumaginniffiunngitsoq.

Kinguaassiuutitigut atonerlugaanermut assersuutissat tassaasinnaapput:

- inuk innarluutilik naaggaarnissaminut oqaatitsigut oqariarsinnaanngitsoq, kisiannili timini atorlugu kinguaassiuutitigut attaveqarnissamut kissaateqanngitsoq.

- inuk innarluutilik kinguaassiuutitigut iliuutsimut peqataanissamut timikkut imaluunniit tarnikkut pissaaneq atorlugu pinngitsaalineqartoq.
- innarliisup inuup innarluutillip nammineersinnaannginnera imaluunniit nammineq pissaanini tunngavigalugu atornerluppagu.
- kinguaassiuutitigut attaveqatigiinneq taamaallaat innarliisup pisariaqartitaanik aallaaveqarpat.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq aalajangersaavoq inuk innarluutilik kinguaassiuutitigut atornerlunneqarsimanera pillugu nalunaarutiginnittoqartillugu kommunalbestyrelse inummik innarluutilimmik oqaloqatiginnissasoq. Inuk innarluutilik angajoqqaap tungaaninngaanniit atornerlunneqarsimanera pillugu nalunaarutiginnittoqartillugu, angajoqqaatut oqartussaassusilik akuersiteqqaanngikkaluarlugu taannalu najutsinngikkaluarlugu oqaloqatiginnittoqassaaq.

Inuk innarluutilik oqaloqatiginninnermi illersorteqarsinnaavoq.

Imm. 3-mut

Inummik innarluutilimmik paarsinerluttoqartoq, persuttaasoqartoq imaluunniit kinguaassiuutitigut atornerluisoqartoq pillugu pasitsaassisoqarsimatillugu kommunalbestyrelse erngerluni politiinut nalunaarutiginninnissaaq. Politiinut nalunaarutiginnittoqassappat isumaginninnermi qulaajaanerup naammasseqqaarneqarnissaa utaqqineqassanngilaq.

Kommunalbestyrelsip qulaajaanerup ingerlanneqarnissaa pillugu aalajangiinera politiit pisoq pillugu misissuinerannut attuumassuteqanngilaq.

Kommunalbestyrelsip taamaalilluni politiinut nalunaaruteqarneq pissutigalugu kommunip qulaajaanissaa kinguartissanngilaa, soorlu kommunalbestyrelsip aamma qulaajaaneq ingerlasoq, politiit ingerlasumik misissuinerat imaluunniit assingusumik suliaqarnerat innersuussutigalugu, unitsissanngikkaa imaluunniit allatut iliorluni atorunnaarsissanngikkaa imaluunniit allatigut unitsissanngikkaa.

§ 57-imut

Pisuni kommunalbestyrelsip nammineerluni nalunaarutiginninnerlu tunngaviginagu, inuk innarluutilik ernumanartunik atugaqartoq paasippagu, taava §§ 50, 56 assigalugit piffissaliinernut kommunalbestyrelsimut piumasaqartoqarnissaa aalajangersakkatigut aalajangersarneqarpoq.

§ 58-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq § 1-imut ataqatigiissutut isigineqassaaq, tassungalu atatillugu siunertamut aalajangersagaq oqartussamut Inatsisartut inatsisaat malillugu aalajangiisussamut imaluunniit siunnersuisussamut ilitsersuisussamullu pisussaaffiliinermik kinguneqassaaq. Pisussaaffeqarnerup kingunerisaanik oqartussaasoq inuup pisariaqartitaanik, nukissanik ajornartorsiutaanillu tamakkiisumik nalilersuinissamut pisussaaffeqarpoq.

Oqartussaasup tapersersuineq suna tapersersuiffigineqassanersoq aammalu tapersersuineq qanoq tapersiissutigineqassanersoq pillugit aalajangiinerani, oqartussaasup inuup tamakkiisumik naliliiffigineqarnera aallaavigissavaa. Tapersersuinerup inatsisit allat malillugit tapersersuinermut ataqatigiissinneqarnissaa, inuullu pisariaqartitaasa sapinngisamik pitsaanerpaamik naammassiniarnissaasa qulakkeerneqarnissaa matumani siunertaavoq. Oqartussaasup Inatsisartut inatsisaat manna malillugu qanoq tapersersuisoqassanersoq pillugu, inuup tapersersuiffigineqarnissamik pisariaqartitai, inatsisit allat malillugit naammassineqarsinnaasut, aammalu allat tapersersuinerit inatsit manna aammalu inatsisit allat malillugit tapersersuiffigineqartut isumaliutersuuteqarnermini ilaatissagai pisussaaffeqarnerup ilaatigut kingunerai. Innuttaasunut ataasiakkaanut ataqatigiissumik ataqatigiissagaasumillu suliniuteqarnerup anguneqarnissaa siunertaavoq. Taamaammat Inatsisartut inatsisaat manna malillugu tapersersuinerit sapinngisamik inatsisit allat malillugit suliniutigineqartunut tapersersuissapput. Taamaattumik oqartussaasoq suna tapersiissutigineqassanersoq aammalu tapersersuineq qanoq tapersiissutigineqassanersoq aalajangiinermini, tapersersuineq qanoq tapersersuinermut inuup inatsisit allat malillugit tigusartagaanut ataqatigiissinneqassanersoq pillugu isummersussaaq. Tassani ilaatigut kommunimi aamma oqartussat akornanni ingerlatsiviit assigiinngitsut akornanni ataqatigiissaarisarnissamut oqartussaq akisussaassuseqarpoq. Inatsisit allat malillugit tapersersuinissamut periarfissat pillugit, imaluunniit oqartussaasoq sorleq inatsisit allat pillugit innuttaasumut siunnersuisinnaanersoq ilitsersuisinnaanersorlu, siunnersuinissamut ilitsersuinissamullu pisussaaffeqarneq aamma tassaniippoq.

Innuttaasunut ataasiakkaanut inunnut innarluutilinnut suna pitsaanerpaanersoq tamakkiisumik naliliineq aallaavigalugu oqartussaasoq aalajangiissasoq imm. 1-imi aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq.

Tamannalu aqutigalugu erseqqissarneqarpoq tapersersuinissaq pillugu aalajangiisoqartillugu, oqartussaasup inuup tapersersuiffigineqarnissamut pisariaqartitai, nukissai aamma ajornartorsiutai piviusumik aallaavigineqartassasut erseqqissarneqassasoq aalajangersakkami siunertaavoq.

Oqartussaasup aalajangiinermini mianerisassat tungavilersukkat allat ilaatiinnarsinnaavai. Tassani assersuutitut taaneqarsinnaapput tapersersuinissamut periarfissat sorliit innuttaasup angerlarsimaffittut najugaanut tunniunneqarsinnaassanersut.

Imm. 2-mut

Pissutsini inunnut innarluutilinnut tunngasuni, inuup nammineq isumai aallaavigineqartassasut aalajangersakkami siunertaavoq ersersissallugu, kisiannili inuup ukiui, inerissimassusaa aammalu silatussutsimigut pisinnaaneqarnera mianeralugit tamanna pissaaq.

Pissutsit inummut tunngasut aalajangiiffigineqaraangata inuk innarluutilik paasissutissanut suliamut pingaarutilinnut ilisimatinneqartassaaq. Inuup innarluutillip peqataarusussanerluni isummaminillu saqqummiiniarnerluni nammineerluni aalajangissavaa.

Imm. 3-mut

Inuk nammineerluni aalajangiisinnaanermi aamma kiffaanngissuseqassaaq, inuillu allat apeqqutaatinnagit kiisalu innuttaasup pineqartup pisinnaasai periarfissaqartillugit aalajangiinissaminut kiffaanngissuseqassalluni. Inuk oqartussaassusiagaasoq pineqarsimappat inuup kissaatai ataqqissallugit pingaaruteqarpoq, inuullu pitsaanerpaamik atugaqarnissaa maluginiarlugu tamakku aamma ilanngullugit.

Imm. 4-mut

Aalajangersakkap malittarisassiuuppaa inuk innarluutilik nammineq ikiorserneqarnissaminut isumassorneqarnissaminullu aningaasaliiffigineqarluni tapiiffigineqassasoq. Tamanna § 60 naapertorlugu aningaasaliiffigineqarsinnaavoq.

§ 59-imut

Imm. 1-imut

Inuk innarluutilik aamma inummut innarluutilimmut angajoqqaatut oqartussaassusillit immaqalu nakkutiginnittoq tamanna pillugu kissaateqarlutik oqaatigippassuk nammineq angerlarsimaffimmiisinnaanermut tapersersorneqarsinnaatitaasoq aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq. Inuup nammineerluni angerlarsimaffimmiiginnarneratigut inuup nammineq allalluunniit atugarissaarnerisa navianartorsiortinneqannginnissaa piumasaqaataavoq.

Allat assigalugit inissamik killilersugaanngitsumik toqqaasinnaatitaaneq, inuit innarluutillit tunngaviusumik inuttut pisinnaatitaaffigaat. Inuup tamanna kissaatigippagu, inuk innarluutilik nammineq najukkamini angerlarsimaffimmini najugaqaannarsinnaanissaanut annertuumik tapersersorneqarnissaa pingaartinneqassaaq. Inuup assersuutigalugu pitsaanerumik piukkunnaatilimillu ikiorneqarsinnaaffimminut ulloq unnuarlu neqeroorummut nuussinnaanerani tamanna aamma atuutissaaq. Taamatut pisoqarnerani inuup nammineq angerlarsimaffimmiiginnarnissaa pingaaruteqarpoq, pissutigalugu inuup piukkunnaateqartumik

paasissutissiiviusumillu tunngaveqartumik aammalu sullissisuni suleqatigalugu, inuup nammineq angerlarsimaffimminiiginnarnissani kissaatiginerlugu aalajangertussaammagu.

Inuup nammineerluni inissaminik toqqaanermigut imaluunniit nammineq angerlarsimaffimminiiginnarnissani toqqarsimappagu inuup nammineerluni allallu atugarissaarnerat navianartorsiortinneqassanngitsut piumasarineqarmata erseqqissarneqassaaq. Allat atugarissaarnerat tassaatinneqarpoq qanigisaasut, inuit inummut tapersersuisut aammalu allat inuup avatangiisaanniittut, matumani sanilerisat il.il. ilanngullugit.

Inuk Inatsisartut inatsisaat manna malillugu inuk nammineq angerlarsimaffimminiiginnassappat, inuup nammineq atugarissaarnera imaluunniit allat atugarissaarnerat navianartorsiortinneqarnerasoq, oqartussaasoq naliliisussaavoq.

Imm. 2-mut

Inuup pisariaqartitai naammassisinnaaniarlugit inuup innarluutillip nammineq angerlarsimaffimmini naammattumik tapersersorneqarnissaa ajornarpat imm. 2-mi aalajangersarneqarpoq, inuk tulluartumik najugaqarfissatut neqeroorummi tapersiivigineqarsinnaatitaasoq. Najugaqarfissatut neqeroorummi, Inatsisartut inatsisaanni tapersiinissamat siunertaasut eqqarsaatigalugit, inuup innarluutillip immikkuullarissumik pisariaqartitsinera naammassineqassaaq. Taamaattumik inuup innarluutillip kommunip avataani najugaqarfissatut neqeroorummiinnissaa pisariaqarsinnaavoq. Aalajangersakkap malitsigaa, inuk innarluutilik najugaqarfissatut neqeroorummi, inunnik innarluutilinnik sullitaqartumi, aammalu assersuutigalugu utoqqaat illuanniinngitsoq, sapinngisaaq malillugu neqeroorfigineqassasoq.

§ 60-imut

Imm. 1-imut

Inuup innarluutillip nammineq angerlarsimaffimmini najugallip ulluinnarni isumassorneqarnissaanut inummut isumaginnittumut kommunalbestyrelsip aningaasatigut tapersersuisarnissaa imm. 1-imi takuneqarsinnaavoq.

Pisuni ulloq unnuarlu neqeroorummut inissiinissaa aappaattut qinigassatuaalersillugu, aalajangersagaq manna nalinginnaasumik atorneqartassaaq.

Inummut nammineq najugarisamini najugaqartumut isumassuineq tunniunneqassammat aammattaaq piumasaqaataavoq. Taamaalilluni inuk ulloq unnuarlu neqeroorummi najugaqarpat aalajangersagaq malillugu tapersersuisoqarsinnaanngilaq.

Aalajangersagaq amerlanertigut qanigisaasunut atorneqartassaaq, soorlu assersuutigalugu angajoqqaanut meeqqamut innarluutilimmut isumassuisut aamma aappatut katissimasaq imaluunniit aapparisaq katissimasamut imaluunniit aapparisaq innarluutilimmut isumassuisartut.

Isumassuilluni suliassanut angerlarsimaffimmi suliassanut pisariaqartinneqartunut inuttut ikiuisarneq tapersersuisarnerillu ilaapput, soorlu inuttut eqqiluisaarnissamut ikiorneqarneq, taakkununga uffarnerit, qanikkut kigutitigullu eqqiluisarnerit, kukiiaanerit umiiaanerillu, atisalersuinerit atisaajaanerillu, perusersarfiliarnerit, amerissaanerit, timikkut atorlugit ikiuutitut ikiorneqarneq ilaapput, soorlu alersit ikiuutaasut, aammalu atisanik errorsinerit, erruinerit, eqqiaanerit nerisassiornerillu. Aallaaviatigut Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu inatsisikkullu tunngavigisaq tunngavigalugu malittarisassat malillugit suliassat suliarineqarnissaannut tapersersuiffigineqartussaagaluartunut taarsiullugu inuup ulluinnarni isumassuinerimik ingerlataqartup aningaasatigullu taperserseqartup suliassat suliarisassavai.

Kommunalbestyrelsip piviusumik nalilersuineq tunngavigalugu aallaavisoq taanna saneqqussinnaavaa aammalu suliassanut immikkuullarissumik killissalersorneqartunut, immikkorluinnaq ittunut ilassutaasumik tapersersuisinnaalluni. Tamanna, inuk innarluutilik ilinniarsimasumit suliarineqartariaqartumik tapersersorneqarnissamik pisariaqartitsippat, taamaallaat naleqqutissaaq. Kommunalbestyrelse aamma oqartussaasut allat attuumassuteqartut, aalajangersagaq manna malillugu aningaasaqarnikkut tapersersuisoqarsimanera apeqquaatinnagu, allatut iluseqartunik tapersersuissapput. Aalajangersagaq manna malillugu isumassuinessamut aningaasatigut tapersersuisinnaaneq assersuutigalugu angerlarsimaffimmi ikiorteqartarnermik peqqinnissaqarfimmiit tunniunneqartussamik taarserneqarsinnaanngilaq.

Imm. 2-mut

Imm. 2-mi takuneqarsinnaavoq imm. 1 malillugu aningaasatigut tapersersuisinnaaneq inummut inummut innarluutilimmut ulluinnarni isumassuinerimik isumagisaqartumut inuup kommunalbestyrelsimut atorfinitsinneranut atatillugu tunniunneqartassasoq. Kommunalbestyrelsip inuup innarluutillip pisariaqartitsinera aammalu Inatsisartut inatsisaat manna imaluunniit inatsisit allat malillugit tapersersuinessamut periarfissat allat tunngavigalugit, sapaatip akunneranut nalunaaquttap akunneri, annertunerpaamilli sapaatip akunneranut akunnerit 40-t, atorfinitsitsiviusussat aalajangersaaffigissavai. Nalunaaquttap akunnerisa amerlassusaat, inuup tapersersuiffigineqarnissamik pisariaqartitsineranik piviusumik nalilersuineq, aammalu suliassat suut suliarineqarnissaat tunngavigalugit aalajangersarneqassapput. Inoqutigiinni ilaasut allat nalinginnaasumik angerlarsimaffimmi sullissinerimik peqataassasut, nalilersuinerimik piunasaqaatinut ilaatinneqassapput. Taamaammat suliassat nalinginnaasumik inoqutigiinni ilaasut allat pisussaaffigisaasa suliarinissaannut aningaasanik tapersersuisoqarsinnaanngilaq. Tamanna,

aalajangersagaq manna malillugu isumassuineramik suliaasaq inoqutigiinni ilaasumit imaluunniit qanigisaasumit allamit isumagineqarnera apeqqutaatinnagu, atuutissaaq.

Imm. 3-mut

Inummut innarluutilimmut qanigisaasumik atorfinitsitsisarnermut akissarsiaqartitsisarnermullu aalajangersakkanik sukumiinerusunik Naalakkersuisut aalajangersaassasut aalajangersakkami allassimavoq.

§ 61-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami malittarisassiorneqarpoq kommunalbestyrelsip inuk suliffeqarnermut attuumassuteqartoq inummut innarluutilimmut ataatsimut qanigisaasoq atorfinitsissinnaavaa kommunalbestyrelse ulloq unnuarlu neqeroorummi inissamik utaqqippat imaluunniit qulaajaaneq iliuusissatulluunniit pilersaarut amigarpata, aammalu:

- 1) paarlattuanik utaqqiisaasumik angerlarsimaffiup avataanut inissiigallartoqarpat,
- 2) paarisqaarnissamut atugassarititaasut pilersinnissaat pillugit illuatungeriit isumaqatigiissimappata aamma
- 3) kommunalbestyrelsip inuup pineqartup qanigisamik paarsaqartup eqqarsaatigisassanut pingaarutilinnut akerliunnginnissaa nalilerpagu.

Paarsaqartitsinerami aamma isumassuinnissamut suliaasat immikkut ittut ilaasinnaapput, soorlu napparsimavimmi suliaritinnerni peqataanerit, sulinikkut isumaginninnikkullu tapersersuineranut atuuffiit allallu.

Sulitilluni iluanaarutissat annaasat matussusernissaat ikiorsiullugit angerlarsimaffimmi nammineq meerarissamik paarsaqarneq akissarsissutaasussaangippat suliffinnut attaveqarneq pillugu piumasagaatit naammassineqarsimanersut nalilersuiffigineranni kommunalbestyrelse maluginiagaaqartussaavoq. Taamaattumik piffissat ulloq naallugu sulinerami sulitilluni annaasat matussusernissaannut inuk ikiorsiinernik tigusaqarfigisimasai suliffinnut attuumassuteqarnissamut piumasagaatit naammassiniarnissaannut atorneqarsinnaassangillat aamma nr. 1-3-mi piumasagaatit tassunga atatillugu naammassineqarsimapput.

Qanigisaasutut isigineqarsinnaasut tassaasinnaapput aappatut katissimasat, inooqatigisat, meeqqat, angajoqqaat allallu ima qanilersimatigisut allaat isumaqartoqarsinnaalluni paarsineq isumassuinerlu pineqartunit isumagineqarsinnaassalluni. Paarsaqarnissap pilersinnissaa sioqqullugu ataatsimut najugaqatigiittoqareersimanissaa piumasagaataangilaq. Tassunga atatillugu najugaqatigiiffimmik peqartoqarnissaa piumasarineqarpoq imaluunniit peqataasut ima imminnut qanitsigissasut siunertaq naammassineqarsinnaassalluni.

Aallaaviatigut piumasarineqarpoq nappaat sivilunerusoq ukiumik ataatsimik amerlanerusunilluunniit sivilussuseqartussatut naatsorsuutaassalluni.

Imm. 2-mut

Inuk kommunimi inuup innarluutillip najugaqarfigisaani atorfinitsinneqassasoq aalajangersakkatigut malittarisassiorneqarpoq.

Imm. 3-mut

Aalajangersagaq aalajangersaavoq qanigisaasup paarineqarnissaa siunertaralugu inuk qaammatit 6-it tikillugit atorfinitsinneqarsinnaavoq. Pissutsit immikkut ittut pisariaqartinneqarpata paarsinermut piffissarititaasoq qaammatit 3-t angullugit sivitsorneqarsinnaavoq. Paarsineq qaammatinut iluittunut piffissanut agguarneqarsinnaavoq. Paarsineq piffissanut sivikinnerusunut agguarneqarsinnaavoq.

Piffissamik killiliinermit tunngaviliunneqartumut pissutaavoq aaqqissuussinermi paarsaqarnissamut periarfissaqartitsinissap anguniarneqartussaana, taamaaliornikkut angerlarsimaffiup avataani ataavartumik inissiisoqarnissap eqqissilluni isummerfiginissaa periarfissaqarniassamat, taakkunanilu tassunga atatillugu suliasat suliarisariaqakkat aamma misigissutsikkut oqimaatsorsiornerit imaluunniit napparsimaruloortoqarnerani allatulluunniit pisoqarnerani utaqqiisaasumik paarsaqarnermi isumassuinissamilu suliasat ilaapput.

Pissutsit immikkut ittut pisariaqartinneqarpata paarsinermut piffissarititaasoq qaammatit pingasut angullugit sivitsorneqarsinnaavoq. Pissutsit immikkut ittut pisariaqartinneqarpata paarsinermut piffissarititaasoq qaammatit pingasut angullugit sivitsorneqarsinnaavoq. Sulisitsisumik qanigisaasumik isumaginninnissamut sulinngiffeqarnissamik tunniussisumik isumaqatigiissuteqarnikkut paarsineq piffissanut sivikinnerusunut agguarneqarsinnaavoq.

Immikkut atugarisanut paarsaqarnissamut sulinngiffeqarnerup sivitsuiffiginissaanut tunngavilersuutaasinnaasunut assersuutaasinnaasunut ilaavoq naatsorsuutigisimasamiit paarsaqarnissap nutaap sivilunerusulluunniit pisariaqartinneqalersimanissaa. Assersuutissaq alla tassaavoq inuunermik sivitsorsaataasumik katsorsaasarneq, tassalu katsorsaaneq ajorunnaarnissamut, iluarsinerunissamut imaluunniit sakkukillisaanissamut periarfissaqanngitsoq, kisiannili arlaatigut inuunermik sivitsorsaataasinnaasoq. Paarsaqarnissamut aaqqissuussinerup qaammatit pingasut angullugit sivitsuiffiginnaanera amerlanertigut isiginiarneqarsinnaavoq qanigisaasoq paarsaqarnerup pilersinnissaanut periarfissaqarluni piartorerup nalaani najuussimangippat. Inuunermik sivitsorsaataasumik katsorsaaneq pissutaalluni paarsaqartitsinerup sivitsuiffiginissaanut tunngavissaqarnerisooq pillugu nalilersuinermi nakorsap nalilersuineri ilaatinneqassaaq. Paarsaqartitsinermut piffissaliussap sivitsuiffiginissaanut periarfissaqartitsinerup

kingunerissavaa paarsineq immikkut pisoqarsimatillugu amerlanerpaamik qaammatinik 9-nik sivitsuiffigineqarsinnaassammat.

Matumani katsorsaanermik ingerlatsinissaq imatut aaqqissuunneqarsimassasoq piffissakkaartumik paarsaqarnissamut aaqqissuussinermi pisariaqartitsisoqarsimanissaa assersuutaasinnaavoq. Assersuutigalugu napparsimavimmut unitsitsinissaq sioqqullugu paarsaqarnissamut pisariaqartitsisoqarsinnaavoq, unitsitsinerullu kingorna paarsaqarnissaq pisariaqartinneqarsinnaalluni. Paarsaqarnissamut aaqqissuussineq taamatut pisoqarsimatillugu paarsaqarnissamut piffissanut 2-nut avinneqarsinnaavoq, matumani qanigisaasoq uninngatillugu. Taamaattoq paarsaqarnerup ingerlanerata nalilersuiffiginissaani kommune isummersinnaasariaqarpoq, tassalu innarluummumt imaluunniit nappaammumt atatillugu aammalu immikkut pisoqarsimatillugu inuk misissuinerni, katsorsaanerni imaluunniit unitsitsinerni, soorlu assersuutigalugu qanigisaasup ukiui, sanngiillinera, ineriartornikkut inortuulernera allallu pissutaallutik pisariaqartitsisoqalersimanersoq paaserusullugu.

Imm. 4-mut

Aalajangersakkami allassimavoq qanigisaasup atorfinitsinneqarnera akissarsiaqartinneqarneralu pillugit malittarisassanik sukumiinerusunik Naalakkersuisut aalajangersaassasut.

§ 62-imut

Imm. 1-imut

Immikkorluinnaq pisoqarsimatillugu aamma suliamut pineqartumut tigussaasumik sulianullu kiisalu paasissutissanut pigineqartunut nalilersuereernikkut qanigisaasup angerlarsimaffimmi paarineqarnissaanut piffissami § 61 naapertorlugu piffissaliunneqartumik aalajangersaaffigineqartumik qaangiisumi kommunalbestyrelsip tapersersuinissamik akuersisinnaanera aalajangersakkatigut aalajangersarneqarpoq, takuuk § 61, imm. 3. Kommunalbestyrelse assersuutigalugu § 60, imm. 3-mi piffissap aalajangersarneqartup saniatigut piffissamut qaammatit 12-it angullugit akuersisinnaavoq. Taamaasilluni tapersersuineq aallarnisaaffiusoq katillugit qaammatinik 21-nik sivisussusilik akuerineqarsinnaavoq.

Kommunalbestyrelse tapersersuinissamut sivitsuiffiusumut akuersinissamut piumasarineqartunik peqqissaarluni nalilersuisimassaaq.

Imm. 2-mut

Qanigisaasup angerlarsimaffimmi paarineqarnissaa tulluarnepaatut isigineqarsimappat aammalu suliatigut tunngavilersuineq angerlarsimaffiup avataani paarsinissamut periarfissanik tulluartunik nassaassaqaqnginneranut inerniliiffiusoq pigineqarsimassasoq aalajangersakkatigut aalajangersarneqarpoq. Taamaasilluni assersuutigalugu kommunimi najugaqarnissamut

neqeroorummi, ulloq unnuarlu neqeroorummi pisariaqarsimappalluunniit utoqqaat illuani tulluurtumik paarsinissamut periarfissaqarneraq misissorneqartussaassaaq.

Imm. 3-mut

Imm. 1 malillugu tapersersuinerup sivitsuiffiginissaa qaammatit aqqaneq-marlukkaarlugit akuerineqarsinnaasoq aalajangersakkatigut aalajangersarneqarpoq. Allatut sivitsuinerit imm. 2-mi piumasarineqartut aatsaat naammassineqarsimappata akuerineqarsinnaapput, taamaattoq piffissaliussat tamarmiusut ukiunik 10-nik qaangernagit.

§ 63-imut

Ingiaqatiginnittup tapersersortitullu ikiortip allaassutigaa, tapersersortitut ikiorti ingiaqataaginnartussaannngimmat, kisianni perorsaanikkut suliniuteqartussaalluni. Inuup tapersersuisup suliassaanut assersuutigalugu kulturikkut aaqqissuussanut imaluunniit pisiniarnermut ingiallortaasarnissaa ilaapput, kisiannili inuk tapersersuisoq ingiallortaannermut atatillugu perorsaanikkut suliniummik ikiorsiissaaq. Taamaattumik tapiissuteqarneq tapersersortitut ikiortitut ilusilik, inuk innarluutilik perorsaanikkut tapersersorneqarnissamik pisariaqartitsippat aammalu ingiaqateqarnissaaq kisiat pisariaqartissimannngippagu, tapersiissutigineqassaaq. Tapersersortitut ikiortip tapersiinerit iluseqarneranik aammalu taamaallaat inunnut annertuumik timikkut, tarnikkut, eqqarsartaatsikkut imaluunniit malussarissutsikkut pisinnaasakinnerulersimasunuinnaq ikiorsiissutigineqarsinnaasoq tamanna erseqqissarneqarpoq. Inummumut innarluutilimmut ingiallortaannerit aamma inuk tapersersortaasoq aqutugalugit tapiissutinik tunniussisoqarsinnaavoq.

Imm. 1-imut

Imm. 1-imi takuneqarsinnaavoq kommunalbestyrelse, inummumut innarluutilimmut, nammineq angerlarsimaffimminiiginnarsinnaanissamut, najugaqatigiiffimmi imaluunniit najugaqarfimmi illersugaasumi perorsaanikkut tapersersorneqarnissamik pisariaqartitsisumut, tapersersortitut ikiortimik neqerooruteqassasoq.

Imm. 2-mut

Imm. 2-mi inuup tapersersortaasup suliassaasa killilersuiffiginerat takuneqarsinnaavoq. Tapersersortitut ikiorti aalajangersagaq malillugu inummumut innarluutilimmut tarnikkut, timikkut inooqatigiinnikkullu ineriartornerani kiisalu ulluinnarni suliassat sularinerinut ikiuulluni tapersersuisaaq. Inuup tapersersortaasup assersuutigalugu sularisinnaavai nammineerluni timikkut asattarnissamut, atisalersortarnissamut, pisiniartarnissamut, nerisassiortarnissamut, aningaasaqarniarnermut, kommunimik attaveqartarnissamut, suliaqarniarnissamut, sunngiffimmi sammisassanumut, ilaqtutanut ikinngutinullu attaveqartarnermut ikiortaanissaasarnissat. Inuk innarluutilik peqatigalugu sullissisussanik suliaqartillugu tapersersortitut ikiortip ikiortussaavaa

imaluunniit inuk innarluutilik nammineerluni suliaqarniartillugu ilitsersuuttussaallugu. Inuup tapersersortaasup suliaasai taamaalillutik inuup innarluutillip angerlarsimaffiani suliaasanut killeqartinneqanngillat, kisiannili pisiniarfinni, suliffimmi pinngortitamiluunniit suliaasanik ilaneqarsinnaallutik. Tullerriaarineq tamakkiilluinnartuunngilaq.

Imm. 3-mut

Tapersersuisoqarnissaa pillugu neqeroorneq pillugu aalajangiinnermini, tapersersortitut ikiortaasussap sapaatip akunneranut nalunaaquttap akunneri qassit tapersersuinnermut atugassai, kommunalbestyrelsip aalajangersassagaa imm. 3-mi takuneqarsinnaavoq.

Imm. 4-mut

Kommunalbestyrelsip tapiissutit qanoq amerlatigisarnissaannut ukiumoortumik nalilersuisassaaq, sapaatip akunneranullu nalunaaquttap akunneri tapersersuiffiusussat amerlassusaannut aalajangersaassalluni. Tapersersuiffiusunik allanngortitsinerit siunnersuummi matumani § 75-imi aalajangerneqassapput.

Imm. 5-imut

Kommunalbestyrelse inummik tapersersortimik atorfinitsitsisussaasoq imm. 5-imi takuneqarsinnaavoq. Inuk innarluutilik qanoq tapersersorneqarnissaminik pisariaqartitsinersoq, taamaalillunilu tapersersortitut ikiorti sunik piukkunnaateqassanersoq, kommunalbestyrelsip tapersersortitut ikiortimik atorfinitsitsinnermini pingaartissavaa. Inuup innarluutillip aamma tapersersortitut ikiortip imminnut naleqquttuunissaat tamatigut piviusumik nalilersuinnermik tunngaveqartassaaq.

Imm. 6-imut

Imm. 6-imi takuneqarsinnaavoq inuk tapersersuisartoo akuerineqarsinnaassanngitsoq:

- 1) ukiut kingulliit 10-t ingerlaneranni pineqartoq ilaqutariinnermut tunngasutigut pinerluuteqarsimasutut, kinguaassiuutitigut pinerluuteqarsimasutut, inummumut ulorianartumik pinerluuteqarsimasutut imaluunniit aningaasannanniarluni pinerluuteqarsimasutut inuup tapersersuisartup pineqaatissinneqarsimannginnermik uppersarsaataani eqqartuunneqarsimasutut takuneqarsinnaappat,
- 2) pineqartoq ilaqutariinnermut tunngasutigut pinerluuteqarsimasutut imaluunniit kinguaassiuutitigut pinerluuteqarsimasutut meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersarsaataani eqqartuunneqarsimasutut takuneqarsinnaappat.

§ 64-imut

Imm. 1-imut

Inummut innarluutilimmut innarluuteqarnini pissutigalugu kisimiilluni angalaarsinnaanngitsumut Kommunalbestyrelsip qaammammut nalunaaquttap akunneri 20-t tikillugit ingiaqateqartitsisarnissamut pisussaaffia aalajangersakkatigut malittarisassiorneqarpoq. Erseqqissarneqassaaq ulluunerani unnuuneranilu inuk innarluutilik ingiallorteqarnissaminik pisariaqartitsisinaanera.

Imm. 2-mut

Inummut innarluutilimmut ingiallortimik kommunalbestyrelsip akuersisarnissaa atorfinitsitsisarnissaalu aalajangersakkatigut aalajangersarneqarpoq.

Imm. 3-mut

Inuup ingiaqateqarnissamut pisinnaatitaaffeqartup inuk ingiaqatissani nammineq siunnersuutigisinnaagaa aalajangersakkatigut aalajangersarneqarpoq. Inuup innarluutillip inuk nammineerluni ilisarimasaa toqqissisimanartitaalu ingiaqatigissallugu piumanerusinnaavaa.

Imm. 4-mut

Kommunip inuup innarluutillip feeriarnerani ingiaqateqartarnissaa neqeroortugisinnaagaa aalajangersakkatigut malittarisassiorneqarpoq. Neqeroorteqarnermi feeriarneq ingiagaqateqarnani pisinnaassanngitsoq piumasarineqarpoq.

Imm. 5-imut

Inuup innarluutillip feeriarnermini nammineerluni ingiaqatigisat qanoq amerlatiginissaannut aalajangiisinaanera aalajangersakkatigut aalajangersarneqarpoq. Ingiaqateqarnerli sammisassanut isumaginnikkut tapersersuinissamik pisariaqartitsiffiunngitsunut taamaallaat tunniunneqarsinnaavoq.

Imm. 6-imut

Najugaqarfigisami angallassinernut ingiaqataasumut aningaasartuutunik kommunalbestyrelsip akiliisarnissaa aalajangersakkatigut erseqqissarneqarpoq, tassami ingiaqataasoq ingiallortaanermini arlalinnik suliaasaqarsinnaavoq.

Imm. 7-imut

Ingiaqataasussamik atorfinitsitsinermut atatillugu kommunalbestyrelsip pinerluuteqarsimanginnermut uppersaammik, pisariaqarsimappallu meeqqanut pinerluuteqarsimanginnermut uppersaammik piniarsinaanera aalajangersakkatigut aalajangersarneqarpoq.

Imm. 8-mut

Imm. 8-mi takuneqarsinnaavoq ingiallorteqarsinnaaneq akuerineqarsinnaanngitsoq:

- 1) ukiut kingulliit 10-t ingerlaneranni pineqartoq ilaqutariinnermut tunngasutigut pinerluuteqarsimasutut, kinguaassiuutitigut pinerluuteqarsimasutut, inummut ulorianartumik pinerluuteqarsimasutut imaluunniit aningaasannanniarluni pinerluuteqarsimasutut ingiallortaasup pineqaatissinneqarsimannginnermik uppernarsaataani eqqartuunneqarsimasutut takuneqarsinnaappat,
- 2) pineqartoq ilaqutariinnermut tunngasutigut pinerluuteqarsimasutut imaluunniit kinguaassiuutitigut pinerluuteqarsimasutut meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaataani eqqartuunneqarsimasutut takuneqarsinnaappat.

Imm. 9-mut

Ingiallorteqartarneq, angalanermi ingiallorteqartarneq, najugaqarneq nerisaqarnerlu il. il. pillugit Naalakkersuisut sukumiinerusumik malittarisassanik Aalajangersaasinnaasut, aalajangersakkatigut aalajangersarneqarpoq.

§ 65-imut

Imm. 1-imut

Meeqqap innarluutillip angajoqqaatut oqartussaasua imaluunniit oqartussaasui illoqarfimmut allamut nuullutik najugaqalerneranni tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit aningaasartuutitut kommunalbestyrelsip matussusiinissamik neqerooruteqarsinnaanera aalajangersakkami nutaajusumi eqqunneqassasoq siunnersuutigineqarpoq.

Kommunalbestyrelsip nutsernissamut ikiorsiisinnaanermik periarfissiisinnaanngornissaa aalajangersakkami siunertaavoq, ilaqutariit innarluutilimmik meerartallit nuunnissaat periarfissaqalerniassammata, taamaalilluni meeqqap eqqortumik ikiorneqarnissaanik periarfissaat pitsaanerulerniassammata. Pisuni tamani periarfissaasoq oqaatigineqassaaq, aamma kommunalbestyrelsimit angajoqqaatut oqartussaasut oqartussaasulluunniit nuunnissaat qaqugukkulluunniit pinngitsaaliissutigineqarsinnaanngilaq. Aalajangersagaq malillugu aningaasatigut tapersersuinissaq kommunalbestyrelsimut periarfissaq matumani kisimi aamma pineqarpoq kommunalbestyrelsimullu pisussaaffiliinissaq pineqarnani.

Nr. 1-3-mi piumasaqaatit tamarmik naammassineqareerpata aatsaat tapersersuineq tunniunneqarsinnaavoq. Taamaalilluni siullertut ilaqutariit massakut najugaanni meeqqap tapersersorneqarnissaminik isumassorneqarnissaminillu pisariaqartitsinera naammassineqarsinnaassanngilaq ajornakusoortumilluunniit naammassineqarsinnaassalluni. Inatsisit manna malillugu meeqqap pisariaqartitsinera siunissami najugassatut kissaatigineqartumi pitsaanerusumik naammassineqarsinnaassasoq aappaattut piumasaqaataavoq. Angajoqqaatut oqartussaassusillit nuukkumallutik erseqqissumik oqaaseqarsimanissaat naggataagut pingajuattullu

piumasaqaataavoq. Angajoqqaatut oqartussasunit ilaquataasunillu kissaatigineqarpat, nuunnissamut ikiorsiineq tunniunneqassasoq, kingullermi piumasaqaammi erseqqissarneqarpoq. Taamaammat nuunneq kommunalbestyrelsimut naleqquttuunera taamaallaat pissutigalugu tungavilersorneqassanngilaq.

Imm. 2-mut

Meeqqamut innarluutilimmut ulloq unnuarlu neqeroorummi inissinneqartussamut aalajangiiffigineqartumut, meeqqamut innarluutilimmut angajoqqaatut oqartussaasup oqartussaasulluunniit illoqarfimmut nuunnerannut, aningaasartuutit tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit matussusernissaannut kommunalbestyrelsip neqerooruteqarnissamik periarfissaqarnera aalajangersakkap aammattaq periarfissippaa. Imm. 1-imi tamanna pillugu nassuiaatit takukkit.

§ 66-imut

Imm. 1-imut

Inunnut innarluutilinnut kommunalbestyrelse eqimattakkaarluni ikiorneqarnissaq, isumassuinissaq imaluunniit tapersersuinissaq kiisalu eqimattakkaarluni sungiusarnissaq aamma pisinnaasanik ineriartortitsinissamut ikiorneqarnissaq pillugit neqeroornissamut tapiissuteqarsinnaanera aalajangersakkatigut malittarisassiorneqarpoq.

Imm. 2-mut

Taamatut neqeroorutini peqataasernerit ikiorneqartup massakut pisinnaasaanut pitsannortitsisinnaassasut imaluunniit pitsaaliuisinnaassasut, tassalu pisinnaasakinneruneq ajornerulersimappat, kommunalbestyrelse nalilersuisimassasoq piumasarineqarpoq.

Eqimattakkaarluni ikiorneqarnissaq pillugu neqeroornermi isumassuinissat imaluunniit tapersersuisarnissat imaluunniit innutaasut pisinnaasaasa ineriartortinnissaannut ikiuinerit ilaasinnaapput, tassanilu inuit timikkut tarnikkulluunniit pisinnaasakinnerulernerit pissutigalugit aammalu innuttaasunut sammisassaqtitsinissamut peqatigiittarnissamullu neqeroorutit pissutigalugit neqeroorfigineqarnissamik pisariaqartitsisuussapput. Assersuutigalugu innuttaasunut tarnikkut imaluunniit ADHD-mik ajornartorsiutilinnut pisinnaasaqarnerulernissamut pikkorissaanerit imaluunniit inuit innarluutillit inuuniarnikkut pisinnaasaannut eqimattakkaarluni sungiusaanerit taaneqarsinnaapput.

Neqeroorutit nalinginnaasut sullitassanut aalajangersimasunut killeqartinneqanngillat. Taamaammat sullitassanut eqimattakkaarluni tapiissuteqarnissamik naammassinnissimasunut kommunalbestyrelse tapiissuteqarsinnaavoq.

Imm. 3-mut

Naalakkersuisut eqimattanut ikiorsiinissamut tapersersuinissamullu neqeroorutitut malittarisassanik allanik aalajangersaasinnaasut aalajangersakkami allassimavoq.

§ 67-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami inunnut ataasiakkaanut piffissami killilikkami ikiuinerit tapersersuinerillu aqutugalugit neqeroorutit ilaapput, tamakkulu innuttaasunut tamanut pisinnaasakinnerulersimasunut tunniunneqarsinnaapput, kisiannili innuttaasut timikkut tarnikkulluunniit pisinnaasakinnerulersimasut imaluunniit innutaasut pisinnaasakinnerulernermik ineriartortitsinissamut navianaatillit pingaarnertigut sullinniarneqarput.

Qaammatitut 6-inut qummut killiliinermut immikkut akuersissuteqartoqarsinnaanngilaq, neqeroorullu inummut pineqartumut 1-eriarluni tunniunneqarsinnaavoq, tassalu taamatut ikiorneqarnissamik pisariaqartitsisunut tunngatillugu. Tamatuma kingorna ikiorneqarnissamik tapersersuiffiqeqarnissamillu pisariaqartitsisoqarsimappat inatsit naapertorlugu tapersersuineq alla attuumassuteqarsinnaasoq tunniunneqarsinnaassaaq.

Imm. 2-mut

Neqeroorutip tiguisisussap massakkut pisinnaasaanik pitsanngorsaataasinnaanissaa imaluunniit pisinnaasakinnerunerit imaluunniit inuuniarnikkut ajornartorsiutit ajorteriannnginnissaat kommunalbestyrelsip nalilersorsimassagai piunasaqaataasoq aalajangersakkami uani malittarisassiorneqarpoq.

Imm. 3-mut

Naalakkersuisut immikkut piffissami killilikkami inunnut ataasiakkaanut perorsaanermut ikiorneqarnissamik tapersersorneqarnissarlu pillugit ilassutissatut malittarisassat aalajangersaasinnaasut aalajangersakkap aalajangersarpaa. Tamatumunnga ilaasinnaapput tapiissutip annertussusaanut tunngaviit aalajangersarneqarneri kiisalu neqeroorutit qanoq ittut tapiiffiqeqarsinnaanersut.

§ 68-imut

Imm. 1-mut

Kommunalbestyrelsip oqilisaassinermik neqerooruteqarnissamut pisussaaffeqarneranut pissutaavoq, siullertut isumassuinerimik suliaasaq angajoqqaanut imaluunniit qanigisaasunut allanut isumassuinerimik isumaginnittunut, annertuumik suliaqarnerunermik pissuteqassasoq, aappaattullu angajoqqaat imaluunniit qanigisaasut allat isumassuinerimik isumaginniinnarsinnaanissaannut oqilisaassinissaq pisariaqartuussasoq.

Imm. 2-imut

Najugaqarnermi atugassarititaasut pillugit kommunalbestyrelsit oqilisaassiviusorlu allaganngorlugu isumaqatigiissuteqartarnissaat aalajangersakkatigut pisussaaffiuvoq. Piumasaqaatini pissutsit attuumassutillit tamarmik ilaatinneqarsinnaapput, tamakkulu inummumut innarluutilimmumut toqqissilluni najugaqarnissamut kiisalu oqilisaaffiusup atorunnaarsinnissaanut pingaaruteqarput.

Imm. 3-mut

Ilaqutariinnut paarsisartunut imaluunniit ulloq unnuarlu neqeroorummut inuup innarluutillip oqilisaaffigerata nalaani najugaqarfimmumut kommunalbestyrelsip aningaasarsiassanik akuersissuteqartarnissaa aalajangersakkatigut malittarisassiorneqarpoq. Inuup pilersornissaanut akiliuteqartarneq piffissami tassani aningaasarsianut ilaatinneqanngilaq.

Imm. 4-mut

Inuk inuilluunniit pilersuisussaataasut oqilisaalluni najugaqartitsinerup nalaani akiliuteqartartussaasut aalajangersakkatigut aalajangersarneqarpoq. Inuk innarluutilik siusinaartumik soraarnerussutisiaqarsinnaavoq, taamaasillunilu imminut pilersortussaassalluni aammalu oqilisaanerup nalaani pilersuineq akilertussaassallugu. Inuk innarluutilik 18-it ataallugit ukiulik pineqarsimatillugu pilersuisussaataaneq angajoqqaatut oqartussaassusillip isumagisussaavaa.

Imm. 5-mut

Pilersuinissamut akiliuteqartarnerup qanoq pisarnissaa, tamatumalu inuup innarluutillip ilaqtariillu paarsisartut imaluunniit ulloq unnuarlu neqeroorutip akornanni inuup innarluutillip angerlarsimaffittut kommunerisaani kommunalbestyrelse suleqatigalugu isumaqatigiissutigisarnissaa aalajangersakkatigut malittarisassiorneqarpoq, Inuk innarluutilik 18-it ataallugit ukioqarsimappat imaluunniit oqartussaassuseqarsimanngippat angajoqqaatut oqartussaassusilik imaluunniit nakkutilliisoq inuk innarluutilik sinnerlugu isumaqatigiissiortoqartassaaq. Oqilisaassineq tapersersuutaasinnaasutut ingerlateqqinneqarnissaa aalajangersakkami allaqqavoq. Oqilisaassinermi angerlarsimaffiup avataani najugaqarallarneq pineqarpoq, taamaaliornikkut qanigisaasut nalinginnaasumik isumassuinermik suliaqartartut oqilisaanneqartarput. Oqilisaanneqarnissamik najugaqartinneqarnerup sivisussusissaanut pisoq sordiaanersoq inuullu ataasiakkaap pisariaqartitai apequtaasarput. Uani pineqartut assersuutigalugu tassaasinnaapput akunnerup naanerini uteqattaartumik oqilisaassinermi najugaqarnerit, feriami najugaqarnerit imaluunniit qaammatini arlalinni sivisussusilimmik najugaqarnerit. Oqilisaassinermi suliaqatigut ikiuinerup saniatigut tapersersuinerit allat allaanerusut imarisinnaavai.

Imm. 6-imut

Aalajangersakkap malittarisassiuuppa, oqilisaassinermut akissarsiat nalunaarutit.gl-ip nittartagaani kingusinnerpaamik 15. novembarimi ukioq ataaseq sioqqullugu tamanut saqqummiunneqassasut.

§ 69-imut

Aalajangersagaq aalajangersaavoq ikiorsiissutit sorliit qanorlu ittut, kommunalbestyrelsip neqeroorutigisinnaanerannut neqeroorutigissaneraallu pillugit Naalakkersuisut malittarisassanik erseqqinnerusunik aalajangersaassasut.

Ikiorsiissutit sorliit qanorlu ittut, kommunalbestyrelsip neqeroorutigisinnaassaneraai pillugit aalajangersakkanik sukumiinerusumik Naalakkersuisut suliaqaqqullugit aalajangersakkap pisussaaffilerpai. Ilaatigut inunnet innarluutilinnut atortorissaarutinit ikiuutaasunut suliaqaqarfiup iluani ineriartornermi, malittarisassat ataavartumik naleqqussarneqartarnissaat periarfissinniarlugit pisinnaatitsissut ilanngunneqarpoq. Taamaalillugu siunnersuutikkut matumuunakkut ikiorsiinissamik suliniuteqarnerit nalunaarutitigut malittarisassiuunneqartarnissaat siunnersuutigineqarpoq. Inuiaqatigiinni teknologikkullu ineriartornermut ikiorsiissuteqartarnermi malittarisassat ataavartumik naleqqussarneqartarnissaat periarfissinniarlugit, nalunaarutikkut malittarisassanik aalajangersaanissaq siunertaavoq.

Nr. 1-imut

Ikiutissaq malunnartumik inuup innarluutillip atugarisaanut ikiuisinnaasunik, malunnartumik inuup ulluinnarni atugarisaanut oqilisaataasinnaasunik imaluunniit inuup inuussutissarsiummik ingerlatsisinnaaneranut pisariaqartinneqartumik, ikiuinissamut tapersersuinerit ilaqarput.

Inatsisartut inatsisaat taamaallaat inunnet ataavartumik pisinnaasakinnerulersimasunut atuutsinneqarmat peqqinnikkut atugassarititat pitsaanerulernissaannut piviusorsiorlumik takussutissaqarpat ikiuummut tapersersuisoqarsinnaassanngilaq. Ikiuummi unammisassanut pisinnaasakinnerup aporfissanut assigiinngitsunut atatillugu pilersartunut taarsiissutit atortarnissaat siunertaavoq, tassungalu atatillugu pineqartut nammineq inuuneqalernissaminnet periarfissaat siuarsaaffigalugu, tassalu inuttut ineriartornissamut inuiaqatigiinnilu peqataasarnissamut tunngatillugu.

Inatsisartut inatsisaanni ikiuut inatsisit allat malillugit, soorlu Peqqinnissaqarfiup sullissinera il.il. pillugit Inatsisartut peqqussutaat malillugu, tunniunneqartannginnissaa piumasarineqarpoq. Peqqinnissaqarfiup sullissinera il.il. pillugit Inatsisartut peqqussutaat malillugu inuit, pissutsit tamanna akuerisinnaappassuk, ikiuutinit ikiorneqarnissamik pisinnaatitaaffeqarput, tamakkulu suliaritinnernut atatillugu avatit ajortut amigaataasulluunniit taarsernissaannut, qeratajunnaarsinnissaannut imaluunniit iluarsiiiffiginissaannut atuutissapput. Peqqinnissaqarfik

ikiuutunik tunniussinissamut taamaallaat pisussaaffeqarpoq, tamannalu nakorsap nalilersuina aallaavigalugu napparsimasumiillu piumasarineqarsimappat tunniuneqarsinnaavoq. Matumani nakorsap innersuussineratigut tassaasinnaapput kamippaat, iviangiusat iviangequtillu, nujaasat, tusilartumut atortut, isarussanut kontaktlinsinullu tapiinerit kiisalu ikiuutitut taarsigassarsinerugallernerit.

Ikiuutit aalajangersimasut peqqinnissaqarfimmiit tunniunneqartarput. Tamanna peqqissutsimut inatsimmi malittarisassaliunneqassaaq.

Siunnersuummut pineqartumut ilitersuummi inunnet innarluutilinnut ikiuutunik atugassiineq allaaserineqarpoq, matumani inunnik isumaginnittoqarfimmit aamma peqqinnissaqarfimmit.

Nr. 2-mut

Inissiap allanngortinnissaanut imaluunniit inissiap taarsernissaanut ikiuinermi innuttaasup timikkut imaluunniit tarnikkut ataavartumik pisinnaasakinnerulersimasup taassumalu ilaqutaasa sapinngisamik innuttaasut taamatut ukiullit assingusumillu atugallit assigalugit nalinginnaasumik inuuneqalernissaasa anguniarnissaat siunertarineqarpoq.

Tassunga peqatigitillugu ikiuineq innuttaasup imminut ikiorsinnaanerulernissaanut taamaasillunilu ulluinnarni allanngortinnissaanut pisariaarutsitsinissaanut ikiuutaassaaq, soorluttaarlu ikiuineq innuttaasumut tunngatillugu allat sulinerannut oqilisaataasinnaassasoq kiisalu suliffimmi pitsaasumik atugaqarnissamut tapersersuisinnaassasoq.

Inissiap allanngortinnissaanut imaluunniit inissiap taarsernissaanut ikiuinermi meeqqat timikkut tarnikkulluunniit pisinnaasakinnerulersimasut ilaquuttaminni angerlarsimaffimmiinnarnissaminnut, taamaasillutillu angerlarsimaffiup avataanut inissinneqannginnissaminnut aamma ikiorneqarsinnaassapput.

Inissiap allanngortinnissaanut inissialluunniit taarsernissaanut ikiuinermi inissiap pineqartumut tulluarnerulersinnissaa anguniarneqarpoq.

Pisinnaasakinnerulernerup suunera (imaluunniit annertussusaa) pingaarnepaangillat, kisianniliuna inissiap allanngortinneqarnera innuttaasup nammineerluni angerlarsimaffimmini pisinnaasakinnerunini atorlugu ingerlasinnaanissaanut apeqqutaasusaaq. Tamanna ataatsimut nalilersuinikkut tunngaveqassaaq, taakkunungalugu pissutsit suliamut tunngatillugu pingaaruteqarsinnaasut tamarmik ilaassapput, soorlu ilaatigut innuttaasup inuuniarnikkut peqqinnissakkullu atugarisai.

Nr. 3-mut

Qamutit motorillit pillugit malittarisassat sukumiinerusut ilaqarput, ilaatigut inuk innarluutilik ulluinnarni piffinni ataatsimoorussamik angallassiffiusinnaanngitsuni taxarfiusinnaanngitsuniluunniit najugaqarpat aneertarpalluunniit, qamutit motorillit pisiarinerinut kommunalbestyrelse tapiissuteqassaaq. Taamatutaaq angallassissutip pisiarineranut tapiissuteqarfigineqartup ingerlanneranut aningaasartuutit pisariaqartut matussusernerannut kommunalbestyrelse tapiissuteqarsinnaavoq. Qamutit motorimik ingerlatillit, matumani biilit ilanngullugit, allangortiterneqarnissaannut annertuumik innarluuteqartup qamutit motorillit taakku allangortiteqqaartinnagit atorsinnaanngippagit aamma tapiissutigineqarsinnaapput. Taamatutaaq biilimi ingerlaannartumik nuussisarnernut aningaasartuuterpianut tapiissuteqartoqarsinnaavoq.

Nr. 4-mut

Malittarisassat sukumiinerusut ilaqarput ataatsimoortumik angallassinermik aaqqissuussinertut ittumik, inuk innarluutilik kommunalbestyrelsip neqeroorfigisinnaagaa. Ataatsimoortumik angallassisarnermik aaqqissuussinermi angallassissut motorimik ingerlatilik pineqarpoq, taannalu angerlarsimaffiup avataani sammisassaqaartitsinermit tassangaanniillu inuit innarluutillit amerlanerit angallattarnissaannut atorneqassaaq. Ataatsimoortumik angallassinermut aaqqissuussinermut qamutit motorillit kommunalbestyrelsip atugassiissutigisinnaavai. Aaqqissuussineq peqqinnissaqarfik imaluunniit suleqatigiiffik namminersortoq suleqatigalugu pilersinneqarsinnaavoq.

Nr. 5-imut

Najugaqarneq, inuuneq nalinginnaasumillu ulluinnarni atugaqarneq innarluuteqarneq pissutigalugu akisunerussanngitsoq – aamma akikinnerussanngitsoq - tunngavigineqassaaq. Inuup innarluutillip innuttaasutulli allatut nalinginnaasumik inuuniarnermi aningaasartuutini nammineq akilissavai, soorlu nerisassat, atisat, sulinnigiffeqarneq, sunngiffimmi soqutigisat, nuannisaarnerit, meeqqat paarineqarnerat il.il.

Malittarisassat sukumiinerusut ilaqarput inummut innarluutilimmut malunnartumik aningaasartuutaanerulersut matussusernissaannut kommunalbestyrelsip aningaasatigut tapersersuisinnaaneranut pisussaaffeqarnera. Inuk innarluutilik innarluuteqarnini pissutigalugu nakorsap uppernarsaaneratigut sanigorsaatitut nerisanut, pikkorissaanernut innarluutilinnut sammititanut, atisanut kamippannullu assigisaannullu aningaasartuuteqarnerusinnaavoq. Allattuiffik tamakkiisuunngilaq. Inuk innarluutilik uppernarsaasoqarneratigut aningaasartuutaanerusunut akiliunneqarnissamik tunineqarsinnaavoq, tamannalu qaammatikkaarlugu agguaqatigiissinertut naatsorsuiffigineqarsimassaaq.

Aningaasartuutaanerusut inatsisit allat malillugit imaluunniit Inatsisartut inatsisaanni uani aalajangersakkat allat malillugit matussuserneqarsinnaappata tapersersuineq tunniunneqarsinnaassanngilaq.

Nr. 6-imut

Inunnut innarluutilinnut ulloq unnuarlu neqeroorutini najugaqartunut, suliffeqartitsinissamik, sammisaqartitsinissamik katerisimaaqateqartitsisarnissanillu Naalakkersuisut neqerooruteqartarnissaanut pisussaaffeqarnissaat siunnersuutigineqarpoq.

Nr. 7-imut

Inuit innarluutillit pikkorissaanernut ilinniartitsinernullu peqataasarnissamut periarfissaanut neqeroortarnissaq pillugu kommunalbestyrelsip pisussaaffeqarnissaa siunnersuutigineqarpoq, matumani tamanna inuup innarluutillip ulluinnarni nammineerluni inuulernissaanut pisinnaasaanik pitsanngortitsisinnaasoq nalilerneqarsimappat.

Inuup innarluutillip ulluinnarisaasa oqinnerulernissaanut pitsaanerulernissaanullu atatillugu, ilaquutaasup tapersersorneqarnissaa aamma ilaquutaasup piginnaasaasa patajaallisaavigineqarnissaat siunertaralugit inuit innarluutillit ilaquutaanut pikkorissaanernut ilinniartitsinernullu peqataatitsinissamik kommunalbestyrelsip neqerooruteqartarnissaa siunnersuutigineqarpoq.

Nr. 8-mut

Pillorissaanermut imaluunniit piginnaangorsaqqiinermut ilaapput ass. sungiusarnerit assigiinngitsut. Sungiusarneq angerlarsimaffimmi, pisortat sungiusartarfianni imaluunnit Pissassarfimmi ingerlanneqarsinnaavoq.

§ 70-imut

Inuup innarluutillip Pissassarfimmi piginnaangorsarnermik piginnaangorsaqqinnermillu neqerooruteqarnissamut, kommunalbestyrelse periarfissaqartinneqassasoq aalajangersakkami nutaajusumi siunnersuutigineqarpoq. Piginnaangorsarneq piginnaangorsaqqinnerlu Pissassarfimmi najugaqarnikkut aamma peqqinnissaqarfimmi sungiusarnertut pisinnaapput. Inuup innarluutillip pisinnaasaqarnerminik aamma ulluinnarni ingerlalluarsinnaanerminik attassiinnarnissaa piginnaangorsarnermi piginnaangorsaqqinnermilu siunertaavoq. Pissassarfik taamaallaat ulluinnarni piginnaasassanut piginnaangorsarnermut piginnaangorsaqqinnermillu tunngatitaavoq, taamaammallu sungiusarteqqinnernut, piginnaangorsaqqinneqarnernullu il.il. peqqinnissaqarfimmit isumagineqartumut, taarsiissanngilaq, tassami taanna allamik siunertaqarlunilu imaqarpoq.

Pissassarfimmi inummut innarluutilimmut piginnaangorsaanernik imaluunniit piginnaangorsaaqqinnernik neqeroorsinnaaneq pillugu kommunalbestyrelse aalajangiisinaavoq. Pissassarfimmi piginnaangorsaanermik piginnaangorsaaqqinnermilluunniit neqerooruteqarnissaa kommunalbestyrelsimut pisussaaffiliunneqanngilaq, kisianni taamaallaat periarfissaalluni. Piginnaangorsaaq piginnaangorsaaqqiinerlu inuup pisinnaasaqarneranut annertuumik pingaaruteqartutut isigineqassasoq piunasaqaataavoq. Oqaatsimik pisinnaasanut qaffasissusermik atuinermi inuup ulluinnarni imminut isumaginissaminut immikkut pisinnaasaqarnissaa, ulluinnarnilu suliaassanik nalinginnaasunik nammineerluni imaluunniit ikiutini atuilluni suliaqarsinnaanissaa pineqarpoq.

Piginnaangorsaaq piginnaangorsaaqqinnerlu najugaqarallarluni pisinnaasoq aalajangersakkap taamatutaaq periarfissippaa. Tamanna inuit innarluutillit Kalaallit Nunaanni sumiikkaluarunilluunniit piginnaangorsarneqarnissamik piginnaangorsaaqqinneqarnissamilluunniit iluaqutissaqarnissaannik siunertaqarnermik qulakkeerinnissaaq.

§71-imut

§ 2, nr. 6 naapertorlugu malitseqartitsisarneq inuusuttunut 18-init 23-nut ukiulinnut tapersersuisarnissaaq neqeroorutaavoq. Malitseqartitsinerup inuusuttup innarluutillip allat assigalugit nammineerluni inuuneqalernissamat tapersersuiffiginissaanut iluaqutaanissaa siunertarinqarpoq.

Malitseqartitsisarnermi inuusuttunut innarluutilinnut tapersersuisarnissaaq aamma siunertaavoq, tassalu peroriartornerminni, inuttut ineriartornerminni, peqqissuunissaminni, atuarneminni aamma ukioqatitik assigalugit inersimasutut nammineerlutik inuuneqalernissamat piareersarnerminni ataqatigiinnissamat periarfissanik assinganik angusaqarsinnaanissaat siunertaavoq. Tapersersuineq tunniunneqartoq siusissukkut tunniunneqarsimassaaq tamakkiisumillu isiginnittuussalluni, tamannalu inuusuttup pineqartup atugarisaasa nalilersuiffigilluarnerat tunngavigalugu piareersarneqassaaq. Tapersersuineq taamaasilluni inuusuttup nukissaanik tunngaveqartinneqassaaq, inuusuttullu ukiui perorsimassusaalu tunngavigalugit naleqquttumik uuttuisoqarnera atorlugu inuusuttup isumaasa ilannguttarnissaa qitiutillugu.

Inuusuttoq innarluutilik 18-ileereernermi kingorna angerlarsimaffittut kommunerisaminiit allamat nuussimappat kommunerisimasap iliuusissatut pilersaarut nutartigaq kommunimut najugaqarfissamat nutaamat nassiutissavaa. Kommune najugaqarfissaaq nutaaq suliap tigungeraniit ullut 30-t iluanni inuusuttup malitseqartitsinissamik pisariaqartitsinera pillugu aamma aalajangiisussaavoq.

Malitseqartitsinerup tunniutinnginnerani kommuni - inuusuttup innarluutillip peqataatinneratigut - inuusuttup tapersersorneqarnissamik pisiaqartitsineranut immikkut nalilersuissaaq.

Malitseqartitsisarneq inuusuttup tapersersorneqarnissamik pisariaqartitsineranut malunnartumik pingaaruteqarsinnaasutut isigineqarsimappat, inuusuttorlu malitseqartitsisarnissamut isumaqataasimappat, malitseqartitsisarneq neqeroorutigineqassaaq. Inuusuttoq 24-nik ukioqalerpat inuusuttup tapersersuiffigineqarnani imminnut ikiorsinnaanissaa paasineqarpat malitseqartitsisarnerup tunniunnissaanut piumasqaateqartoqanngilaq, takuuk § 71.

Malitseqartitsisarneq inuusuttup 24-nik ukioqalernissaa tikillugu neqeroorutigineqarsinnaavoq, matumani inuusuttoq tamatuminnga pisariaqartitsisutut naliliiffigineqarsimappat, takuuk § 70, imm. 1.

Malitseqartitsisarnerli inuusuttunut 18-init 23-nut ukiulinnut neqeroorutaammat inuusuttoq innarluutilik naaggaarsinnaavoq.

Ilaannikkooriarluni inuusuttoq innarluutilik 18-ileereersimappat malitseqartitsisarnerit aallartinneqarsinnaannginnerannut pitsaasunik tunngavissaqarsinnaasarpoq. Imaassinnaavoq inuusuttoq attaveqarfigisartakkamini tapersersorneqarnissamik pisariaqartitsisimasoq imaluunniit inuusuttoq malitseqartitsinissamut qujaannarsimasoq assersuutitut taaneqarsinnaapput. Taamaalisoqarneranili malitseqartitsineq inuusuttup inuunerani kingusinnerusumi pilersinnissaa mattuneqarsinnaanngilaq, malitseqartitsisarneq inuusuttunut innarluutilinnut 18 – 23-nik ukiulinnut neqeroorutaammat.

Imm. 1-imut

Inuusuttoq malunnartumik ataavartumillu timikkut imaluunniit tarnikkut pisinnaasakinnerulersimatillugu imaluunniit nappaammik katsorsarneqarsinnaanngitsumik sivisuumillu atugassamik nappaateqalersimatillugu aammalu inatsit manna naapertorlugu tapersersuinerik tunineqartarsimappat aammalu 16-inik ukioqalersimappat inersimasut inuulernissamut nuunnissaata piareersaaffiginissaata aallartissinnaanera pillugu kommunalbestyrelsip pisussaaffilerneqarnera aalajangersakkatigut malittarisassiorneqarpoq. Pingaaruteqarpoq inuk innarluutilik 18-iliinissaanut namminiilersinnaanissaanullu piffissaalluartillugu piareersartarnissaa.

Imm. 2-mut

Tamanna aamma imm. 1-imi inuusuttunut atuutissasoq, matumani angajoqqaatut oqartussaassusillit inuusuttup malunnartumik ataavartumillu timikkut tarnikkulluunniit pisinnaasai aallaavigalugit Inatsisartut inatsisaat mannaannaq malillugu ikiorsiissutinik tiguisarsimanissaat aalajangersakkatigut aalajangersarneqarpoq.

Imm. 3-mut

Malitseqartitsineq pillugu, tassunga ilanngullugit malitseqartitsinerup annertussusaa, sivilissusaa aamma qanoq ittuunera pillugit Naalakkersuisut malittarisassanik sukumiinerusunik aalajangersaasinnaasut aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq.

§ 72-imut

Imm. 1-imut

§ 71 malillugu piareersaanissaq suliffeqarfiit assigiinngitsut aqutugalugit suliaassasoq tamakkiiisumillu isiginnittuussasoq aammalu inuusuttumik taassumalu ilaqutaanik oqaloqateqarnerit aqutugalugit ingerlanneqartassasoq aalajangersakkatigut malittarisassiorneqarpoq. Piareersaaneq pisumi pineqartumi oqaatiginiarneqartuniit annertunerusariaqanngilaq.

Imm. 2-mut

Imm. 2-mi takuneqarsinnaavoq piareersaaneq nr. 1-6 naapertorlugit inuusuttunut tunngatillugu isummersornernut ilaassasoq.

Inuusuttoq innarluutilik taanna pisinnaasakinnerulersimanera pissutigalugu inersimasunngoriartornerminik suliniutinik tapersersuinernillu annertunerusumik pisariaqartitsisinnaavoq. Tamanna pingaartumik atuuppoq inuusuttunut innarluutilinnut nammineersinnaasunut. Inuusuttup suliassat akisussaaffiillu nammineq isumagisariaqarpai, angajoqqaatut oqartussaassusilimmit manna tikillugu isumagineqartut, taamaattumillu piffissap ilaani annertunerusumik tapersersorneqarnissamik pisariaqartitsilluni. Matumani assersuutigalugu ilaasinnaapput ilinniarnissamut, suliffissarsiornissamut, initaarnissamut allanullu qinnuteqarneq. Pissutsit attuumassuteqartut allat tassaasinnaapput sammisat inuup innarluutillip peqataaffigerusutai imaluunniit peqataasinnaaniassammat tapiiffigineqarnera. Ataasiakkaanut aamma innarluuteqarnermut apeqqutaassaaq pissutsit attuumassuteqartut qanoq imaqarsinnaanersut.

Imm. 3-mut

Nuunnissamut piareersaaneq qaqugukkut naammassineqarsimassasoq aalajangersakkami nassuiarneqarpoq, taamaaliornikkut siunissami suliniutissat tapersersuinissallu pillugit kommunalbestyrelse aalajangiisinnaassammat, taamaasillunilu tamanna inuusuttup 18-ileereernerata kinguinngua aallartinneqarsinnaassammat.

§ 73-imut

Suliniuteqarneq nammineerluni pitsaasumik inuuneqalernissamut tapeeqataassasoq aalajangersakkami malittarisassiorneqarpoq, soorlu inuusuttup ineriartorneranut

atugarissaarnissaanullu, ilinniarnissaanut, suliffeqalernissaanut pissutsinullu allanut tapersersuinissaq qitiutillugu, taakkununga namminerisamik initaarnissaq ilanngullugu.

§ 74-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq naapertorlugu illerfiit assartuunnerisa tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit matussusernissaanut tapiineq angerlarsimaffittut kommunimi kommunalbestyrelsimit tunniunneqarsinnaassaaq, matumani inummut innarluutilimmut najugaqarfissatut neqeroorummi najugalimmut, tassa angerlarsimaffiup avataani najugaqatigiiffimmi, najugaqatigiiffimmi illersukkami imaluunniit ulloq unnuarlu neqeroorummi najugalimmut tunngatillugu, tassalu inuup angerlarsimaffittut illoqarfigisaani imaluunniit angerlarsimaffittut nunaqarfigisaani.

Najugaqartoq nunagisap avataani najugaqarfissatut neqeroorummiinnermini toquppat, aalajangersagaq atuutissaaq. Kommunalbestyrelse tapersersuinissamik pisussaaffeqanngilaq, kisianni toqukkut qimaguttup imaluunniit taassuma qanigisaasa nunagisami ilisinissaq kissaatigalugu oqaatigisimappagu aammalu piviusumik tapersersuinissaq pissutsit pisariaqartippassuk, tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit matussusiinissaq isumaliutersuutigineqarsinnaavoq. Aalajangersagaq Kalaallit Nunaanniinaq atuutinngilaq, taamaattumik naalagaaffeqatigiinnerup iluaniit nunanillu allaniit Kalaallit Nunaanut illerfimmik angallassinissamut akiliutissamik ikiorsiisoqarsinnaavoq, matumani inuk innarluutilik tassunga Naalakkersuisunit innersuunneqarsimatillugu.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq aalajangersaavoq inatsit alla malillugu ilerfiup assartornissaanut aningaasartuutitut tapiisoqarsinnaanngippat imm. 1 taamaallaat atorsinnaasoq. Ilaatigut pisortat ikiorsiissutaat pillugit inatsimmi ilerfiup assartornissaanut aningaasartuutitut tapiissutit pillugit aalajangersakkanik aalajangersaasoqarpoq.

§ 75-imut

Inuup innarluutillip tapersersuiiffigineqarnissamut pisariaqartitsinera piffissap ingerlanerani ajornerulersimanersoq imaluunniit pitsaanerulersimanersoq apequtaatinnagu, inuit innarluutillit inuup sukkulluunniit pisariaqartitsineranut naapertuuttumik tapersersuiiffigineqarnissaasa qulakkeerneqarnissaa aalajangersakkami siunertaavoq.

Imm. 1-imut

Inuk innarluutilik eqqortumik tapersersorneqanngitsoq kommunalbestyrelsip ilisimalerpagu, taava kommunalbestyrelse tapersersuinerup allanngortinnissaanut unitsinneqarnissaanulluunniit aalajangiissalluni pisussaataasoq aalajangersakkami imm. 1-imi aalajangersarneqarpoq.

Imm. 2-mut

Tapersersuinerit allanngortinnissaat imaluunniit unitsinnissaat pillugit aalajangiisoqarnissaata nalilersuiffiginissaanut atatillugu kommunalbestyrelsip inummut innarluutilimmut pisariaqarsimappallu nakkutilliisumut imaluunniit angajoqqaatut oqartussaassusilimmut kommunalbestyrelsip tusarniaasimanissaa imm. 2-mi aalajangersarneqarpoq. Kommunalborgestrelse taamaalilluni kommunimi sulisut atorfeqartut imaluunniit sullissisut allat suliatigut nalilersuinerat taamaallaat tunngavigalugu tapersersuinerup allanngortinneqarnissaa pillugu aalajangiisinnaangilaq. Inuk innarluutilik suliame tusarniaaffigineqassaaq. Tusarniaaneq oqaloqatigiinnikkut ingerlanneqassaaq. Siunnersuummut § 46-mut oqaaseqaatinut inunnik innarluutilinnik oqaloqatiginnittarnerit pillugit oqaaseqaatit itisilikkat innersuussutigineqarput.

Tapersersuinerimi iliuutsit, inummut innarluutilimmut tapersiissutitut ikiorsiissutigineqartut, taakkununga siunnerfiusoq anguneqarpat unitsinneqassapput. Siunnerfiusup anguneqarsimaneranik nalilersuinerimi, innuttaasunut allanut naleqqiullugu inuup qanoq pisinnaasai annikinnerutiginersut ukkatarineqassapput, inuup ulluinnarni inuunermi ingerlasinnaanera takuneqarsinnaalerpat, matumani inuaqatigiinni inuuneq ilanngullugu. Inuup pisinnaasakinnerulersimanagera taamaasilluni inummut taarsiivigineqarnissamik pisariaqartitsiffiulersinnaavoq, matumani inuk pineqartoq pisut assingusut assigalugit innuttaasutut allatut ingerlasinnaassappat. Taamaasilluni inuup taarsiivigineqarnissamik pisariaqartitsinera inuup tapersersuinerimik tunniunneqartumik tigusinissamut suli pisinnaatitaaffeqassanageranut aalajangiisussaavoq.

Kommunalborgestrelsip tapersersuisarnermut iliuutsit unitsinnissaannut aalajangiinermini inummut innarluutilimmut tapersersueriaaseq nutaaq qanoq isillugu tapersersuinerusimasumut taarsiullugu atorneqarsinnaanersoq nalilersuiffigissavaa. Inuk tapersersorneqarnissamik suli pisariaqartitsippat, inuup pisarialimmik tapersersuiffigineqarnissaa kommunalborgestrelsip isumagissavaa.

Imm. 3-mut

Kapitali 8 naapertorlugu tapersersuisarnerit unitsinnissaat pillugit aalajangiisoqannginnerani kommunalborgestrelsip § 47 naapertorlugu iliuusissatut pilersaarummik suliaqarsimanissaa, § 46 naapertorlugu oqaloqatigiinnernik ingerlatsereersimanissaa imm. 3-mi aalajangersarneqarpoq. Aalajangersakkatigut kommunalborgestrelsip iliuusissatut pilersaarummik suliaqartarnissaa peqqussutigineqarpoq, taamaasilluni tapersersuineq tunniunneqartoq uneriarpap siunissamik susoqassanersoq qulaajarneqarsinnaassammat.

§ 76-imut

Imm. 1-imut

Inummut innarluutilimmut Inatsisartut inatsisaat manna malillugu tapersorneqarnissamik innersuunneqartussamut inuup atugarisaanut tunngasunik paasissutissanik inuup tapersorneqarnissamik pisariaqartitsinerata aalajangersaaffiginissaanut pisariaqartutut isigineqartunik ilanngussisarnissaanut kommunalbestyrelsip qinnuiginnissinnaanera aalajangersakkatigut aalajangersarneqarpoq. Tamatuma saniatigut peqqissutsimut paasissutissanik, inuup tapersuiffigineqarnissamik pisariaqartitsineranik aalajangersaanissamut pisariaqartunik, pissarsinissaq siunertaralugu, kommunalbestyrelsip inuk nakorsamit misissortissasoq piumaffigisinnaagaa aalajangersarneqarpoq. Peqqinnissaqarfimmi katsorsartinnissamut aalajangiineq peqqinnissaqarfiup suliassaraa. Aalajangersagaq pinngitsaaliissummik misissortitsinissamik periarfissiinngilaq.

Imm. 2-mut

Inuup tapersorneqarnissamik pisariaqartitsineranik aalajangersaanissamut attuumassuteqartut pillugit paasissutissanik oqartussaasunit allanit piniarnissamut, kommunalbestyrelsip inummit innarluutilimmit akuersisummik pissarsiniartarnissaa aalajangersakkami imm. 2-mi aalajangersarneqarpoq. Paasissutissiinissamut pisussaaffimmi nakkutilliisoq imaluunniit imaluunniit angajoqqaatut oqartussaasut pineqartunut aamma ilaapput. Akuersisummik piniartoqartarnissaa aalajangersakkatigut piumasaqaataavoq. Ilisimatinneqareerluni akuersissut matumani pineqarpoq, tassa kommunimi sullissisoq, inummut innarluutilimmut paasissutissanik inuup innarluutillip pisariaqartitaanik tunniussissasoq. Taamaalilluni akuersissut paasissutissat amigartut tunngavigalugit tunniunneqartoq akuersissutinngorsinnaavoq atorsinnaanngitsoq.

Imm. 3-mut

Akuersinermik piniaqqaanngikkaluarluni inuk nammineq akuersisinnaanngikkaangat aamma angajoqqaatut nakkutilliisoqarsimaguni imaluunniit angajoqqaatut oqartussaassusilimmik peqarsimaguni akuersisummik peqqaarnani kiisalu paasissutissat inuup soqutigisaasa pingaarluinnartut pingaaruteqarluinnartutut isigineqarpata paasissutissanik attuumassuteqartunik piniarnissaq aalajangersakkami periarfissaqartinneqartoq imm. 3-mi aalajangersakkatigut periarfissinneqarpoq.

§ 77-imut

Imm. 1-imut

Imm. 1-mi aalajangersagaq §§ 41-mut 75-imullu attuumassuteqartutut isigineqassaaq, tassanilu tapiissuteqarnissaq pisariaarussimatillugu inummut innarluutilimmut tapiissuteqarnerup allannortinnissaanut imaluunniit unitsinnissaanut kommunalbestyrelsip pisussaaffeqarnera

pineqarpoq. Inuup Inatsisartut inatsisaat manna naapertorlugu tapiissutinik tunineqartup inuttut, peqqinnissakkut isumaginnikkullu atugarisai inuup kapitali 5 naapertorlugu tapiiffigineqarnissamik sulii pisariaqartitsisup imaluunniit kapitali 8 naapertorlugu ulloq unnuarlu neqeroorummi najugaqarnissamut neqeroorfigitissimasup inuuneranut pingaaruteqarsinnaasut pillugit kommunimut paasissutissiisarnissamik pisussaaffeqarnera aalajangersakkatigut aalajangersarneqarpoq. Paasissutissiisarnissamik pisussaaffeqarnerq paasissutissanut tamanut pineqartup tapiiffigineqarnissamut pisinnaatitaaffianut pingaaruteqarsinnaasut pineqarput. Paasissutissiinissamut pisussaaffimmi nakkutilliisoq imaluunniit imaluunniit angajoqqaatut oqartussaasut pineqartunut aamma ilaapput.

Imm. 2-mut

Tapiissutit inummut tapiissutinik tunniunneqartartunik pisariaqartitsiunnaartumut tunniunneqarsimappata, taamaasillunilu tunineqartarnissamut pisinnaatitaaffeerusimappat, tapiissutigineqartut utertinnissaannut kommunalbestyrelsip piumasaqarsinnaanera imm. 2-mi piginnaatitsissutaavoq, taakkunungaluk ikuutit allallu utertittarnissaat ilaavoq. Utertitsilluni akiliisoqassasoq imaluunniit atortunik utertitsisoqassasoq pillugu aalajangerneq tapersiissutaasartut atorunnaarsinnissaat pillugu aalajangiinermut atatillugu aalajangerneqassaaq. Kommunalbestyrelse tapiissutigineqartut utertinnissaannut piumasaqarsinnaassappat inuup, taassuma nakkutilliisuata imaluunniit angajoqqaatut oqartussaasuata tapiissutit tunniunneqartarunnaarnerannut ilisimassagaat imaluunniit ilisimasariaqassagaat piumasarineqarpoq. Taamaasilluni tapiissutigineqartut tunniunneqartut pisariaarussimasutut inunnit pineqartunit ilisimaneqalerfianni piffissaq aallartiffigalugu tapiissutit aatsaat uterteqquneqarsinnaassapput.

Imm. 3-mut

Uterteqqusinissaq imaluunniit tunniusseqqinnissaq piffissamiit inuup innarluutillip, taassuma nakkutilliisuata imaluunniit angajoqqaatut oqartussaasuata tapiissutit tunniunneqartut pisariaarussimanerannik ilisimasaqareersimanissaat piumasarineqarsinnaasoq aalajangersakkami matumani malittarisassiorneqarpoq.

§ 78-imut

Imm. 1-imut

Imm. 1-imi aalajangersagaq atorlugu tikeraarluni angalasarnissanut periarfissaqartitsineq pillugu malittarisassat allangortinneqarput, tassalu inummut innarluutilimmut pineqartumut tikeraarnissaq saneqqunneqarsinnaani pisinnaatitaaffiuvoq. Imm. 1 malillugu inuk innarluutilik 18-it sinnerlugit ukiulik, nunagisami avataani, tassa angerlarsimaffittut illoqarfigisami nunaqarfigisamiluunniit avataani najugaqatigiiffimmiittoq, najugaqarfimmi illersugaasumiittoq imaluunniit ulloq unnuarlu neqeroorummiittoq ukiumut ataasiarluni akiliunneqarluni nunagisaminut tikeraarluni angalasinnaatitaavoq.

Inuit nunagisamik avataaniittut, nunagisaminnut atassuteqarnerminnik attassiinnarnissaannik ikiorneqarnissaat aalajangersakkami siunertaavoq. Nunagisamik oqarnermi illoqarfik imaluunniit nunaqarfik, inuup najugaqarfissatut neqeroorummut nuunnissaa sioqqullugu, inuup innarluutillip najugaqarfisaa, tikeraarluni angalanissamut tunngavilersuutigineqartoq, innersuusutigineqarpoq.

Pissutsit allat, matumani inuup innarluutillip inuttut atassuteqarfii ilanngullugit, naliliinermi ilanngunneqarsinnaapput. Tassunga assersuutaasinnaavoq, inuup innarluutillip qanigisaasa siornatigut najugarisaminnit nuussimanerat. Taamatut pisoqartillugu qanigisaasut najugariligaannut tikeraarluni angalasoqarsinnaatitaavoq, taamaaliornikkut qanigisanut atassuteqarnej pitsaanerpaamik qulakkeerneqassammat. Apparisaq, qatanngutit, aanaat, aataat, ilaqutariit paarsisartut imaluunniit inuit allat inummut qanimut attaveqartut qanigisaasutut nalinginnaasumik isigineqartarput.

Imm. 2-mut

Qanigisaasup paarlattuanik sumiiffimmuut inuup innarluutillip najugarisaanut tikeraarluni angalasinnaanerat periarfissinnissaa imm. 2-mi siunnersuutigineqarpoq. Qanigisaasut tikeraarluni angalanissamut periarfissaqarnerat inuup innarluutillip periarfissaqarneranut taarsiullugu angalaneruvoq. Taamaasilluni qanigisaasut tikeraarluni angalanissanut neqeroorfigisarnissaat, inuullu innarluutillip imm. 1 malillugu nammineerluni tikeraarluni angalanissaminik atuisinnaannginnissaa, inullu tikeraarneqarnissaminik kissaateqarnera, piumasarineqarpoq. Aaqquissuussineq assersuutigalugu qitornamut 18-it sinnerlugit ukiulimmut angajoqqaat tikeraarnissamut ikiorsernissaannut atorineqarsinnaassaaq.

Imm. 3-mut

Imm. 3-mi aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq imm. 1-2 malillugit tikeraarluni angalanissanut akiliunneqartunut pisinnaatitaaffimmi inuit innarluutillit Kalaallit Nunaata avataani najugallit aamma ilaatinneqartut. Ilanngullugu aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq inuk innarluutilik 18-it 24-illu akornanni ukiulik Kalaallit Nunaata avataani ulloq unnuarlu neqeroorummi najugaqarallartoq tikeraarluni angalanissanut 2-nut akiliunneqarnissamik pisinnaatitaaffeqartoq, matumani aalajangersakkami matumani imm. 1 inuup 18-ileereersup ukiumut ataasiaannarluni tikeraarnissamut akiliunneqarsinnaaneranut killiliinermik imaqarnera apeqqutaanani.

Imm. 4-mut

Tikeraarluni angalanerit inuup angerlarsimaffittut najugarisaata eqqaani illoqarfimmut tunniunneqarsinnaanerata aalajangersakkami imm. 4-mi periarfissinneqarpoq. Taaguusersuutip "angerlarsimaffittut najugarisap" paasineqarnissaanut tunngatillugu imm. 1-imi nassuiaatit takukkit.

Nunagisami pisariaqartinneqartunik tapersersuisoqarsinnaanngippat atortunillu atugassaqaanngippat, aalajangersagaq atorneqarsinnaavoq. Imatut paasillugu, inuup innarluutillip nunagisaanut ingerlannissaanut tunngatillugu, tapersersuinissamik periarfissat amigaataappata tamanna pineqartumut pitsaanerpaassanngippat. Matumani tikeraarluni angalaneq illoqarfimmut qaninnerpaamut tunniunneqarsinnaanera aalajangersakkap periarfissippaa, tassani inuup innarluutillip atortut pisariaqartitai pigineqarmata.

Illoqarfimmut nunagisamut qanittumut tikeraarluni angalaneq tunniunneqarpat, inuup qanigisaa ataaseq imaluunniit 2-t tassunga illoqarfimmut aallarnissaat kommunalbestyrelsimit aaqqissuunneqassasoq taamatuttaaq aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq.

Imm. 5-mut

Imm. 5 malillugu inuup innarluutillip 18-it sinnerlugit ukiullip imm. 1- 4 malillugit tikeraarluni angalanissamut akiliunneqarsinnaatitaanera atuutissanngilaq, inuk pineqartoq Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermi inatsimmi kapitali 33-mi aalajangersakkat malillugit eqqartuussivimmit eqqartuussut aalajangiinerluunniit malillugu ulloq unnuarlu neqeroorummi najugaqarpat.

§ 79-imut

Imm. 1-imut

Meeqqanut innarluutilinnut ulloq unnuarlu neqeroorummi meeqqap angerlarsimaffittut najugaata, tassa meeqqap illoqarfittut angerlarsimaffigisaata imaluunniit angerlarsimaffittut nunaqarfigisaata, avataani inissisimasumut inissinneqarsimasunut ukiumut 2-riarluni angerlarsimaffigisamut imaluunniit angajoqqaat najugaqarfiannut tikeraarluni angalasoqarsinnaasoq erseqqilluinnartumik piumasqaataallunilu pisinnaatitaaffik aalajangersakkami imm. 1-imi takuneqarsinnaavoq. 2-riarluni tikeraarluni angalanissamik pisinnaatitaaneq 18-inik ukioqalernissaq tikillugu ilanngullugulu atuutissaaq.

Imm. 2-mut

Angajoqqaatut oqartussaassusillit imaluunniit qanigisaaq ataaseq imaluunniit qanigisat 2-t paarlattuanik tikeraarluni angalanissamik atuisinnaanerat aalajangersakkatigut periarfissinneqarpoq. Tamanna nalilersuinermi meeqqamut pitsaanerpaajusutut isigineqarpat angajoqqaatut oqartussaassusillit imaluunniit qanigisaasut allat tikeraarluni angalasinnaapput.

Meeqqap imaluunniit inuusuttup tikeraarlutik angalanerannut siunertaavoq, inuup nunagisaminut atassuteqarnerminik attassiinnarnissaa.

Tikeraarlutik angalanerat nunagisamut ingerlassasoq aallaavigineqarpoq.

Taamaattoq aalajangersakkami kissaatigineqarpoq aalajangersimasumik naliliisinnaanerup ammatinneqarnissaa, tassani immikkut ittumik pisoqartillugu meeqqap pisariaqartitsineranut pitsaanerpaajunginnersoq tikeraarnerup meeqqap najugaqarfigisaani pinissaa nalilersorneqassalluni.

Ulloq unnuarlu neqeroorummut angajoqqaat tikeraareersimanngippata, taava tamanna pillugu meeqqamik ulloq unnuarlu neqeroorummi ulluinnarni inuunerisaata paasisaqarfiginissanut ulloq unnuarlu neqeroorutip tikeraarnissanut periarfissaq pingaaruteqarluinnarpoq.

Tikeraarluni angalaneq ilaquutaasumut allamut imaluunniit inummut meeqqap ungagisaanut tunniunneqarsinnaavoq. Meeqqap angajoqqaatut oqartussaasuinut atassuteqarnissaq meeqqap soqutigisaanut akerliusoq ullup unnuallu neqeroorutip nalilerpagu periarfissaq tamanna atorneqarsinnaavoq.

Imm. 3-mut

Meeqqap angajoqqaatullu oqartussaassusillip akornanni naammaginartumik attaveqartarnerup ingerlaannarnissaa pisariaqartutut nalilerneqarpat pingajussaanic tikeraarnissaq tunniunneqassaaq. pingajussaanic tikeraarnissaq pisariaqarsimappat tamanna meeqqap angajoqqaatullu oqartussaassusillip akornanni pissutsit nalilersuiffigilluareernerisigut aalajangiiffigineqassaaq.

"Meeqqap angajoqqaallu akornanni attaveqatigiinnerup attatiinnarneqarnissaa" pisariaqartutut isigineqassanersoq suliani ataasiakkaani immikkut nalilersorneqartassaaq. Taamaattoq aalajangersakkami tikeraartitsinerit allat aqqutigalugit meeqqap angajoqqaallu akornanni pitsaanagerusumik attaveqartarnissaq anguneqarsinnaasutut nalilerneqarpat tikeraarluni angaanissaq tunniunneqassasoq aallaavigineqartussaavoq.

Imm. 4-mut

Imm. 1-3 malillugit akiliutsilluni tikeraarluni angalanissanut pisinnaatitaaffimmi inuit innarluutillit Kalaallit Nunaata avataanut najugallit aamma ilaatinneqarmata aalajangersakkami imm. 4-mi aalajangersarneqarpoq. Meeqqat taakku, meeqqat Kalaallit Nunaanni ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinni najugaqartut assigalugit, tikeraarluni angalanissamut taamaalillutik pisinnaatitaaffeqarput.

Imm. 5-imut

Tikeraarluni angalanerit illoqarfimmuut meeqqap angerlarsimaffittut najugaata eqqaanut tunniunneqarsinnaanerit aalajangersakkami imm. 5-imi periarfissinneqarpoq.

Nunagisami pisariaqartinneqartunik tapersersuisoqarsinnaanngippat atortunillu atugassaqaanngippat, aalajangersagaq atorneqarsinnaavoq. Tamanna ima paasineqassaaq, tapersersorneqarnissamut pisariaqartinneqartumut periarfissaqaannginneq pissutigalugu meeqqamut nunagisamut tikeraarnissaq pitsaanerpaajussanngitsoq. Uani tikeraarluni angalanissap illoqarfimmut qaninnermut, meeqqap tapersersorneqarnissamik pisariaqartitsineranik naammassinnissinnaasunik atortunik peqartumut tunniunneqarsinnaanerata periarfissinneqarnera, aalajangersakkami paarlattuanik periarfissinneqarpoq.

Tikeraarluni angalanerup illoqarfimmut nunagisap eqqaaniittumut tunniunneqassappat, taava angajoqqaatut akisussaasut imaluunniit qanigisaasut meeraq tikeraarniassammassuk, illoqarfimmut tassunga angalanissaannut kommunalbestyrelsip akiliutissagai, aalajangersakkattaaq taamaalilluni aalajangersarpaa.

Imm. 6-imut

Imm. 6 malillugu meeraq innarluutilik imm. 1-4 malillugit tikeraarluni angalanissamut akiliunneqarsinnaatitaanera atuutissanngilaq, meeraq pineqartoq Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermi inatsimmi kapitali 33-mi aalajangersakkat malillugit eqqartuussut naapertorlugu imaluunniit eqqartuussivimmi tamanna pillugu aalajangiineq malillugu ulloq unnuarlu neqeroorummi najugaqarpat.

§ 80-imut

Imm. 1-imut

Tikeraarluni angalanissamut atatillugu aningaasartuutitut akiliinissamut pisussaaffeqarneq angerlarsimaffittut kommunerisami kommunalbestyrelsip isumagisussaagamigit imm. 1-imi aalajangersarneqarpoq. Akiliinissamut pisussaaffimmi angalanermut aningaasartuutinngortut tamarmiusut ilaatinneqarput, taakkunungalu pisariaqartumik ingiaqataasut aalajangersimasumik amerlassusillit angalanissaannut najugaqarnissaannullu aningaasartuutit ilaapput, tassalu ullut unnuallu amerlassusaannut tikeraarnerup sivilissusaanut tunngasut.

Kommunalbestyrelsip akiliisussaataitanera annerpaamik ullut unnuallu 9-t tikeraarluni angalanermut killeqarpoq. Tikeraarluni angalanerup aallartinnerani naammassineranilu piffissaq angalaffiusoq, ulluni unnuanilu 9-ni naatsorsuinermi ilaatinneqanngilaq. Aalajangersagaq imatut paasineqassaaq, inuk ulluni unnuanilu 9-ni nunagisaminiissinnaatitaasoq illoqarfimmiissinnaatitaasorluunniit, taassumalu saniatigut angalanermi piffissaq pisariaqartoq qaavatigut ilatinneqassasoq.

Tamatuma saniatigut § 78, imm. 2 aamma § 79, imm. 2 malillugit tikeraarluni angalanissanut akuerineqartunut atatillugu aningaasartuutunik angajoqqaatut oqartussaassusillit imaluunniit qanigisaasut allat angalanerannut atasumik kommunalbestyrelsi aningaasartuutunik akiliisussaavoq.

Imm. 2-mut

Inuup innarluutillip § 78 aamma § 79 malillugit tikeraarnissamut akiliunneqarsinnaanngitsup nammineerluni feeriarluni angalaneq akilissavaa. Kommunalbestyrelsilli ingiallorteqarnissaq akilersinnaavaa inuk innarluutilik allamik ikiorneqarnani nammineerluni angalanissaq isumagisinnaanngippagu imaluunniit isumannaallisaaneq eqqarsaatigalugu timmisartuutileqatigiiffiup umiarsuaatileqatigiiffiulluunniit piumasaaqatigippagu. Meeqqanut inuusuttunullu angajoqqaaminni najugaqartunut tunngatillugu angajoqqaat feeriarnissanut aalajangiisussaapput tassungalu aningaasartuutinngortunut akiliisussaallutik. Innarluuteqarneq pissutigalugu meeraq angajoqqaat saniatigut ingiallortissamik pisariaqartitsissappat kommunalbestyrelsip ingiallorteqarnissaq akilersinnaavaa.

Imm. 3-mut

Ingiallortaasut qanigisaanngitsut isumaqatigiissutaasoq naapertorlugu pisariaqarpallu sulinninnermi annaasanut ilaassutissanut aningaasartuutunik, najugaqarnermut aningaasartuutunik kiisalu ullormusianik ingiallortaanermullu akissarsiassanik tunineqarsinnaassasut aalajangersakkatigut aalajangersarneqarpoq.

Ingiallortaasoq, assersuutigalugu paaqqinnittarfimmi sulisuuppat, ingiallortaanerullu nalaani isumaqatigiissutit naapertorlugit akissarsiaraqpat, taava sulisoq sulinermi akissarsiassanik annaasanik pisinnaassanngilaq.

Qanigisaasoq ingiallortaasimappat kommuni ilaassutissanut aningaasartuutitut aamma najugaqarnermut aningaasartuutitut akuersissuteqarsinnaavoq.

Qanigisaasut sulinermi akissarsiassanik annaasanut taarsiiffigineqarsinnaanngillat, tassami ingiallorteqarnermi siunertaamat qanigisaasoq annertuumik innarluutilimmik peqateqarluni feeriertutut isigineqarnissaa, taamaammallu sulinnigiffeqarnini siunertamut tassunga atortussaallugu.

Imm. 4-mut aamma 5-imut

Inummut innarluutilimmut 18-it inorlugit ukiulimmut ingiallorteqartitsinissamut kommunalbestyrelse ukiumut ataasiarluni akuersissuteqarsinnaavoq. Inunnut annertuumik innarluutilinnut 18-it sinnerlugit ukiulinnut ingiallorteqarnissamut ukiut 3-kkaarlugit kommunalbestyrelse taamaallaat akuersissuteqarsinnaavoq.

Imm. 6-imut

Imm. 1 naapertorlugu tikeraarluni angalasinnaanermut pisinnaatitaaffik aamma imm. 2 naapertorlugu tikeraarluni angalanissamut periarfissaqartitsineq taamaallaat Naalagaaffeqatigiinnerup iluani angalanernut atuutsinneqarnera aalajangersakkatigut erseqqissarneqarpoq. Tamanna isumaqarpoq Kalaallit Nunaata, Danmarkip Savalimmiullu akornanni tikeraarluni angalanerit akiliunneqassasut.

Imm. 7-imut

Naalakkersuisut tikeraarluni angalanissat aningaasartuutillu akilertarnissaasa piareersaaffiginissat pillugit maleruagassanik sukumiinerusunik aalajangersaasinnaanerat aalajangersakkami imm. 7-imi piginnaatitsissutaavoq, soorlu ilaatigut ingiallortaasup angalaneranut atatillugu aningaasartuutitut tunngatillugu malittarisassat, soorlu ingiallortaasunut qanigisaanngitsunut ullormusiat, ingiallortaasumut aningaasarsiat aamma sulinnginnermi annaasat.

§ 81-imut

Imm. 1-imut

Inuit innarluutillit najugaqatigiiffimmi, najugaqarfimmi illersukkami imaluunniit ulloq unnuarlu neqeroorummi pineqartup angerlarsimaffittut najugarisaata, tassa inuup illoqarfittut angerlarsimaffigisaata imaluunniit nunaqarfittut angerlarsimaffigisaata, avataanni najugallit qanigisaasut napparsimaruloornerannut, toqukkut qimagunnerannut imaluunniit ilisaanerannut atatillugu angalanissamut pisinnaatitaaffeqarnerat aalajangersakkami imm. 1-imi periarfissinneqarpoq. Qanigisaasoq assersuutigalugu angajoqqaatut oqartussaassusillip pisariaqarsimappallu nakkutilliisup saniatigut ilaqaasinnaavoq alla.

Pisimasut tamarmik immikkut angalanermik tunniussiffigineqarsinnaapput. Imatut paasillugu; nappaatip paasineqarneranut atatillugu angalanissaq ataaseq tunniunneqarsinnaavoq, tamatumalu kingorna inuk nappaammik toqquteqarsimappat ilisaasunngorpallu angalanissaq suli ataaseq tunniunneqarsinnaassalluni. Taamatut angalanissaq tikeraarnerup nalaani toqusoqarsimappat angalaneq aallartinneqartoq ilallugu pisinnaassaaq.

Ilungersunartumik napparsimanermi pineqartunut nalinginnaasumik ilaasinnaapput ilaatigut kræftimik nappaatit annertuut amerlanersaat aamma qaratsami tinusoornerit aalajangersimasut, uummammi nappaatit annertuut aalajangersimasut aamma uummammi qaratsamilu taqqatigut nappaatit, timip atortuini unittoorneq taartissaannik ikkussinissaq pisariaqartinneqalerluni, sianiutikkut nappaatit aalajangersimasut ajorsiaortortut, ataavartumik isigisaarunneq, tusaasaarutivinneq. Allattukkat tamakkiisuunngillat. Allattuiffik itisileriffiusoq suunersoq paaserusunneqarpat Qanigisaasut qaninnerpaat annertuumik napparsimanerat aamma/imaluunniit toqunerat ilisaanerallu pillugit ilitsersuut innersuussutigineqassaaq.

Angalanissamut pisinnaatitaaffik inuup Kalaallit Nunaanni najugaqartuunera imaluunniit nunap killeqarfiata avataani najugaqartuunera apeqqutaatinnagit atuutissaaq. Angalanissaq aalajangersagaq manna malillugu nalunaarutigineqartoq siunnersuummi §§ 78 aamma 79 naapertorlugit tikeraarluni angalanissamik pisinnaatitaanermut sunniinngilaq.

Imm. 2-mut

Qanigisaasup napparsimaruloornerani, toqukkut qimagunnerani imaluunniit ilisaanerani angalanissamut atatillugu aningaasartuutinnagortunut kommunalbestyrelsip akiliuteqartarnissamut pisussaaffeqarnera imm. 2-mi aalajangersarneqarpoq.

Akiliuteqartarnissamut pisussaaffimmi angalanermut aningaasartuutit tamarmiusut ilaapput, soorlu ingiallortaasup angalasarnissaanut najugaqarnissaanullu pisariaqartinneqartunut aningaasartuutit, tassalu ullut unnuallu tikeraarluni angalanerup qanoq siviisutiginissaanut atorneqartussat.

Imm. 3-mut

Tikeraarluni angalanerup aaqqissuunneqarnera aamma tassunga aningaasartuutini akiliisarneq pillugit maleruagassanik aalajangersaanissamut Naalakkersuisunut pisinnaatitsissummik imm. 3 imaqarpoq.

§ 82-imut

Imm. 1-imut

Imm. 1 naapertorlugu inummut innarluutilimmut angerlarsimaffigisap avataani najugaqatigiiffimmi najugalinnut, tassa inuup angerlarsimaffittut illoqarfigisaata imaluunniit angerlarsimaffittut nunaqarfigisaata avataani, angerlarsimaffittut kommuniusumi kommunalbestyrelse inuup qanigisaasup angalanissaanut tapersersuinissamik neqeroortussaavoq, matumani inuk napparsimaruloorsimappat imaluunniit ullorsiortitsinernut immikkut ittunut atatillugu, soorlu inuuissiornerit, meeqqamik kuisitsinerit, apersortinnerit, katinnerit, ukiuni 25-ni katiffissiornerit assigisaalluunniit. Qanigisaasoq assersuutigalugu angajoqqaatut oqartussaassusillip pisariaqarsimappallu nakkutilliisup saniatigut ilaqtaasinnaavoq alla.

Imm. 1 naapertorlugu tapersersuineq amerlanerpaamik qanigisaasunut 2-nut tunniunneqarsinnaavoq.

Kommunalbestyrelse imm. 1 malillugu tapersersuisinnaassappat inuup tikeraarneqartup siunnersuummi §§ 78 aamma 79-imut inunnut pineqartunut ilaanissaa piumasarineqarpoq.

Aalajangersagaq taamaallaat kommunalbestyrelsit tapersuissamik tunniussisinnaanerit pisinnaatitaaffiummat malugeqquneqarpoq, tamannali tamatumunnga pisussaaffiliinermi imaqanngilaq.

Imm. 2-mut

Tikeraarluni angalanerit piareersarnissaannut aningaasartuutillu akilerneqarnissaannut Naalackersuisut erseqqinnerusunik malittarisassanik aalajangersaasarnissaannut pisussaaffiliinermik imm. 2 imaqarpoq. Malittarisassat § 80, imm. 3-mi piginnaatitsissut assigalugu pissutsinik taakkuninnga imaqarsinnaapput.

§ 83-imut

Imm. 1-imut

Inuup innarluutillip, najugaqarfissatut neqeroorummiittup, tassa imaappoq Kalaallit Nunaanni najugaqaratigiiffimmi, najugaqarfimmi illersugaasumi imaluunniit ulloq unnuarlu neqeroorummi, atugarisaanik kommunalbestyrelse inummut sammititamik nakkutilliissasoq imm. 1-imi takuneqarsinnaavoq.

Najugaqarfissatut neqeroorummiinnermi inuup timikkut, tarnikkut inooqatigiinnikkullu pisariaqartitat suli naammassineqartassasut, kommunalbestyrelsip nakkutilliinermut ilaatillugu qulakkiissagaat aalajangersakkatigut malittarisassiorneqarpoq.

Imm. 1 malillugu ulloq unnuarlu neqeroorummi kommunalbestyrelsip inummut sammititamik nakkutilliinissaanut sakkussaq tassaassaaq § 35-mi aalajangersakkatut siunnersuutigineqartoq malillugu ulloq unnuarlu neqeroorummiit killiffinnut nalunaarusiortarnissaq. Killiffinnut nalunaarusiaq kommunalbestyrelsip inummut sammititamik nakkutilliinissaanut pisussaaffimmik naammassinnissimanissaanut naammangilaq. Tamatumunnga taarsiullugu killiffimmut nalunaarusiaq nakkutilliinerup aaqqissuunneqarneranut sakkussaassaaq.

Taamaattoq aalajangersakkami, pissutsit inuup atugaasa kisimik nakkutilliiffigineqannginnissaat kissaatigineqarpoq, kisianni aamma, ulloq unnuarlu inissisimaneq kiisalu tapersuinerit aallartinneqartut allat inuup timikkut, tarnikkut inooqatigiinnikkullu pisariaqartitaannik naammassinniffiunerat suli ingerlanersoq kommunalbestyrelse nakkutilliinermi isummissasoq. Taamaalilluni nakkutilliineq, suliniuteqarnerup allanngortinnissaa tunngavissaqarnerisulugut nalilersuinerit tunngavigineqassaaq.

Imm. 2-mut

Imm. 2-mi nakkutilliineq imm. 1 malillugu nalunaarutigeqqaarlugu nalunaarutigeqqaarnaguluunniit pisinnaassasoq takuneqarsinnaavoq. Nalunaarutigereerlugu nakkutilliineq ima paasineqassaaq,

nakkutilliilluni pulaartoqarniartoq, najugaqarfissatut neqeroorut sioqqutsisumik paasitineqareerluni. Nalunaaruteqarani nakkutilliineq ima paasineqassaaq, nakkutilliilluni pulaartoqarniartoq, najugaqarfissatut neqeroorut sioqqutsisumik paasitineqarnani. Nalunaaruteqarani nakkutilliilluni pulaarnej maannakkorpiaq pisunik takutitsisinnaavoq, nalunaarutigereerlugu nakkutilliilluni pulaarnermut atatillugu aammalu ulluinnarni misigineqartartut imminnut naapertuunnersut, nalilersuinernullu atorneqarsinnaalluni. Taamaattumik nalunaaruteqarani nakkutilliilluni pulaarnej, sumiiffiup inissiiiviusup ataatsimut isigalugu paasiniarneranut tapertaasussatut aammalu allatut takunissaanut, atorneqarsinnaavoq.

Imm. 3-mut

Naalakkersuisunit qinnuigineqarnermini paasissutissanik kommunalbestyrelsip inummut sammititamik nakkutilliinermik isumaginninnera pillugu Naalakkersuisut kissaatigisimasinnaasaannik tamaginnik nassiussinissamut pisussaaffeqassasoq imm. 3-mi takuneqarsinnaavoq. Taamaalilluni sammisassanut immikkuualuttortanullu tunngatillugu aalajangersakkami killilersuisoqanngilaq.

Imm. 4-mut

Inummut sammititamik nakkutilliinissamut Naalakkersuisut maleruagassanik erseqqinnerusumik aalajangersaanissamut pisinnaatinneqassasut, taakkununga ilanngullugit nakkutilliinerup ingerlanneqarnera, aaqqissuunneqarnera, nakkutilliinermut nalunaarusianik suliaqarnermut atugassarititaasut piunasaqaatillu pillugit maleruagassanik aalajangersaasinnaasut imm. 4-mi takuneqarsinnaavoq. Nakkutilliinermut nalunaarusiaq, allakkiamut pisortat ingerlatsinerannut maleruagassat naapertorlugit, ilanngullugu allattuisussaataaneq, nakkutilliinermut sumulluunniit atatillugu suliarineqartussamut, taaguutaavoq.

§ 84-imut

Imm. 1-imut

Inummi innarluutilimmi atugassarititat ernumanarluinnartut pilersillugit kommunalbestyrelsip inummut sammititamik sakkortusisamik nakkutilliinermik aallartitsinissamut pisussaaffeqarnera aalajangersakkatigut malittarisassiorneqarpoq. Atugassarititat tamakku nalinginnaasumik inummut sammititamik nakkutilliinermi imaluunniit allatut iliorluni kommunalbestyrelsimut nalunaaruteqarnikkut paasineqarsinnaapput.

Ingerlatsivinnut innuttaasut naammagittaalliuuteqarnerat imaluunniit politikikkut sulisunut saaffiginnissuteqarnerat sakkortunerusumik nakkutilliisoqalernissaanik aallartitsinissamut tunngavilersuutaasinnaapput.

Atugassarititat ernumanarluinnartut tassaasinnaapput sumiginnaasimanerit, soorlu eqqiluisaarnikkut atugassarititat qularnaarnissaat, amigartumik nerisaqarnermut imigassaqarnermullu nakkutilliinerit aamma inummut innarluutilimmut tunngatillugu ulluinnarni suliassat isumaginninnissaannut qulakkeerinerit, kisiannili aamma inummut tunngatillugu. Allattuiffik tamakkiisuunngilaq.

Imm. 2-mut

Kommunalbestyrelsip inunnut innarluutilinnut atugassarititaasut sakkortuut ernumanartut pillugit iliuusissatut pilersaarummik suliaqarnissaata pisussaaffiunera aalajangersakkatigut malittarisassiorneqarpoq. Iliuusissatut pilersaarut uninnganani sularineqassaaq, tassalu iliuusissatut pilersaarummik suliaqarnermi sulinissaq ingerlaannaq aallartinneqassaaq sapinngisamillu piaartumik naammassineqassalluni, matumani paasissutissat suliniutissallu attuumassutillit iliuusissatut pilersaarummut ilanngussinnaanissaat anguneqareerpat.

Imm. 3-mut

Iliuusissatut pilersaarut najugaqarfiup pisortaanik oqaloqateqarnikkut sularineqassaaq, tassanilu nassuiarneqassaaq atugassarititat toqqissisimanartut qanoq isillugit sularineqassanersut pissutsillu ernumanarluinnartut ikiorsiiffiqineqassanersut aalajangersakkatigut malittarisassiorneqarput. Iliuusissatut pilersaarut atugassarititat ernumanarluinnartut ikiorsiiffiginissaanni aamma sinaakkutissat toqqissisimanartut pilersinnissaanni uppersaatissanik, ataqatigiissitsinernik siuariartornernillu qulakkeerinnissaq.

Iliuusissatut pilersaarummi atugassarititaasut ernumanarluinnartut naatsumik erseqqissumillu nassuiaaffiqineqassapput, sakkortusisamillu nakkutilliinerup unitsinnissaani piffissamut killiliussat anguniagassallu nassuiaaffiqineqassallutik.

Imm. 4-mut

Naalackersuisut kommunalbestyrelsip inunnut innarluutilinnut inummut sammititamik sakkortusisamik nakkutilliineranut malittarisassanik sukumiinerusunik aalajangersaasinnaanerannut tunngavissaq aalajangersakkatigut aalajangersarneqarpoq, aalajangersakkat Kommunalbestyrelsip kommunini ulluunerani paaqqinnittarfinnik nalinginnaasumik perorsaanikkullu nakkutilliinera pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 35, 24. septembari 2020-meersup assigisaanik.

§ 85-imut

Imm. 1-imut

Kommunalbestyrelse Inatsisartut inatsisaanni kapitali 4 malillugu inunnut innarluutilinnut najugaqatigiiffinni aamma najugaqarfinni illersugaasuni ingerlatsinikkut nakkutilliissaaq.

Najugaqarfissatut neqeroorutip tamakkiisutut isigalugu aammalu najugaqartut najugaqarfissatut neqeroorummiittut atugarisaat nalinginnaasut, ingerlatsinermut sammititamik nakkutilliinissaq kisimi tassani pineqarpoq. Taamaalilluni najugaqartut ataasiakkaat najugaqarfissatut neqeroorummiittut nakkutilliiffigineqarnissaat tassani pineqanngilaq.

Imm. 2-mut

Imm. 1 malillugu nakkutilliineq nalunaaqqaarluni nalunaaqqaarniluunniit nakkutilliinertut ingerlanneqarsinnaasoq imm. 2-mi takuneqarsinnaavoq. Nalunaarutigereerlugu nakkutilliineq ima paasineqassaaq, nakkutilliilluni pulaartoqarniarloq, najugaqarfissatut neqeroorut sioqqutsisumik paasitinneqareerluni. Nalunaaruteqarani nakkutilliineq ima paasineqassaaq, nakkutilliilluni pulaartoqarniarloq, najugaqarfissatut neqeroorut sioqqutsisumik paasitinneqarnani. Nalunaaruteqarani nakkutilliilluni pulaarneq maannakkorpiaq pisunik takutitsisinnaavoq, nalunaarutigereerlugu nakkutilliilluni pulaarnermut atatillugu aammalu ulluinnarni misigineqartartut imminnut naapertuunnersut, nalilersuinernullu atorneqarsinnaalluni. Taamaattumik nalunaaruteqarani nakkutilliilluni pulaarneq, sumiiffiup inissiiiviusup ataatsimut isigalugu paasiniarneranut tapertaasussatut aammalu allatut takunissaanut, atorneqarsinnaavoq.

Imm. 3-mut

Kommunalbestyrelsip ingerlatsinikkut nakkutilliinerata isumagineqarneranut paasissutissanik Naalakkersuisut kissaatigisinnaasaannik tamanik kommunalbestyrelsip Naalakkersuisuniit qinnuiginnittoqarneratigut pisussaaffigalugu nassiussisarnissaa imm. 3-mi takuneqarsinnaavoq. Taamaalilluni sammisassanut immikkuualuttortanullu tunngatillugu aalajangersakkami killilersuisoqanngilaq.

Imm. 4-mut

Ingerlatsinikkut nakkutilliisarnissamut Naalakkersuisut malittarisassanik sukumiinerusunik aalajangersaasarnissamut piginnaatinneqarnerat aalajangersakkami imm. 4-mi takuneqarsinnaavoq, matumani nakkutilliinerup ingerlanneqarnera, aaqqissuunneqarnera, nakkutilliinermut nalunaarusianik suliaqarnermut atugassarititaasut piumasaqaatillu pillugit malittarisassat ilanngullugit.

Nakkutilliinermut nalunaarusiaq, allakkiamut pisortat ingerlatsinerannut maleruagassat naapertorlugit, ilanngullugu allattuisussaataaneq, nakkutilliinermut sumulluunniit atatillugu suliarineqartussamut, taaguutaavoq.

§ 86-imut

Imm. 1-imut

Immikkut Nakkutilliinermik ingerlatsivimmik peqartoqarnissaanut Naalakkersuisut pisussaaffilerneqassasut imm. 1-imi takuneqarsinnaavoq, Nakkutilliinermik ingerlatsiviullu Inatsisartut inatsisaata matuma kommunalbestyrelsit ingerlatsinerannut aqutsinerannullu misissuiffigisarnissat suliassarissavai kiisalu ulloq unnuarlu neqeroorutiniq ingerlatsinikkut nakkutilliisarneq isumagissallugu.

Imm. 2-mut

Inatsisartut inatsisaanni uani aalajangersakkanik Naalakkersuisunit pingaarnertigut ingerlatsivimmi nakkutilliisarnissaat aamma Inatsisartut inatsisaanni uani pisussaaffiit pisinnaatitaaffiillu kommuninit naammassineqartarnissaat imm. 2-mi takuneqarsinnaavoq. Maannamut inatsisini aalajangersagaanngitsumik Naalakkersuisut inunnut innarluutilinnut suliassaqaarfimmi immikkuullarissumik nakkutilliisarnerat aalajangersakkami ingerlateqqinneqarpoq.

Imm. 3-mut

Nakkutilliinermik ingerlatsiviup inunnut innarluutilinnut ulloq unnuarlu neqeroorutinit Inatsisartut inatsisaanni § 27 naapertorlugu pilersinneqartunut ingerlatsinikkut nakkutilliisussaataitanera imm. 3-mi takuneqarsinnaavoq.

Ulloq unnuarlu neqeroorutip tamakkiisutut isigalugu aammalu najugaqartut ulloq unnuarlu neqeroorummiittut atugarisaat nalinginnaasut, ingerlatsinermut sammititamik nakkutilliinissaq kisimi tassani pineqarpoq. Taamaalilluni najugaqartut ataasiakkaat ulloq unnuarlu neqeroorummiittut nakkutilliiffigineqarnissaat tassani pineqanngilaq. § 83 naapertorlugu inummut sammititamik nakkutilliinissamik pisussaaffeqarneq kommunalbestyrelsimiippoq.

Imm. 4-mut

Nakkutilliinermi suliassaq misissuisarnikkut takussutissaqassasoq aamma pitsaassutsikkut ineriartornermut takussutissaqassasoq imm. 4-mi takuneqarsinnaavoq. Tamanna isumaqarpoq Nakkutilliinermik ingerlatsiviup siullermik ulloq unnuarlu neqeroorummi pissutsit misissuiffigissagai, matumani illutanut, aningaasaqarnermut sulisoqarnermullu tunngasut kiisalu najugaqartunik isumassuinerup isumagineqarnera, ulloq unnuarlu neqeroorutitut akuerineqarsinnaanissamut piunasaqaatinik naammassinniffiunersoq ilanngullugit. Ulloq unnuarlu neqeroorutip assersuutigalugu najugaqartunik amerlanernik ulloq unnuarlu neqeroorutip akuerineqarneranit amerlanerusunik najugaqarfimissaata misissuiffigisarnissaa aamma tassunga ilaavoq. Aappaattut aalajangersagaq isumaqarpoq, ulloq unnuarlu neqeroorutip pitsaassusaata ineriartortinneqarneranik, ulloq unnuarlu neqeroorutip suliqaarnerani, Nakkutilliinermik ingerlatsivimmit qanoq tapersuisinnaanersut, ulloq unnuarlu neqeroorutip oqaloqatiginerani Nakkutilliinermik ingerlatsiviup nakkutilliinerminni ukkatarissagaa. Oqaloqatigiinneq ulloq

unnuarlu neqeroorummi pitsaassutsinik attassiinnarnissamut ineriartortitsinissamullu iluaqutaassaaq.

Imm. 5-imut

Imm. 2 aamma 3 malillugit nakkutilliineq nalunaaqqaarluni nalunaaqqaarnaniluunniit nakkutilliinertut ingerlanneqarsinnaassasoq imm. 5-imi siunnersuutigineqarpoq. Nalunaaruteqaaqqaarluni nakkutilliiartornermi nakkutilliiartorluni pulaarnertut paasineqassaaq kommunalbestyrelsip imaluunniit ulloq unnuarlu neqeroorutip nakkutilliiartorluni pulaartoqarnissaanik siusissukkut paasitinneqaaqqaartarnissaa. Nalunaaruteqarani nakkutilliineq ima paasineqassaaq, nakkutilliilluni pulaartoqarniartoq, najugaqarfissatut neqeroorut sioqqutsisumik paasitinneqarnani. Nalunaaruteqarani nakkutilliilluni pulaarnejq maannakkorpiaq pisunik takutitsinnaavoq, nalunaarutigereerlugu nakkutilliilluni pulaarnermut atatillugu aammalu ulluinnarni misigineqartartut imminnut naapertuunnersut, nalilersuinernullu atorneqarsinnaalluni. Taamaattumik nalunaaruteqarani nakkutilliilluni pulaarnejq, sumiiffiup inissiiviusup ataatsimut isigalugu paasiniarneranut tapertaasussatut aammalu allatut takunissaanut, atorneqarsinnaavoq.

Imm. 6-imut

Ingerlatsinermit tunngatillugu nakkutilliiartornerup piareersaaffiginissaa tassanilu imaritinneqartussat pillugit Naalakkersuisut sukumiinerusunik aalajangersaasarnissaanik peqquneqarput. Piginnaatitsissummi ilaatigut atugassarititat sorliit nakkutilliisartunit nakkutigineqassanersut aalajangersaaffiginissaanni atorneqarumaarput.

§ 87-imut

Nakkutilliinermik ingerlatsivik peqqissaartumik kinaassutsimut uppersaammik aammalu eqqartuussivimmit aalajangiinertaqanngitsumik, kommunip ingerlatsiviani Nakkutilliinermik ingerlatsiviup nakkutilliinerup ingerlanneqarnissaanut attuumassuteqartutut naliliiffigisaannut, isersinnaatitaasut aalajangersakkami takuneqarsinnaavoq. Nakkutilliinermik ingerlatsivik matumani inuk pillugu paasissutissat mianerisariaqartut kiisalu suliffiup iluani allattugaatigineqartut ilanngullugit, pissarsinissamut pisinnaatitaavoq- Aalajangersakkami siunertaavoq, § 86, imm. 2-mi aalajangersagaq siunnersuutigineqartoq malillugu Nakkutilliinermik ingerlatsiviup sunnuteqarluarluni nakkutilliisarnissaa.

§ 88-imut

§ 86, imm. 2 malillugu Nakkutilliinermik ingerlatsiviup nakkutilliisarneranut sukumiinerusunik malittarisassiortoqarsimanera aalajangersakkami takuneqarsinnaavoq. Aalajangersakkami taamaasilluni Inatsisartut inatsisaanni matumani malittarisassat kommunalbestyrelsimit

ingerlanneqarnerat aqunneqarnerisalu nakkutilliisarfirmmit sukumiinerusumik nakkutigineqarnerat pineqarpoq. Siullertut siunnersuutigineqarpoq Nakkutilliinermik ingerlatsivik nakkutilliineq pillugu kommunalbestyrelsimut nakkutilliinermut allaganngorlugu nalunaarusiamik suliaqartassasoq.

Nakkutilliinermik ingerlatsivik nakkutilliinermut nalunaarusiami ilitsersuissutaasunik innersuussutinik aammalu peqqussutinik kommunalbestyrelsimut pisussaaffiliisunik saqqummiinissamut pisussaaffilerneqarpoq. Taakkua kommunalbestyrelsip ingerlatsivianut aammalu Inatsisartut inatsisaanni maleruagassanik allaffissornikkut aqutsinerannut ilitsersuussutitut innersuussinernut aammalu kommunalbestyrelsip peqqussutinut pisussaaffiliisunut tunngassuteqassapput. Imaritinneqartunut nr. 1-3-mi aalajangersarneqartunut taamaallaat peqqusineq pisussaaffiusoq tunniunneqarsinnaavoq.

Nakkutilliinermik ingerlatsivik nr. 1 malillugu kommunalbestyrelsip suliami 1-mi imaluunniit suliani arlalinni inunnt innarluutilinnut tapersersuinissanut tunngasunik Inatsisartut inatsisaanni § 16-mi malittarisassat malillugit qulaajaanernik aallartitsinissaq imaluunnt Inatsisartut inatsisaanni § 47-mi malittarisassat malillugit iliuusissatut pilersaarummik suliaqarnissaq pillugit peqquneqartarnissamut pisussaaffimmik tunineqartarnissaa periarfissinneqarpoq. Nakkutilliinermik ingerlatsivik, tamanna soqutiginaateqarsimappat, kommunalbestyrelse qulaajaanernik aallartitseqqullugu aammalu iliuusissatut pilersaarummik suliaqaqqullugu peqqusinermik pisussaaffilerneqarsinnaavoq. Taamaattoq kommunalbestyrelse qulaajaanernik aallartitsereersimappat suliaqareersimappallu iliuusissatut pilersaarummik suliaqarnissaq pillugu peqqussuteqarnissaq taamaallaat naleqqutissaaq.

Suliasamik suliarinninnissaq peqqussutigineqartoq qaqugu naammassissanersoq, piffissamut killissaliussamik Nakkutilliinermik ingerlatsivik aalajangersaasinnaavoq. Kommunalborgestyprelsip suliaq imaluunniit suliap ingerlanera pillugu Nakkutilliinermik ingerlatsivik ingerlaavartumik ilisimatittassagaa, peqqussuteqarnermut ilaatillugu Nakkutilliinermik ingerlatsivik aalajangersaasinnaavoq. Inuk Inatsisartut inatsisaat manna malillugu tapersersorneqarnissamik maannakkut pisariaqartitsinersoq paasiniarneqarneqassasoq qulaajaanermi siunertaavoq, matumani najugaqarfissatut neqeroorummiinnissamik neqerooruteqarneq pisariaqartinneqarneris ilanngullugu.

Nakkutilliinermik ingerlatsivik aamma nr. 2 malillugu peqqussummik tunniussinissamik periarfissaqarpoq, tassalu inunnt innarluutilinnut tapersersuisarnerit pillugit kommunalborgestyprelse suliamik imaluunniit sulianik arlalinnik naammassineqanngitsunik aallartitseqqissasoq. Kommunip Inatsisartut inatsisaanni aalajangersakkat naammassisimanngikkai peqqussuteqarnermut piumasagaataavoq. Matumani assersuutigineqarsinnaapput § 16 malillugu qulaajaanermik

aallartitseqqaanngikkaluarluni inummut innarluutilimmut tapersersuinissap itigartinneqarnera pillugu kommunip aalajangersimanera.

Inuk innarluutilik, suliassaq tassunga tunngasoq ingerlasoq imaluunniit naammassineqareersimagaluartoq, najugaqarfissatut neqeroorummiinnissamik pisariaqartitsisoq, kisiannili tamanna neqeroorutigineqarsimanani, taava Nakkutilliinermik ingerlatsivik kommunalbestyrelse peqqussallugu § 16 malillugu qulaajaanermik aallartitsissasoq imm. 3 malillugu periarfissineqarpoq. Inuk Inatsisartut inatsisaat malillugu tapersorneqarnissamik maannakkut pisariaqartitsinersoq paasinarsarnissaa peqqussuteqarnermut piumasaqaataavoq, matumani najugaqarfissatut neqeroorummiinnissamik pisariaqartitsineq ilanngullugu. Nakkutilliinermik ingerlatsivik peqqussuteqarnermut ilaatillugu kommunalbestyrelse § 17 malillugu qulaajaanermik qaqugu aallartitsissanersoq pillugu piffissaliussamik aalajangersaasinnaavoq.

§ 89-imut

Nakkutilliinermik ingerlatsivik ulloq unnuarlu neqeroorummiit paasissutissanik tunineqartarnissamut pisinnaatitaaffeqarpoq, tamakkulu ingerlatsinermut sammititamik nakkutilliinermik suliaqartarnissap Nakkutilliinermik ingerlatsiviup isumaginninnissaanut pisariaqarsimassapput. § 86, imm. 3 malillugu Nakkutilliinermik ingerlatsiviup ingerlatsinermut sammititamik nakkutilliinermik suliaqartarnissaanut suut pisariaqartinneqassanersut Nakkutilliinermik ingerlatsivik nalilersuisartussaavoq.

§ 90-imut

Imm. 1-imut

Imm. 1-imi takuneqarsinnaavoq Nakkutilliinermik ingerlatsivik ulloq unnuarlu neqeroorummut peqqusinissap tunniunnissaa pillugu aalajangiisinnaatitaasoq. Peqqussuteqarneq Nakkutilliinermik ingerlatsiviup ulloq unnuarlu neqeroorummik ingerlatsinermut sammititamik nakkutilliineranut ilaatillugu pissaaq. Ulloq unnuarlu neqeroorutip peqqussuteqarnermik naammassinninnissaanut piffissamut killissaliussamik Nakkutilliinermik ingerlatsivik aalajangersaasinnaavoq.

Pisuni, assersuutigalugu sulisut pingaaruteqarnerpaat soraarsimaneranni, aammalu sulisut sinneruttut kisimiillutik suliassaq naammassisinnaagaat naatsorsuutigisinnaanngikkaanni, ikippallaarnerat pissutaalluni imaluunniit ulloq unnuarlu neqeroorummi siunnerfigineqartut ulloq unnuarlu neqeroorutip akuerineqarfigisaasa sullinnissaannut pisariaqartunik pisinnaasaqartunik sulisuerussimaneranni peqqussuteqarneq atorneqarsinnaavoq. Taamaattoqarpat peqqussuteqarneq sulisunik naleqquttunik atorfinitsitsinissamut tunngassuteqarsinnaavoq. Assersuutissaq alla tassaasinnaavoq, neqeroorummi naleqqutinngitsumik amerlasuunik pissaanermik atuisoqarsimasoq. Taamaattoqarpat siunissami pisariaqanngitsumik pissaanermik atuisarnissaq pinngitsoorniarlugu,

najugaqarfissatut neqeroorut iliuusissatut pilersaarummik saqqummiissasoq aammalu sulisut naleqquttumik ilinniaqqissasut, Nakkutilliinermik ingerlatsiviup peqqussutigisinnaavaa.

Peqqussummik ulloq unnuarlu neqeroorutip malitseqartinnissaanut periarfissaqarnissaa matumani piumasarineqarpoq. Peqqussut naammassiniarlugu ulloq unnuarlu neqeroorummi qanoq iliortoqassanersoq ersarilluinnartariaqarpoq. Nakkutilliinermik ingerlatsivik atugassarititaasut tigussaasut peqqussuteqarnissamut aallaaviusut tunngavigalugit peqqusinerup malittarnissaanut piffissaliisimanerup sivitsuiffigisinnaaneranut aalajangersaasinnaavoq. Assersuutigalugu sulisoq ulloq unnuarlu neqeroorummi najugaqartunut kinguaassiutitigut atornerluisimappat, sulisoq taanna ulloq unnuarlu neqeroorummi atorfeqaqqusaajunnaassasoq peqqussutigineqarsinnaavoq. Peqqussut taamaattoq ingerlaannaq naammassineqassaaq, aammalu tamanna malillugu piffissamut killissaliussaq aalajangersarneqarsinnaavoq. Sulisunik aalajangersimasunik pisinnaasaqartunik atorfinitsitsinissamik peqqussuteqarnermi, pisariaqartunik pisinnaasaqartunik sulisoqannginneq qanoq ilungersunartiginersoq apeqqutaatillugu, piffissamut killissaliussaq sivisunerutillugu aalajangersarneqarsinnaavoq.

Imm. 2-mut

Ulloq unnuarlu neqeroorutini ataasiakkaani pissutsit tamanna pisariaqartippassuk, annertusisamik nakkutilliinissaq pillugu Nakkutilliinermik ingerlatsivik aalajangiisinnaassasoq imm. 2-mi takuneqarsinnaavoq.

Piffissap aalajangersimasup taaneqartup iluani immikkut nassuiagaasumik annertuumik nakkutilliinissaq pisariaqartinneqartoq Nakkutilliinermik ingerlatsivimmit nalilernerqarsimappat annertusisamik nakkutilliinermut takussutissaavoq. Annertusisamik nakkutilliineq annertunerusumik nakkutilliinermut takussutissaavoq aammalu qanoq pisoqaraluarpalluunniit nakkutilliilluni takusaanerit amerlanerusut ingerlanneqarnerannik malitseqassalluni. Soorlu Nakkutilliinermik ingerlatsiviup ataatsimut isigalugu pissutsit malillugit nakkutilliinerit aaqqissuuttussaagai, taamatuttaaq Nakkutilliinermik ingerlatsiviup annertusisamik nakkutilliineq pissutsit piviusumik pisut malillugit aammalu pissutsit annertusisamik nakkutilliinissamut pissutaasut malillugit aamma aaqqissuuttartussaavai.

Annertusisamik nakkutilliinissaq pillugu aalajangiinissaq sioqqullugu Nakkutilliinermik ingerlatsivik aamma ulloq unnuarlu neqeroorut pissutsit annertusisamik nakkutilliineq pillugu aalajangiinissamut tunngaviusut, oqaloqatigiissutigisariaqarpaat. Tamannali atuutissanngilaq assersuutigalugu pinerluutinut tassanngaannaq ilisimasaqalerneq tunngavigalugu aalajangiineq pisimappat.

Imm. 3-mut

Nakkutilliinermik ingerlatsivik ulloq unnuarlu neqeroorummi pissutsinik aarlerinartunik misigisaqaruni, kommunalbestyrelsit inuit ataasiakkaat ulloq unnuarlu neqeroorummiinnerannut akisussaasuusut peqqussinernik tunniussinissamut pisariaqartitsilissagaluarpat sakkortusisamik nakkutilliinerup aallartinnissaanut ilisimatinnissaannut Nakkutilliinermik ingerlatsiviup pisussaaffeqarnera atuutsilerneqassasoq imm. 3-mi takuneqarsinnaavoq.

Paasissutissat Nakkutilliinermik ingerlatsivimmit kommunimut inuup ulloq unnuarlu neqeroorummiinnissaa pillugu aalajangiisimasumut ilisimatitsinermi ilaatinneqartut, amerlanertigut tassaassapput neqeroorummi pissutsit nalinginnaasut, kisianni aamma inuup nammineq inuttut atugai pillugit paasissutissaasinnaallutik.

Pissutsit ernumanartut Nakkutilliinermik ingerlatsiviup misigisai nalinginnaasunut tunngassuteqartut, aammalu assersuutigalugu ulloq unnuarlu neqeroorutip annertusisamik nakkutigineqarnissaanut pissutissaqalersitsisimasut, pisuni taakkunani paasissutissat kommunalbestyrelsinut, ulloq unnuarlu neqeroorummiinnissamik innuttaasup neqeroorfigineqarnissaa pillugu aalajangiisimasunut tamanut attuumassuteqassapput. Kisianni aamma tassaasinnaapput paasissutissat kommunalbestyrelsinut aalajangersimasunut taamaallaat attuumassuteqartut, assersuutigalugu ulloq unnuarlu neqeroorummi immikkoortorta qarfirmi aalajangersimasumi ajornartorsiutinut tunngassuteqartut.

Taamaalilluni aalajangersakkami siunertaasoq pingaarneq tassaavoq, Nakkutilliinermik ingerlatsiviup neqeroorut pillugu ilisimasaasa kommunalbestyrelsimut, innuttaasup ulloq unnuarlu neqeroorummiinnissaa pillugu aalajangiisimasumut tunniunneqarnissaasa qulakkeerneqarnissaat, taamaalilluni kommunalbestyrelsip taassuma inummut sammititamik nakkutilliinerminut atatillugu pissutsit taakkua sillimaffigisinnaassallugit. Paasissutissat, innuttaasup ulloq unnuarlu neqeroorummi inissinneqarnerata eqqortuuneranik nalilersornissaanut, kommunalbestyrelsip atorsinnaavai.

Imm. 4-mut

Naalackersuisut imm. 2 malillugu peqqusinissaq pillugu Nakkutilliinermik ingerlatsiviup qaqugukkut aalajangiisinnaanera aamma immikkoortoq 3 malillugu sakkortusisamik nakkutilliinissap aallartinnissaa pillugu aalajangiisinnaanera pillugu malittarisassanik sukumiinerusunik aalajangersaaqqullugit peqquneqarsinnaapput.

§ 91-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami imm. 1-imi kommunalbestyrelsit ataasiakkaat Inunnut innarluutilinnut siunnersuisooqatigiinnik pilersitsinissamut pisussaaffilerneqarput, aammalu siunnersuisooqatigiit

suliassai pisinnaasaqarfiiu aalajangersarneqarlutik. Inunnut innarluutilinnut siunnersuisooqatigiinnut siunertaavoq inunnut innarluutilinnut suliassaqarfimmi tunaartarisassaar pingaernerit sularineqarnissaat, aammalu ilaatigut kommunalbestyrelsip inunnut innarluutilinnut politikiani aamma suliassaqarfimmi allaffissornikkut aqutsineranik ineriartortitsinermi eqeersimaartumik sulinissamik sularineqarnissaq, kiisalu kommunimi politikikkut apeqqutini siunnersuinermik ikiunnissaq siunertarineqarluni. Inunnut innarluutilinnut siunnersuisooqatigiit aamma apeqqutit nalinginnaanerusunut tunngasut oqallisiginnaavaat aammalu politikikkut taamatullu allaffissornikkut suliniutissanut siunnersuuteqarsinnaallutik.

Imm. 2-mut

Siunnersuisooqatigiit suliniutit inunnut innarluutilinnut tunngassuteqartut tamaasa pillugit tusarniartarnissaannik kommunalbestyrelse pisussaaffeqartoq aalajangersakkami imm. 2-mi aalajangersarneqarpoq, tassani ilaalluni inunnut innarluutilinnut politiki. Tusarniaanissamat pisussaaffimmi nalinginnaasumik suliniutigineqartut kisimik pineqarput, tamatumunngalu innarluutilinnut siunnersuisooqatigiit inuit ataasiakkaat atugassarititaannut tigussaasunik sulianik sularinnittarnissamat piginnaatitsissuteqannginnerat pissutaavoq, takuuk imm. 3.

Imm. 3-mut

Innarluutilinnut siunnersuisooqatigiit naammagittaalliuutitit suliassanik ataasiakkaanik sularinnissinnaanngitsut aalajangersakkami imm. 3-mi erseqqissarneqarpoq. Taamaakkaluartoq inunnut ataasiakkaanut atugassarititaasut tigussaasut apeqquteqarnissamat tunngavissiissagaluarpata innarluutilinnut siunnersuisooqatigiit ataatsimut isiginnillutik aammalu ajornartorsiutinngortup ilaannaanut nalinginnaasumik isikkulimmut isummersinnaapput.

Imm. 4-mut

Innarluutilinnut siunnersuisooqatigiit katitigaanerat aalajangersakkami imm. 4-mi malittarisassiorneqarpoq. Inunnut innarluutilinnut siunnersuisooqatigiinni ilaasortat 4-t aamma 8-t akornanni amerlassuseqarput. Ilaasortat innarluutilinnut tunngasunik soqutigisaqartuusinnaapput imaluunniit tunuliaqutaqarlutik.

Imm. 5-imut

Kommunalbestyrelsip pisariaqartitsineq naapertorlugu innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiinnut allaffissornikkut ikiuuttassasoq aalajangersakkami imm. 5-imi aalajangersarneqarpoq. Allaffissornermut ikiuunnermi ilaatigut ataatsimiinnerit ingerlannissaannut ataatsimiinnernullu aggersaasarnissanut ikiuuttarnissamullu ikiuuttarnissaq kiisalu imaqarniliortarnissaq aamma ataatsimiinnerit imaannut paasissutissiisarnissaq siunertaavoq.

Imm. 6-imut

Ilaatigut innarluutilinnut siunnersuisooqatigiit suleriaasii, aningaasarsiaqartinneqarneri pillugit, kiisalu ataatsimiititaliap sulianik paasinarsisitsinissamut suliarinninnissamullu atugassaannik immikkut ilisimasalinnit oqaaseqaatinik piniartarneq il.il. pillugit maleruagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissamut kommunalbestyrelsip periarfissinneqarnissaa imm. 6-imi aalajangersarneqarpoq.

§ 92-imut

Imm. 1-imut

Kommunip inunnut innarluutilinnut tapersersuinerani sapinngisamik pitsaassuseq pitsaanerpaaq anguniarlugu innarluutilinnut politikimik ataqatigiissumik kommunalbestyrelsip ilusilersuisarnissaa aalajangersakkami imm. 1-imi pisussaaffinngorpoq. Pisortani immikkoortut assigiinngitsut aqqutigalugit inunnut innarluutilinnut tapersersuisoqarneranut atatillugu kommunimi qanoq iliorluni pitsaanerpaamik sullissinikkut qaffasinnerpaaq anguneqarsinnaanersoq pillugu innarluutilinnut politikeqarnermi isummertoqassanersoq ataqatigiissitsinermi paasineqassaaq. Innarluutilinnut politikimi ilaatigut innarluutilinnut suliaasaqarfimmi immikkoortut assigiinngitsut aqqutigalugit suleqatigiinneq aamma kommunini kiffartuussinikkut qaffasissusissamut anguniagassat pineqarput, soorlu assersuutigalugu innuttaasut innarluutillit sapinngisamik namminneq angerlarsimaffimmiiginnarnissaat allallu eqqarsaatigalugit.

Imm. 2-mut

Kommunip innarluutilinnut politikissaata suliarineranut atatillugu kommunalbestyrelsip innarluutilinnut siunnersuisooqatigiit ilannguttarnissaannut pisussaaffeqarnera aalajangersakkami imm. 2-mi erseqqissarneqarpoq, takuuk imm. 1.

Imm. 3-mut

Innarluutilinnut politiki allaganngorlugu ilusilersorneqassasoq aammalu kommunip nittartagaani tamanut saqqummiunneqassasoq aalajangersakkami imm. 3-mi aalajangersarneqarpoq. Tamanna inunnut innarluutilinnut politikip kommunimi innuttaasunit tamanit pissarsiarineqarsinnaaneranut iluaqutaassaaq.

Kommunalbestyrelsip aamma inunnut innarluutilinnut politiki suliarineqartoq pillugu Naalakkersuisut ilisimatissavai, taamaalilluni Naalakkersuisut nuna tamakkerlugu inunnut innarluutilinnut periusissiamik suliaqarnissaq siunertarlugu kommunimi inunnut innarluutilinnut suliaasaqarfimmi tamakkiisumik isiginnissinnaaniassammata.

Imm. 4-mut

Innarluutilinnut politikip amerlanerpaamik ukiunik 4-nik akuttussusilerlugu kukkunersiortarnissaa aalajangersakkami imm. 4-mi aalajangersarneqarpoq. Inunnut innarluutilinnut politikip iluarsarneranut siunertaavoq, ullutsinnut naleqquttumik inunnut innarluutilinnut politikeqarnissap qulakkeerneqarnissaa, kiisalu inunnut innarluutilinnut politikimik, kommunimi sullissinermut siunnerfinnik ingerlaavartumik aalajangersaaffiusumik, peqarnissaq. § 93 naapertorlugu innarluutilinnut politiki pitsaassutsinut piumasarineqartut pillugit anguniagassanik imaqarsinnaavoq.

§ 93-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami imm. 1 tapersersuisarnermut siunnersuummi kapitali 10 malillugu kommunip innuttaasunut innarluutilinnut sullissisarneranut pitsaassutsinut malitassanik kommunalbestyrelsip aalajangersaasarnissanut pisussaaffeqarneranik imaqarpoq. Pitsaassutsimut malitassani atortutigut tapersersuisarneq pineqarsinnaavoq, soorlu ikiuutit qanoq akulikitsigisumik taarserneqartassanersut aammalu atortuunngitsunik tapersersuisarnertut ittut, soorlu inummi tapersersuisartumi suliatigut piginnaasat imaluunniit ingiallortaanissamut nalunaaquttap akunneri atorneqartussat.

Pitsaassusissanut malitassat Inatsisartut inatsisaani killissaliussat iluaniissapput. Taamaalilluni pitsaassusissanut malitassanik, piumasaqaatinik naammassinninngitsunik, imaluunniit inatsimmi suliaasaqarfiup avataaniittunut, aalajangersaanissamut inatsimmi tunngavissaliisoqanngilaq.

Imm. 2-mut

Inatsisartut inatsisaat manna malillugu tapersersuisarnernut sugaluartunut tamanut imaluunniit ilaannut kommunalbestyrelsip piviusunngortitsisarnissaannut pitsaassutsinut malitassanik aalajangersaasoqarnissaa pillugu kommunalbestyrelsip aalajangiisinnaanera aalajangersakkami imm. 2-mi aalajangersarneqarpoq. Taamaalilluni inunnut innarluutilinnut tapersersuinernut tamanut, kommunimi ikiorsiissutigineqartartunut, pitsaassusissanut malitassanik aalajangersaanissaq pisussaaffiunngilaq.

Pitsaassusissanut malitassat inatsimmi killissaliussat iluaniissapput. Taamaalilluni pitsaassusissanut malitassanik, piumasaqaatinik naammassinninngitsunik, imaluunniit inatsimmi suliaasaqarfiup avataaniittunut, aalajangersaanissamut inatsimmi tunngavissaliisoqanngilaq.

Imm. 3-mut

Imm. 1 aamma 2 malillugit pitsaassusissanut malitassat allakkatigut suliarineqartassasut, kommunillu nittartagaatigut tamanut saqqummiunneqartassasut aalajangersakkami imm. 3-mi aalajangersarneqarpoq. Pitsaassusissanut malitassat inunnut tapersersuiffigineqarsinnaatitaasunut

pisinnaatitaaffittut isikkoqarnissaannut tamanut saqqummiussineq iluaqutaassaaq. Pitsaassusissanut malitassat tamatuma saniatigut kommunalbestyrelsip inunnut innarluutilinnut politikiaata ilaatut tamanut saqqummiunneqassapput. Pitsaassusissanut malitassat aammattaaq Naalakkersuisunut ilisimatitsissutitut nassiunneqassapput taamaalilluni Naalakkersuisut qaquguluunniit inunnut innarluutilinnut suliaasaqarfimmi nuna tamakkerlugu pitsaassutsinut malitassat pillugit tamakkiisumik isiginnissinnaaniassammata.

Imm. 4-mut

Pitsaassusissamut malitassat sivisunerpaamik ukiut 2-kkaarlugit kukkunersiorneqartassasut aalajangersakkami imm. 4-mi aalajangersarneqarpoq. Pitsaassusissanut malitassat ullutsinnut naleqquttuunissaasa qulakkeerneqarnissaat, pitsaassusissanut malitassanik kukkunersiuinermi siunertaavoq.

Imm. 5-imut

Imm. 1 naapertorlugu pitsaassusissanut malitassanut tunngatillugu Naalakkersuisut maleruagassanik aalajangersaasinnaanerat aalajangersakkami imm. 5-imi piginnaatitsissutaavoq.

§ 94-imut

Imm. 1-imut

Inunnut innarluutilinnut ulloq unnuarlu neqeroorutit najugaqarfiillu atoqatigiittarneq kinguaassiuutitigullu atornerluisarnerit pillugit kinguaassiuutinut politikimik suliaqartarnissaat tamanullu saqqummiisarnissaat aalajangersakkatigut pisussaaffiuvoq.

Kinguaassiuutinut politikeqarneq atoqatigiittarnernut pinaveersaartitsinernullu tunngasut aamma pasitsaassinerit suliarisarnissaannut qitiutitsiffiuvoq. Kinguaassiuutinut politikissap suliarinerani sulisut nammineerlutik ileqqui pissusilersortarnerilu oqaluusersissallugit aamma tulluurtuuvoq. Naallu perorsaasarnikkut sulinermi nammineq inuttut 'sulinissamut atortussat' atoraluaraanniluunniit pingaaruteqarpoq eqqaamassallugu nammineq sullissisussatut isigisariaqarnissaq aammalu nammineq allallu pissusilersornerat iliuuseqarnerallu eqqarsaatigeqqissaarneqartussaammata.

Ammasumik oqaloqateqartarnermi ulluinnarni najugaqartut kissaataannik qaangiisuunnginnissaq qulakkeerneqarsinnaavoq, sulisullu killissaat ileqquilu ataqqinissaat ilanngullugu.

Kinguaassiuutinut politikissap suliarinerani assersuutigalugu kinguaassiuutinut ilitsersuisartoq atorneqarsinnaavoq. Kinguaassiuutinut ilitsersuisartoq najugaqartunut tunngatillugu inummut immikkut siunnersuisinnaavoq ilitsersuussisinnaallunilu, kinguaassiuutinullu politiki pillugu oqaloqateqarnerit aallartinnissaannut ilapittuutaasinnaalluni. Ilitsersuisoq sammisaq pillugu

atuakkianik, pinnguaatinik filminillu nassaarniartarnissamut aamma ikiuussinnaavoq. Kinguaassiuutinut ilitsersuisartut pillugit paasisaqarnerorusukkuit.

Imm. 2-mut

Nr. 1-10 naapertorlugit politikimi inunntut innarluutilinnut tunngatillugu suut ilanngunneqassanersut aalajangersakkatigut malittarisassiorneqarpoq.

Imm. 3-imut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq inuk innarluutilik kinguaassiuutitigut atornerlunneqarsimanersaq pillugu ilisimalikkanik imaluunniit pasitsaassinernik peqartoqalersillugu isumaginnittarnernut malittarisassanik erseqqinnerusunik Naalackersuisut aalajangersaasinnaasut.

§ 95-imut

Imm. 1-imut

Aningaasartuutit assigiinngitsut Inatsisartut inatsisaat aammalu peqqussutit Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu aalajangersagaasut naapertorlugit, qanoq aningaasalersorneqassanersut aalajangersakkatigut malittarisassiorneqarpoq. Inatsisartut inatsisaat manna naapertorlugu inunntut innarluutilinnut tapersersuinermut atatillugu aningaasartuutit tamaasa akilernissaannut kommunit pisussaaffeqartut aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq.

Imm. 2-mut

Ulloq unnuarlu neqeroorummik pilersitsinissamut ingerlatsinissamullu kina aningaasaqarnikkut akisussaasuunersaq aalajangersakkami malittarisassiorneqarpoq.

Imm. 3-mut

Ulloq unnuarlu neqeroorutitut aningaasalersuineq akigititamik akiliuteqarnikkut ingerlanneqassasoq aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq, taamaalilluni oqartussaasoq inissiisoq inissanut ataasiakkaanut ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi atukkaminntut akiliisassalluni.

Imm. 4-imut

Najugaqatigiiffinnik aamma najugaqarfinnik illersugaasunik pilersitsinermut ingerlatsinermullu kina aningaasaqarnikkut akisussaasuunersaq aalajangersakkami malittarisassiorneqarpoq.

Imm. 5-imut

Naalackersuisut nunani allani ingerlatsivimmi oqartussanik allanik isumaqatigiissuteqarsinnaasut aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq, tassani iliuuseqartussaataaneq aammalu inatsit malillugu tapersersuinernut aallartinneqartunut aningaasartuuteqarnermut atatillugu utertillugit akiliisarneq pillugu maleruagassat erseqqinnerusut aalajangersarneqassallutik. Isumaqatigiissutit

taakkua inuk Kalaallit Nunaanni oqartussaasut tapersersuineramik iliuuseqarnerisigut Kalaallit Nunaata avataani inissinneqarpat isumaqatigiissutigineqarsinnaapput.

§ 96-imut

Imm. 1-imut

Inunnut innarluutilinnut § 29 malillugu ulloq unnuarlu neqeroorummi inissinneqarsimasunut kommunalbestyrelsip akiliisarnissaa aalajangersakkatigut malittarisassiorneqarpoq. Taakkununga tunngatillugu kommunip akigititanut akiliutai aningaasat ulloq unnuarlu inissiinermut naatsorsorneqartut atorlugit naatsorsuiffigineqassapput.

Imm. 2-mut

Imm. 2 malillugu, inuit innarluutillit ulloq unnuarlu neqeroorummi najugaqarnerannut kommunalbestyrelsip akiliisarnissaanut Naalakkersuisut akigititanik aalajangersaassapput. Akigitinneqartoq Naalakkersuisunit imaasillugu aalajangersarneqassaaq akigitinneqartunut akiliutigineqartut tamarmiusut ulloq unnuarlu neqeroorutip ingerlatsinermut aningaasartuutaannut matussusiisinnaangortillugit.

Inuit innarluutillit tapersersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 19, imm. 2 naapertorlugu Naalakkersuisut kommunalbestyrelsillu, imaluunniit kommunit ataatsimoorlutik sinniisaata, isumaqatigiinniareernerisigut ukiumoortumik aalajangersarneqarsimasooq akigititamut aallaaviussaaq.

Siunnersuutip matuma 1. januaari 2026-mi atuutilernerani akigititaaq 1.1.2025-meersooq akigititamut 1.1.2026-meersumut aallaavimmik pilersitsissaaq. Kommuninut Nunatta Karsianit akinut aningaasarsianullu annertussusiliinermut (AAA)-mut akigititamut 1.1.2025-miit akigititap nalimmassarneqarsimasup 1.1.2026-mit akigititaasooq assinganik akigititaassasooq imm. 5 naapertorlugu siunnersuutigineqarpoq.

Imm. 3-mut

Imm. 3 malillugu, inuup innarluutillip pisariaqartitsinera ulloq unnuarlu neqeroorummi ulluinnarni immikkuullarissumik tapersersorneqarsinnaanera paaqqutarineqarsinnaanera, isumassorneqarsinnaanera katsorsarneqarsinnaaneraluunniit, pisariaqartinneqartullu taakku allatigut naammassineqarsinnaannginnerat, taamaallaat ulloq unnuarlu neqeroorummi najugaqarnikkut pisinnaappagit, tamanna akigititanut aalajangersaaneq aallaavigineqassaaq, takuuk § 29. Inuk innarluutilik ulloq unnuarlu neqeroorummi inissamik neqeroorfigineqassasooq, § 29-mi piumasaaqatit aalajangersarneqarput, taamaammat akigititanik aalajangersaanermi qulakkeerneqassaaq, inuup innarluutillip pisariaqartitsinera ulloq unnuarlu neqeroorummi najugaqarnerani matussuserneqarsinnaassasut.

Imm. 1-2 naapertorlugit ulloq unnuarlu akigitinneqartumi, aningaasartuutit tamarmiusut inuup innarluutillip ulloq unnuarlu neqeroorummi najugaqarneranut atassutillit ilaapput. Aningaasartuutini

pisarnejq malillugu sulisut ilaatinneqarput, soorlu forstanderi, perorsaasut sulisullu allat ulloq unnuarlu neqeroorummi nalinginnaasumik sulisoqarnermut ilaasut kiisalu ulloq unnuarlu neqeroorutip najugaqartuinut immikkut sulisorineqartut. Ulloq unnuarlu neqeroorutit tamarmik immikkut sullitassaqaqput, soorlu assersuutigalugu meeqqat inuusuttullu autissemik nappaatillit, inersimasut skizofreni-mik nappaatillit, ineriartormikkut allatulluunniit nappaatillit. Ullup ilaannaani sulisut pisariaqartinneqarsinnaapput, taakkualu tarnikkut timikkullu innarluutilinnut tunngatillugu immikkut piginnaasaqassapput.

Aningaasartuutini meeqqamut inersimasumullu innarluutilimmut siusinaartumik soraarnerussutisianik utoqqalinersianilluunniit tigusaqarneq ajortunut nerisaqartitsinerit najugaqartitsinerilu kiisalu kaasarfimmiut atisassarsiutissallu ilaapput.

Aningaasartuutini sunngiffimmi sammisassaqaqartitsinerit kiisalu Kalaallit Nunaata iluani avataanilu angalaartitsinerit angalanerillu aamma ilaatinneqarput. Sammisassaqaqartitsinerit taakkua qulakkiissavaat, ulloq unnuarlu neqeroorummi najugallit inuiaqatigiittut inuunermi nalinginnaasumi sapinngisamik ilaatinneqartarnissaat. Aningaasartuutini tikeraarluni angalanerit ilaanngillat, takukkit §§ 78-79 aamma 81.

Imm. 4-mut

Akigititat Naalackersuisut aalajangersagaat tunngavigalugit ulloq unnuarlu neqeroorutip ineqartuminut kaasarfimmiussat atisarsiutissallu akilertassagai ukiumoortumillu iluarsiiiffiqineqartassasut aalajangersakkatigut aalajangersarneqarpoq. Kaasarfimmiussat atisassarsiutissallu ullormut unnuamullu akigititami ilaapput kommunalbestyrelsilu taamaasilluni kaasarfimmiussat atisassarsiutissallu matussusernissaannut ulloq unnuarlu neqeroorummut aningaasanik allanik akiliuteqassanngilaq.

Imm. 5-imut

Siunnersuutigineqarpoq, inummut innarluutilimmut ulloq unnuarlu neqeroorummiittumut ulloq unnuarlu inissiiviusumut akigititaaq, imm. 2 naapertorlugu, 1. januaarimi ukiumoortumik iluarsiiiffiqineqartassasoq, aningaasanut inatsimmut atuuttumut kommuninut Nunatta Karsianit akinut aningaasarsianullu annertussusiliinermut (AAA)-mut akigititamut naapertuutissasoq. Taamaalilluni ulloq unnuarlu neqeroorutininut ataasiakkaanut aningaasaqarnikkut tunngavissat siumut nalorninanninnissai qulakkeerneqassapput. Taamatuttaaq ulloq unnuarlu neqeroorutini inissiinernut aningaasartuutit qaffasissusissai kommuninut siumut nalorninanninnerulissapput, tamatumuunami ulloq unnuarlu neqeroorutininut ataasiakkaanut akigititanut akit inuiaqatigiinni akinut akissarsianullu ineriartorneq nalinginnaasoq malinneqartoq taakkununga isumannaarinnimmat. Inuit innarluutillit ulloq unnuarlu neqeroorummi najugallit najugaqarfissatut neqeroorummut allamut nuuttarnerat qaqutigoortuuvoq aamma ulloq unnuarlu neqeroorutit sullittagai ukiumi amerlasuuni nalinginnaasumik allanngorneq ajorput Inatsisartut inatsisaat atuuttoq malillugu akigititat pillugit ukiumut Naalackersuisut kommunillu akornanni

isumaqatiginninniutigineqartarput, kisianni isumaqatiginninniarnerni akigititanik annikitsuaraannarmik allannguinerit inerneqartarput, tassa ukiut ingerlanerini ulloq unnuarlu neqeroorutini sullitat aningaasartuutaannut pisariaqartitaat annikitsuaraannarmik allannguuteqartaramik.

Imm. 6-imut

Ukiup ingerlanerani imm. 1 malillugu akigititanik allannguinerit Naalackersuisut kommunalbestyrelsillu akornanni imaluunniit kommunini aallartitat ataatsimoorlutik isumaqatiginninniutigissagaat, siunnersuutigineqarpoq. Ulloq unnuarlu neqeroorummik pilersitsineq kiisalu ulloq unnuarlu neqeroorutini ataasiakkaani sullinniakkat qaqutigut allangortarput, taamaattoqaraangalli akigititanik aalajangersaaneq isumaqatiginninniutigineqassaaq. Assersuutigalugu inersimasut innarluutillit utoqqaligaangamik paaqqutarineqarnissamik pisariaqartitsinerulertarput.

Imm. 7-imut

Naalackersuisut ulloq unnuarlu neqeroorummi najugaqarnermut akigitinneqartut Takstblad – Isumaginninnermi akigitinneqartut, nalunaarutit.gl-imi ukioq sioqqullugu kingusinnerpaamik ullormi 15. novembari tamanut saqqummiutissagaat aalajangersakkatigut aalajangersarneqarpoq. Takstblad – Isumaginninnikkut akigitinneqartut isumaginninnermi inatsisit malillugit akigititanik tamanik imaqarpoq, taakkunungalu ilaavoq Inuit innarluutillit tapersorsorneqartarnerat pillugu Inatsisartut Inatsisaat. Takstblad – Isumaginninnikkut akigititat ukiumi pineqartumi 1. januaarimiit atuutsinneqarput.

§ 97-imut

Imm. 1-imut

Akigititat Inatsisartut inatsisaat manna naapertorlugu tunngavissinneqartut malittarisassiorneqartassasut tamanullu saqqummiunneqartassasut aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq.

Imm. 2-mut

Akigititanut aalajangersaaneq Akigititanut quppersagaq - Isumaginninnikkut akigititat-mi ukiup siuliani kingusinnerpaamik ullormi 15. novembari nittartakkami nalunaarutit.gl-imi tamanut saqqummiunneqartassaaq.

§ 98-imut

Imm. 1-imut

Kommunalbestyrelsip Inatsisartut inatsisaat una malillugu aalajangigai, Isumaginnermi Naammagittaalliortarfimmuut naammagittaalliutigineqarsinnaapput Isumaginnittoqarfiup

aqunneqarnera aaqqissuunneqarneralu pillugit Inatsisartut peqqussutaanni aalajangersakkat malillugit aalajangersakkami malittarisassiuunneqarput. Taamaattorli naammagittaalliorsinnaaneq sulisunut sulianut atuutinngilaq, suliat taakkua sulinermi inatsisitigut aaqqissuussaaneq ataaniimmata. Tassani pineqarput inuit pillugit suliat, takukkit § 60, imm. 2, § 61, imm. 1, § 63, imm. 5 aamma § 64, imm. 2, sulisup atorfimmini pissutsit pillugit Naammagittaalliuuteqartarfimmut naammagittaalliorsinnaatitaanngilaq.

Imm. 2-mut

Pissassarfimmut naammagittaalliutip tunniunnissaa pillugu inuup innarluutillip taassumalu peqatigalugu sinniisuata siunnersuisoqarnissaanik ilitersuisoqarnissaanillu qinnuteqarsinnaanerit imm. 2-mi siunnersuutigineqarpoq.

§ 99-imut

Imm. 1-imut

Ukiumoortumik nalunaarummi siullertut pingaarnertullu ingerlatanut pingaaruteqartunut, ukiumi qaangiuttumi ingerlanneqarsimasunut nassuiaammik suliaqarnissaq siunertaavoq. Ukiumoortumik nalunaarummi politikerit allallu soqutigisallit politikikkut oqartussaasoqarfiup aamma ulloq unnuarlu neqeroorutit suliniutit tigussaasut suut aallartissimaneraat piviusunngortissimaneraallu paasissutissiiviginissaat, kiisalu paaqqinniffiit ataasiakkaat naatsumik takussutissinnissaat siunertaavortaaq.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq manna atorlugu Naalakkersuisut kingusinnerpaamik Inatsisartut upernaakkut ataatsimiinneranni ataatsimoortumik ukiumoortumik nalunaarusiamik Inatsisartunut saqqummiussisarnissaat aalajangersarneqarpoq.

Imm. 3-mut

Imm. 3-mi Naalakkersuisut ukiumoortumik nalunaarutitut maleruagassanik aalajangersaanissamut pisinnaatitaanerit, matumani tunniussinissaq, ilusissaa imarisaalu ilanngullugit, ingerlateqqinneqarput.

§ 100-mut

Aalajangersakkami ulloq unnuarlu neqeroorutini ingerlaavartumik ineriartortoqarnissaata qularnaarnissaa siunertaavoq, tamakkulu inunnet innarluutilinnut suliassaqarfimmi pissusiviusut ineriartorfiunerannut malinnaapput.

Imm. 1-imut

Naalackersuisut ulloq unnuarlu neqeroorutitut suliassaqarfimmi ukioq allortarlugu periusissiamut siulianiittumut nutaamik suliaraqquullugit malitseqartitseqqullugillu pisussaaffilernissaat aammalu periusissiami nuna tamakkerlugu ulloq unnuarlu neqeroorutit ilaassasut siunnersuummi imm. 1-imi anguniarneqarpoq. Ulloq unnuarlu neqeroorutitut periusissiamik ingerlaavartumik suliqaarnissamut siunertaavoq, ulloq unnuarlu neqeroorutit suliqaarnerisa pitsaanerusumik pilersaarusiorneqarneranut aaqqissuunneqarneranullu peqataanissaq kiisalu suliassaqarfimmi maannakkut ajornartorsiutaasunut pisariaqartitsinermullu tunngatillugu eqqumaffiginninnerulernissap aamma annertunerusumik immikkut ilisimasaqarnerulernissap qulakkeernissaa. Periusissiaq siulleq Inatsisartut inatsisaat atuuttoq naapertorlugu ukiunut 4-nut piffissamullu 2022-2025-mut atuuppoq.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami imm. 2-mi suliassaqarfiit periusissiami ulloq unnuarlu neqeroorummi ilanngunneqarsinnaasut erseqqissarneqarput.

Tamatuma saniatigut periusissiaq unammilligassanut pilersimasunut kiisalu unammisassat suut piffissami pineqartumi innarluutilinnut suliassaqarfiup iluani pilersinnaanersut pillugit isummersuutiniq imaqartariaqarpoq. Tassani Naalackersuisut ulloq unnuarlu neqeroorutit sulineranut pitsaanerpaamik pilersaarusiorsinnaanissaat tamakkiisunngortitsisinnaanissaallu aalajangiisuusaaq, soorlu assersuutigalugu suliassaqarfinni pisariaqartitsinerpaaffiusuni sullitassanut aalajangersimasunut ulloq unnuarlu neqeroortunik pilersitsinikkut.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami imm. 3-mi kommunalbestyrelsinik, soqutigisaqatigiit kattuffiannik attuumassuteqartunik aamma ulloq unnuarlu neqeroorutit pisortanik periusissiasamik suliqaarnermi akuutitsinissamik, Naalackersuisut pisussaaffilerneqarput. Akuutitsinermut siunertaavoq ilaatigut mianerisassat aalajangersimasut eqqumaffigineqarnissaat kiisalu kommunit aamma ulloq unnuarlu neqeroorutit misilittagaasa aamma piffissami aggersumi pitsannorsaattissatut siunnersuutaasa ilanngunneqarnissaat.

§ 101-imut

Suliassat tamaasa innarluutilinnut tunngasut suliarineqartarnerat siunissami digitalisererneqarniassammata, Inatsisartut inatsisaannik matuminnga allaffissornerup tungaatigut atuisalernissamut kommunit Naalackersuisullu pisortat ataatsimoorullugu IT-mut atortoq atortalissagaat aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq. Innarluutilinnut suliassaqarfimmi kommunit ingerlatsiviini tamani sulianik suliarinnittariaaseq assigiinnerusoq tamatuma qularnaassavaa kiisalu sukkanerusumik sulianik suliarinnittarnissamut tunngavissamik pilersitsissalluni.

Meeqqanut app atorlugu meeqqanut sulianik suliarinnittarnermut pisortat ataatsimoorullugu IT-mut atortuat Get Organized pilersinneqareerlunilu atortussanngortinneqareersoq naligalugu, innarluutilinnut sulianik suliarinnittarnermut pisortat ataatsimoorullugu IT-mut atortuannik pissarsinissamut ineriartortitsinissamullu Naalakkersuisut akisussaasuussapput. Tamanna kommunit qanimut suleqatiginerisigut pissaaq.

§ 102-mut

Imm. 1-imut

Kommunalbestyrelsit ukiumoortumik periusissatigut paasissutissanik Naalakkersuisunut nassiussisarnissaat aalajangersakkatigut pisussaaffiuvoq. Naalakkersuisut tamanna aqutigalugu kisitsisitigut paasissutissanut suliassaqarfimmi ineriartornerup malinnaaffiginiarnissanut pingaaruteqarsinnaasunut ingerlaavartumik pissarsisinnaassapput. Kisitsisit atorlugit nassuiaasiat kommunalbestyrelsinutaaq kommunimi inunnut innarluutilinnut suliassaqarfik pillugu paasissutissanut atorneqarsinnaavoq, tassuunakkullu inunnut innarluutilinnut suliassaqarfimmut kommunip ineriartortitsineranut pilersaarusioneranullu tunngavissiisinnaalluni.

Nr. 1-imut

Kisitsisitigut paasissutissani inuit innarluutillit amerlassusaat kiisalu ukiunut, suaassutsinut najugaqarfinnullu agguataarinerit ilaanissaat aalajangersakkatigut erseqqissaaffigineqarpoq. Ukiunut agguataarinerit assersuutigalugu meeqqanut inuusuttunullu imaluunniit meeqqanut, inuusuttunut 18-it inorlugit ukiulinnut, inuusuttunut 18-init 23-nut ukiulinnut, inersimasunut utoqqalinersiaqalernissamut ukiunik ataassisunut inunnullu utoqqalinersiaqalernissamut ukiunik qaangiisunut immikkoortiterneqarsinnaapput. Najugaqarfinnut agguataarinerit inuit innarluutillit amerlassusaannut kommuninut agguataarlugit, illoqarfinnut nunaqarfinnullu agguataarlugit imaluunniit najugaqarfinnut allanut agguataarlugit immikkoortiterneqarsinnaapput.

Agguataarineq aammattaaq Kalaallit Nunaata avataani ikiuinernut aamma inissiinernut atuutissaaq.

Nr. 2-mut

Kisitsisitigut paasissutissani misiligutigalugu aqqissuussinerit ilaassasut aalajangersakkatigut aalajangersarneqarpoq. Naatsorsuineri minnerpaatut misiligutigalugu aqqissuussinerit amerlassusissaat ilaassapput.

Imm. 2-mut

Kommunalbestyrelse kisitsisitigut paasissutissanik assigisaannillu Naalakkersuisut piumasarisannik nassiussinissamik pisussaaffeqartoq, aalajangersakkami malittarisassiunneqarpoq.

§ 103-mut

Imm. 1-imut

Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu ingerlatsivimmi oqartussatut kommunalbestyrelsip pisussaaffiisa naammassineqarnissaanni annertuumik imaluunniit arlaleriarlugu sumiginnarneqarneranni imaluunniit peqqissaarunneqannginneranni, Naalakkersuisut kommunalbestyrelsip pinngitsaaliissummik akiliisinneqarnissaanik pisussaaffiliisinnaasut aalajangersakkami imm. 1-imi, nutaajusumi, aalajangersarneqarpoq.

Kommunalbestyrelsinut pinngitsaaliilluni akiliisitsinissanut peqqusinerit akiliisitsiniartarnerillu politiit aqutigalugit pisassanngillat kisiannili ingerlatsivinnut inatsisit aamma inuinnarnut inatsisit aqutigalugit pisartussaapput.

Imm. 2-mut

Imm. 1 naapertorlugu pinngitsaaliilluni akiliutigineqartut Nunatta Karsianut tunniunneqartassasut aalajangersakkami imm. 2-mi aalajangersarneqarpoq.

§ 104-mut

Imm. 1-imut

Naalakkersuisut tamanna pillugu kommunalbestyrelsimit inassuteqaatigineqartoq tunngavigalugu tapersersuinissamut periarfissat aamma ulloq unnuarlu neqeroorutit pillugit kommunini misiligutigalugu aaqqissuussinernik akuersissuteqarsinnaanerit aalajangersakkami takuneqarsinnaavoq, tassanilu tamanna imatut paasineqassaaq matumani sammisassat piffissamik killilikkat pineqarsinnaasut, takuuk imm. 2, tassami aaqqissuussinerit ingerlaannartussat aalajangersakkamut ilaangimmata.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami misiligutigalugu sulinissamut piffissatigut qummut killissaq aalajangersarneqarpoq.

Imm. 3-mut

Misiligutitut aaqqissuussinerit nassuiaatip suliarinissaa pillugu aalajangersakkami aaqqissuussinerup pingaaruteqassusaanut, sunniuteqarsinnaanerit aammalu pitsaaqutissat misilittakkatigut misileraalluni aaqqissuussineq tunngavigalugu pissarsiarineqarsimasunut uppersaasarnissamik kissaateqarneq tunngavigineqarpoq. Tamatuma saniatigut nassuiaat Naalakkersuisut innarluutilinnut suliaaqqarfimi pingaarnertigut nakkutilliisarnissamik pisussaaffeqarnerannut ilaasutut atorneqarsinnaassaaq.

§ 105-mut

Imm. 1-imut

Kommunalbestyrelsip qinnuteqarneratigut, kommunalbestyrelse allaanerusunik tapersersuinissaq aamma tapersersuinerit allatut ittut tunniunneqarsinnaanerat, kiisalu allatut ittunik najugaqarfissatut neqeroorutunik pilersitsinissaq pillugit Naalakkersuisut akuersissuteqarsinnaanerat aalajangersakkatigut aalajangersarneqarpoq. Taamaasilluni Inatsisartut inatsisaanni uani taaneqartut saniatigut tapersersuinerit najugaqarnissamullu neqeroorutit allat ineriartortitsiffiunissaat periarfissinneqarpoq.

Imm. 2-mut

Akuersissuteqarnermi misiligutigalugu aaqqissuussinerup nakkutigineqarnissaanut aalajangiisinnaatitaaneq pillugu aalajangersakkanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput.

§ 106-imut

Imm. 1-imut

Inatsisartut inatsisaat manna 1. januaari 2026-mi atuutilersinneqassasoq imm. 1-imi siunnersuutigineqarpoq.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami imm. 2-mi aalajangersarneqarpoq Inuit innarluutillit tapersersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat nr. 13, 12. juuni 2019-imeersoq aamma Inuit innarluutillit tapersersorneqarnissaannut Inatsisartut Inatsisaannik allanngineq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 5, 19. novembari 2021-meersoq (Inuit innarluutillit eqqartuussut eqqartuussiviulluunniit tamanna pillugu aalajangiinerata kingorna inissinneqarsimasut tikeraarlutik angalasinnaatitaannginnerat) atorunnaarsinneqassasut.

Imm. 3-mut

Allaffissornikkut najoqqutassat Inuit innarluutillit tapersersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat nr. 13, 12. juuni 2019-imeersoq naapertorlugu aalajangersarneqartut atorunnaarsinneqarnissaat siunnersuutigineqarpoq. Matumani Inuit innarluutillit tapersersorneqarnissaannut Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 13, 12. juuni 2019-meersoq aamma Inuit innarluutillit tapersersorneqarnissaannut Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 19, 4. novembari 2019-meersoq pineqarput. Isumaginninnermi suliasaqarfimmi nakkutilliisarneq pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 49, 31. aggusti 2021-meersoq, Inatsisartut inatsisaanni matumani imaluunniit Inatsisartut inatsisaanni allani tunngaveqarlutik najoqqutassaqaarnikkut tunngavilerneqartut taarsernissaat atorunnaarsinnissaalluunniit tikillugit atuutiinnassaaq. Nalunaarut manna isumaginninnermi malittarisassanik 4-nik tunngaveqarpoq: Isumaginnittoqarfip aqunneqarnera aaqqissuussaanageralu pillugit Inatsisartut peqqussutaat,

Meeqqat tapersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat, Inuit innarluutillit tapersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat aamma Utoqqarnik paaqqinniffiit il.il. pillugit Inatsisartut peqqussutaat.

Imm. 4-mut

Utoqqalinersiaqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 20, 23. novembari 2015-imeersumi § 16-ip atorunnaarsinneqarnissaa siunnersuutigineqarpoq.

Utoqqalinersiallit innarluutillit ikiorneqarsinnaanissaat qulakkeerniarlugu utoqqalinersiaqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 20, 23. novembari 2015-imeersumi aalajangersagaq ikkunneqarpoq, siulianimi inuit annertuumik innarluutillit ikiorserneqartarnerat pillugu inatsit ukioqqortussutsip qummut killeqartinneqarmata, tassani utoqqalinersiaqalernissamut ukiutigut killeqarluni.

Ullormi 1. januaari 2020-mi Inuit innarluutillit tapersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaata atuuttup atulersinneqarneratigut inuit innarluutillit, ukiui apeqqutaatinnagit, Inuit innarluutillit tapersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat malillugu tapiissutisinissamut pisinnaatitaaffeqalerput.